

DAN BĂLĂNESCU

SMINTIȚII

✓ "Ci/

Strada ^ Ficțiunii

SMINTIȚII

Strada Ficțiunii

sau de cerăe«-

autat mereu strada asta. Paralelă cu modele. Perpendiculară pe modern. Nouă. Efervescentă. De tradiție bună. Cu seraiuri, *palazzo-uh* și hamace. Cu zgârie-nori și arcade. Cu clădiri invizibile. O stradă care se construiește pe măsură ce ți-o imaginezi.

Iată-l și pe omul cu umbrelă colorată, care știe drumul, dar se lasă purtat de suflul imaginației. Ghidul tău. Și, cum pe Strada Ficțiunii contează și plimbarea, nu doar destinația, dă mai întâi un tur.

sé

Turul Clasic. Urmărește dreptunghiul colorat. Te vor acompania doar clasicii care au trecut testul timpului.

Turul Contemporan. Urmărește pătratul colorat. Te vor întâmpina autori care nu scriu neapărat pentru premii și vei descoperi debutanții chiar de la debut.

Turul Bestseller. Urmărește cercul colorat. Ești în rețea cu scriitori din cele mai fierbinți topuri ale lumii.

DAN BĂLĂNESCU

Dan Bălănescu s-a născut la Pitești, în 14 martie 1974. După o copilărie fericită și liberă, a intrat în vârtejul vieții, urmând școli, licee și facultăți, deznodământul fiind o specializare în relații economice internaționale și un mare semn de întrebare în legătură cu ce avea să facă în viitor, într-un final a ales o carieră diplomatică, care a culminat cu acreditarea în postul de ambasador al României în Republica Lituania, în septembrie 2012. Scribe de când se știe, însă prima carte de povestiri scurte – *O călătorie pe Lună* – a publicat-o abia în 2002, urmată în 2011 de volumul de povestiri umoristice *Ambasada veselă* inspirat din atmosfera diplomatică de la Praga. *Smintiții* este primul său roman.

°/'Ulu\ JSnunfittt exprimă fascinația, înțelegerea și, într-o oarecare măsură, neliniștea mea în fața spaimelor copleșitoare care îi stăpânesc pe unii dintre semenii noștri. Personajele romanului meu nu sunt protejate de vălul acela fin care nouă, celorlalți, ne umbrește gândirea, ferindu-ne de conștientizarea în mod profund a destinului tragic al ființei umane: bătrânețea, boala, moartea, poate chiar osânda veșnică. De aceea, pentru a supraviețui, personajele mele aleg o soluție drastică.”

SMINTIȚII Dan-Adrian Bălănescu

Copyright © 2012 Editura ALLFA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BĂLĂNESCU, DAN-ADRIAN'

Smintiții /Dan-Adrian Bălănescu. – București: ALLFA,
2012

ISBN 978-973-724-459-8 821.135.1-31

Toate drepturile rezervate Editurii ALLFA. Nicio parte din
acest volum nu poate fi copiată fără permisiunea scrisă a
Editurii ALLFA.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în
exclusivitate editurii

All rights reserved. The distribution of this book outside
România, without the written permission of ALLFA, is
strictly prohibited. Copyright © 2012 by ALLFA.

Editura ALLFA: Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3, sector 6,
cod 060512 – București Tel.: 021 402 26 00 Fax: 021 402
26 10

Distribuție: Comenzi:

Redactare: Tehnoredactare : Corectură: Design copertă:

Tel.: 021 402 26 30; 021 402 26 33

comenzi@all.ro www.all.ro

Martin Zick Liviu Stoica Liliana Urian Alexandru Novac

Tipărit la C.N.I. „CORESI” S.A.

În urne

Pentru Berbelina

*Nimic din ce e trecător nu merită privit cu prea multă
seriozitate.*

Capitolul 1

Viața lui Benone Bitrb ia o întorsătură nebănuită

Într-o seară, pe neașteptate, așa cum se petrec toate
marile descoperiri, Benone Burb, casier într-un cunoscut
hipermarket, fu cutremurat de o revelație tulburătoare:
trecuseră ani de zile de când nu mai răsese. De fapt, nici
nu mai ținea minte când răsese ultima oară. Și nu se
gândea la un răs nebunesc, cu accente isterice, ci la un
hohot obișnuit și decent, care să exprime încântarea

psihică față de o anumită situație. Cu cât analiza mai îndeaproape această descoperire, cu atât mai tragică i se părea. Și cel mai rău era că, oricât se străduia, nu găsea vreun motiv de răs. Avea o nevastă slută și cicălitoare, un copil răzgâiat, obraznic și cam scurt de minte, un serviciu plictisitor și prost plătit, era înconjurat de oameni încuiați și invidioși și, pe deasupra, mai era și sărac. Și cum să râdă, când la televizor rulau numai drame, când oamenii arătau ponosiți și triști, iar lumea în care trăia era urâtă și rea?!

Își aminti cum, de mult, râdea zilnic, erau momente în care se prăpădea de răs. Râdea cu prietenii, râdea la filme, râdea de tot felul de lucruri. Ce se schimbase de atunci? Citise un articol în ziar despre niște paraziți care atacă creierul și provoacă un fel de sindrom de izolare socială. Era convins că e bolnav, infectat cu acei paraziți, animale microscopice care i-au furat fericirea.

De pe canapea, unde își petrecea mai toate serile, Benone Burb își contempla existența searbădă, lipsită de orice bucurii. Din dormitor auzi murmurul vocilor nevastei și copilului. Afară, zgomotele înăbușite ale lumii.

Abătut, deschise televizorul. Schimbă program după program și se opri la o emisiune de dezbatere politică. În platou, mai-ma-rii vremii analizau o problemă de importanță capitală: circuitul comercial al brânzei de oaie. Se aduceau argumente, se ofereau

5

imagini sugestive, se spuneau replici tăioase; pe scurt, o luptă în toată regula.

Pe un alt canal, doi bărbați înalți și bărboși prezentau avantajele unor benzi magnetice antidurere, iar pe un altul, câteva vedete fără portofoliu încercau să-și facă reclamă explorând jungla amazoniană.

Benone simți cum îl ia somnul. Plictisit, schimbă din nou programul și găsi o emisiune în care un comic necunoscut se strâmba și spunea bancuri. Născocise un gag neobișnuit despre povestea unui politician dispus să

renunțe la mandatul de parlamentar de dragul unei profesoare de chimie, care îl fascinase cu un complex de reacții chimice. Comicul făcu o serie de remarci nostime despre combinația explozivă dintre un politician și o chimistă și-și încheie numărul cu următoarea poantă: „Știți ce se naște din relația unui politician cu o chimistă? Un polimer!”

Deși nu înțelegea prea bine bancul, casierul superior găsi cuvântul „polimer” atât de hazliu, încât îl bufni râsul. Comicul îi stârnise interesul. Căută repede în programul TV și găsi numele emisiunii: „Andronic Mnemonic.” La câteva minute, descoperi pe internet și numele artistului: Andronic Regina. În noaptea aceea, înainte de a adormi, un gând i se strecură în minte: ce-ar fi să îi scrie o scrisoare și să îi propună o întâlnire? Poate va reuși să râdă în hohote, ca altădată.

Când se trezi a doua zi de dimineață, o văzu pe nevastă-sa, Martina, aranjând masa. Joia, Benone lucra în tura a doua, însă pe ea o așteptau clienții. Era coafeză la un mall. Cât fusese răcită, patroana o obligase să poarte o mască albă. Pe Elisei, copilul lor, tot ea îl ducea zilnic la grădiniță, la un centru din apropiere. Pe drumul spre grădiniță era un spital de nebuni pe care îi auzea mai mereu urlând. Cineva îi spusese femeii că nebunii furioși sunt sedați și legați de paturi, ba chiar închiși în cuști cu bare de fier. Nu se gândise mult la asta, dar detaliul o impresionase.

Agitația de dimineață trecu greu, iar Benone își privi gânditor familia pe geam. Copilul se întoarse și-i făcu cu mâna, dar el se retrase în spatele unei perdele.

Se mai învârti puțin prin casă, apoi deschise calculatorul și căută pe Google adresa electronică a comicului. Cu un pahar de lapte alături, Benone începu să scrie:

6

Stimate domnule comic,

Mă numesc Benone Burb și sunt casier superior la hipermarketul Noland. Aseară v-am urmărit cu interes emi-

siunea la televizor și, vă spun cu mâna pe inimă, m-ați înveselit. Sunteți deosebit de talentat, atât de talentat încât am bufnit în râs la poanta cu polimerul.

Stimate domnule comic, dacă aveți puțină răbdare, vă spun pe scurt problema mea. Sunt bolnav, infectat cu parazii cerebrali care m-au lipsit de capacitatea de a râde. Cred că întâlnirea cu dumneavoastră ar fi o adevărată terapie.

Vă propun să ne întâlnim mâine, 23 iunie, în fața hipermarketului Noland, la orele 15, după ce ies din tură. Voifi îmbrăcat cu o salopetă largă, albastră, pe care scrie Noland cu litere roșii, înclinate. Sunt înalt și slab și am o aluniță în vârful nasului.

Cu deosebită stimă,

Benone Burb, casier superior. În aceeași seară, Benone primi următorul răspuns: Salve Benone,

E numele tău pe bune sau ți-ai ales un pseudonim ? Merci de aprecieri, bătrâne, mi-ai luat o piatră de pe inimă. Ai umor, am râs cu poftă. La 3 nu pot, atunci mă trezesc. Ce-ai zice de 6, la fântâni ?

Înainte de culcare, Benone își anunță nevasta că a doua zi va întârzia, fiind convocat la o ședință de coordonare a casierilor superiori ținută de un manager internațional venit special de la Londra. Nevastă-sa nu îl crezu, dar nu își bătu capul cu asta.

Ziua următoare se scurse încet. Benone avusese o noapte albă, preocupat de întâlnirea cu celebrul comic. De oboseală și neatenție, greșea mereu restul, iar clienții erau nemulțumiți.

7

Șeful casierilor îi făcu observație:

— Fii atent, e a treia oară pe ziua de azi când ești anunțat la *Reclamații*. Să nu se mai întâmple!

Benone se strădui din răspuțeri. Numără banii cu atenție și trecu produsele o singură dată prin fața aparatului de citit coduri de bare.

Peste tot, handicapații angajați ai hipermarketului urmăreau cu suspiciune clienții. Deși nu-i spusese nimeni, Benone înțelesese că politica firmei era să angajeze handicapați în serviciul de securitate pentru a plăti mai puține impozite. În plus, handicapații erau foarte zeloși, prindeau zilnic zeci de clienți-infractori. Șeful serviciului de securitate, handicapat la rândul lui, îi felicita la sfârșitul fiecărei zile și le oferea mici atenții. Lui Benone, oamenii aceștia cocoșați, miopi sau dereglați mintal nu-i plăceau, îi induceau o stare de neliniște și o indispoziție stomacală. De aceea fu foarte mirat când unul dintre ei, un bărbat fără degetele de la mâna stângă, îl întrebă colegial dacă nu ar vrea să se transfere în serviciul lor.

— Am auzit vorbindu-se de asta, făcu el, cu un aer misterios.

Apoi încercă să-l încurajeze:

— La noi nu există cifre, litere sau coduri de bare. Totul e simplu ca lumina zilei. Și poți chiar percheziționa corporal cliente tinere și prostuțe.

— Nu mă interesează, se stropși supărat Benone. Însă observă cu îngrijorare cum șeful serviciului de securitate, un obez cu picioare umflate și un fund imens, îl urmărește cu luare-aminte.

Hipermagazinul era un sistem monstruos, cu fel și fel de secții tentaculare, în care sute de oameni își desfășurau robotic activitatea zilnică fără ca cel puțin să se cunoască. Nu se știau nici măcar angajații aceluiasi departament, cum ar fi serviciul casierilor, o castă pestriță, multinațională, de creiere pline de cifre și oferte. Între casieri existau rivalități și antipatii. Nu ieșeau împreună în oraș, se evitau pe stradă și făceau tot posibilul să câștige simpatia șefului.

În schimb, le priveau cu duioșie pe tinerele patinatoare angajate ale nou-creatului serviciu de asistență clienți. Între casieri și

patinatoare exista o colaborare intimă: la simpla apăsare a unui buton, o fată tânără și drăguță apărea ca din neant pe role, înhăța produsele abandonate de clienți și dispărea în neantul magazinului. Benone Burb o simpatiza în mod deosebit pe Tămara, o adolescentă trupeșă și rapidă care îi atingea mereu degetul mic. Deși încercase să aprofundeze dialogul cu ea, Tămara îi răspundea mereu din fugă, cu spatele.

Mai era și serviciul bucătarilor. La ora prânzului, Benone apăsa pe un alt buton și, la casa pe care o păstorea, se producea o buluceală spontană. Clienții făceau o mișcare de rotație și își reori-entau cărucioarele spre alte case, unde casierii proaspăt hrăniți îi priveau galeș, cu o răbdare infinită.

— Casa se închide, anunța Benone profesional când vreo băbuță surdă își așeza, tacticoasă, pungile cu lapte pe banda rulantă.

Masa este un moment important și deosebit de plăcut în viața casierului superior. Profitând de statutul privilegiat de angajat al marelui magazin, Benone se strecura înaintea muritorilor de rând și comanda întunecat:

— Dați-mi și mie, domnișoară, o jumătate de pui cu cartofi natur.

Când domnișoara se numea Mihaela, Benone zăbovea minute în șir la masa de tip bar, savurând pielița crocantă a puiului rumen și privind-o cu coada ochiului pe chelnerița sprintenă și surâzătoare.

După prânz, Benone se întoarse abătut spre casa de marcat, în drum îi ieși Gregor, responsabil cu supravegherea în sectorul D. Gregor avea buză de iepure și vorbea lăcrimând.

— Te caută șeful, zise el subțire, bolnăvicios.

În mână stângă, Gregor ținea o țeava albastră lungă, dintr-un material metalic. Vorbind, agita fără niciun motiv țeava în direcția lui Benone.

— • Care șef? întrebă nelămurit casierul superior.

— Șeful nostru, vezi bine, răspunse zâmbitor Gregor. Cred că vrea să-ți facă o ofertă interesantă.

— Mie? De ce mie?

— Ei, tuturor ne vine rândul, comentă Gregor misterios.

10

Apoi își flutură fericit țeava în aer și se feri la timp de impactul cu o asistentă patinatoare.

Trecând printre rafturi, Benone simți mirosul proaspăt al iaurtului, în depărtare, la bucătărie, Mihaela împărțea pulpe în stânga și în dreapta. Casierii trebăluiau de zor, iar clienții se foiau nerăbdători la cozi. Benone avea senzația nelămurită că toți acești oameni sunt ruși de vocile lor, care căpătaseră o existență de sine stătătoare. Vuietul omenesc din magazin se împletea cu muzica suavă care împingea clienții spre cheltuieli nesăbuite, în timp ce casieri, patinatoare, organizatoare, crainice, șefi de raioane și manageri se mișcau în tăcere, ca într-un film mut.

Deși n-ar fi vrut, parcă împins de la spate, Benone se îndreptă resemnat spre biroul imens al obezului șef al serviciului de securitate. Mergând, observă ochii colegilor cercetându-l cu interes. Benone trecu printr-o încăpere slab luminată, unde oameni în salopete albastre, șoptind vorbe de neînțeles cu accent ucrainean, împingeau pe o rampă butoaie uriașe cu bere. Lângă ei, un grup de evrei roșcați se luptau cu zeci de baxuri cu apă minerală și, ceva mai departe, o ceată de țigani tăia de zor mușchiuleț cu niște cuțite uriașe. Era serviciul de aprovizionare, populat cu bărbați masivi, zdrențăroși și neînfricați. Văzându-l pe Benone, ucrainenii râseră gros și îi făcură loc.

— Domnule casier superior, sperăm să nu ne supraveghezi prea tare.

Benone trecu repede, zâmbind prosteste. Nu înțelegea nimic din ce se petrecea și aștepta întâlnirea cu obezul Mihail ca pe o izbăvire.

În biroul lui spectaculos, obezul Mihail, șeful serviciului de securitate, trona impunător pe un fotoliu făcut pe comandă. În fața lui, își așteptau rândul pulpe rumene de pui, amestecate cu salate de tot felul și cartofi franțuzești. Din când în când, ucrainenii deschideau ușa și, vădit intimidați, se scuza și se retrăgeau spășiți.

— Știi de ce te-am chemat? se interesă binevoitor Mihail.

— Nu, răspunse Benone încet.

— Hai, hai, râse Mihail. Să lăsăm scenografia. Doar ai fost prevenit.

11

— Nu înțeleg, se miră Benone.

— Ce s-o mai lungim, se hotărî brusc Mihail. Vei lucra în serviciul nostru. Serviciul de supraveghere atentă a angajaților magazinului nostru a încheiat un raport care te vizează. Ți-au fost analizate activitatea de până acum, interacțiunea cu clienții, potențialul comunicațional, gestică, râsul, amprenta mentală, raporturile intercolegiale etc, etc. Ce să-ți mai spun? Pe scurt, concluzia raportului este necesitatea transferării tale urgente la serviciul de securitate. Adică la noi!

Benone îl privi tâmp, părând să nu priceapă o iotă. La fel de mirat se uită la tigva cheală a unui ucrainean mărunț care tocmai deschisese prudent ușa.

— Afară! țipă Mihail.

Apoi, întorcându-se spre Benone, continuă cu o voce blândă:

— N-ai știut nimic din toate astea, nu-i așa? Bănuiam eu, bănuiam, în hipermagazinul nostru, dragă domnule Burb, nimic nu e lăsat la voia întâmplării. Să luăm, de pildă, relațiile sentimentale.

Aici, Mihail râse cu poftă, clătinându-și colacii imenși de grăsime din jurul abdomenului.

— Pentru serviciul special, nimic nu este ascuns. Noi știm, de pildă, că ai o slăbiciune pentru domnișoara Mihaela și tânjești pe ascuns după patinatoarea Tamara. Nimic nu ne scapă! Mai știm, cum să nu, că îți place puiul fript cu

cartofi natur, că ai o nevastă urâtă și că băiețelul tău este făcut cu un negru din Zambia. Nici p-asta n-o știai, nu? Ha, ha, ha!

Benone Burb îl privi prostit, cu gândurile aiurea.

— Despre asta e vorba! repetă amuzat obezul Mihail, văzând că Benone nu reacționează în niciun fel. Îți lipsește capacitatea de atenție. Te rog să ieși loc lângă mine.

Șeful serviciului de securitate începu să-i vorbească despre avantajele importante ale apartenenței la structura pe care avea onoarea s-o conducă. Îi explică, astfel, că ofițerii de securitate (așa îi plăcea să-i numească pe bărbații cu handicapuri de tot felul) sunt persoane respectate, în fața cărora tremură și clienții, și asistentele patinatoare, ba chiar și managerii, care nu știu niciodată

12

dacă nu cumva sunt supravegheați și ei. Urmărirea clienților era numai o părțică din activitatea complexă și indispensabilă a serviciului de supraveghere. Serviciul era subordonat direct preșe-dintelui-director general, iar membrii serviciului îi erau supuși nemijlocit lui, obezului Mihail.

— Servește, te rog, o aripioară de pui. Știu că aici ne potrivim. Cu alte cuvinte, concluziona el, de mâine începi lucrul la noi. Astăzi ai timp să predai gestiunea – de fapt, ce mare gestiune, îți faci casa. Iar de mâine, ne întâlnim din nou aici. Îți voi face un scurt instructaj, primești uniforma specială și – pe cai! Știu, zâmbi Mihail, deslușind ceva în privirea încețoșată a casierului, te gândești că nu poți face parte dintr-un serviciu de persoane handicapate. E adevărat, eu sunt obez, Gregor e pocit, Achim e chior. Dar să știi, domnule Burb, că probleme avem cu toții. Nici tu nu ești scutit, râse Mihail. Nu ești scutit deloc.

Benone Burb se ridică încetitor de pe scaun. Ca la un semn, ușa se deschise și ucrainenii se năpustiră înăuntru, de parcă ar fi știut că audiența se sfârșise. Foarte

sprinten, Mihail îi dirija cu profesionalism, le explică unde trebuie să lase butoaiele și ce mai așteaptă de la ei. La ieșire, Benone aproape fu pus la pământ de doi ȝigani voinici.

„Trebuie neapărat să mă întâlnesc cu comicul”, se gândi el. „Aici nu se mai poate trăi.” Ca o săgeată, Tamara trecu pe lângă el, afundându-se în întunericul depozitului. Apoi se așternu liniștea, o liniște lugubră, prevestitoare de rele.

Capitolul 2

*Comicul **Andronic** își dă măsura talentului*

Știind că urma să fie transferat la serviciul de securitate, Benone trată cu indiferență clienții. O tânără frumoasă, cu tenul sănătos, cu o aluniță ispititoare pe gât, bronzată și zâmbitoare, îi întinse un card, iar Benone se moșmondi o groază până efectua plata. Nu înțelegea de ce oamenii folosesc cârdurile. Hiper-marketurile și cârdurile bancare erau invențiile cele mai perfide ale comercianților. Invenții de geniu, care ar fi meritat premiul Nobel. Cu un card în buzunar și o infinitate de mărfuri la dispoziție, într-o atmosferă plăcută, clientul nu avea altceva de făcut decât să cheltuiască, să cheltuiască și iar să cheltuiască. Într-un final, veni și sfârșitul programului. Benone își strânse tacticos lucrurile personale, aruncă priviri scurte colegilor casieri, care îi zâmbiră compătitor, și își făcu loc afară.

— O să te învăț trucurile meseriei! îi strigă Gregor din urmă, fericit. Numai să fii receptiv!

Receptiv, nereceptiv, Benone nu avea de ales. Se gândise, la un moment dat, să solicite o audiență la directorul de resurse umane, să-i explice situația lui particulară, experiența deosebită în treburile casieriei, și să-i solicite cu fermitate, fără ezitări, anularea deciziei de transfer. Însă avusese sentimentul zădărniciiei. Fără îndoială, directorul, omul acela mic și hoțoman, cu ochi mijiți și răzători, nu-l va asculta. Ba va mai atrage și atenția asupra lui și, pe urmă, poate că decizia

transferului fusese luată chiar de director. Teama confruntării cu superiorii ierarhici îl birui. De fapt, întotdeauna își acceptase destinul fără să protesteze. Așa cum rezistase zece ani alături de o femeie pocită și rea, la fel avea să reziste și în serviciul de securitate. Și poate, cine știe, noua poziție avea să-i aducă și surprize plăcute.

14

Afară era foarte cald și Benone își târșâi picioarele cu greutate. Până la întâlnire mai erau patru ore și nu știa cum să-și umple timpul. Privi cerul, de un albastru spălăcit, unde pluteau doi nori întunecați. „Poate plouă”, își spuse Benone, posomorât.

Se simțea amețit și dezorientat. Afară era zăpușeală și vedea căldura distinct, ca și cum ar fi privit realitatea printr-un geam prost tăiat. La doi pași, un taximetrist burtos și îmbătrânit privea cu plăcere și resemnare o tânără elegantă. Ceva mai departe, o fetiță la vreo treisprezece ani, cu un nefiresc aer matur, îl țintui lung pe Benone și chicoti poznașă. Bărbatul simți un gol în stomac.

Ceva mai târziu, se așeză pe o bancă. Pe dinainte i se perindau mulțimi de oameni, iar el se gândea cât de ciudați sunt cu toții. Văzu un bărbat înalt, îmbrăcat cu un maieu alb, ieșit din pantaloni. Chipul lui, brăzdat de riduri, era în pragul îmbătrânirii. Benone Burb fu copleșit de voința misterioasă și apăsătoare care decidea în privința tinereții și bătrâneții. Se gândi că și chipul lui se va smochini, părul îi va albi și picioarele îl vor lăsa. Însă la fel de bine era posibil ca voința divină să hotărască altfel și el, Benone, proaspăt agent de securitate, să se împiedice pe stradă, să-și rupă o mână și, în drum spre spital, ambulanța să intre într-un pom, de unde să-l înhațe diavoli. Rumegând aceste gânduri sumbre, Benone Burb se îndreptă spre locul de întâlnire cu celebrul comic.

În după-amiaza aceleiași zile, comicul Andronic Regina se ridică din pat și privi mohorât pe fereastră. Un nor molău plutea pe cerul alburui de vară și copacii își scuturau

frunzele de parcă ar fi fost supărați de ceva. „Te pomenești că răcesc”, se sperie Andronic. „Mai bine n-aș ieși afară.” Dar își aminti de neobișnuita scrisoare a admiratorului său și se gândi că, poate, întâlnirea îl va inspira. În ultima vreme nu mai născocise nimic nou și producătorul îl amenința cu desfacerea contractului. Dar ce putea el să facă? Inspirația nu vine la comandă, are căile ei misterioase. Își aminti cum, în școală, stârnea râsul colegilor cu scâlâmbăielile

15

lui, și asta îi garanta succesul la fete. După o tinerețe tumultuoasă, se însurase cu o regină a frumuseții, fostă Miss Stomatologie, care purta numele predestinat de Prințesa. După unele ezitări, fata îl acceptase de bărbat, înfruntând curajoasă ridicolul noului nume, Prințesa Regina. După ce dragostea inițială s-a stins, iar Andronic și-a epuizat rezerva de glume, Prințesa a început să tânjească după libertate, după iubire – pe scurt, după tinerețea pierdută. Comicul era însă o persoană greu de părăsit.

După ce se trezi de-a binelea, Andronic Regina simți o durere ascuțită la degetul mare și văzu că i se înnegrise. „Ce-oi avea?” se gândi speriat. Îi era frică de boli și se impacienta fără motiv. Își privi degetul cu luare-aminte și își spuse că trebuie să îl fi prins undeva, poate în ușa. Dar când? Chinuit de neliniște, se doftorici cum putu, apoi, având senzația că degetul începuse să se umfle, își făcu o programare la ortoped.

Ca și cum nu ar fi avut destule probleme pe cap, comicul Andronic trăia o dramă profundă: nu mai făcea pe nimeni să râdă. Spectacolul de la televizor îl copiase după un program albanez pe care îl urmărise la Tirana, când însoțise actorii Teatrului de Comedie într-un turneu balcanic. Era, mai degrabă, un fel de pantomimă cu care reușise să se mențină la suprafață, dar, cu toate adaptările, se temea că, mai devreme sau mai târziu, va fi acuzat de plagiat.

Idei originale nu mai avea. Încercase nu demult o scenetă, dar nimeni nu râsese la repetiții. O abandonase și, lipsit de orice inspirație, așteptase cuminte un miracol. Timpul trecea însă, iar Andronic devenise tot mai ursuz, se certa zilnic cu operatorii din platou, era mereu prost dispus și ajunsese să fie antipatizat de toată lumea.

Obosit, parcă lovit de tren, Andronic se târî în baie. Prin lumina chioară a becului de 40 de wați, comicul își văzu, în oglindă, chipul răvășit. Multe riduri, pete albe, cearcăne groase, plus o excrescență violetă care creștea fără oprire îl deprimară profund. Apoi observă că nu își mai mișcă bine degetele de la mâna dreaptă, că gâtul îi trosnește fără motiv și că, dacă își trece mâna prin păr, desprinde o mulțime de fire. Nu încăpea îndoială, începuse să îmbătrânească. Fața lui, altădată rumenă și netedă,

16

semăna acum cu coaja zgrunțuroasă a unui stejar secular. Se apropie și mai mult de oglindă. Văzu cum pe nas îi răsăriseră niște umflături negre și tari, care, zgândărite, se măreau și mai mult. Posomorât, simți nevoia să se spele pe dinți, însă incisivii gălbui și spărți și caninii tociți îi umplură inima de durere. Ostenit și resemnat, se așeză pe vasul de toaletă. Întotdeauna își ținea o carte la îndemână și, cu gândurile aiurea, parcurse, fără să înțeleagă nimic, rândurile negre.

Deși noaptea era încă departe, lumina ca de penumbră a becului crea senzația de seară mohorâtă. Înjur, liniștea profundă a apartamentului îi aduse în memorie amintiri triste. Îl văzu deodată pe bunicul Cantemir, bărbat zdravăn, din generația veche, om al sacrificiului de sine. Voinic în tinerețe, bunicul Cantemir se paradise spre final, zilele de pe urmă petrecându-și-le în curte, pe o bancă verde, vorbind despre moarte. Era convins că are cancer și că familia îi ascunde adevărul. Toamna, când strugurii se coceau, bunicul Cantemir își lua cadrul ortopedic și, târâș-grăpiș, se apropia de fructe. Mânca încet și scuipa cojile groase, care adesea i se lipeau pe bărbie. Andronic,

În vremea aceea licean cu înclinații comice, intra în curte și rămânea îngândurat în fața aceluia spectacol trist. Atunci se gândea că deasupra întregii omeniri plutea umbra grea și neagră a timpului și că toate acțiunile acestei vieți erau inutile.

Tot stând pe vasul de toaletă, îl prinse moțăitul și, ca prin somn, auzi ușa de la intrare deschizându-se și trântindu-se tare. Pe hol, voci ascuțite se amestecau cu râsete groase și cu o tuse horcăită, de om bolnav. Speriat, comicul se scutură, se ridică brusc și își ciuli urechile. Curând, recunoscuse vocea inconfundabilă a nevastei. Avea musafiri. Nevasta se mișca de colo până colo, foșnind și chicotind la glumele musafirilor. La un moment dat, își auzi numele, urmat de un râs zgomotos, de femeie fără griji. Se gândi ce să facă. Ar fi rămas în baie, însă risca să fie descoperit și umplut de rușine. Din carte nu mai înțelegea nimic, așa că o închise. Se ridică, se lovi de chiuvetă, se spală repede, superficial, și, posomorât, deschise ușa. Drept în față îi apărură nevasta, cu o figură mirată:

17

— Aici erai?

Comicul își roti privirile și îi zări pe musafiri. Un bărbat înalt, chipeș, deși trecut de prima tinerețe, mângâia cu afecțiune spătarul unui scaun. Era îmbrăcat elegant, cu cravată.

— Soțul meu, mârâi nevasta.

Bărbatul cel chipeș surâse aproape imperceptibil și îi întinse mâna. Andronic zări o verighetă din aur alb.

— Pompilodor Dumitrov, rosti bărbatul pe un ton imperial. Avocat.

— Avocat? repetă Andronic mașinal.

Bărbatul nu răspunse. Cu un gest maiestuos, își așează pălăria neagră în cuier. Fără să aștepte o invitație, se așează cu dezinvoltură pe un fotoliu. În fața lui, o masă mică și neagră părea strivită de atâta importanță.

Andronic, depășind momentul inițial de derută, își intră în rol:

— Luați loc, luați loc, râse el, mă bucur să avem în casă un avocat.

Nevasta îl privi încruntată și nemulțumită.

— Cred că ar fi bine să te prezinți domnului avocat.

— Desigur, desigur, reluă Andronic, repetând intenționat fiecare cuvânt. Frumoasă pălărie, frumoasă pălărie.

Nevasta îl țintui nedumerită și, în privirea ei aprinsă, Andronic descoperi frumusețea de altădată. În ochii avocatului licărea pofta și comicul simți o ură cruntă urcându-i-se până în gât.

— Dar parcă mai era cineva, se miră el. Am auzit mai multe voci, o tuse hodorogită de bolnav.

— Vi s-a părut, murmură avocatul, continuând să-i disece nevasta.

— Dragă, făcu Andronic, nu-l servești pe domnul avocat cu o tărie? Du-te repede, nu mai sta. Repejor!

Prințesa cunoștea acest fel de a fi al bărbatului ei. Oftă resemnată și, pironindu-și privirea vinovată în ochii metalici ai avocatului, se întoarse cu un foșnet și dispăru în bucătărie.

— Așa, răsuflă binedispus Andronic, să vorbim între noi, bărbații. Cu ce vă ocupați?

18

— V-am spus, sunt avocat. Pledez în cauze dificile. Dumneavoastră?

— Nu v-a spus Prințesa? Prințesa... repetă Andronic, iscodind satisfăcut reacțiile avocatului.

— Deloc. N-am vorbit despre dumneavoastră.

— Nu vă cred, rosti sentențios Andronic. Trebuie să vă fi vorbit! Am o personalitate debordantă.

— Poftim? se miră avocatul.

Andronic nu răspunse. Se ridică în fugă de pe scaun și deschise larg geamurile. Razele soarelui se repeziră drept în ochii avocatului, zgândărindu-l. Bărbatul se mișcă nemulțumit. Pe fereastră, turla bisericii străpungea un nor

alburii. Păsări cenușii treceau în zbor, fâlfâindu-și fără zgomot aripile. Undeva, departe, fumul unei fabrici se răsucea subțiratic, dând impresia de toamnă. Odată cu soarele, zgomotele orașului năvăliră în cameră. Avocatul auzi un scrâșnet de roți, un claxon și multe voci de oameni. Se gândi că se face târziu.

— V-am spus eu, îl auzi deodată pe Andronic. Nu m-am înșelat. Bolnavul este aici, tușește adânc.

— Unde? întrebă distrat avocatul. Andronic Regina îl privi nedumerit.

— M-ați întrebat ce ocupație am. Ei bine, începu el, surâzând ușor, n-o să mă credeți. Sunt barcagiu subteran.

— Poftim? se miră iarăși avocatul. Se simțea tot mai inconfortabil și privea nerăbdător spre bucătărie.

— Prințesa nu mai vine, îl lămurii Andronic. Așa face întotdeauna când dispăre în bucătărie – nu mai vine. De altfel, este firesc, din moment ce dispăre.

Avocatul se ridică. Era nehotărât – să o caute pe doamnă în bucătărie, să aștepte pe scaun sau să plece, pur și simplu? Mân-gâindu-și pălăria, își mută greutatea de pe un picior pe celălalt. În minte îi veneau tot felul de trăsnăi, ba că a greșit apartamentul, ba că omul din fața lui este un nebun notoriu, ba că e victima unei farse a cunoscuților, ba că a pus mâna pe un caz important, cu șanse reale de reușită. De când începuse să pledeze, Pompilodor Dumitrov se credea un fel de Dumnezeu. La el veneau oameni disperați, în pragul dezastrului, și-i cereau să facă adevărate

19

minuni. Și, de multe ori, Dumitrov le făcea. Criminali notorii, escroci internaționali, pedofili dezgustători, politicieni corupți -toți fuseseră curățați de Dumitrov și trimiși înapoi în lume, pentru a-și continua activitatea distructivă. Conștient de talentul lui, se gândise că i s-ar potrivi de minune porecla „Cristos”. Cu abilitatea lui avocătească, o lansase cu discreție și, în scurt timp, nimeni nu-i mai spunea altfel. „Du-te la Cristos”, „Las' că

există Cristos”, „Te trimit la Cristos” – toate aceste vorbe linișteau cugetele încărcate ale clienților. Cristos îi apăra pe toți, fără discriminare, îi mântuia, cum îi plăcea să spună, punând o singură condiție: să fie plătit gras. Tarifele îi creșteau revoltător de repede și, în câțiva ani, clientela ajunsese să fie formată exclusiv din acea lume bună care umple restaurantele de lux, joacă prost tenis în echipament de marcă, își petrece revelionul în țări exotice și își face cumpărăturile la Paris, Milano sau Londra. Lume bună care, fiind în pericol de a nu mai fi considerată atât de bună, băga adânc mâna în buzunar și îl angaja pe Cristos.

Pompilodor Dumitrov își privi gazda cu coada ochiului. Soțul Prințesei era un bărbat micuț, pe jumătate chel, burtos și cu un aer de pisălog. Vorbea fără noimă și nu era cuprins de disperarea care, pe el, îl încânta atât de mult. Pe scurt, nu-i plăcea deloc.

Deodată, Andronic Regina făcu o piruetă și, aruncându-se la podea, își vâri capul sub canapea. Părea să caute cu înfrigurare ceva, iar avocatul Dumitrov se așeză înapoi pe scaun. Nu se simțea deloc în apele lui.

Triumfător, Andronic sări în picioare și fâlfâi sub nasul avocatului o pungă prăfuită și umflată.

— Este o minune, zise el misterios.

Cu gesturi mărunte și rapide, scoase din pungă ceva ce părea a fi o amestecătură de plastic și, cât ai clipi, se apucă să pompeze cu piciorul. Amestecătura se umflă luând un contur ciudat, până ce înaintea avocatului apărură o saltea de plastic sub formă de crocodil. Andronic se răsturnă pe crocodil și prinse a-și mișca picioarele cu încântare.

— Este delicios, murmură el, delicios. Tratament regesc! Avocatul Dumitrov îl privi consternat. Se simțea complet neputincios.

20

— Veniți, domnu' avocat, îl provocă Andronic, vă relaxați cât ați zice pește. Este o saltea originală, invenție proprie,

care asigură un proces de odihnire cu 50% peste nivelul obișnuit. Profitați, întindeți-vă, destindeți-vă. Lungiți-vă! Avocatului Dumitrov i se făcu frică. Atunci când nu controla situația, când lucrurile păreau lipsite de rațiune, când oamenii deveneau violenți, lui Pompilodor Dumitrov i se muiau picioarele și își dorea să fugă departe, cât mai departe. Când masca de Cristos nu îl mai încăpea, Dumitrov devenea un ins timid, speriat și mizantrop, care ura lumea și se ascundea de ea. Își cunoștea această stare de spirit și se străduia să o controleze. În casa aceluia om ciudat care se recomandase drept bargagi subteran trăia același sentiment de zădărnici pe care îl resimțise pe vremuri, în liceu, când se străduia să intre în vorbă cu fetele.

Pompilodor Dumitrov se hotărî, brusc, să plece. Se ridică de pe scaun, se îndreptă nehotărât spre bucătărie, ezită, întinse mâna după pălăria neagră și, ocolind crocodilul, se strecură spre ușă.

— O clipă, o clipă! strigă biruitor Andronic. Numai o vorbă să avem!

Andronic Regina își juca rolul cu măiestrie. Și-ar fi dorit nespuse să se poată transpune atât de profund și pe scenă, dar acolo își pierdea inspirația, uita să improvizeze și era nevoit să recite fără talent texte memorate în prealabil. Acum însă, în fața avocatului gomos și lipsit de scrupule, se simțea un maestru al comediei, un artist fără seamăn. Dintr-un salt se postă între ușă și Dumitrov și, rânjind satisfăcut, îl țintui cu privirea lui spălăcită. Avocatul era năucit și speriat. Sfredelindu-l nemilos, Andronic văzu parcă aievea cum fața schimonosită a avocatului se descompune în milioane de celule mici și albicioase, aflate într-un proces furibund de oxidare: Pompilodor îmbătrânea văzând cu ochii. Pielea i se subția și zbârcea, mușchii i se atrofiau, oasele i se înmuiau, respirația îi devenea greoaie și neregulată. În ochi i se putea citi spaima.

— Domnule avocat, urlă Andronic în culmea fericirii, vă invit la o plimbare subterană!

Și, înhățând un cuțit de pe masă, se aruncă spre Dumitrov cu un urlet înspăimântător.

22

Avocatul abia reuși să se ferească. Alb de groază, se azvârli spre ușă și, bâjbâind și tremurând, zgudui clanța și ieși val-vâr-tej pe holul întunecat al blocului. **În** urma lui, Andronic își scoase capul pe ușă și strigă amuzat:

— Domnu' avocat, ați asistat la un spectacol de teatru avangardist, interactiv, în care dumneavoastră, spectatorul, ați avut privilegiul să trăiți o stare de spirit unică, fără egal, creată în laboratorul miraculos al artei.

Dumitrov nu privi în urmă. Alergă la lift și, gâfâind, ciocăni disperat butonul. Din apartamentul barcagiului subteran auzi parcă o tuse hodorogită și un râs strident și răutăcios. I se făcu pielea ca de găină. Liftul nu mai sosea, și avocatul Dumitrov, clănțănind din dinți, privea neputincios ușa metalică mizerabilă. Speriat, căută din priviri scara blocului, însă nu văzu decât un hău negru și adânc. Atmosfera era sumbră, un bec chior pâlpâia, iar tușea hodorogită se auzea tot mai aproape. La un moment dat, i se păru că aude un fâlfâit înfundat de aripi. **În** mod ciudat, în momentul acela își aminti o poveste veche a bunicii despre un sfânt episcop Ioan, de origine slavă, care bântuia nevăzut munții. **În** copilărie, când se visa procuror, Pompilodor era hotărât să-l acuze post-mortem pe Sfântul Ioan de impostură și să-i intenteze un proces pe măsură.

În sfârșit, liftul sosi. Cuibărindu-se umil în cabina murdară și strâmtă, Pompilodor își dori să fie cât mai departe de locul acela înspăimântător.

— Ce-a fost asta? Întrebă Prințesa autoritară, revenind din bucătărie. De ce mi-ai făcut asta?

Liftul plecă și Andronic Regina îi auzi zdrăngăneala de fiare obosite. Față în față cu nevasta, se înmuie și își luă o figură spășită, de copil vinovat. Singura armă pe care o

mai avea împotriva ei era amenințarea cu sinuciderea. Prințesa, femeie puternică, rațională, se temea teribil de firea slabă și impredictibilă a soțului și de căderile lui nervoase. Adesea, înflăcărarea creatoare a comicalului sfârșea într-o criză teribilă de isterie și, inevitabil, într-o amenințare cu sinuciderea. Nesigură și prudentă, Prințesa bătea atunci în retragere.

23

— Bombonico, prințeso, se smiorcăi Andronic, iartă-mi exuberanța artistică! Domnul avocat avea gânduri necurate!

— Să nu te mai prind acasă! țipă Prințesa nervoasă, pierzându-și cumpătul.

— Atunci mă arunc pe geam, strigă Andronic și își luă avânt spre fereastra deschisă.

Prințesa abia apucă să-l prindă de mijloc. Căzură amândoi pe podea și începură să plângă – Andronic închipuindu-și că e la un spectacol mare, cu public numeros care, în loc să râdă la glumele lui, îl huiduie și îl alungă de pe scenă, iar Prințesa eliminându-și, involuntar, tensiunea nervoasă.

■— Nasture, nasture! bâigui Andronic, simulând nebunia.

— Taci, taci! murmură Prințesa.

— Nasture, nasture...

Capitolul 3

Comical își întâlnește personajul

Veni și seara. Andronic Regina era din nou bântuit de spectrul îmbătrânirii și se studia în oglinda de pe hol. Sfârșită de oboseală, Prințesa se odihnea răsturnată în pat, gândindu-se, lucru de mirare, la un pacient cu dinții strâmbi. Orice tertipuri ar fi încercat, pacientul cu dinți strâmbi îi revenea în memorie. Ba chiar îi vedea chipul foarte clar: un bărbat în puterea vârstei, cu privire hotărâtă, sprâncene groase și ten măsliniu, răsfângându-și buzele și dezvăluind o mușcătură strâmbă, neglijată în copilărie. „Ce-o fi cu asta?” se minună ea. Degeaba se strădui să analizeze pe toate fațetele căsnicia ei ratată, să găsească o soluție la viața imposibilă pe care o trăia

alături de Andronic, să facă o schimbare majoră, cum ar fi să se mute din blocul acela mizerabil și, cu un credit, să-și cumpere o casă. Totul era în van: în minte nu-i veneau decât dinții strâmbi ai pacientului masculin. Ca să scape de fantasmă, începu să bâiguie o rugăciune – Doamne-Doamne, ceresc tată... –, apoi se încurcă și văzu iarăși incisivii galbeni încălecați. „în fond”, își zise ea, „viața nu este altceva decât un amalgam de gânduri absurde care ne roiesc în cap cât e ziua de lungă.”

Își auzi bărbatul suflându-și nasul și o încercă un sentiment de scârbă. Cum se măritase cu acest comic ratat, ea, regina frumuseții? Avusese atâtea colegi impunători care îi făceau curte, n-ar fi trebuit decât să facă alegerea corectă. Îl regreta mai ales pe Ramon Depurpundo, un ins falnic, cu origini sud-americane, dintr-o familie bună de diplomați. Ei, câte nu mai regretă omul la bătrânețe! Bătrânețe... îi venea să urle gândindu-se la anii care urmau. Părul începuse să-i încărunțească, pieptul i se lăsase ușor, aproape imperceptibil pentru bărbații care o studiau cu plăcere,

24

dar suficient de mult pentru a-i face viața amară. Bărbatul nu o mai satisfăcea, nu fusese în stare să-i facă un copil, era un comic ridicol de care se rușina. Și avocatul ăsta... Il crezuse puternic, cu personalitate, dar el cedase în fața unei pantomime derizorii. Acum se jena de gândurile și planurile ei legate de acel bărbat, dar, în fond, nu era o sclavă, avea tot dreptul să-și caute fericirea. De n-ar fi existat crizele de isterie ale soțului! Era convinsă că nu s-ar fi sinucis niciodată, dar putea să riște? Și, din nou, îi apărură în închipuire dinții încălecați ai pacientului.

Apoi ușa se deschise. Bărbatul ei își îmbrăcase tricoul favorit, roșu-pătlăgea, cu inscripția „Brânză” scrisă cu litere albe și groase.

— Dragă, zâmbi Andronic cu umilință, am o întâlnire cu un client, un spectator, o muză. Nu mă aștepta, vin târziu. Pupic, pupic!

Comicul Andronic Regina se uită la ceas. Era aproape șase, avea să întârzie. Atâta pagubă! Ieșind din bloc, privirea îi rămase pironită pe chipul scofâlcit al unui bătrân, care șontăcăia cocoșat, cu ochii goi, lipsiți de expresie și speranță. „Ce este viața?” se . întrebă retoric Andronic. „O cădere nesfârșită în nimicnicie, o oxidare inexorabilă, o sinucidere lentă. Atunci când râdem, când plângem, când gemem, când spunem bancuri, când mâncăm, când privim femeile, facem pași mici spre moarte. Fiecare fărâmbă de energie pe care o consumăm este o secvență a sinuciderii involuntare și inevitabile pe care o săvârșim clipă de clipă.”

Comicul ștergea cu privirea chipurile oamenilor, potențialii lui spectatori și admiratori. Acea învâlmășire grotescă de fețe vesele și triste era însăși chipul vieții, al vieții disprețuitoare și eterne, care trăiește prin fiecare dintre noi, agonizează cu fiecare moarte și se regenerează cu fiecare naștere. Viața, o înlănțuire de spaime și bucurii, un amestec amorf de trăiri felurite care ne induc iluzia de nemurire.

Ziua de vară era caldă, oamenii suportau greu zăpușeala. Peste tot, trupuri transpirate, urât mirositoare, aflate într-un proces necruțător de descompunere. Oamenii se intersectau, deplasându-se grăbiți, preocupați. Ici și colo, grupuri gălăgioase de fete tinere, ușoare, cu fustițe mici și vapoase, depășeau trecătorii și

25

se pierdeau în neantul străzii. O lume misterioasă, necunoscută și tulburătoare, o lume suficientă sieși, implacabilă și, totuși, atât de dependentă de fiecare parte componentă.

Andronic Regina ajunse la fântâna arteziană, un loc popular de întâlnire. Văzu băieți tineri ascunzând încurcați buchete de flori pălite, abandonați în speranțele lor. Văzu și fete tinere care râdeau, se îmbrățișau și se sărutau cu alte fete tinere, bărbați bătrâni așteptând și ei ceva, studenți cu planșete și studenți cu instrumente muzicale,

țigani cerșetori, diverși mici mafioți și aranșori, persoane dubioase, militari în permisie, distribuitori de fluturași care parcă se ascundeau de lume, cerșindu-i în același timp atenția și mila.

Și, deodată, Andronic îl văzu pe admiratorul său secret: un bărbat deșirat, înveșmântat în faimoasa salopetă Noland, cu alunița la locul ei, pe vârful nasului. „Ce mai personaj!” își spuse comicul zâmbind și se îndreptă încet spre fostul casier superior.

— Andronic Regina, comic de notorietate, se recomandă el.

— Benone Burb, personal de securitate, i se răspunde.

— Nu casier superior? Domnule Personal[^]ptfcas[^]cCtinchl. să ne ascundem de soarele acesta indiscret. ,

— Burb, îl corectă serios fostul casier, vJmânfiu-1. Discuția până la terasă fu cât se poate de (^anaRi[^]

— Unde mergem? se interesează Benone. „„

— N-am pretenții, zâmbi comicul.

— Și totuși, undeva trebuie să mergem, se încruntă Benone.

— Cu totul de acord, consimți comicul. Vă invit, pe cheltualia mea, la terasa „Halba de bere”. Un nume original.

La început, conversația lâncezi. Benone Burb se foia pe scaun, preocupat de ceva, iar Andronic Regina se gândea la ne-vastă-sa, la căsnicia lor ratată, la avocatul cel gomos, și regreta că pierde timpul cu insipidul „personal de securitate”. Apoi, pe nesimțite, așa cum se schimbă de obicei starea noastră de spirit, discuția se însufleți și Benone deveni vorbăreț. Paraziții se înecaseră în bere...

26

— Vedeți dumneavoastră, domnule comic, își începu el perorația, uitați de ce v-am contactat. Nevastă-mea, Martina, îmi mănâncă zilele.

— Până aici, nimic nou, râse comicul.

— Până azi, am fost casier superior în hipermarketul Noland, așa cum v-am informat, iar de mâine voi activa în cadrul personalului de securitate, în subordonarea

obezului Mihail. Asta, pentru a avea o imagine cât mai fidelă a vieții mele.

— Mulțumesc, replică Andronic și mai comandă o halbă.

— M-am gândit astăzi toată ziua, continuă Benone, nu am niciun motiv de răs. Am o nevastă urâtă și pisăloagă, un bastard mîncăcios, un șef handicapat și, în general, o viață cât se poate de tristă. De aceea, fac un apel la dumneavoastră, domnule comic, să-mi readuceți zâmbetul pe buze. Pe vremuri, râdeam atât de des...

— Vorbiți serios? se miră Andronic de discursul oficial al bărbatului.

— Întotdeauna, răspunse Benone.

Andronic Regina îl privi cu atenție. Deșiratul lui comesean sorbea zgomotos berea, scobindu-se din când în când cu unghia între dinți, de parcă ar fi vrut să îndepărteze picăturile gâlbui. După ce se scobea, fostul casier superior plescăia într-un fel 'foarte neplăcut, iar când vorbea își lărgea gura nefiresc de mult, clipind din ochi ca și cum ar fi spus un secret. Întreaga lui ființă stârnea repulsie și, în același timp, o mare curiozitate. Acest individ bizar putea fi salvarea lui artistică.

Benone Burb continuă să explice, să arate ce anume aștepta de la comic. La mesele alăturate, bărbați relaxați își sorbeau berea și discutau banalități, luând expresii impozante. Chelnerița, o femeie stafidită și mărunțică, alerga neobosită printre mese cu o tavă pe care, inevitabil, erau douăsprezece halbe. Intrigat, Andronic le numără de câteva ori la rând și de fiecare dată îi ieșiră douăsprezece. Un cățel costeliv și toropit de căldură fugea pe sub mese, izgonit de pantofii clienților. Paznicul birtului se răsti la un cerșetor care își încercase, ostenit, norocul.

— Uite ce e, prietene, interveni Andronic. Să punem lucrurile la punct. Eu nu pot face pe nimeni să râdă la comandă.

Adevărul este, continuă el, cerând meniul, că nici eu nu găsesc motive de distracție. O porție de cabanos! comandă apoi, salivând de poftă.

— V-am urmărit scenetele televizate, îl întrerupse Benone. Aveți un umor viu, viguros.

— Viu, viguros! Astea-s prostii, băiete. La drept vorbind, sunt un comic ratat în pragul bătrâneții, chel, cu burtă și o nevastă încă frumoasă care mă disprețuiește profund. Și, pe deasupra, sunt sterp. Vin odată carnații ăia?

— Imediat, domnule Regina, răspunse chelnerița de după ușă.

— Așadar, dragă domnule personal de securitate, trebuie să privești lucrurile obiectiv. Viața ni se scurge, îmbătrânim, fetele nu se mai uită la noi, bucuriile se împruținează, într-un cuvânt -am dat de dracu'!

Fostul casier superior îl privi mirat. Înmuindu-și buzele în spuma berii, răspunse:

— Ca să vă spun sincer, domnule comic, sunt înspăimântat de moarte și de judecata de apoi.

— Ce judecată? se miră comicul, întinzând mâna după câr-nați. Arș! De ce nu-mi spui, drăguțo, că arde farfuria? Chelnerița surâse trist și își propti tava cu douăsprezece halbe de colțul mesei.

— Plățiți acum?

— Nu, mai servim.

Andronic Regina prinse un cârnat în furculiță, îl tăie în două cu cuțitul, îl înmuie în muștar și, fără grabă, începu să-l rumege.

— O bunătate. Servește-te, te rog. Uite ce e, domnule Bumb, sau cum spui că te cheamă. Pe fiecare ne așteaptă propria apoca-lipsă. Sfârșitul lumii a venit și va mai veni. Sfârșitul lumii mele, al lumii dumitale și al lumii bărbosului ăsta de lângă noi. Asta e viața, un rahat! Dar să nu disperăm. Motive de râs mai există. Uite, de pildă, individul de colo. O iubește în secret pe chelnerița asta răsuflată și nu îndrăznește să-și mărturisească sentimentele. Nu e ridicol? Să mori de râs, nu altceva. Ea

nici nu a băgat de seamă, își poartă ca un Sisif cele douăsprezece halbe și nici nu observă că, poate, fericirea se află la o masă depărtare. Și uită-te

29

puțin. De îndrăgostit ce e, caraghiosul ăsta comandă mereu trei feluri, ca să-i lase bacșiș gras. Nu-ți vine să te tăvălești de răs?

— Ba, mai degrabă, îmi vine să plâng.

— Poate și asta, consimți Andronic posomorât. Nasture.

— Poftim?

— Nimic, nimic, doar un tic verbal. Mai spune-mi de tine. Sper că te pot tutui.

— Desigur.

— Vorbeai de un bastard. Ce vrei să spui ?

— Copilul nevasti-mii, făcut cu un negrotei. O pușlama obraznică și afurisită.

Andronic Regina ajunse la ultimul cârnat.

— Chiar nu vrei ? Ce să spun, nu suntem niciodată mulțumiți. Eu sufăr cumplit că nu i-am făcut nevasti-mii un moștenitor, tu te plângi că întreții copilul altuia. Așa ne e dat nouă, bărbaților, să ne purtăm crucea toată viața. Uite ce-ți propun - n-ai vrea să apari în emisiunea mea?

— La televizor?

— La televizor, da. Nu trebuie să faci nimic deosebit, doar să spui, dacă vrei, tot ce-ți trece prin cap.

— Dar nu am haine, se îngrijoră Benone Burb.

— Dar nici nu-ți trebuie, salopeta asta e perfectă. Haide, te rog, gustă din cabanos. Și cu muștar. Se topește în gură.

Comicul Andronic simți cum renaște artistic. Nici că se putea o întâmplare mai fericită decât să-l întâlnească pe acest ciudat personaj. Ce om bizar, ce gânduri, ce spaime! Roiesc confuziile în capul lui. Apocalipsă, bastarzi, personal de securitate! O adevărată comoară!

Seara se lăsa ușor peste oraș, înveșmântând oamenii în umbre negre și moi. Clienții terasei vorbeau mai încet, temându-se, parcă, să nu tulbure tainele nopții. Împrejur,

orașul vuia cu glasul lui spectral, tulburat de frânele stridente ale mașinilor. Vocile trecătorilor se amestecau cu adierea vântului ușor de vară și, departe, se auzea parcă susurul unui râu. Dar nu era decât o impresie, căci orașul de beton nu îngăduia nici păduri, nici râuri și nici câmpuri. Doar un praf lipicios, un hureit înfundat și o mare de glasuri exprimând spaimile, bucuriile sau tristețile oamenilor.

30

Se așternu o nouă perioadă de tăcere. Comicul Andronic profită și dădu pe gât alte două halbe. Cu mintea încețoșată, îi veni poftă de destăinuri. Bătându-l prietenește cu mâna pe umăr, îl povățui pe Benone să-și comande o porție de varză.

— Curăță organismul de toxine, explică el. Dezoxidează, previne îmbătrânirea.

Fostul casier superior îl ascultă și, ciofăind varză și dând pe gât bere, luă la cunoștință povestea vieții comicului de notorietate.

— Dragul meu, începu Andronic, ciugulindu-i din varză, eu m-am născut într-o familie săracă. Bunicu-meu, Dumnezeu să-l ierte – Andronic vărsă un strop de bere pe caldarâm –, a fost un bărbat pe cinste. Ținea toată familia în spinare. Deși nu eram bogați, eu n-am simțit lipsuri. Eram copil, fără pretenții. Cât era ziulica de lungă mă țineam de șotii. Ba întindeam pe stradă curse trecătorilor, ba păcăleam fetele, ba șterpeleam cireșe de la vecini. Viață fericită, ce să mai! Dar ceasul bate, timpul trece, a venit vremea școlii, cartea nu mi-a plăcut, noroc cu talentul. Sunt un comic autodidact. Eu îmi scriu poantele. Am fost un răsfățat al fetelor, dragă domnule Bumb, și am pus mâna pe o prințesă, fostă Miss Stomatologie. Ce mai bucătică! Ce mă in-vidiau băieții! Dar ceasul bate, timpul trece, părul cade, burta crește, îmbătrânim, lumea se plictisește de noi. Prințesa s-a plictisit de mine, eu de viață și publicul de mine. Nu mai râde nimeni la glumele mele. Dar, ce e mai trist, nici eu nu mai râd. Mă

obsedează bătrânețea, prietene, văd cum mi se încrețește pielea, cum îmi apar bube în cap, umflături pe față, puncte negre pe nas. Dimineața, când mă scol, mă doare spatele, deși dorm singur și mă lăfăi pe tot patul. Obosesc repede, mănânc mult, când mă trezesc dau fuga în bucătărie, înainte de culcare golesc frigiderul. Mi-am pierdut voința. Chiar nu îți place varza? Nasture. Scuze! Nasture.

Comicul Andronic se opri din povestit și căzu pe gânduri. Bătea un vânticel călduț și afară era foarte plăcut. Ar fi stat așa la nesfârșit. Adierea vântului, zumzetul vocilor tinere, timpul parcă nesfârșit îi creau iluzia că este încă tânăr, copil, și are toată

31

viața înainte. Uită de chelie, de burtă, de toate imperfecțiunile, și zâmbi ca în fața unei amintiri dragi.

— Nasture, nasture, nasture! Nu știu de ce îmi vine să strig cuvântul ăsta afurisit! Ce faci în week-end, domnule Bumb?

— Merg la mall, răspunse Benone, cu privirea pierdută undeva departe.

— La mall, îngână Andronic. Înțeleg, nu poți sta departe. Ca să fiu sincer, parcă mă atrage și pe mine chelnerița asta. Ce părere ai? Când o văd așa mică, luptându-se cu toate halbele astea, parcă îmi vine s-o iau în brațe și... Ce ai?

Benone Burb rămăsese cu ochii fixați undeva după mesele restaurantului. Furculița îi căzuse din mână în farfurie și părea transpus în altă lume. În privire i se citea spaima.

— Diavolii, bâigui el.

— Poftim? se miră Andronic, uitând să mai mănânce.

Benone Burb se ridică în picioare și se propti de colțul mesei, tremurând. Clienții terasei își sorbeau în continuare berea, imperturbabili.

— Domnule Bumb, vino-ți în fire, îl trase de mânecă Andronic, contrariat. Ia loc!

Agentul de pază tremura ca varga. Se retrase încet, înghețat de spaimă. În urma lui, comicul Andronic strigă ceva, o amestecătură de vorbe fără noimă care se pierdură ca un abur în aerul călduț al serii. Chelnerița cea micuță îi aruncă o privire uimită, însă, zorită de un client, se strecură printre mese cu cele douăsprezece beri ale ei. — Pe mine mă vor, bolborosi Benone și o luă la sănătoasa. În urmă, comicul Andronic Regina încercă să-l oprească:

— Domnule Bumb, domnule Bumb, cum rămâne cu emisiunea televizată? Ei, drăcia dracului!

Capitolul 4

Avocatul Dumitrov primește musafiri

Ajuns acasă după întâmplarea cu barcagiul subteran, avocatul Dumitrov își turnă un pahar de whisky și se lungi în pat. Încă afectat de cele petrecute, Dumitrov se străduia să-și recapete echilibrul interior. În pat era bine, răcoare, și avocatul respiră ușurat. Avea metoda lui de a depăși asemenea momente: se gândea la lucruri plăcute. De data aceasta, îi venea în minte numai nevasta comicului, Prințesa. Deși trecută de prima tinerețe, Prințesa dovedea o atracție magnetică și avocatul încercă să-și închipuie, susurând mulțumit, ce se află sub hainele ei elegante. Acest exercițiu de imaginație îi făcu o plăcere teribilă și, pironindu-și ochii în tavan, își închipui câte și mai câte.

Avocatul Dumitrov locuia într-o zonă bună, rezidențială, de vile noi, alături de alte persoane la fel de bine poziționate. De pildă, spre nord avea vecin un ministru, spre est un judecător, iar peste drum locuia celebrul fotbalist Manu. Când vremea era plăcută, Dumitrov ieșea în curte și răsfoia un ziar, umplându-și pieptul cu aerul curat al periferiei. Uneori, schimba impresii cu vecinul judecător sau se interesa cum mai merg treburile la minister. Dar cel mai mult îi plăcea să le poruncească servitorilor să așeze masa afară, la umbră, și să-și cinstească amicii cu un păhărel.

— E natural, le spunea el zâmbitor, îndemnându-i să guste. *Single malt*, adăuga râzând.

Avocatului Dumitrov îi plăceau banii. Îi plăceau teribil de mult. În serile liniștite, intra pe Internet și își verifica *online* conturile bancare. Înțelesese că trebuie să se pună la punct cu tehnica nouă, că trebuie să se adapteze la cerințele lumii moderne și, dotat cu o inteligență naturală și cu un ascuțit simț practic,

33

se familiarizase rapid cu chichițele realității virtuale. De altfel, fraudele bancare pe care era chemat să le evapore îi impuneau cunoștințe de specialitate.

După o copilărie mai degrabă nefericită și o tinerețe anostă, lipsită de plăcerile vârstei, Pompilodor Dumitrov ajunsese, parcă peste noapte, să le aibă pe toate. Își învârtea averea cu lopata, își înveselea zilele cu o sumedenie de amante, ducea o viață activă, sănătoasă. Citise, cu ceva timp în urmă, un articol științific despre beneficiile uimitoare ale alimentației hipocalorice și, de atunci, își schimbase radical modul de viață. Renunțase la fripturi, la grăsimi, la pâine, la ciorbe grele, din animale bătrâne, și se axase pe salate, grătare, brânzeturi slabe, lactate. Se dădea în vânt după iaurturile cu fructe și una din marile lui plăceri era ca, după un meci de tenis cu amicii, să se retragă la umbră și să comande un pahar mare de lapte bătut degresat.

Avocatul Dumitrov iubea luxul. Îi plăcea la nebunie să stea tolănit pe canapeaua moale, să soarbă un pahar cu whisky de cea mai bună calitate și să dea comenzi servitorilor. De când se îmbogățise și își umpluse casa cu slugi, nu-și mai putea închipui o altfel de viață. „Nu știu”, obișnuia să-i spună el nevastei, „cum alții se mai pot bucura de plăcerea mesei când sunt nevoiți, în fiecare clipă, să se ridice să-și ia ba un pahar, ba o lingură, ba un iaurt.”

Nevasta avocatului era o femeie potrivită, plinuță, cu părul numai cârlionți. Fălcile umflate și căzute îi

acopereau colțurile gurii, dându-i un aer de aroganță. Se căsătorise cu ea înainte de îmbogățire și înfățișarea ei reflecta nivelul de viață al avocatului din perioada respectivă: îmbătrânită parcă înainte de vreme, lipsită de rafinament și de orice mister care ar fi putut da căsniciei savoare. Totuși, nevasta avocatului avea o calitate importantă: era femeie de lume, sociabilă, un partener agreabil la petrecerile numeroase la care familia Dumitrov era invitată.

În seara cu pricina așteptau în vizită persoane de vază: un prefect, un ambasador, ministra mediului și o celebră soprană. Din pricina sopranei, avocatul fusese nevoit să dea dispoziții servitorilor să aranjeze masa în interior.

34

Sorbindu-și whisky-ul, avocatul recapitula rapid cazurile la care lucra: un fost ministru prins în flagrant luând mită, un faimos industriaș acuzat de evaziune fiscală, un fost președinte de bancă învinuit de deturnare de fonduri și, în sfârșit, un fotbalist faimos suspectat că și-a strangulat amanta. Numai cazuri grele. Cazuri despre care presa vuia. Avocatul Dumitrov avea însă un vis, o năzuință tainică: să apere în instanță un terorist faimos, un nou Osama Bin Laden. Atunci, în sfârșit, cariera lui strălucitoare avea să fie împlinită.

În cameră era liniște. Atât de liniște, încât se auzeau păsărelele ciripind în crângul din apropiere. Dumitrov sorbea încet din whisky și asculta. Deși nu mai era tânăr ca altădată, avea o viață frumoasă, glorioasă, presărată cu biruințe și emoții puternice. „Emoțiile ne mențin tineri”, obișnuia să le spună el prietenilor.

În prag se ivi un servitor. Înveșmântat în straie de chelner, servitorul afișă un zâmbet imperial și tuși horcăit, ca un tuberculos.

— Ce-i? tresări Dumitrov, strâmbându-se dezgustat.

— Doamna m-a trimis să vă anunț că au sosit oaspeții. Fără a mai aștepta o reacție, servitorul-chelner se răsuci pe

călcâie și dispăru după un perete îmbrăcat în lemn, pe care trona un trofeu vânătoresc impunător.

„Nici servitori cumsecade nu mai găsești în ziua de azi”, mormăi avocatul și se ridică, adulmecând, pentru ultima dată, lichidul gălbui din paharul de cristal.

Unul câte unul, musafirii își ocupau locul în spațiu, conversând degajați. Cu paharul de șampanie în mână, vorbind calm, apăsător, cu ușurința oamenilor de lume, invitații încălzeau repede atmosfera. Avocatul Dumitrov îi privea cu duioșie, părintește. Dacă un observator oarecare ar fi văzut în ei persoane importante, puternicii zilei, ei bine, Pompilodor Dumitrov deslușea cu totul altceva: o soprană prinsă într-un proces complicat cu teatrul de operă, un ambasador sancționat pe nedrept, împotmolit într-o dispută îndelungată cu ministerul de externe, o ministă a mediului acuzată de hărțuirea directorului institutului de hidrologie și, în sfârșit, un prefect dubios, convocat zilnic la direcția anticorupție.

35

— Pofțiți, surâse mios avocatul, plesnind din degete la servitori. Dragă, pe aici, în față. Arăți atât de bine, Cleopatra!

Soprana zâmbi strâmb și se plânse că e răcită și-i e frig. Avocatul le dădu poruncă servitorilor să-i aducă o pelerină călduroasă, neagră, pe care soprana, roșie la față, o respinse, întrucât nu se potrivea cu rochia mov.

Conversația se însufleți. Soprana se plânse că stă prost cu sănătatea, că noul director de la teatrul de operă o va restructura și că, în ziua de astăzi, nu mai găsești impresari decenti.

— Te-a înșelat impresarul, dragă Cleopatra? o întrebă, ca într-o doară, avocatul.

— Ei nu, nu asta, se apăra soprana și, rotindu-și ochii în cameră, se interesă neliniștită: Este un geam deschis? Simt de undeva curent. Dragă Pompilodor, zâmbi ea, roagă servitorii să verifice.

Ministra mediului se tot foia, parcă negăsindu-și locul. Gazda, nevasta avocatului, se străduia să-i facă pe plac, zâmbind înțelegătoare și ascunzându-și rotunjimile sub o manta largă.

— Dragă, făcu ministra, secretarul ăsta de stat mă scoate din minți. Orice i-aș spune, nu pricepe că activitatea umană este cauza schimbărilor climaterice și că trebuie luate măsuri, de urgență !

— Iama asta, încercă doamna Dumitrov să-i facă pe plac, a fost neașteptat de rece. Și zăpadă, credeam că ne îngroapă casa. Cu siguranță și omul e de vină.

Ministra o privi contrariată.

Avocatul contempla cu afecțiune spectacolul uman. Din când în când, o aproba înțelegător pe soprană, se oferea, cu amabilitate, să-i umple paharul ministrei și făcea tot posibilul să-l apropie pe ambasador de prefect.

— Te înțeleg, draga mea, oftă el, prefăcându-se afectat de povestea sopranei. Totuși, eu cred că impresarul este de vină. Când te hotărăști, îi intentăm un proces de nu se vede. Dar nu e grabă, nu e grabă deloc, schimbă el vorba, pentru a evita un refuz.

Încet, încet, atmosfera se încălzi. Servitorii preschimbați în chelneri apăreau și dispăreau, fantomatici, după un paravan înflorat. Șeful lor, Burbulac, un bărbat uscățiv, cu obraji supti, ridați, își dirija echipa din priviri, pentru ca, din când în când,

36

să încremenească cu o expresie de sfinx. Părea un obsedat al servirii și scrâșnea din dinți când o picătură de vin se prelingea pe peretele exterior al paharului. Înțelegea din priviri doleanțele invitaților și se proțăpea pe neașteptate în fața prefectului atunci când acesta, iubitor de băutură, își privea, cu tristețe, paharul gol. Dacă ospătarii întârziiau prea mult în sală, Burbulac își încorda capul și, aproape tremurând, șuiera printre dinți:

— Afară, afară!

Avocatul parcă plutea. Alergând de la un invitat la altul, glumind, întreținând discuția, tușind impozant, iscodindu-și oaspeții, Pompilodor Dumitrov avea un singur gând: procese și bani.

— Spune-mi, dragă, se aplecă el spre ministă, ca într-o doară, mai rabzi mult mojiciile conservatorilor? Mai ești mult dispusă să înghiți jignirile lor? Să știi că legea oferă întotdeauna o soluție elegantă.

— Știu, dragul meu Pompilodor, oftă ministra. Mereu am spus că-i dau în judecată, dar apoi...

— Apoi ce? zâmbi avocatul. Îi facem praf!

— Apoi... ministrei i se făcu sete și, într-o clipă, Burbulac îi turnă apă plată în pahar. Băieții ăștia servesc bine. Apoi, știi cum e un proces, se cheamă martori, se demonstrează una-alta, apare și presa, lucrurile iau amploare. Eu numai de asta nu am nevoie, asta, cum îi spune... publicitate negativă. Și, de altfel...

Ministra păru că se codește să continue. Pompilodor Dumitrov îi surâse șăgalnic. Instinctul lui avocătesc îi spunea că trebuie să ciulească urechile. O prinse pe ministă de braț și o trase deoparte:

— Spune, dragă, deschide-te. Știi vorba aia, nu trebuie să ai secrete față de soț, preot și avocat. Iar eu adaug: față de soț câteva secrete nu strică, preotul nu trebuie să știe tot ce știe Dumnezeu, dar sinceritatea față de avocat e sfântă!

Ministra își coborî vocea. Înainte de a vorbi, își înmuie buzele pline în paharul cu apă. Mistuit de curiozitate, avocatul părea să o străpungă cu privirea. Aproape că îi plăcea ministra asta tânără. Și nu arăta rău deloc. Instinctiv, o studie fugar. Ministă nu băgă de seamă.

— Ce să mai, începu ea hotărâtă, strângându-și ochii. Dragă Pompilodor, mi-e teamă să nu fi dat de necaz.

37

— Spune, o îndemnă avocatul, abia reușind să-și ascundă încântarea.

— Lumea spune că voi fi citată la Anticorupție.

- Când?
- Curând.
- Presa a aflat?
- Încă nu.
- Cine mai știe?
- Premierul.

Avocatul se destinsese brusc. I se făcu sete și Burbulac apăru ca din senin și îi turnă vin roșu în pahar. Avocatul sorbi încet și, deodată, simți că are chef de o nebunie, de pildă să fugă cu ministra. O studie discret. Încă tânără, elegantă, aruncată poate prea devreme în lupta politică, stăpână peste un domeniu de care nu avea habar, ușor naivă, copleșită de tentațiile care învăluiau funcția ministerială, femeia părea să aibă nevoie de un bărbat puternic, ca el. Pe neașteptate, o întrebă:

— Soțul tău cu ce ocupă?

Ministra îl privi lung, nedumerită. Problema cu Anticorupția părea că o copleșește, și încurcătura în care intrase îi dădea un aer fecioresc, ispititor. Roși ușor și răspunse:

— Este *nail trainer*.

— Ce e asta? se miră avocatul.

— Un fel de instructor de cosmeticieni. Văzând aerul mustător al avocatului, se simți obligată să adauge: M-am măritat la nouăsprezece ani. Apoi, ca o școlăriță, își întinse mâinile mici: Uite ce unghii frumoase am!

Pompilodor Dumitrov surâse. Pe neașteptate, noi și noi posibilități se nășteau. „Bani și plăcere” era deviza vieții sale. Se gândi amuzat cum, printr-o minune, această femeie pe care o invitase în calitate de ministra a mediului se preschimbase într-un client promițător și, pe deasupra, îi oferea și perspectiva unei aventuri încântătoare.

— Trebuie neapărat să ne întâlnim. Neapărat. Acum să ne întoarcem la ceilalți. Te rog, încheie avocatul, făcându-i un semn larg cu mâna.

Burbulac tușea de zor, dând semne de surescitare. În sistemul lui interior bătuse ceasul pentru servirea mesei și invitații

39

dovedeau indisciplină. Prelungirea acelei stări de incertitudine îl chinuia teribil. De nervi, porunca în stânga și în dreapta, văr-sându-și năduful pe subordonați. Colaborarea lor era atât de sudată, încât nici nu avea nevoie să vorbească. Împietrit, cu o alură statuară, tușea, strângea din dinți, își mijeja disperat ochii, își umfla obraji, pufnea și își încorda capul, iar totul era atât de sugestiv, încât restul chelnerilor nu făceau nici cea mai mică mișcare fără să-l urmărească cu coada ochiului, așa cum muzicienii își urmăresc dirijorul.

În sfârșit, avocatul Dumitrov îi curmă nefericirea.

— Dragii mei, anunță el, radiind de fericire, vă poftesc la masă. Avem un meniu edenic. Nu uitați, sunteți acasă la Cristos!

O muzică tunătoare umplu camera. Totul se petrecea ca la carte. Impresionați, invitații își luară locurile, unul câte unul. Soprana fu așezată lângă ambasador, prefectul lângă soția avocatului, iar acesta, clipind extaziat, o îndemnă pe ministă să se așeze alături. Masa fu servită. Înviorat, Burbulac nu mai prididea cu servitul. Ca un bale-rin, se răsucea pe-un picior, dispărea în bucătărie, apărea pe negândite, umplea paharele, pe scurt, oferea un adevărat spectacol, în subordinea lui, chelnerii nu aveau timp nici să respire. Ca un pluton de soldați, ospătarii se înșiruiau disciplinați în spatele invitaților și, în clipa în care șeful strângea din buze și dădea încurajator din cap, se aplecau și depuneau cu grație farfuriile pe masă, într-o sincronizare perfectă.

Dintre meseni, făcea figură aparte ambasadorul, pentru că ceruse un meniu vegetarian. Pe numele lui Vescoviu Puntelată, ambasadorul era o persoană micuță, subțire și foarte timidă. De multe ori i se întâmpla să vorbească și să nu-l asculte nimeni. Atunci se supăra și, așteptând

nerăbdător să apară o pauză în conversația celorlalți, își repeta fraza tăfnos, cu voce gătuită. Diplomații de la ambasadă nu-l luau în serios, personalul administrativ făcea haz de el, iar șefii din minister nu-i răspundeau niciodată la telefoane. Când solicita o audiență la ministerul de externe din țara de reședință, era primit, inevitabil, la nivel de director. De rușine, în informările transmise Centralei ridica nivelul interlocutorilor cu o treaptă sau două.

40

— Broccoli! Rostind acest cuvânt, ambasadorul trase aer în piept. Este o legumă miraculoasă. Previne apariția radicalilor liberi.

Nu reacționa nimeni. Mesenii erau relaxați, mâncarea bună, chelnerii – spirt. Avocatul flirta fără rușine cu ministra mediului. Doamna Dumitrov asculta plictisită povestea prefectului despre dotarea cu mașini a instituției.

— Și, cum îți spuneam, continuă prefectul, cu gura plină, am făcut scandal, am protestat. Ditamai prefectul să se deplaseze cu dubita! Să ții minte, dragă, și prefectul își odihni mâna pe piciorul gras al doamnei Dumitrov, cine țipă primește microfonul. Ministrul a înțeles și a aprobat dotarea prefecturilor cu mașini de teren.

— Păi, nu e rău deloc, exclamă doamna avocat.

Prefectul puse mâna pe paharul gol și, în aceeași secundă, Burbulac i-l umplu cu vin roșu.

— Nu e rău, dar nici bine nu e.

Prefectul se mohorî brusc, bătuit de un gând supărător. Parcă uitând unde se află, își scoase telefonul mobil și începu să butone-ze de zor. Era fascinat de acel mic aparat care îl conecta la lume. Oriunde se afla, telefonul mobil începea să zbârnâie și gata, prefectul era în legătură cu subordonații, cu prietenii sau cu nevasta. Această ultimă variantă nu îi producea o plăcere deosebită, însă telefonul mobil îi oferea și aici o soluție

ingenioasă: putea fi închis. În momentul acela, prefectul era liber, de neatinș.

— Nu e bine? se miră doamna Dumitrov. Prefectul se scutură.

— Nu, pentru că există o clauză. Nu putem folosi mașinile de teren decât în caz de inundații sau alte dezastre naturale. Nu e absurd?

Tacâmurile cântau, paharele clincăneau, mesenii conversau, chelnerii erau pretutindeni. Masa era reușită, bucatele pe placul tuturor, iar avocatul avea motive speciale de surescitare.

Capitolul 5

Avocatului Dumitrov i se deschid noi perspective

Dineul avea loc într-un salon mare, mai spațios decât un apartament obișnuit de trei camere. Masa era așezată în mijlocul //'-vingului, cum botezase avocatul salonul, iar în jurul ei chelnerii aveau suficient spațiu de manevră. În partea de sus a încăperii, aproape de tavan, două camere de luat vederi înregistrau, postate discret, întreaga scenă. Căci vila era înțesată cu tehnică de ultimă oră. Niciun colț al casei nu fusese lăsat de izbeliște. Îngrozit de tâlhari, avocatul nu accepta să-și asume niciun risc. Încheiase un contract cu o firmă de pază și protecție care instalase în vilă un sistem de supraveghere ultraperformant. Într-o cameră de la subsol, un fel de pivniță de lux, dotată cu toate utilitățile, doi bărbați supravegheau totul cu atenție. Erau băieții de încredere ai avocatului, muți din naștere. Aveau acces la fiecare ungher al vilei, mai puțin baia principală și dormitorul avocatului. Lucrau în schimburi de câte douăsprezece ore și locuiau în incinta vilei, într-un fel de buncăr subteran. Cei doi bărbați nu-și doreau nimic de la viață, în afară de a-l proteja pe avocat.

În timpul dineului, de serviciu era cel mai tânăr dintre ei, un vlăjgan de treizeci de ani, ras complet în cap. Îmbrăcat permanent în haine de piele, sorbea o bere și comuta camerele de luat vederi de la un salon la altul, pe urmă în curte, în zona piscinei, și apoi din nou în *living*. Se

obișnuise să urmărească imaginile ca un robot, ca o mașinărie, ștergând cu privirea scenele nerelevante și analizându-le numai pe cele suspecte. Când, spre exemplu, pe pajiștea din fața casei o pasăre neagră fâlfâia ca o umbră, bărbatul își mărea pupilele și prelucra mental informația. Nu-i scăpa nimic, deși un observator mai puțin vigilent ar fi

42

putut avea impresia că doarme cu ochii deschiși, amortit de monotonia peisajului.

Voinicul mut și ras în cap nu avea gânduri personale în timpul serviciului și, de fapt, aproape niciodată. Berea îi plăcea, dar el nu-și dădea seama de asta. O sorbea cu poftă, ca un animal, aproape neînțelegând de ce se simte bine. Gândurile sale primitive i se puteau citi în ochi: o succesiune de imagini întunecate, surprinse de camerele de supraveghere. Il văzuse pe avocat retrăgându-se într-un colț cu ministra mediului, dar creierul nu interpretase informația. Ca un robot primitiv al viitorului, reacționa doar la două cuvinte: „pericol” și „siguranță”.

Deși bea din bere, părea nemișcat. În secunda următoare ducerii dozei la gură, ai fi putut jura că n-a făcut nicio mișcare. Nu-ți puteai închipui că mumia aceea încremenită și-ar fi putut deplasa membrele măcar un milimetru. Scana imaginile de pe monitoare fără să clipească, iar degetele care butonau aparatura electronică nu puteau fi văzute din cauza întunericului.

Bărbatul acela împietrit se încorda deodată, aproape imperceptibil. Pe unul dintre monitoare sesizase o imagine suspectă. Două siluete omenești, sau poate neomenești, păreau a se fi pogorât din cer în fața porții avocatului. Se îndreptă brusc, pârâindu-și oasele. Cele două siluete spectrale atinseră poarta. Senzorii aprinseră două becuțe roșii. Pe lângă cele două becuțe, un altul, verzui, începu să pâlpâie. Apoi o sirenă mică şuieră înfundat și vibra, transmițându-și undele de-a lungul pupitrului, până la pulpa dreaptă a supraveghetorului,

conectată cu niște fire negre la sistemul de supraveghere. Siluetele, doi strigoi înveșmântați în straie largi și lungi, clămpăneau clanța porții metalice.

Voinicul ras în cap aplică procedura standard. Parcă înviind, deveni brusc extrem de vioi și îndeplini o cascadă de operațiuni într-un timp record. Apăsă pe un buton maroniu care declanșa alarma în dormitorul celui de-al doilea mut. Alarma imprimă o vibrație sâcâitoare în patul complet alb, în care al doilea zdra-hon dormea ca o mumie egipteană. În următoarea secundă, sări și acesta în picioare și se strecură într-un costum negru, de camuflaj. Aplică procedura cu aceeași viteză ca și colegul său ras în cap. Într-o jumătate de minut era în camera de supraveghere, iar

43

vlăjganul ras în cap, blindat cu tot felul de instalații, se strecură ca o umbră printr-o deschizătură apărută ca din neant în plafon.

În salonul frumos luminat și împodobit, avocatul trăia noi momente de glorie. Părea că intrase pe aceeași lungime de undă cu ministra mediului care, subjugată de forța pe care o radia, nu mai avea ochi decât pentru el. Soprana observase această empatie și, parcă pentru a complica lucrurile, se văita neîncetat că îi este frig.

— Dragă, o privi compătimitor avocatul, cred că nici în flăcările iadului nu te vor slăbi frisoanele.

În clipa aceea, soprana făcu ochii mari, mută de uimire. Avocatul, crezând că vorbele lui o îngroziseră, bătu ușurel cu palma în masă și murmură:

— Hai, hai!

Însă observă că toți invitații își pironiseră privirile conternate spre ușă. Instinctiv, se întoarse într-acolo. Într-o clipită, înțelese totul.

În pragul ușii, voinicul mut și ras în cap, blindat într-un costum negru și gros de piele, înțesat cu arme de foc și dispozitive sofisticate de apărare, cu fața acoperită aproape în întregime de o mască neagră, și ea de piele,

ținea de guler și scutura cu mișcări sacadate, robotice, doi bătrâni îngroziți, înveșmântați în straie colorate, țărănești. Bătrânii, un bărbat și o femeie, murmurau neîncetat niște vorbe lungi, ca un descântec. Erau înspăimântați de moarte.

— Ce înseamnă asta? se răsti avocatul.

Vlăjganul ras în cap făcu niște gesturi tainice, ca într-un ritual, după care își descleștă mâinile de pe ceafa țăranilor și, făcând doi pași în spate, se lipi de perete și îndreptă două arme negre și subțiri spre cei doi nepoți. Ușor încurcat, avocatul se scuză în fața invitaților îngroziți.

— El e Mut 1, agentul meu de pază. Iar ei, rosti el furios, în-torcându-se spre cei doi țărani, sunt niște intruși. Ce doriți? îi întrebă aspru.

Auzind o voce omenească, și încă una poruncitoare, țăranii parcă își mai veniră în fire. Bărbatul prinse curaj, își scutură șuba și vorbi, ținându-l pe avocat cu ochii lui cinstiți și îngălbeniți de bătrânețe.

44

— Dumneata ești avocatul Pompilodor Dumitrov? Avocatul nu răspunse, dar nici nu îl dădu pe ușă afară, din care cauză bătrânul prinse a vorbi mai departe.

— Eu sunt Apolodor, iar ea e nevastă-mea, Tudorina. Am venit să-ți cerem ajutorul.

— Apolodor din Damasc! râse ministra mediului, distrată.

— Nu, din Frumușița, o contrazise țăranul.

— Eu nu ajut pe nimeni, se strâmbă avocatul. Eu ofer servicii de specialitate contra cost. Ștergeți-o!

Mut 1 dădu să îi ia de guler, dar avocatul, care, din principiu, nu refuza niciodată un client fără să vadă despre ce e vorba, îi făcu un semn discret. Mut 1 se lipi de perete și încremeni.

Avocatul se ridică în picioare, în toată semeția lui. Văzându-l pe acel bărbat elegant, maiestuos, țăranii se dădură doi pași în spate, iar Tudorina exclamă:

— Vai, muică!

— În fond, ce vreți de la mine? se rățoi Dumitrov. Femeia vru să spună ceva, dar bătrânul îi puse o mână pe burtă, oprind-o. Tuși, dregându-și vocea și, schimonosindu-se, se strădui să-și găsească cele mai potrivite cuvinte.

— Vezi dumneata, începu el, asudând de căldură, ginerii noștri au probleme cu justiția. Au fugit de-acasă și sunt căutați de poteră.

— Dar de ce-i caută poliția? se interesă avocatul.

— Nu știu, răspunse bătrânul Apolodor.

— Și cu ce se ocupă ginerii dumitale? întrebă iarăși avocatul, tot mai nervos.

— Cu nimic, se băgă și Tudorina în vorbă.

— Se ocupă de fetele noastre, o corectă bătrânul. Avocatul se strâmbă nemulțumit și se așează înapoi la masă.

Ar fi băut un vin alb – Burbulac îi și turnă un pahar. Musafirii, curioși, îi așteptau reacția.

— Uite ce e, moșule, concluziona avocatul. La mine nu se vine cu prostii de-astea. Afară!

Mut 1 se puse în mișcare. Fără menajamente, îl apucă de guler pe bătrânul țăran, postându-l în spatele nevastei, apoi îl împinse scurt. Tudorina, lovită din spate de soțul Apolodor, făcu

45

doi pași, apoi, din inerție, încă doi, stăpânită de o mare nedumerire. Bălmăjea ceva, numai ea știa ce, și părea să-și certe bărbatul.

— Ce, ce, murmură încet Apolodor, posomorât. Taci, nevastă!

Tudorina trecu pragul salonului și se afundă în bezna antreu-lui. Invitații avocatului, aflați încă sub impresia neobișnuitei întâmplări, se străduiau să străpungă cu privirea întunericul din camera alăturată. De acolo răzbăteau doar foșnete și voci gătuite. Vocile se ambalară repede și bătrânii se puseră pe ceartă.

— De ce n-ai vorbit tu, femeie? mormăi bărbatul, înciudat. Te crezi mai brează!

Femeia îi răspunse ceva, cu o voce certăreață, însă o bufnitură îi curmă entuziasmul. Apoi, deodată, toți mesenii auziră foarte clar următoarea propoziție:

— Uite-așa o să rămâi cu teroriștii tăi!

Avocatul Dumitrov își ridică brusc privirea. Ministra mediului încercă să-i atragă atenția cu o remarcă oarecare, însă avocatul nu mai avea ochi pentru ea. În câteva clipe, analiză întreaga situație și, fără să mai stea pe gânduri, luă o decizie. Aplecându-se ușor, pipăi pe sub masă și, localizând butonul rotund, de alarmare, apăsă scurt. Câteva secunde nu se întâmplă nimic, după care, din întunericul antreului, se întrupară cei doi țărani și Mut 1, mai imperturbabil ca niciodată. Țăranii se frecară la ochi, nevenindu-le să creadă că, după atâtea ocolișuri, au ajuns din nou în salonul cel mare și frumos. Dădură să-și ceară iertare, să se ploconească, dar își amintiră că robotul cel fioros îi dirijase și, dezorientați, rămaseră cu privirile pironite asupra avocatului, așteptând o minune. Avocatul plesni din degete și cei doi țărani se pomeniră așezați pe o canapea apărută ca din senin.

— Am auzit ceva de teroriști! îi interogă avocatul. La ce vă referiți?

— Nu ne re-fe-rim la nimic, se apără țăranul, temându-se că e acuzat de ceva. N-am făcut nimic.

Tudorina se lipi de el, înspăimântată. Încercă să spună *Tatăl nostru* în gând, dar se încurcă mereu la versul al doilea. „Păcă

46

toasa de mine”, se gândi ea, „așa îmi trebuie dacă n-am mai dat de pomană.”

— Apolodoare, șopti ea, rugătoare.

Apolodor, deși la fel de înfricoșat, simțea instinctiv că trebuie să fie curajos, să-și apere femeia. Se îndreptă de șale, își ridică sprâncenele și înfruntă, pentru o clipită, privirea avocatului.

Văzând impresia puternică pe care o făcuse asupra celor doi, avocatul se uită scurt la chelner, zâmbind. În clipa următoare, Burbulac îi îmbie pe țărani cu două pahare mari cu apă. Tudorina, tremurând, întinse mâna, dar bărbatul îi dădu un ghiont, șoptindu-i printre dinți.

— E otrăvită!

— Haide, haide, făcu avocatul, apropiindu-se. Nu fiți copii! Nu vă mănâncă nimeni!

Mut 1, văzând un semn tainic, se mistui înainte ca cineva să bage de veste. Doar soprana, uimită, observă dispariția misteriosului agent.

— Haide, stați la masă, îi îmbie avocatul. Nu vă face nimeni niciun rău, doar voi ați venit la mine, nu v-am chemat eu! Apolodor, tu ești bărbat, vorbește mai pe înțeles! Despre ce teroriști e vorba?

De fiecare dată când era strâns cu ușa, Apolodor își liniștea nervii învârtindu-și căciula în mână. Și acum, ascunzându-și degetele printre buclele mițoase ale cușmei, tuși încurcat, îl privi lung pe avocat, dar apoi, văzându-i zâmbetul larg, se mai liniști și prinse a vorbi sacadat.

— Ginerii noștri sunt arătați cu degetul, zice lumea că-s teroriști!

— Cine spune că sunt teroriști?

— Avocații ăia mari, de la judecătorie.

— Procurorii? Întrebă avocatul.

— Da, așa.

— Și cum îi cheamă pe gineri?

— Safir Musaca și Camil Abac.

— Și unde i-au găsit fetele dumitale pe Safir și Camil?

— Păi, nu știm, în capitală!

47

Avocatul se așeză lângă Apolodor și-i prinse mâna bătrână și zgrunțuroasă. Dintr-odată, bătrânul acela necioplit îi deveni drag, ca un prieten vechi.

— Cum vă zice vouă, domnule Apolodor? Ce nume de familie aveți?

— Ccrit, murmură țăranul.

— C-cum?

— Ccrit. Așa ne spune. Cu doi de „c”. C-c-r-i-t. Avocatul Dumitrov își făcu loc pe canapeaua moale, semn că voia să poposească mai mult acolo. Se întoarse scurt spre invitați și îi pofti să continue masa.

— Mă scuzați, le explică el, în meseria mea așa se petrec lucrurile, pe negândite.

Ministra mediului îl aprobă admirativ. El se gândi la ea scurt, ca la o plăcere viitoare.

— Doamnă și domnule Ccrit, sunteți oaspeții mei. Vă rog să poftiți la masă, în camera alăturată. Te rog, ajută-i, se întoarse el spre un chelner.

Înainte de a ieși pe ușă, avocatul îl întreabă pe Apolodor Ccrit, în vreme ce-l mângâia pe spate.

— Și spune-mi, domnule Ccrit, de unde vin ginerii dumneavoastră? Din ce țară, adică?

— Păi, nu știu, răspunse Apolodor. De undeva de departe, o țară cu nume ciudat, bauxită, parcă.

— Arabia Saudită? surâse avocatul.

— Da, chiar așa! se bucură țăranul.

— Bine, dragii mei, bine. Dar vă rog să poftiți, simțiți-vă ca acasă!

Avocatul zâmbea larg, gândindu-se cu repeziciune la toate întâmplările zilei aceleia memorabile. „Cum e viața asta”, își spuse, „parcă nu e drept că unii le au pe toate.”

Capitolul 6

Comicul Andronic Regina trăiește o viață fără noimă

În seara aceleiași zile, comicul Andronic Regina se învârtea fără rost prin casă, negăsindu-și locul. Avea un sentiment ciudat, de lipsă a unor părți din propriul trup. Neliniștit, își controla din când în când dinții, degetele și părul. „Oare ce se întâmplă cu mine?” se gândi el. Privindu-se în oglindă, observă cu groază cum părul îi dispăruse de pe suprafețe întinse de pe scalp, zone albicioase, de o culoare cadaverică. Andronic se aplecă deasupra chiuvetei din bucătărie și își scutură energic

părul cu ambele mâini. Chiuveta se umplu de fire mici, multe cărunte.

„Dacă aş cheli, poate n-ar fi nimic”, îşi zise comicul. „Dar mi-e teamă să nu fiu bolnav, să n-am o boală de piele sau, mai rău, cancer! Trebuie să merg neapărat la un doctor!”

Era singur şi singurătatea îl dureau. „Fericirea noastră”, se gândi el posomorât, „depinde de ceilalţi oameni. Nefericirea poate fi obţinută şi pe cont propriu.” Ar fi vrut să vorbească cu cineva, să fie auzit şi să audă o voce omenească, însă în apartamentul încins nu răzbătea decât vuietul înfundat al oraşului, acest organism artificial, monstruos, gigantic. Andronic stătu locului, ciulindu-şi urechile. I se păru că distinge, la un moment dat, sirena unei ambulanţe, care se pierdu în hurelul unui tractor, stins, la rândul lui, de şuierul unui tren îndepărtat. Imensitatea lumii de afară, cu indiferenţa ei violentă, îl copleşi. În minte, gândurile îi roiau dezordonate.

Rămase aşa mult timp. Conştientizarea profundă a năpastei fără leac, de o cruzime fără margini, care îl lovise – îmbătrânirea, cu bolile ei cu tot – se preschimbă, încet, dar sigur, într-o stare de spirit apăsătoare. Andronic Regina era deprimat şi nu întrevedea nicio lumină în întunericul greu al viitorului.

49

Gândul că îmbătrâneşte, că s-a paradiat şi că e un comic ratat îl rodea ca un vierme. La urma urmei, realitatea aceasta sumbră ar fi doborât pe oricine. Degeaba deschise televizorul, degeaba dădu sonorul la maxim, degeaba fugi în bucătărie şi înghiţi pe nerăsuflăte o pulpă de pui, tot nu reuşi să scape de gândurile negre.

„Oare pe unde umblă Prinţesa?” se gândi comicul, moho-rât, îşi închipui că, în vreme ce el îşi contemplă degradarea fizică mizerabilă, nevasta lui desfată, cu trupul ei încă atrăgător, simţurile animalice ale vreunui avocat ori ale vreunui pacient bogat, înciudat, se repezi la calculator şi caută pe Internet poze şi filmuleţe cu femei,

femei și iarăși femei. Simțea că înnebunește, că îi vine să se urce pe pereți. Îi trebuia o amantă, o femeiușcă ispititoare, prostuță și iubitoare, care să i se ofere sincer, dezinteresat. O femeie frumoasă l-ar remonta și poate, cine știe, i-ar încetini vestejirea.

Apoi își aminti de agentul de pază. „Am uitat cum îl cheamă”, se gândi Andronic. „Bemb, Bamb, Bumb... Fir-ar să fie! Măine trebuie să clarific și treaba asta.” Individul era, fără îndoială, un personaj. Gestionat bine, putea fi chiar o mină de aur. Se pomeni imaginându-și o scenă plăcută, glorioasă. El, comicul Andronic Regina, alături de agentul de pază, în fața unui public entuziast, pe o scenă celebră. Cu o serie de întrebări bine ticluite, îl dezlanțuie pe straniul agent. Răspunsurile halucinante ale acestuia, dirijate cu geniu de comentariile sale spumoase, aruncă sala într-o adevărată criză de râs, vecină cu isteria. Oamenii hohotesc clătinându-se, un bătrân se prăbușește sub scaun, sufocat de o criză astmatică, bărbați grași și chei se schimonosesc monstruos, holbându-și ochii spălăciți, femei atrăgătoare, elegante, își plesnesc genunchii cu palmele, pocindu-și gura. Întreaga sală este o învălmășeală grotescă de voci dogite, lipsite de orice amprentă omenească, de trupuri transpirate, trepidante și tremurânde. Iar el, stăpânul sălii, împletește cuvinte magice și transmite publicului o stare de spirit electrizantă. Cu ochii închiși, se lăsă purtat de vis.

Pe neașteptate, cheia se răsuci în ușă și Prințesa se năpusti în apartament. Era elegantă, cu o rochie strânsă pe trup, evidențiindu-i formele ispititoare. Cercetând rapid cu privirea,

50

Prințesa îl zări pe Andronic zăcând pe canapea, îmbătrânit, diform, respingător. Il ignoră. Își furișă trupul în dormitor. De acolo, Andronic auzi un zdrăngănit de capse și ținte. Își imaginează nevasta goală, disponibilă. Nu înțelegea de ce, dar nevasta încă îl atrăgea. Se ridică și se îndreptă ușor spre ușa dormitorului. Materia sonoră a

Prințesei se împletea cu zgomotele lumii. Murmurul oamenilor și foșnetul nevestei formau o existență de sine stătătoare, rece, indiferentă. Raportându-se la ea, Andronic Regina se simți respins, ignorat, disprețuit. Era singur și bătrân. Un bătrân comic ratat – această definiție a propriei persoane i se înșuruba, agresivă, în creier.

Nici nu știa ce vrea. Simțea, fără a-și putea îmbrăca simțămintele în cuvinte, că are nevoie de iubire, de încurajare. Sentimentul acesta se preschimbă într-o stare sufletească de o melancolie cotropitoare. Bătu încet la ușă. Dinăuntru, foșnetul se opri, iar forma aceea fantastică de existență își continuă trăirea prin sunetele vieții de afară. Andronic Regina apăsă ușor clanța, gol de speranță. Dinăuntru, îl întâmpină tăcerea. O tăcere care înconjură silueta statuară a soției, ca un nimb ireal, miraculos. Gol în semiîntunericul odăii, trupul soției sale, de un alb incandescent, îi trezi toate simțurile. Andronic Regina se îndreptă ca vrăjit spre ea. Prințesa îl privi rece. Nu făcu niciun gest, nu încercă să se acopere, dar nici nu i se oferă. Primii cu aceeași răceală privirea lui rugătoare. Aerul ei exprima dezgust, silă. Andronic se opri la mijlocul drumului. Ar fi vrut să fie întâmpinat cu prietenie, încurajat să se apropie. Nimic din toate acestea. Vedea în făptura aceea goală, albă și împietrită o femeie străină, necunoscută, inabordabilă. Frumusețea ei albă îl amețea, îl descumpănea. Mai făcu un pas și o privi în ochi.

— Ești încă frumoasă, Prințeso! Ea nu îi răspunse.

— Cu trupul ăsta, cred că ai sucit mințile multora! Aceeași tăcere.

„Ce se întâmplă cu mine?” se gândi repede Andronic. Apoi continuă:

— Unde ai fost astăzi?

51

Nu asta voia să spună. Se apropie de ea și îi cuprinse în palmă sânul mare, alb și greu. Apucă să-l strângă, să-i simtă moliciunea și, totodată, răceala.

Parcă trezită la viață, Prințesa se scutură, dezgustată de atingerea aceea umedă, nedorită. Se acoperi cu brațele, își strânse picioarele, își ascunse toate locurile misterioase care făceau bărbații să viseze. Tremurând ușor, nervoasă, se repezi la un halat alb și se înfășură în el. Totul era atât de alb la ea – trupul, hainele, privirea! O frumusețe de gheață, de nepătruns. Soția lui, femeia aceea trecută de prima tinerețe, pe care o vedea în fiecare dimineață în papuci, îmbrăcată neglijent, marcată de semnele deocamdată vagi ale îmbătrânirii, se preschimbase într-o femeie de o frumusețe edenică, fără cusur, un sfinx rece și inaccesibil. În lumina de amurg a încăperii, toate imperfecțiunile trupului ei se estompară, iar pielea albă, netedă, curată și întinsă forma o suprafață de curbe ispititoare. Andronic simți impulsul irezistibil de a-i trage halatul și de a-i atinge carnea moale, îmbrăcată în pielea aceea de un alb desăvârșit. Întinse mâna, privindu-și nevasta cu umilință. Prințesa, până atunci marcată de o aversiune impasibilă, pări deodată și își privi bărbatul înspăimântată, ca o fetiță în fața unei fiare sălbatice. Înfiorată, făcu doi pași în spate, apoi țipă strident și-l îmbrânci pe Andronic cu toată puterea. Descumpănit și dezechilibrat, Andronic se prăbuși peste noptieră.

— Nasture, nasture, băigui el, cu o privire răătăcită. Prințesa, fremătând toată, strângându-și trupul în halatul alb, căutând parcă să dispară cu totul acolo, înăuntrul veșmântului moale, se strecură pe lângă Andronic și fugi în sufragerie, unde se repezi la șifonier și prinse a-și căuta niște haine. Nu-și dădea seama ce se petrece, dar se simțea hăituită, agresată, terorizată. Strângându-și hainele la piept, laolaltă cu halatul, goni spre baie. Dezgolindu-se în fața oglinzii, își studie fugitiv trupul, de parc-ar fi căutat să găsească explicația comportamentului aberant al bărbatului. Nu putea să-și concentreze gândurile și în minte îi veneau, intermitent, imagini bizare: avocatul Dumitrov într-un cimitir, plângându-și

soția, un corb mare și negru atacând o lebădă, o dantură putredă, cu dinți spărți și stricați, iar apoi, la final, își văzu soțul cățarat pe fereastră, murmurând un

53

descântec cu ochii strâns închiși și aruncându-se în gol cu un hohot macabru.

„Nu trebuie să mai mă las șantajată!” își spuse Prințesa hotărâtă. „Nu trebuie, pur și simplu nu trebuie!”

Simți deodată că este absolut necesar să se elibereze, să scape de această capcană cumplită în care căzuse. Era hotărâtă, trebuia să profite de moment. Singura soluție era divorțul. O să ia legătura cu avocatul Dumitrov și o să îndeplinească formalitățile necesare. Gândul acela, perspectiva libertății, o întări. Nu va mai pierde nicio clipă, îi va spune lui Regina că despărțirea este inevitabilă, întotdeauna se temuse de acel moment, de reacția isterică și necugetată pe care ar fi putut-o avea soțul ei. Dar acum se simțea puternică, simțea că este capabilă să treacă peste orice obstacol pentru a fi liberă. Să trăiască din nou, să fie admirată, răsfățată, fără teama că acasă se putea întâmpla o nenorocire. Da, era frumoasă și bărbații o iubeau. De ce să se ascundă, de ce să-și trăiască viața alături de un om ratat, un individ slab, rătăcit, hidos? O mulțime de bărbați frumoși și înstăriți îi dădeau târcoale. O doreau, erau dispuși să îi satisfacă toate poftele pentru o simplă privire, o simplă atingere. Ea îi domina, frumusețea ei însemna putere. Înainte de a se îmbrăca, își mai admiră o clipă în oglindă trupul gol. Era perfect conștientă de frumusețea ei și se bucura de ea. Trebuia să profite, cât mai putea.

În clipa aceea, un scârțâit îi frânse liniștea. Un simplu scârțâit, un zgomot inofensiv pentru milioane de oameni. Dar Prințesa încremeni. Simți cum teama i se cuibărește în suflet, cum toate planurile ei curajoase se năruiesc, cum viața ei veche revine în forță și îi spulberă toate visurile. Căută să se încurajeze, să-și spună că nimic nu s-a întâmplat, că trebuie să reziste, să nu o ia la fugă.

Tăcerea o copleșea însă, iar perspectiva unei nenorociri o birui, își trase halatul alb pe ea și se repezi, tremurând, spre dormitor, înainte de a intra, își ținu respirația câteva secunde. Nu auzi decât o tăcere sumbră. Dădu buzna înăuntru.

Cocoțat pe pervazul ferestrei, Andronic Regina privea în gol, pregătindu-se să sară. În momentul în care ușa se deschise, se aplecă ușor în față, riscând să-și piardă echilibrul. Era îmbrăcat într-un maiou alb, scurt și strâmt, din care burta i se zărea

54

păroasă. Picioarele goale zgâriau lemnul ferestrei cu unghiile lungi și murdare. Era dezgustător, jalnic. Întorcându-se spre nevastă, Andronic murmură:

— Mai bine mor decât să trăiesc disprețuit de tine, și-și desprinse mâinile de pe geam. Nasture, nasture!

O clipă, păru că totul e pierdut și că Andronic va cădea în hăul urban de la poalele blocului. Ca printr-o minune, Prințesa reuși să-l prindă de mijloc. Il ținu tare, îmbrățișat, și îl trase spre ea. Andronic nu se împotrivi. Era trist, cumplit de trist și inert, lipsit de voință. Simțea cum ochii i se umplu de lacrimi. Plângând, și-l aminti pe bunicul Cantemir. În clipa morții, Andronic prinsese mâna bunicului, o mână mare, moale și rece, fără putere. Bunicul Cantemir, deși țeapăn, ca aflat în comă, înțelegea ce se petrece înjur. Simțind mâna nepotului, pe chipul lui se întipărise o mare liniște. Cu nepotul alături, nimic rău nu i se putea întâmpla. Andronic plânsese, neputincios. Dimineața l-au sculat din somn. Bunicul murise, dar pe chip îi rămăsese un surâs liniștit.

Acum plângea și Prințesa. Deznădăjduită, înfrântă, speriată, singură, se tânguia la gândul nenorocirii care s-ar fi putut întâmpla, la gândul că nu va mai ieși niciodată din situația aceea nefericită, că tinerețea și frumusețea ei erau în zadar. Se prăbuși peste bărbat, îl văzu jelind, însă durerea ei era mai mare. În cădere, capotul i se desprinse și el o atinse, își încolăci mâinile în jurul trupului ei gol, o

căută plângând, o sărută printre lacrimi, având-o acolo jos, printre hohote, iar ea i se abandonează sfârșită, resemnată. Nu simți nimic, nici silă și nici plăcere, iar peste ani avea să se întrebe dacă împreunarea aceea avusese cu adevărat loc sau fusese doar o iluzie.

Noaptea, la culcare, Andronic Regina se simți mai disperat ca niciodată. Prințesa se înfășurase iarăși în halatul ei alb și, întoarsă cu spatele, părea că doarme. „Murim cu toții, ne stingem. Iar în drumul către moarte ne mâncăm de vii”, se gândi Andronic.

Camera era luminată de farurile mașinilor de afară, care alergau pe pereți ca niște spectre dezolante. Chiar și în somn, tăcerea soției îl durea. Părea că toate lucrurile bune din lume se sfârșiseră pentru el și nu se putea aștepta decât la decepții și durere. Oricât

55

se strădui, nu găsi, în viitorul previzibil, un strop de lumină, o întâmplare optimistă, la care să spere. Avea senzația că întunericul acela din cameră o să-l urmărească mereu. Și ce folos că nu era singur? Ce folos că miliarde de semeni trăiau aceeași dramă, de care, poate, nici nu erau conștienți? Nicio durere nu era mai mare decât a lui. Nicio ființă mai nenorocită. În fond, destinul omului este o tragedie. Se gândi la milioanele de copii care se nașteau, mici și drăgălași, și care, în următoarea secundă, intrau în tăvălugul nemilos al vieții, în creuzetul cumplit al timpului. Mii și mii de oameni râd, mănâncă, muncesc, cresc, își urmăresc interesele în intervalul minuscul de timp numit „viață”, fără să-și dea seama că, în fiecare clipă, în fiecare minut, în fiecare oră, pielea, ochii, creierul sau părul lor suferă mici transformări ireversibile, avataruri amplificate de trecerea timpului, monstruoase în final, când numai obișnuința ne oprește să ne îngrozim la vederea ființelor hidoase, a pocitaniilor terifiante care sunt bătrânii. Și totuși, bătrânii, aceste ființe umane denaturate de efectul infernal al timpului, dușmanul nostru invizibil și imuabil, își găsesc

mici bucurii în trăirea lor mizerabilă de zi cu zi. Acesta este cel mai mare mister al vieții. Ce forță tainică șterge din conștiința bătrânilor deznodământul tragic și implacabil al morții, le ascunde decrepitudinea, decăderea fizică sau infirmitățile și îngăduie apariția sentimentelor de mulțumire, de satisfacție sufletească? Cum se poate explica hipnoza pe scară largă sub care se află bătrânii, incapacitatea lor de a fi permanent îngroziți de starea mizerabilă de degenerare în care i-a adus viața?

Răscolit de aceste cugetări, Andronic Regina își mângâia din când în când creștetul, parcă sperând să nu mai găsească acolo oribilul început de chelie care nu-i dădea pace. Întins în pat, se simțea parcă mai ușor, mai suplu, iar gândul că este încă tânăr și că mai are mult până la atrofiere și moarte începu să pună, pe nesimțite, stăpânire pe el. Lucra, pesemne, forța enigmatică a vieții.

Capitolul 7

Un pact împotriva obscurității

Când se trezi, Andronic Regina își văzu nevasta tolănită în pat, cu picioarele răsfirate, sforăind ușor. Camera era luminată de razele vesele ale soarelui de dimineață, iar de undeva, de departe, se auzea cântând un guguștiuc. Comicul Andronic se simțea neobișnuit de bine, de parcă ar fi avut cincisprezece ani. Fie pentru că nu mâncase cine știe ce cu o seară înainte, fie pentru că îi priise somnul, avea impresia că este în mare formă și simțea o dorință arzătoare să iasă afară, la aer, și să meargă pe jos până la supermarketul personajului său.

Andronic coborî încet din pat, atent să nu o trezească pe Prințesa, închise ușa la dormitor și se duse la baie. Întrucât prin ferestruica înaltă pătrundea lumina naturală, nu mai aprinse becul și, când, spălându-se pe dinți, se uită ca din întâmplare în oglindă, i se păru că nu e chiar atât de chel și de gras cum se temuse deunăzi. Binedispus, se hotărî brusc să ducă o viață sănătoasă, să

facă sport, să renunțe la mâncărurile grase și să iasă mai mult în lume.

Mancă în fugă niște pateu de ficat și o bucată de pește murat, spală toate vasele lăsate în chiuvetă de cu seară, își îmbracă blugii și tricoul favorit și ieși pe ușa apartamentului. După o clipă de gândire, renunță să cheme liftul și se îndreptă, voios, spre scări. Afară, gâfâind, trase în piept aerul răcoros al dimineții.

Parcă atunci descoperise lumea! Soarele lumina blând pământul, pomii tremurau în bătaia unui vânticel plăcut, iar oamenii treceau alene pe stradă, lipsiți parcă de orice griji. Andronic Regina își roti privirea de jur-împrejur, neputându-se hotărî în ce direcție să o apuce. Orașul acela în care copilărise îi plăcea nespus. Pe vremuri, pornea cu prietenul lui pe niște străduțe lăturalnice până

57

la râu, la pescuit. își aminti zăvoiul din apropiere, pescarii, calea ferată, cântecul guguștiucilor. Trecuseră aproape treizeci și cinci de ani de atunci.

Pomi ușor, bucurându-se de viața orașului. Deși era dimineață, în grădinița unui bloc se strânseseră deja câțiva pensionari la un joc de table. în lumina începutului de zi, pensionarii păreau mai tineri, parte a unui tablou ce zugrăvea veșnicia.

Pe lângă ei trecu o femeie în vârstă, cu două sacose de piață, îmbătată și ea de farmecul acelei dimineți de vară. Femeia îl privi cu luare-aminte, așteptând parcă ceva, dar comicul trecu mai departe. Nu se grăbea și își dorea ca plimbarea aceea să nu aibă sfârșit, ca și cum drumul ar fi dus spre tinerețea pierdută. Tot mergând, în loc să obosească, se simțea mai puternic, mai hotărât. Imaginea nevestei albe în apartamentul întunecat îi apăru ca o amintire îndepărtată, dintr-o altă viață, cufundată însă, curând, în lumina veselă a soarelui matinal.

Drumul spre hipermarket trecea prin zone pitorești ale orașului. Șerpuia de-a lungul unei linii de cale ferată, prin fața „Barierei”, o intersecție aglomerată unde șoferii se

Înjurau ca pe stadion, cobora printre blocuri, pe alei însoțite sau umbroase, unde copii de vârstă școlară se bucurau de vacanță și puneau la cale, râzând zgomotos, cine știe ce năzbâtii, încercate și de Andronic, la vremea lui. Comicul îi privi cu nostalgie și simți un impuls puternic de a li se alătura, de a se lepăda de viața de adult și de a se întoarce în lumea veselă a copilăriei.

Mergând agale, privea în treacăt chipurile oamenilor, având senzația pregnantă că le poate pătrunde în suflet, că îi poate citi în numai câteva secunde. Era unul dintre darurile lui, pe care nu-l mărturisise nici celor mai apropiați prieteni. Chipurile acelea omenești i se întipăreau în memorie pentru totdeauna, unul lângă altul, mii și mii, după o singură privire. Andronic purta în amintire, astfel, destine fără număr, tristețile și bucuriile celor care îi apăruseră în cale. Pentru el, zâmbetul de pe chipul unei femei palide nu însemna neapărat fericire, ci poate dorință, curiozitate, amabilitate sau chiar amărăciune. Vedea bătrâni bucurându-se de micile plăceri ale vieții, dar în sufletul lor ofilit era înscrisă câteodată groaza a ceea ce urma să se întâmple. În manierele alese ale vreunui domn elegant, Andronic Regina citea disprețul,

58

aroganța. Comicul se temea uneori de puterea sa. Clarviziunea de care devenise conștient cu mulți ani în urmă îl împiedica să se apropie cu adevărat de oameni, a căror lipsă de sinceritate o putea citi, cu ușurință, printre gesturile politeții de zi cu zi. Era convins că, de-ar fi să auzim gândurile oamenilor, ne-am îngrozi de atâta răutate. De cele mai multe ori, sătul de pătrunderea psihică neobișnuit de adâncă a privirii sale, evita să-și țintuiască amicii drept în ochi, uitându-se în gol, într-un punct îndepărtat. De altfel, puterea excepțională de penetrare interioară a privirii sale nu trecea neobservată, iar victimele se simțeau agresate, intimidat sau iritate.

Trecând peste un câmp părăsit din mijlocul orașului, zări un bătrân care dirija cu o telecomandă un mic avion de

jucărie. Lângă el se vedea, pe jos, o pungă de plastic, în care, pesemne, fusese adus avionul. Aparatul zbura departe, sperînd păsările, care se împrăştiau în toate părţile. Câmpul asfixiat de mizeriile aruncate de oameni contrasta puternic cu imaginea proaspătă a îndrăzneţului avion de jucărie. Iar omul acela, aflat la o vîrstă la care, probabil, ar fi putut fi înconjurat de nepoţi, plecase cu noaptea în cap de acasă pentru a-şi înălţa avionul. Care era povestea lui, ce ascundea el? Ce ascund oamenii de lângă noi – o crimă, o durere infinită, un adulter?

În depărtare, apăru hipermarketul. Aglomeraţia, curgerea lentă a autoturismelor pline de produse, aerul leneş şi satisfăcut al şoferilor-cumpărători, al părinţilor încredinţaţi că şi-au făcut datoria, anunţa că marele magazin este aproape. La o trecere de pietoni zări, prin geamul prăfuit al unei maşini albe, chipul trist al unui bărbat între două vîrste. Deprimarea omului îl remontă şi Andronic Regina intră hotărât în imensul centru comercial.

Cît vedeai cu ochii, oameni fericiţi mişunau de colo pînă colo, împingând cărucioare, însoţindu-i pe alţii care împingeau cărucioare sau îndreptându-se avizi spre alte cărucioare înşiruite frumos pe rînduri metalice, strălucitoare. Cărucioarele, în jurul cărora părea să se învîrtă totul, exercitau o fascinaţie puternică asupra oamenilor, subjugaţi de capacitatea lor imensă de stocare, în aceste cărucioare încăpeau nu una, nu două, ci zeci de pungi burduşite cu produse colorate, luate dintre miile de produse colorate aranjate frumos pe rafturile fără număr ale uriaşului

59

magazin. Cărucioarele paralizau cu clinchetul lor vigilenţa, luciditatea şi cumpătarea oamenilor.

Privindu-i, comicul Regina avu deodată senzaţia că se contopeşte cu ei, că începe să plutească în masa amorfă de fiinţe umane satisfăcute, pline, vrăjite de farmecul abstract al marelui magazin. Pătrunse în hipermarket cu

un cărucior pe care îl împingea agale, binedispus de muzica suavă, liniștitoare, care se scurgea din boxele instalate discret în toate cotloanele magazinului.

Deși venise pentru a vorbi cu agentul de pază, pentru a-l convinge să participe la spectacolul pe care îl plănuia, odată ajuns în locul acela magic, se lăsă dus de val și pluti, asemenea celorlalți cumpărători, printre rafturile bine aprovizionate ale magazinului. Pe lângă el treceau oameni la fel de absorbiți: tinere perechi, fete frumoase, îmbrăcate provocator, oameni în toată firea, părinți responsabili, pătrunși adânc de sentimentul că se achită cum se cuvine de obligația pe care o au pe acest pământ, gospodine harnice, bărbați în vârstă, târșându-și picioarele și opintindu-se să împingă un cărucior metalic îngreunat de baxurile cu apă minerală, pe scurt, oameni de toate soiurile, fascinați de posibilitățile infinite care păreau să li se deschidă în marele magazin, unde se găsea practic orice, ambalat frumos, gata de pus în coș.

Andronic Regina străbătea vrăjit coridoarele dintre rafturi, își îndesă în coș iaurturi, fructe, sucuri de toate soiurile, mezeluri, hârtie igienică, baterii, niște pateuri care îl cuceriră pe loc, cutii de lapte pasteurizat, baxuri cu bere, spaghete la ofertă, cafea la ofertă și chiar un set de farfurii albe din porțelan, tot la ofertă, de care nu avea deloc nevoie. Una peste alta, își umplu căruciorul cu vârf și își dădu seama, descumpănit, că nu are cum să le transporte până acasă. Vru să mai scoată din mărfuri, dar nu se putea hotărî. îl tentau toate. Se controla de bani și dădu peste cârdul bancar. Așadar, avea bani. Muzica suavă, bogăția de produse, căruciorul plin, amabilitatea personalului, fetele aranjate, atrăgătoare, care studiau cu grație mărfurile alimentare sau cosmeticele de pe rafturi, îi creară o stare de beatitudine care îl făcu să uite de necazurile iminentei bătrâneți. Uită chiar și de agentul de pază și, cu gura căscată, porni în urmărirea unei domnișoare blonde și înalte, cu un ten alb, perfect, și o

pereche de buze roșii, ametoare. Domnișoara se îndreptă

61

spre raionul de lenjerie intimă și nu păru să o deranjeze când Andronic Regina o atinse, ca în treacăt, pe braț. Trupul alb și molatec al nevastei i se ivi deodată în închipuire, iar comicul își imaginează o combinație între cele două femei, atașând căpșorul necunoscutei corpului plin, generos, al soției.

Fiori de plăcere îi străbătură trupul, făcându-l să se simtă ușor și tânăr. Domnișoara blondă se adânci în studierea diferitelor modele de lenjerie. Lângă ea, alte fete se ocupau cu același lucru. Comicul Regina avu impresia că, într-un fel tainic, e acceptat acolo, între ființele acelea superioare, perfecte. Cu căruciorul doldora de produse alimentare, se învârti printre rânduri, amestec de muzică și de frumusețe. Burta, chelia, pragul bătrâneții, căsnicia și viața ratată sau ostilitatea nevastei păreau a face parte dintr-o altă viață, întunecată și depășită. Splendoarea acestor făpturi spectrale, bogăția dimprejur, muzica blândă, liniștitoare, chipurile binevoitoare ale angajatelor, siluetele subțiri ale patinatoarelor de la serviciul de asistență clienți îi luară mințile și comicul Regina, pierzându-se cu firea, se apropie de domnișoara blondă cu buze roșii și ispititoare. „Am înnebunit”, mai apucă să-și spună înainte de a-și întinde mâna spre degetele fine și curate ale fetei. Era foarte aproape de ea, îi simțea mirosul, parfumul și căldura trupului. Atmosfera era copleșitoare prin senzațiile insidioase pe care i le strecura în adâncul ființei, și comicul Regina, altădată lucid și realist, o atinse ușor pe blondă pe mână, simțindu-i căldura, finețea, tinerețea. O clipă care păru infinită mâna ei rămase acolo, lipită de a lui, iar Andronic Regina pluti în neant, fermecat. Apoi, brusc, mâna cea frumoasă se desprinsă brutal, blondă îl privi amenințător, supărată foc, și se depărta cu o pufhitură, ciocnind cu tocurele ei metalice pardoseala de ciment a magazinului. O

patinatoare care observase scena se încruntă și dispăru după un raft cu pardesie aflate la reducere.

Andronic Regina apucă să zărească etichetele roșii cu sconturi înainte să i se întunece vederea. Ameți și se sprijini de un stâlp. Picioarele i se muiară, simți un mare gol în stomac și, leșuit, băt-băt după o boabă de strugure din coș. Ca prin ceață, observă o cameră video fixată drept pe el și, dezorientat, încercă să se depărteze, împresurat de etichete roșii și agresive, de mărfuri expuse parcă dinadins în calea lui, Andronic își făcu drum cu mâinile, pe

62

care le mișca dezordonat. Simțea zeci de perechi de ochi ațintiți asupra lui. Apoi un cor de șoapte, de șușoteli, de uneltiri mârșave îi ajunse la urechi. Extenuat, buimăcit, dădu fuga la raionul cu alimente congelate. Acolo își afundă mâinile într-o ladă frigorifică și mângâie ușor, dragăstos, câteva pungi cu pulpe de pui congelate, își reveni puțin. Apoi lângă el apăru un bătrân cocârjat, cu păr alb, rar și năclăit, privindu-l mirat. Pielea de pe fața bătrânului era groasă, palidă și plină de umflături hidoase. Pe frunte, sub piele, o formațiune cărnoasă se umflase, și Andronic se gândi repede la o tumoare canceroasă. Bătrânul decrepit îl țintuia cu ochi goi, albi, iar Andronic simți furnicăături pe șira spinării. Încercă să plece, își întoarse privirea, dar bătrânul era parcă peste tot și nu-i dădea pace. Pielea zbârcită, urâtenia, boala întipărită pe față, culoarea palidă, de mort, căutătura urâtă, ostilă, îi înghețară sângele în vine. Andronic Regina lăasă baltă puiul congelat și, fără vlagă, bătrân și extenuat, se ascunse în raionul cu brânzeturi, printre cutiile de lapte. Se simțea urmărit, vânat, și fugi în mijlocul mirodeniilor, apoi se refugie printre rafturile cu băuturi răcoritoare, urmărind un manipulator tânăr, cu obraji tumefiați. Pe lângă el trecu în viteză o patinatoare de la serviciul asistență clienți, iar lui Andronic i se păru că aude o muzică suavă și o șoaptă amenințătoare.

Hurducăindu-și căruciorul, se îndreptă spre raionul cu haine, o coti brusc spre galantarele cu mezeluri și, obosit și speriat, își umplu un pahar cu apă rece de la un automat și o bău cu nesaț. Pe dinainte îi trecură fete una și una, tinere, subțiri și frumoase, ca într-o paradă de modă. Mergeau în ritmul muzicii, iar Andronic le sorbi din priviri, zăpăcit. După ele, urmă o bătrână hidoasă, cocoșată, cu o privire rea, vrăjitoarească. Fața ei plină de bube și pielea zbârcită îl înspăimântară și, aruncându-și paharul alb de plastic, dădu să se întoarcă. În clipa aceea, un bărbat gras, plin de coșuri, îmbrăcat într-o uniformă albastră pe care scria „Security”, îl înhață cu brutalitate. Lângă el, domnișoara cu buze roșii îl fixă întărâtată.

— El e, făcu ea.

— L-am reținut, o asigură agentul de pază. Nu mai scapă! Parcă din neant apăru și patinatoarea.

— Am fost martoră, zise ea. A agresat-o sexual pe domnișoara !

63

— Mi-a mângâiat mâna! strigă domnișoara, cu un glas ascuțit, urât, rău.

Agentul de pază îl strânse și mai tare pe comic. Bătrâna vrăjitoare se opri în loc și, strâmbându-se sinistru, murmură ceva, ca un blestem.

Andronic se zbătu să scape, dar în zadar. Uluit, dădu din mâini și atinse coșurile albe ale agentului, cutremurându-se de silă. Agentul de-abia respira de gras ce era. Le explică scurt fetelor.

— Am preferat să intervin eu, direct, ca să nu mai pierdem timpul. E un caz grav, de hărțuire sexuală. Nu că n-am avea de-a face cu toți declasații, dar sunt mai mult hoți, pungași, mai rar vezi violatori. O să-i punem pielea pe băț!

Domnișoara cu buze roșii, ispititoare, șușoti ceva cu patinatoarea, afișând un aer răzbunător. Patinatoarea îi ținu isonul, proptindu-se când pe un picior, când pe altul.

Văzând că obezul cel hidos începe să-l tragă după el, în bârlogul lui, ca un animal de pradă, Andronic Regina, făcu un ultim efort disperat să scape din strânsoare și se smuci cu un urlet. În zadar, însă, obezul dovedea o forță colosală. Neputincios, comicul se muie și, înainte de a intra într-un tunel galben, reuși să îngaime:

— Bătrâne, acum suntem între noi, bărbații. Hai să ajungem la o înțelegere!

N-avea să-și mai amintească niciodată foarte clar urmarea. Mai întâi se făcu întuneric și simți o lovitură năprasnică în plex. S-ar fi îndoit de durere, dar brațul vânjos al obezului îl îndreptă. Undeva, în lături, murmure lugubre creau o atmosferă funestă. La un moment dat, se împiedică de un obiect moale, ca o burtă omenească. Apoi dădu peste niște gropi și ridicături de forma unor cărămizi. Durerea de la lovitură îi mai trecuse și, printre gemete, murmură:

— O să plătești pentru abuzul ăsta, grāsane!

A doua lovitură îl năuci complet. Apucă să vadă un abur alb, amestecat cu o culoare verde-neagră, înainte de a-și pierde cunoștința.

Când se trezi, zări un tavan înalt, ca de întreprindere, îmbrăcat într-un schelet metalic, de culoarea argintului. Era așezat pe un scaun tare, incomod. O lumină albă, de neon, îi venea drept

64

în ochi. În față, pe un scaun ergonomie, obezul cel violent înfuleca o pulpă de pui. În stânga și în dreapta lui, câțiva bărbați îmbrăcați în aceeași uniformă albastră vorbeau între ei, potoliți. Obezul îi strigă:

— Ei, violatorule, ți-a venit mintea la cap?

Bărbații râseră. Unul dintre ei, bâlbâit, încercă să spună ceva, dar nu se înțelese nimic.

— Nu-ți face probleme, frate, spuse deodată, prietenește, un tip înalt care, scărpinându-se în cap, scoase la iveală două cioturi hidoase la mâna stângă. Și noi le pipăim pe frumusețile astea, dar cu mandat!

Obezul terminase pulpa și începu alta, puțin arsă. În fața lui se zăreau un morman de oscioare și firimituri de pâine. Oamenii în uniformă îl priveau salivând.

— Da, bătrâne, spuse obezul, nu le lua pe toate în serios. De față cu domnișorica, trebuia să întreprindem niște măsuri. Ia vino încoace.

Comicul Andronic Regina, care își mai venise în fire, dădu să se ridice, dar nu reuși.

— Dezlegați-mă, ceru el. Obezul râse:

— Nu ești legat, doar ți-am tăbăcit puțin oasele. Ne mai dezmoțim și noi, se justifică el, cu gura plină.

Andronic se pipăi și văzu că e întreg. Cu un efort, se ridică și se simți străpuns de mii de cuțite.

— Sfff, gemu el.

Agenții îl priveau cu luare-aminte, așteptând parcă să cadă. Camera era luminată de neoane și, în afara biroului uriaș, adăpostea o stivă de condici, trei butoaie mari, o colecție de becuri ecologice, două rafturi cu sticle de băuturi răcoritoare, un cuptor cu microunde, un dulap metalic, zdravăn ca un seif, o mică bibliotecă plină de cărți prăfuite și un set de genți de voiaj. Pe birou, Andronic zări o trusă de scule și un bol mare cu frunze de salată. Locul era înțesat cu monitoare de supraveghere, cu o imagine clară ca oglinda.

— Da' știu că mănânci, nu glumă, observă Andronic Regina, care era tot pe picioarele lui. Vă distrați, băieți, n-aveți treabă. Aproape că m-ați făcut să plâng.

65

— Îmi poți spune Mihail, se prezentă obezul. Chiar dacă te-am căpăcit, îmi ești simpatic. Vino să-ți arăt ceva.

Mihail făcu un semn, iar bâlbâitul se aplecă și scoase la iveală un disc digital. Îl introduse într-un aparat și pe un monitor plat apăru, deodată, Andronic, în urmărirea blondei. Imaginile erau foarte clare și comicul se rușina. Când își apropie mâna de degetele perfecte ale blondei, agenții izbucniră în râs.

— Cred că ai un fetiș, rânji Mihail. Sau te mulțumești cu puțin. Noi le strângem bine, ne adâncim în ele. Nu ne satisface arătătorul.

Bărbații ceilalți râseră. Agentul cu degetele tăiate se apropie de un monitor și apăsă cu cioturile câteva butoane. Un individ blond, murdar, își introduse capul pe ușă, dar se retrase speriat când îl văzu pe Mihail. De afară se auziră zgomote înfundate, ca de butoaie rostogolite pe iarbă. Numeroasele monitoare apropiu și depărtu imaginile, după cum le comanda Mihail cu mâinile lui unsuroase.

— Stai lângă mine, îl îmbie el pe Andronic. Nu știu de ce, dar mi-ești simpatic. Hai să vezi ceva.

Andronic se mișca greu, neîncrezător. Gândurile îi erau încă tulburi, nu era convins că oamenii aceștia acționează în deplină legalitate, ba chiar se gândi să fugă dacă observă ceva suspect. Reținu poziția ușii.

— Fii liniștit, suntem agenți în toată regula, îl asigură Mihail, ghicindu-i gândurile. Avem licență. Și, chiar dacă îți părem ciudați, suntem niște adevărați profesioniști. Uite aici, și Mihail făcu un gest larg, acoperind toate monitoarele. Nimic nu ne scapă. Vedem și clientele frumoase, provocatoare, și babele astea zgârcite, care nu cumpără decât două cutii de lapte și un morcov, familiștii convinși, care respectă cu strictețe lista nevastei, burlacii, cu coșurile pline de bere și pizza congelată, gospodinele, atente la calitatea zarzavaturilor, libidinoșii, care vin la magazin să urmărească fetele tinere. Nu mă refer la tine. Apoi bătrânii, lipsiți de vlagă și bucurii, sportivii, forțoșii, cu dieta lor sănătoasă, familiile, cu tații care încearcă să păcălească vigilența copiilor, ținându-i departe de jucării, persoanele importante, care vin la supermarket noaptea târziu, la costum, cumpără două sute de grame de carne macră de cea mai

66

bună calitate și un suc natural de portocale, pierde-vară, care își omoară timpul la mall, hoții, pe care îi prindem

fără greș, băieții de liceu, cu buzunare goale și foamea niciodată potolită. Le vedem și pe casiere, cu tabieturile lor enervante, pe vânzătoare, tot mai înguste la minte, pe patinatoarele astea tinere care ne pun pe jar și pe colegii noștri, care știu că sunt urmăriți. Uită-te aici, zise Mihail, căutând o casetă anume. Am găsit. Klaus, pune-o tu, îi strigă bâlbâitului. Ca să vezi că am încredere în tine, îți arăt ceva interesant. O recunoști? E Tamara, patinatoarea care te-a dat în gât. Ia fii atent. Se ascunde în cabină, crede că n-o vede nimeni. Vezi ce face? Ha, ha, ha! Vezi ce face, obraznica? Te gândeai?

Agenții se holbară la ecran.

— Știm totul, continuă Mihail. Nu ne scapă nimic. Suntem un serviciu profesionist, pro-fe-si-o-nist! Pe tine te-am remarcat de la început. Căutai ceva, te uitai la băieții noștri. Apoi ți-ai luat căruciorul și te-ai pierdut printre standuri. Te-ai oprit la sectorul jucării, am crezut că ești un tătic interesat de un cadou pentru puștiul lui. Dar nu, ai mers mai departe. Ți-ai umplut căruciorul cu alimente, apoi ai urmărit-o pe blondă. Dar nu de asta ai venit. Am dreptate? Nu te încadrezi în nicio categorie. Ce vrei, ce urmărești?

Andronic îl privi uimit, descumpănit. Nu se simțea în largul lui și ar fi vrut să fie acasă, lângă nevasta lui albă și plină. Se gândi să joace rolul prostului, însă bănuiește, instinctiv, că nu îi va merge. Poate era bine să dea totul pe față, deși, uneori, adevărul este cel mai puțin credibil.

— Uitați despre ce e vorba, se hotărî el, prinzând curaj. Il caut pe un coleg de-al vostru. L-am cunoscut ieri și omul mă interesează.

— În ce fel? îl iscodi Mihail. Afară! urlă apoi la doi ȝigani care dădură să rostogolească un butoi în birou. Nemernicilor!

— Are o personalitate interesantă.

— Doar nu te-ai îndrăgostit? rânji Mihail.

— Ba da, îl iubesc pe băiat. Mai ales nasul lui îmi place, cu alunița aia enervantă din vârf, pe care îți vine s-o rupi cu unghiile.

68

Mihail înțelese despre cine e vorba, dar preferă să asculte mai departe.

— Am uitat cum îl cheamă, ceva cu Bu, Ba, Bumbu, nu mai știu.

— Și ce vrei cu el?

Andronic Regina stătu o clipă în cumpănă, apoi răspunse, înfrumusețându-și răspunsul cu gesturi largi.

— Uitați despre ce e vorba. Numele meu este Andronic Regina și sunt comic.

Klaus slobozi un râs gătit, ca o tuse groasă.

— Da, comic, continuă Andronic, tot mai stăpân pe sine, de parcă s-ar fi aflat pe scenă. Un comic celebru, adulat de public. Și, ca orice artist, sunt mereu în căutare de subiecte. Întâmplător, l-am cunoscut pe colegul dumneavoastră cu nume dificil și am simțit că e o mină de aur. Vreau să-l scot în lume, să-l arăt oamenilor. Spuneți sincer, nu vă vine să râdeți când îl vedeți?

Grupul de agenți de pază se foi neliniștit. Klaus, iritat din nu se știe ce motiv, se apucă să butoneze un monitor. Un agent mustăcios, cu privire tâmpă, îl țintui nedumerit. Din pielea feței i se scurgea un fel de praf alb, pe care și-l ștergea când și când, cu un gest nervos.

Obezul Mihail îl privi pe comic cu luare-aminte. La un moment dat, apăsă pe un buton și pe ușă se năpusti un băietan blond, alb ca un rus din Arhanghelsk.

— Aș mai mânca niște pui, îl lămuri Mihail, și băietanul o zbughi pe ușă afară.

— Domnule Andronic, reluă el, am înțeles despre ce e vorba. Vă cred, nu suntem incuți, respectăm arta. Dar și dumneata trebuie să ne respecti pe noi. Uită-te aici, în monitorul ăsta plat. Îl vezi pe colegul nostru, Gregor? Da, agentul în uniformă, cu buză de iepure. Te distrează, ți se pare ridicol, îți provoacă râsul? Mie nu. Este un agent

clasa-ntâi. Uită-te la mine. Sunt obez, demn de dispreț, poate, din punctul dumitale de vedere. Dar aici, în breasla noastră, toți mă respectă.

Băietanul blond intră pe ușă val-vârtej și așeză în fața obezului o farfurie imensă cu copanele rumene, apetisante. Mihail, parcă mai împlânzit, își alese unul și, cu gura plină, reluă:

69

■— Uite cum facem. Îl chemăm pe colegul nostru Burb și, de față cu noi, îi expui teoria dumitale. Dacă e de acord, noi nu ne opunem, îl învoim de la serviciu. Poate nu știi, dar aici se muncește, stăm până noaptea târziu.

Andronic Regina, mulțumit că lucrurile intră pe un făgaș logic, acceptă propunerea. Se așeză pe scaun și, ca să-i mai împlânzească pe agenți, le spuse câteva bancuri cu melci. Mihail râse cu poftă. Apoi interveni o situație de criză și obezul uită de comic și începu să dea indicații în stânga și-n dreapta. Klaus se așeză la pupitru și prinse a butona monitoarele, respectând cu strictețe indicațiile șefului. Ceilalți agenți alergară în magazin, menținând legătura audio cu centrul de coordonare. În tot acest timp, băieți blonzi, asemenea băietanului din Arhanghelsk, rostogoleau pe ușă butoiașe cu bere și vin. Între ei vorbeau rusește și o altă limbă, înrudită. Erau foarte grăbiți și dornici să-și facă treaba. La un moment dat, se împiedică de picioarele lui Andronic și îi ceru-ră, pe un ton răstit, să se strângă.

— Mă strâng, zise Andronic, dacă vă lărgiți și voi vederile. Băieții nu reacționară, își văzură de treaba lor cu butoaiile. Trecură așa câteva minute. Apoi ușa se deschise și își făcu

apariția Benone Burb. Era îmbrăcat în aceeași uniformă albastră și avea privirea tâmpă pe care o afixau și ceilalți membri ai personalului de pază. Când intră în birou, își închise ochii, de parcă până atunci stătuse numai în întuneric. Când îi deschise, îl privi cu teamă pe obezul

Mihail, ca un subordonat veritabil. Apoi, observându-l pe comicul Andronic Regina, făcu o figură mirată, neliniștită.

— Salve! îi strigă Andronic, prietenos. Unde ai fugit ieri? Benone Burb își scoase de pe cap șapca inscripționată cu sigla serviciului de pază.

— Bună ziua! răspunse el.

Obezul Mihail îi scrută pe amândoi cu atenție. îi făcu un semn scurt lui Benone să se așeze.

— Uite ce este, începu Mihail, trebuie să mă privești ca pe un adevărat părinte, să ai încredere în mine. Odată ce te-am acceptat în serviciul de pază, eu consider că sunt responsabil pentru siguranța și pentru fericirea ta. Înainte de toate, spune-mi, ești mulțumit la noi? Ai nevoie de ceva anume?

70

— Da, răspunse Benone. Adică sunt mulțumit.

— Te simți bine? continuă Mihail.

— Mă simt bine, răspunse Benone.

— Ești fericit?

Benone ezită. În loc să răspundă, tuși și privi undeva în spate.

— Ei? insistă Mihail.

Benone Burb nu știa ce să răspundă. Pe de o parte, simțea că șeful ar fi dorit să audă un răspuns afirmativ, să zărească fericirea zugrăvită în stil clasic pe chipul lui. Adică să-i vadă ochii alungiți, gura dilatată, obrații umflați. Pe de altă parte, în realitate, nu era deloc fericit. Casierii superiori râdeau de el și îi făceau în ciudă, patinatoarea Tamara nu îi mai atingea degetul, chelnerița Mihaela se temea de el și îl ocolea. Nu identificase nicio clientă suspectă pe care s-o poată percheziționa, așa cum îl îndemnase, râzând, Gregor cel cu buza de iepure. Iar de râs, uitase de mult.

— Nu sunt fericit deloc, răspunse el sincer. Nu am mai râs de ani de zile. Nu am niciun motiv.

— Așa, făcu Mihail, surâzând. Nu te îngrijora, ești abia la început. Uite, domnul comic a venit la tine să te înveselească, îți amintești de el?

— Am și scrisoarea ta! interveni Andronic, prudent. Am venit să-ți fac o propunere.

Mihail se ridică și abia atunci apucă și Andronic să-l vadă pe de-a-ntregul. Mihail era un obez în toată regula, cu o burtă și un fund imense. De gras ce era, trebuia să-și sprijine burta de masă ori de speteaza unui scaun, fundul abia dacă ar fi încăput într-un butoi de varză, iar brațele păreau două baloturi de șunci de porc. Ochii, gura și nasul îi erau înecate în grăsime.

— Ia spune, se interesă Mihail, ce părere ai?

Benone Burb nu părea să aibă nicio părere. Îi privea pe cei doi puțin îngândurat și neliniștit. Mihail, așa mare cum era, îi părea un monstru imens, agresiv și încăpățânat. Temător, Benone spuse doar atât:

— Da, da, cred că da.

Mihail râse. Se îndreptă ușor spre ușă, clătinându-se, și, smucind clanța, strigă:

— Băieți, două rânduri de pulpe cu salate. Vă invit la masă, râse el, ținându-i pe musafiri cu ochii lui mici. Propunerea mă

71

interesează și pe mine, continuă. Dacă domnul este un comic vestit, am putea profita și noi de notorietatea dumisale. Gândește-te, îl privi el pe Benone, prin tine am putea schimba imaginea serviciului nostru de pază. Lumea ne vede ca pe o șleahță de handicapați agresivi, cu gânduri necurate. Priviți fetele supuse la percheziția legală. Ne privesc suspicioase, se strâmbă, ba chiar protestează. Și de ce, mă rog? Pentru că ne facem treaba? Mihail căzu pe gânduri câteva clipe, apoi reluă:

— Te-am ochit de la început, domnule Burb. Ai ceva aparte, îți lipsește ferocitatea. De asta am și insistat să te preluăm noi. La casierie nu mai dădeai randament, încurcai prețurile, erai reclamat încontinuu, iar directorul

de personal se gândea să te pună pe liber. Eu te urmăream de ceva vreme, aveam gândurile mele, și am decis să intervin. Uită-te, așadar, un respectabil agent de pază. Pentru liniștea ta, află că am dat ordine stricte de încetare a urmăririi. Da, da, domnule Burb, știam și ce mănânci dimineața.

După cum se știe, îi considerăm inteligenți atât pe aceia care au aceleași idei ca noi, cât și pe cei care reușesc să ne convingă, argumentat, de propriile opinii. Din clipa aceea, Andronic începu să-l privească pe obezul Mihail cu mult respect.

— Domnul director are perfectă dreptate, întări el. Spectacolul la care mă gândesc ar însemna relansarea mea pe orbita succesului și impunerea dumitale, domnule Burb, ca o stea în ascensiune. Și, așa cum a sugerat domnul Mihail, putem anunța că ești un membru de vază al breslei agenților de pază.

— Ați spus-o așa frumos, se vede că sunteți artist, îl complimentă Mihail.

Discuția lor amicală continuă fără sincope. Doar Benone Burb părea puțin nedumerit și nu-și putea lua gândul de la cetele de diavoli și de la iminența sfârșitului lumii. Numărul fatidic 666 nu-i ieșea din minte, și nici chipul respingător al nevestei. Se gândi că lumea alunecă, încet-încet, spre prăpastie. Apoi, pe nesimțite, avu revelația existenței sale triste. Fără prieteni, fără bucurii, fără un viitor luminos, cu serviciul acela antipatic de care își dorea să scape. Șirul gândurilor continuă și, după un traseu alambicat, propunerea comicalului ajunsese să i se pară foarte interesantă. În fond, nu fusese el cel care se arătase dornic de un răs sănătos, ca pe vremuri? Se hotărî repede să accepte planul celor doi.

72

— Domnule comic, rosti el solemn, sunt pe deplin de acord cu propunerea dumneavoastră.

— Așa, așa, răsă și Mihail, bălăngănindu-și șuncile. A venit și mâncărica. Aici, copii, pe masă, îi îndemnă el, cu

neobișnuită blândețe, pe ucrainenii blonzi și slabi. Trageți și scaunele astea, vă rog. Acum poftiți la masă, domnii mei. Îndrăzniți! Dacă vă vine să credeți, mi-e o foame de lup. Apoi, trăgându-și în farfurie trei pulpe rumene și grase, îl invită pe comicul Andronic să le împărtășească ideile sale despre spectacol.

Andronic Regina era cuprins de o stare de spirit înălțătoare. Se gândi, cu acest prilej, că ne simțim bătrâni și inutili atunci când suntem părăsiți și desconsiderați de ceilalți oameni. În schimb, câteva cuvinte amabile și un zâmbet ne împrăstie, cât ai zice pește, toate gândurile negre. Salata și puiul erau foarte ademenitoare și se servi fără modestie. Îl servi și pe Benone și, privindu-i alunița din vârful nasului, îi veni s-o zgândăre puțin. Se abținu și zise:

— Ca să vă spun sincer, prieteni, înainte de întâmplările astea neașteptate aveam altă idee în legătură cu spectacolul. Dar acum, impulsionat de voi, mă simt cuprins de inspirație. Ascultați, vă rog, la ce mă gândesc. Va ieși un spectacol unic, pe care îl vor vedea nepoții noștri în reluare peste 30 de ani. Mă simt atât de bine! Sunt atât de în formă!

Și, în vreme ce Mihail mistuia pulpă după pulpă, iar Benone trăgea cu ochiul la patinatoarea Tamara, surprinsă pe monitor, Andronic Regina le șopti, cu un farmec aparte, planurile sale. Fură amândoi entuziasmați și uimiți de imaginația artistului. Lui Benone îi scăpă chiar un zâmbet, iar obezul Mihail râse de-a bi-nelea. Ziua se încheie cum nu se putea mai bine. Urmarea avea să rămână, cu siguranță, în analele comediei, însă din motive puțin diferite de cele sperate de comicul Regina.

Capitolul 8

Ambasadorul Puntelată face senzație

Ambasadorului Vescoviu Puntelată îi era frică de oameni, de indiferența lor. În mijlocul semenilor se simțea singur și părăsit. Ignorat și desconsiderat, se temea să le înfrunte privirile, știind că ochii i-ar

putea trăda disperarea. Înconjurat de oameni, se refugia de la unul la altul, până când, respins de toți, se ascundea într-un colț, rănit. Atunci își simțea dureros și puternic individualitatea distinctă, singularitatea. Confruntat cu repudierea de către societate, se intimidă și se comporta prosteste, ca o ființă inferioară.

Cu toate acestea, înțelegea oamenii. îi înțelegea atât de bine, încât nu putea avea, în fața lor, reacții omenesti: nu se mira, nu se entuziasma, nu se înfură. Se aștepta la orice din partea lor și, din această cauză, trăirea lui emoțională era plată, nefirească. Nu rezona la trăirile lor intime, trăia separat de imensul flux emoțional al omenirii.

Deși era ambasador în toată regula, Vescoviu Puntelată se sfia să-și pună la punct subordonații și toți i se suiau în cap, de la secretară la primul colaborator. În corpul diplomatic era considerat un personaj șters, insipid, lipsit de idei valabile. Vescoviu Puntelată știa asta și suferea în taină. Încerca să se bage pe sub pielea omologilor și oficialilor țării de reședință, căuta glume pe Internet pentru a le putea spune la întâlnirile informale, se străduia să fie jovial, volubil, puneă întrebări, exprima scurte puncte de vedere, însă, în timp ce vorbea, își auzea vocea gâtuită de emoție și schimonosită de teama posibilelor reacții negative ale interlocutorilor. Iar această prestație stânjenitoare îi făcea pe ceilalți diplomați să asculte în tăcere, privind în altă parte, și, la sfârșit,

74

să-și continue discuțiile lor importante, ignorând cu desăvârșire comentariile colegului Puntelată.

La misiune, ambasadorul Puntelată nu era luat în serios nici de portar. Dacă, spre exemplu, suna la poartă și ruga să fie anunțat când sosea o vizită

anume, la zece minute după ora stabilită, când se interesa din nou, portarul îl anunța, senin, că oaspetele îl aștepta de mult în salonul oficial. „Dar ce te-am rugat eu?” se supăra ambasadorul. „Am fost ocupat”, se stropșea portarul. Sau „Am avut clienți la consulară” sau „Am anunțat la secretariat” și așa mai departe.

Neputincios, ambasadorul Puntelată era nevoit să accepte situația. Totuși, cu un an în urmă, șoferul îl supăraseră atât de tare, încât i-a făcut raport la Personal cu propunerea de încheiere a misiunii. Șoferul a prins de veste și, la rândul lui, l-a reclamat la ministru. Ministrul a trimis o echipă de investigare a situației care l-a scos basma curată pe șofer și a propus sancționarea ambasadorului pentru abuz în serviciu. Ambasadorul simțise anticipat deznodământul, de când, interogat de comisia de anchetă, nu reușise să fie deloc convingător. În schimb, șoferul îl acuzase cu mult aplomb, investigatorii lăsându-se convinși de vinovăția ambasadorului.

De atunci, ambasadorul Vescoviu Puntelată se învățase să ignore afronturile personalului administrativ. În relația cu diplomații, situația era ceva mai bună, dar nici aici nu avea mare succes. Primul colaborator îl eclipsa și era socotit șeful de facto. Ambasadorul se temea de el și evita să participe împreună la evenimente. În schimb, teroriza diplomații tineri cu nenumărate rapoarte, informări sau evaluări, lucrări pe care, în lipsă de altă activitate, le corecta la nesfârșit.

Dar cel mai tare se temea de administrator. Acesta, un bărbat mic și umflat, cu ochi bulbucați și șireți, își făcea de cap cu activele ambasadei: își cumpărase mobilier din cel mai bun, se dotase cu telefon mobil, își moderniza lunar aparatura casnică, ba dădea chiar și mese de protocol, pe

care ambasadorul i le aproba fără să crâcnească. Când avea nevoie de rechizite, ambasadorul îl ruga pe mecanic să intermedieze pe lângă administrator.

76

Cu directorii din minister nu avea niciun dialog. Nu-i răspundeau la telefon sau, dacă-i răspundeau, se răsteau la el și îl puneau pe așteptare, pretextând că sunt căutați pe altă linie. De ciudă, ambasadorul Puntelată ajunsese să comunice cu Centrala numai în scris, prin infograme, faxuri sau, la nevoie, telegrame.

Cu toate acestea, postul îi plăcea. Cei care nu-l cunoșteau prea bine îl răsfățau cu apelativul „Excelență”, pe care ambasadorul îl primea cu un aer serios. Cel mai mult îi plăcea să călătorească în provincie, să se întâlnească cu primarii. Acolo era tratat regește. Era întâmpinat de televiziunea locală, primarul îi oferea o masă, iar la sfârșit făcea schimb de cadouri.

Alt avantaj al funcției de ambasador era libertatea. Când nu mai putea suferi nepăsarea subordonaților, ambasadorul Puntelată își lua pardesiul și ieșea, frumușel, pe poarta misiunii. Nimeni nu știa încotro se îndreaptă. Într-o vreme, se specula că se duce după fete, apoi cineva venise cu ideea că ambasadorul Puntelată a fost racolat de serviciile secrete inamice. La un moment dat, primul colaborator, suspicios, chiar îl pusese pe șofer să-l urmărească, însă ambasadorul a intrat într-un supermarket și șoferul i-a pierdut urma. După această întâmplare, nu a mai interesat pe nimeni unde pleacă ambasadorul, și diplomații își vedeau de treburile lor personale.

Într-o zi, ambasadorul Puntelată răsfoia presa în birou și o aștepta pe secretară să vină cu mapa. Lipsit de sprijinul Centralei, ambasadorul renunțase la orice inițiativă și se mulțumea să ducă la îndeplinire solicitările primite, și acelea puține la număr. De obicei, mapa se reducea la comunicări ale poliției locale, la câteva scrisori ale

conaționalilor condamnați pentru diverse infracțiuni sau la invitații la evenimente protocolare.

Cum se făcuse aproape 10 și secretara tot nu apărea, ambasadorul se gândi să o sune. Ezită puțin, apoi puse mâna pe receptor.

— Bună dimineața. Secretara nu răspunde.

— E ceva la mapă?

— Nu, auzi o voce arțăgoasă.

77

Apoi veni tonul. Până la reuniunea șefilor de misiuni cu premierul țării de reședință mai erau două ore, și ambasadorul se hotărî să mai lucreze la articolul său. Inspirat de ultimele evenimente de pe plan internațional, ambasadorul Puntelată începuse să scrie un articol cu titlul „Al Jazeera și terorismul decadent”, pe care îl schimbasese ulterior în „Al Jazeera atacă!”. Vorbea acolo despre răul provocat de activismul cunoscutei televiziuni pe linia denigrării acțiunilor comunității internaționale, angajată în eforturi de detensionare a situației din Orientul Mijlociu. Deși nu fusese niciodată în zonă, iar calificarea lui nu avea nicio legătură cu războiul din Palestina, ambasadorul Puntelată era convins că cititorii presei locale sunt și mai ignoranți decât el. Apoi avea acces la unele informații care îl ajutau să-și împăneze articolul cu cifre și evoluții de ultimă oră.

Scrise ce scrisese, până când, plictisit, se duse la toaletă. La ieșire se ciocni nas în nas cu secretara, care nu îl băgă în seamă.

— La ora douăsprezece voi pleca la acțiune, strigă ambasadorul în urma ei.

Secretara nu răspunde.

În timpul rămas, ambasadorul Puntelată mai așternu câteva rânduri pe ecranul laptopului, se mai uită la televizor, mai dădu câteva telefoane prin misiune. Când mai rămăsese un sfert de oră până la plecare, apăru și secretara cu mapa. Bocănind cu tocurele, i-o trânti pe birou și dispăru pe ușa rămasă deschisă.

Mapa nu aduse nicio noutate. Înainte să plece, ambasadorul trecu pe la secretariat și o lăsă pe birou. Secretara nu era acolo.

În mașină, șoferul, morocănos, nu scoase o vorbă. Pentru a alunga impresia de încordare care se instalase, ambasadorul Puntelată încercă să lege un scurt dialog, însă răspunsurile răstite ale șoferului, care încă mai era supărat pe el, îl descurajară. Străbătura distanța până la locul reuniunii în tăcere. Steagul de pe mașină flutura în vânt, iar ambasadorul se gândi la articolul lui. „Mâine trebuie să îl termin”, își spuse, „altfel își pierde relevanța.” Pe stradă, oamenii se plimbau fără nicio grijă, indiferenți la întâlnirea de taină a ambasadorilor. Câteva păsărele ciuguleau niște firimituri de pâine pe caldarâm, iar un bătrân cerșetor le privea dus pe gânduri.

78

Când ajunseră, ambasadorul îi spuse șoferului că se va întoarce pe jos, însă acesta demară de parcă nici nu ar fi auzit. Un valet, ori chelner, îl întâmpină zâmbitor.

— Pofțiți, vă rog.

Ambasadorul urcă greoi scările largi ale palatului. Îmbătrânea și puterile începeau să-l lase. Îl dureau oasele, ochii îi făceau feste, iar noaptea simțea că se sufocă. Întreaga sa viață era o corvoadă.

Ajuns la etaj, avu, deodată, perspectiva a ceea ce va trebui să înfrunte: o adunătură simandicoasă de diplomați de rang înalt. Prudent, ambasadorul Puntelată intră în sală, arborând un zâmbet forțat. Îl întâmpină gazda reuniunii, un ambasador al unei țări importante.

— Bună ziua. Ce mai faci? Îl întrebă importantul ambasador.

De când se știa, ambasadorul Puntelată era pus în încurcătură de această întrebare simplă. Dacă ar fi răspuns „Bine, mulțumesc”, ar fi fost, parcă, prea puțin sau chiar ar fi părut țăfnos. Pe de altă parte, un răspuns complex era nepotrivit pentru o întrebare de natură protocolară. Din acest motiv, ambasadorul Puntelată se obișnuise să-și

informeze interlocutorul, pe scurt, cu privire la activitățile sale curente, ori, uneori, să ofere un răspuns concis de circumstanță, legat de o evoluție pe care amândoi o cunoșteau.

De această dată, ambasadorul Puntelată răspunse:

— Suntem cu ochii pe ei. Să vedem cum reacționează.

— Da, da, răspunse mirat importantul lui omolog, fără să înțeleagă ceva din răspunsul colegului Puntelată.

Puntelată dădu să mai spună o vorbă, să ofere o explicație suplimentară, însă ambasadorul-gazdă îi întoarse spatele pentru a întâmpina, cu brațele deschise, un apropiat.

Nemulțumit de această introducere, ambasadorul Puntelată își simți gura uscată și ușor înțepenită. Privi descumpănit înjur, la ambasadorii care discutau în mici grupulețe, însă nimeni nu-i făcu un semn prietenesc, nimeni nu-i zâmbi în semn de apreciere colegială. Doar un chelner țeapăn se postă lângă el cu o tavă cu pahare de șampanie, din care ambasadorul se servi intimidat.

79

Se apropie, încetișor, de doi ambasadori care păreau să dezbată atacurile cu bombă de la ambasada americană.

— Bună ziua, le spuse el, zâmbind forțat. Ambasadorii îl priviră lung, îi răspunseră și apoi își reluară

dialogul. Vescoviu Puntelată nu se mișcă din loc și, cu zâmbetul neclintit, se strădui să se strecoare și el în conversație. Nu găsi, însă, nicio portiță. Rămase totuși pe loc, stingher. Simți o privire ațintită asupra lui și, întorcându-și capul, zări ochii ficși ai chelnerului. Știindu-se urmărit, ambasadorul se intimida și mai tare și, cu paharul în mână și un zâmbet forțat pe vârful buzelor, plecă la plimbare printre invitați.

Toți păreau să-și fi găsit locul. Ambasadorul bulgar, un ins masiv și greoi, asculta cu atenție perorația ambasadorului leton, apro-bându-l în răstimpuri. În alt grup, ambasadorul francez, ambasadorul britanic și ambasadorul german discutau probleme înalte. Toți păreau destinși,

competenți. Se mișcau cu familiaritate în mediul acela select. Știau ce să spună, când să spună, cum să stea, ce să bea, cât să bea. Făceau cinste țării lor. Ambasadorul Puntelată îi privi cu teamă. Sosise de ceva timp și nu discutasă cu nimeni. Se simțea din ce în ce mai inconfortabil.

Dintr-odată, îi veni în minte promoția televizată pentru un articol numit Kosmodisk. Kosmodiskul era un fel de brâu care alunga durerile de șale. După cum arăta spotul publicitar, Kosmodiskul era purtat de oameni simpli, copleșiți de griji și de probleme obișnuite. Gândindu-se la Kosmodisk, ambasadorul Puntelată se liniști ca prin farmec. Se simți parte a unei lumi firești, populate de oameni cu probleme adevărate, pentru care un produs precum Kosmodiskul avea o mare importanță. Oameni lipsiți de aroganță, dezinteresați de chestiunile subtile ale politicii externe, dornici, în schimb, să scape de un lucru atât de banal și de sâcâitor precum o durere de șale.

Ambasadorul Puntelată zâmbi. Relaxat, se îndreptă spre ambasadoarea Spaniei, care venise recent la post. Ca și el, ambasadoarea era singură și privea gânditoare înjur.

— Bună ziua, spuse ambasadorul Puntelată.

— Eeee, răspunse ea.

— Frumoasă clădire, adăugă ambasadorul, puțin mirat.

80

— Eeee, răspunse ambasadoarea Spaniei. Ambasadorul Vescoviu Puntelată simți cum un aer călduț, primăvăratec, începe să îi circule prin vene. Toată stânjeneala care îi mai rămăsese dispăru pe negândite. O privi cu duioșie pe colega din Spania. Era o femeie scundă, brunetă și cam bărbătoasă, dar ambasadorul Puntelată o sorbea din priviri ca pe o icoană. Discuțiile importante ale celorlalți ambasadori nu îi mai sfâșiau sufletul ca înainte, ci se preschimbară într-un zumzet suav, melodios. îi privi pe toți cu mare drag.

— Ați venit de mult la post? se interesă el zâmbitor.

— Eeee, răspunse spanioloaica, acum două luni.

— Și cum de nu v-am văzut până acum? se arătă Puntelată surprins, pe un ton de dojana părintească.

— Eeee, am avut niște probleme, mărturisi ambasadoarea.

Din clipa aceea, reuniunea șefilor de misiuni deveni, în percepția ambasadorului Puntelată, un fel de agapă creștinească. Până când gazda îi invită la masă, Vescoviu Puntelată aborda cu ambasadoarea din Spania o sumedenie de probleme lumești, de o banalitate înduioșătoare. Ea îi povesti de cățelul ei Bichon Maltez, iar el se gândi ce vietate simpatică este un cățel pe lângă persoanele simandicoase din corpul diplomatic. Nu se mai sătura ascultând povești despre cățel! O întrebă câte și mai câte: ce mănâncă, dacă mușcă, dacă iubește copiii, dacă are carnet de sănătate și tot nu-i fu de ajuns. La orice răspuns exclama „Vai!”, iar ambasadoarea din Spania completa cu „Eeee”.

Se înțelegeau de minune. Merseră împreună la masă, unde fură însă nevoiți să se despartă. Ambasadorul Puntelată fu așezat pe un colț, lângă ambasadorul portughez. Șampania, Kosmodiskul și cățelușul ambasadoarei spaniole își făcură însă datoria și, după ce dădu pe gât două pahare de vin, ambasadorul Puntelată îl privi cu mare drag pe omologul din Portugalia.

— Strașnic vin, remarcă el.

— Adevărat, aprobă portughezul.

La discuție nu luă parte, dar nici că-i păsa. Ambasadorii abordară cu sobrietate situația internă din țara de reședință. Ambasadorul german i-a făcut cu ou și cu oțet pe demnitarii locali, primind exclamații aprobatoare din partea colegilor. Italianul, un

81

bărbat spilcuit, cu piele fină, îngrijită, puse o întrebare, la care colegii britanic și sloven răspunseră, acordându-i importanța cuvenită. Fu abordat spinosul subiect al scutului american antira-chetă, iar britanicul le împărtăși colegilor informațiile pe care le deținea, iar ei și le notară

conștiincioși în carnețele. Englezul vorbi despre diferitele curente din partidele politice, despre atmosfera din Senat și din comisiile din Camera Deputaților, despre poziția guvernului britanic. Pe scurt, le oferii colegilor material pentru cel puțin două telegrame.

Ambasadorul Puntelată nu intervenea, dar își notă câte ceva. Depășise măsura cu vinul și se simțea puțin euforic. Încercă să mai lege două vorbe în șoaptă cu portughezul, dar acesta îi făcu semn să tacă, zâmbind amabil.

Vescoviu Puntelată se plictisea. Sorbea din vin și privea chelnerii. Îi găsi impozanți, cu fețe importante, ce impuneau respect. Ba chiar se gândi că ar putea trece foarte bine drept ambasadori. Un ospătar aranjat la patru ace servea vinul cu o atenție desăvârșită, afișând o morgă gravă. Vescoviu Puntelată se aștepta ca, dintr-o clipă într-alta, ospătarul să ia cuvântul și să vorbească despre reuniunea la nivel înalt de la Zagreb, ori despre acțiunea insuficientă a guvernului local în lupta împotriva încălzirii globale.

La drept vorbind, chelnerul părea mai ambasador decât mulți dintre ambasadori. De pildă, șeful misiunii diplomatice a Marii Britanii, care se dădea atât de important, era, în fond, un bătrânel gras, cu o chelie bine instalată, cu pielea feței fleșcăită, atârând dizgrațios peste oasele craniului. Ambasadoarea suedeză privea cruciș cu ochii ei holbați, iar ambasadorul bulgar avea fața plină de excrescențe respingătoare. Capul ambasadorului francez era mic și subțire, de parcă ar fi fost strâns cu menghina. Grecul era un pitic bărbos, iar cipriotul – alt pitic, vorbăreț și zâmbitor. Tot privindu-i, ambasadorul Puntelată avu brusc revelația succesului lor diplomatic: figurile lor zbârcite, bărboa-se, acoperite de cute și umflături, ochii umflați, tumefiați și goi le ascundeau sufletul și le permiteau să peroreze relaxați în spatele acelei măști a timpului. O față curată, copilărească, este o pradă ușoară pentru ochii sfredelitori

ai oamenilor. Natura îl dotase cu o piele fină și întinsă și cu ochi mari, în care i se putea

83

zări sufletul speriat. În spatele bărbii, al ochelarilor, al pielii bolnave, s-ar fi putut ascunde ca după un zid de apărare. Ființele adevărate ale acestor mari ambasadori fuseseră puse la păstrare undeva departe, îndărătul măștilor grotești.

Tot sorbind vinul și privindu-le cu uimire pe aceste ființe supranaturale, monstruoase, ambasadorul Puntelată nici nu observă când gazda le făcu semn să se ridice: sosise prim-ministrul. Rămas ultimul pe scaun, Puntelată își privi colegii de jos și se simți ca un gândăcel rătăcit într-o turmă de bivoli. Portughezul îi făcu un semn discret, iar Puntelată, trezit parcă din somn, dar încă relativ lucid, pricepu și se ridică. În momentul acela, prim-ministrul intră în sală, împreună cu un alai de colaboratori.

Ambasadorul Puntelată înțelese, ca prin somn, că băuse destul și, pentru a nu se face de râs, trebuia să se oprească. Așteptă până ce primul-ministru și echipa lui își ocupară locurile pe scaune și, cu multă grijă, se așeză și el. Ambasadorul-gazdă făcu o scurtă prezentare a invitatului, insistând asupra calităților sale de lider, indispensabile într-o astfel de perioadă tulbure. Prim-ministrul, un bărbat cărunt, trecut de șaizeci de ani, dar încă vânjos, asculta cuvintele măgulitoare ale gazdei cu un zâmbet natural. Din când în când, se apleca spre traducător și cerea unele lămuriri. În astfel de momente, gazda făcea o scurtă pauză, apoi își relua fraza, cu multă deferentă.

În vreme ce restul ambasadorilor își notau în carnețele scurte observații sau întrebări, Puntelată scruta pielea îngrijită a oaspetelui. „Bunăstarea se citește pe piele”, se gândi. Pielea netedă, subțire și lucioasă a prim-ministrului denota prosperitate și îngrijire de sine. Prin comparație, consilierii lui păreau niște ciobani. Ambasadorul Puntelată își aminti că nu mai folosise o cremă de față de luni de

zile. „Și când te gândești că prim-ministrul Marii Britanii se machiază!” își aminti el.

— Mulțumesc, răspunse tărăgănat premierul la complimentele gazdei. Consilierii mei, continuă el, privindu-i pe cei trei bărbați austeri, mi-au pregătit un mic discurs. Prim-ministrul zâmbi. Dacă vă interesează, îl găsiți aici, pe masă, surâse din nou, bătând cu palma o foaie de hârtie. Veți afla, astfel, ce cred consilierii mei că ar trebui să vă spun.

84

Ambasadorii râseră, ca la o glumă foarte reușită. Gazda îl privi încântată, deja convinsă de reușita întâlnirii. Consilierii, ușor atinși, însă în imposibilitate de a riposta, rânjiră prostește.

Ambasadorul Puntelată îl privea admirativ pe prim-ministru. Acest bărbat era un exemplu de reușită. Inteligent, sigur pe el, dezinvolt, domina prin simpla apariție. Pe lângă el, Puntelată se simțea mic și insignifiant, ca un cățel fricos în fața unui dulău de rasă.

Prim-ministrul își începu perorația, în timp ce ambasadorii notau sârguincioși. Vorbi mai întâi despre politica internă și reformele din sănătate, criticând subtil opoziția. Făcu scurte comentarii savuroase despre întâlnirea lui recentă cu președintele american, apoi divaga cu șiretenie, referindu-se în treacăt, cu umor, la speculațiile din presă despre presupusa sa relație extra-conjugală cu o stewardesă.

— Ca să nu dau apă la moară ziariștilor, ar trebui să merg la Washington cu automobilul, observă el, spre deliciul ambasadorilor.

Prim-ministrul, deși cărunt, inspira forță. Discursul lui plăcea, avea de toate: umor fin, comentarii pertinente, o analiză riguroasă a situației politice. În timp ce se gândea la lucrurile astea, ambasadorului Puntelată îi fugiră ochii spre o tânără diplomată care lua notițe, conștiincioasă, undeva în spatele șefului ei. Fata îi plăcu și Puntelată o țintui cu privirea, contrariindu-l pe colegul portughez.

Pentru a-și masca interesul pentru diplomată, ciocăni în paharul de vin, dând de înțeles că se uită după chelner.

— Dacă sunteți de acord, interveni gazda după ce premierul își încheie discursul, putem trece la întrebări. Cine se înscrie la cuvânt?

Fără să-și dea seama ce se întâmplă, ambasadorul Puntelată ridică mâna, pentru a-i face semn ospătarului. Gazda îl remarcă.

— Colegul Puntelată, te rog.

Vescoviu Puntelată observă, cu stupoare, că toate privirile se îndreaptă spre el. Prim-ministrul aștepta calm întrebarea. Pentru a-l încuraja, îi surâse amabil și îl pofti.

— Vă rog, domnule ambasador.

Ambasadorul Puntelată se simți pierdut. Se strădui ca, în învâlmășeala de gânduri care îi cutreierau creierul, să regăsească

85

subiectul discursului premierului, însă în zadar. Își aminti, în schimb, de o bătrânică pioasă care, în fața unei biserici, nu mai contenea să facă temenele. Pe bătrânică o observase întâmplător cu o săptămână în urmă și, după cinci minute, o și uitase, pentru ca acum, în mod neașteptat, să-i creeze asemenea probleme. Cu o scuturătură a capului, o alungă, pentru o clipă, din minte, însă bătrânică, insistentă, apăru din nou. De data aceasta, se schimonosi răutăcioasă, parcă nemulțumită că ambasadorul o gonise.

— Vă rog, repetă primul-ministru.

Ambasadorul Puntelată simți un gol în burtă. Cu o viteză amețitoare se gândi, fără a mai îmbrăca aceste gânduri în toate cuvintele necesare, că întâmplarea aceea i-ar putea fi fatală în carieră. Se mai gândi că va fi rechemat de la post și va ajunge rușinea ministerului și, mai presus de toate, că tot serviciul administrativ va râde de el. îl văzu, ca prin ceață, pe primul colaborator privindu-l disprețuitor, fără să-i adreseze niciun cuvânt.

încercă să se adune. Ce dacă nu reținuse nimic din discurs, putea pune o întrebare dintr-un alt domeniu! Rememora, în grabă, o serie de teme politice care i se păreau relevante. Deodată, ca într-o revelație, își aminti un cuvânt cheie. „Aviație!” Despre asta vorbise premierul, despre criza aviatică.

— Domnule prim-ministru, începu ambasadorul Puntelată pe o voce care i se păru și lui ciudată, aș dori să vă cer opinia în privința incidentului aviatic.

— Poftim? strigă premierul, uimit.

Observând privirile uluite ale colegilor, ambasadorul Puntelată își stoarse creierii și, când crezu că identificase problema exactă, continuă:

— Mă refer la scandalul personalului aviatic.

Această ultimă remarcă fu suficientă pentru a dezlănțui furia premierului. Nimeni nu-l mai văzuse în asemenea hal, nici măcar consilierii lui apropiați. Cât era de mare și de voinic, premierul se ridică în picioare și, strigând, îl terfeli pe bietul ambasador. Combinația dintre forța pe care o degaja și părul cărunț, amenințat de o chelie în ofensivă, îl făcea să pară și mai înspăimântător, ca o făptură mitologică ce luase o formă umană numai pentru a face prăpăd pe pământ.

86

— Voi transmite președintelui Hensen nemulțumirea mea profundă față de această prestație, față de această schi... Prim-ministrul se înecă de mânie. Fu nevoie de intervenția gazdei și a consilierilor personali pentru a se calma. La semnele disperate ale ambasadorului-gazdă și în fața privirilor acuzatoare ale colegilor, Vescoviu Puntelată se simți dator să se ridice ușurel de pe scaun și să se retragă, împleticindu-se. Numai ambasadoarea spaniolă îi surâse înțeleghătoare.

— Mă scuzați, vă rog, bâigui Puntelată, conștient că se în-tâmplase o nenorocire. Pardon!

Până și chelnerii îl ținutau disprețuitori. Coborî aproape în fugă scările reședinței și fu cât pe ce să se împiedice.

Omul de la protocol, postat la poartă, își luă rămas-bun cu un zâmbet de la ambasadorul Puntelată, fără să știe ce grozăvie se întâmplase. Apoi, văzând aerul disperat al diplomatului, ridică nedumerit din umeri.

Când ajunse în stradă, ambasadorul Puntelată se auzi strigat. Se întoarse și o văzu pe diplomata cea tânără, care provocase întreaga problemă.

— V-ați uitat carnețelul de notițe, îi spuse ea, privindu-l cu milă și, i se păru lui, cu un sentiment de vinovăție.

— Mulțumesc, îi răspunse Vescoviu Puntelată.

Apoi porni la întâmplare pe străzi. Se simțea, parcă, într-o altă lume, o lume necunoscută pe care o traversa în viteză, ca un meteorit. Zumzetul ființelor umane îi suna nefamiliar sau, poate, ca dintr-o altă viață. Lumina puternică îl deranja și își frecă ochii închiși. În minte îi rămăsese chipul aprig al prim-ministrului și, mai cu seamă, o mică excrescență de deasupra buzei superioare. Umflătura aceea îi făcea furia și mai teribilă.

Nici nu își dădea seama încotro merge. La un moment dat, încercă să oprească un trecător pentru a cere lămuriri, dar omul îl ignoră. Ajunse la un parc și se așeză pe o bancă. Un vânticel răcoros fu primul lucru bun care i se întâmplă în ziua aceea. Încă mai era amețit de la vin și nu se conectase pe deplin la realitatea nefericită. O tânără îmbrăcată elegant îi ceru permisiunea să se așeze lângă el. Pesemne, ținuta lui oficială îi inspirase încredere. Tânăra, suplă și drăguță, ocupa foarte puțin loc pe bancă.

„E ca

87

un fulg”, se gândi ambasadorul. O privi cum își scoate o carte și începe să citească. Trase cu ochiul la autor, însă nu îl recunoscuse.

— Mă scuzați, o aborda pe vecina de bancă, cine a scris cartea?

— Bibican, răspunse tânăra, după o pauză.

— Sună ca o pasăre de apă, zâmbi Vescoviu Puntelată. Câteva clipe se scurseră în liniște.

— Știți, continuă ambasadorul, în timp ce tânăra, foarte liniștită, introduse un semn în cartea pe care o așează pe bancă.

— Vă rog.

„Mă tratează ca pe un babalâc”, se posomori ambasadorul.

— Nu știu despre ce este vorba în cartea dumneavoastră, însă realitatea este mult mai interesantă, vă asigur.

— Ce vreți să spuneți?

— Vreau să spun că realitatea înconjurătoare este mai captivantă decât orice carte.

Tânăra zâmbi și îl privi țintă.

„Te pomenești că e o prostituată!” se îngrijoră ambasadorul. „Dau de altă dandana!”

— Mulțumesc, surâse ea.

— Nu, nu, am vrut să spun că... Ambasadorul se pierduse. Simțea, într-un fel ciudat, că poate să-i spună orice acestei străine, poate să-și deschidă sufletul și să-i facă mărturisiri complete. Am avut o zi foarte grea.

— Vă ascult, zise tânăra, introducându-și cartea în geantă. Trăgându-și ușor fusta, se așează picior peste picior, dezvăluind două pulpe albe și pline.

— Am avut o zi foarte grea, repetă ambasadorul, mecanic. Însă, venind spre acest parc, am observat lucruri deosebit de interesante, foarte, foarte interesante. Tânăra îl privi cu atenție și el citi în ochii ei înțelegere. Se întâmpla ca, după mult timp, o ființă umană să-i acorde, cu adevărat, atenție.

— A venit vara. Este cald și seara. Simțiți zăpușeala?

— Desigur, răspunse tânăra.

88

— Căldura asta îmi aduce aminte de copilărie. Atunci eram liber, pe deplin liber. Nu aveam nicio obligație. Vreau să spun, până am mers la școală.

— Înțeleg.

— Primii șapte ani sunt cei mai fericiți din viață, trebuie să fiți de acord.

Ambasadorul o privi insistent, parcă implorând-o să-i dea dreptate.

— Așa este, acceptă tânăra.

— După șapte ani, de când mergem la școală, de când, adică, devenim prizonierii societății, totul se năruie. Nimic nu mai depinde de noi și, cum omenirea este dușmanul fiecărei ființe individuale luate în parte, suntem, practic, condamnați la nefericire. Devenim niște ființe demne de milă. Înțelegeți că ar trebui să fim copleșiți de milă față de ceilalți și față de propria noastră persoană dacă am percepe corect sensul existenței? Înțelegeți asta?

— Să fiu sinceră, nu prea, mărturisi fata, și sinceritatea ei o făcu și mai ispititoare.

— O să vă explic. Încet-încet, aburii băuturii se risipeau, dar tot erau suficienți pentru a-l încuraja să vorbească. Când privesc ființele umane din jurul meu, simt o milă infinită. Sunt niște fapte atâtea de fragile și neajutorate!

— Vă e milă și de mine?

— Nu, de dumneavoastră, nu. Sunteți o ființă superioară.

— Mulțumesc, râse ea.

— Nu, vorbesc serios! Superioară în sensul că sunteți tânără, frumoasă și dezinvoltă. Faceți parte din clasa dominantă.

— Mă găsiți frumoasă? surâse ea.

„Sigur e prostituată!” concluziona ambasadorul Puntelată.
„Dar n-are a face.”

— Da. În fața dumneavoastră, mi se face milă de mine. Tânăra râse cu poftă.

;— Și de cine altcineva vi s-a mai făcut milă?

— De un bătrân vagabond îmbrăcat cu o pereche de blugi ponosiți și un sacou ros la mâneci, care cânta fals la o vioară învechită și pe care nu-l băga nimeni în seamă.

89

— Și de mai ce? Îl mai întrebă fata, și în ochii ei surprinse o sclipire de interes.

— De o tânără mamă îmbătrânită și urâtită înainte de vreme, aplecată spre bebelușul ei, copleșită de o dragoste

infinită, care, în același timp, o înălța și o îndepărta de ceilalți oameni.

— Credeți că dragostea izolează?

— Dragostea adevărată, totală, da.

— Totuși, nu aveți niciun motiv să vă plângeți de milă, surâse fata, mai atrăgătoare ca niciodată, și se apropie, îndrăzneată, de ambasador, lipindu-și pulpa de piciorul lui.

„Câte lucruri îți poate aduce o zi!” se minună ambasadorul, lăsându-se în voia sorții.

Capitolul 9

Se întrezărește o nouă stea

Avocatul Pompilodor Dumitrov stătea tolănit în pat și o privea pe ministra mediului îmbrăcându-se. Acum, după consumarea poveștii, femeia i se părea banală, îmbătrânită înainte de vreme, și regreta că se încurcase cu ea. Ar fi vrut să-și ia imediat tălpășița, dar, din cauză că rezervase camera la hotel, nu putea pleca înaintea ei.

— Iubitul meu Cristos! se entuziasma brusc ministra, repe-zindu-se și îmbrățișându-l. Nu-i așa că o să mă salvezi?

Cristos, alias Pompilodor Dumitrov, încuviință fără chef. Simți poftă de un whisky și se servi, preocupat, din barul se sub televizor. Mintea îi era numai la cazul teroriștilor din Frumușița și prezența ministrei îl încurca. Ba mai era nevoit să-i asculte și văicărelile.

— Mă iubești, nu-i așa că mă iubești? îl întrebă ministra, prinzându-l de mâini, parcă încercată de o îndoială.

— Te iubesc, fără îndoială, replică Dumitrov posomorât, încercând să se desprindă. Dar acum trebuie să plecăm, e târziu.

Imaginea ministrei în pielea goală, cu toate alunițele umflate de timp împănându-i corpul, i se părea ridicolă și respingătoare. „Noaptea, pe întuneric, toate pisicile sunt negre, iar femeile ispititoare. Ziua, e altă poveste”, se gândi avocatul. Cine o pusese să aprindă lumina? Nici nu-și explica ce îl atrăsese la ea de la bun început.

— Și spune-mi, insistă ea, cum vom proceda? De unde începem?

— Dragă, se supără Dumitrov, nu mai fi așa de pisăloagă! Ți-am spus că o rezolvăm și gata. Ai răbdare! Și, în fond, ce atâta grabă? Ai spus că nici nu ai fost citată încă.

91

Cuprinsă de neliniște, ministra își trase repede bluza pe ea și rămase așa o clipă, acoperindu-și trupul cu mâinile încrucișate. Instinctul îi spunea că ceva se întâmplase și avocatul își pierduse interesul. Înainte să-și pună chiloții, își mai încercă o dată norocul și se năpusti asupra lui Dumitrov, sărutându-l cu patimă.

— Iubitele, să nu mă lași! bâigui ministra. Ar fi cumplit, de-a dreptul cumplit să dau ochii cu jurnaliștii pe scările serviciului anticorupție! Sunt nouă în funcție, nu mă pricep la lucrurile astea, mă pierd. Să nu mă lași, iubitele, dragul meu Cristos!

Avocatul rabdă ce rabdă, până când, din agitație, își vărsă un strop de whisky pe burtă. Asta îl scoase din sărite.

— Te rog, Europina, stai locului! Trebuie să plec. Europina, ministra mediului, se retrase rănită. Cunoștea din

experiență acea reacție a bărbaților. O avusese, își făcuse cheful cu ea și acum, gata, o respingea. Cât de proastă fusese când își încredințase secretul acestui avocat, acestui om nemilos! De durere, începu să plângă.

— Hai, hai! o îmbărbăta avocatul, încurcat. Cine a mai po-
menit o ministra să plângă?! Europina dragă!

O luă în brațe și o mângâie, speriat să nu iasă vreun scandal. Avea nevoie de liniște, pentru a se dedica trup și suflet cazului de terorism, care se anunța a fi de amploare. După ce se despărțise de Apolodor și Tudorina și le promisese că îi va ajuta, dăduse fuga la Internet și căutase prin presă cazul ginerilor de la Frumușița. Ce găsisese îi depășise așteptările! Băieții erau teroriști veritabili, infiltrați în țară cu pașapoarte pakistaneze. Safir și Camil s-au însurat cu prostuțele de fete Ccrit pentru a-

și construi un paravan în vederea înființării unei celule teroriste. Un caz complex, cu implicații internaționale. Pe urmele lor, erau câteva servicii secrete naționale, plus Europolul și Interpolul. Avocatul se gândi că trebuie să acționeze cu băgare de seamă. Mai întâi se va documenta, va studia legislația în domeniu. Apoi îi va interoga pe cei doi, va stabili o strategie de apărare. Iar la final, procesul, cu televiziune, vizibilitate, faimă, tot tacâmul. Cine mai avea timp de matrapazlâcurile de doi bani ale ministrei?

În timp ce o mângâia pe păr fără nicio tragere de inimă, Dumitrov o întrebă într-o doară:

92

— La urma urmei, de ce ești acuzată?

Europina, interpretând greșit întrebarea avocatului, se însufleți și prinse să povestească:

— Să-ți spun de la început, de când am primit telefonul acela nefericit de la președintele Regep. M-a întrebat: „Europina dragă, ce preferi, mediul sau tineretul?” M-am gândit, ce să iei de la tineri? Sunt la început de drum, pârlîți. În schimb, mediul oferă multiple oportunități, în special în domeniul poluării. Căci, să știi, dragul meu Cristos, problema cea mai arzătoare în cercurile internaționale este, la ora actuală, combaterea încălzirii globale. Da, da, încălzirea asta globală îi pune pe jar pe mulți. Iar aici, da, aici, sunt proiecte grase, vorbim de fabrici mari, de poluatori de calibru.

Europina ar fi vrut să mai continue, însă Dumitrov o opri. Își făcuse o idee, ministra părea implicată până peste cap și nu era nici așa de inocentă cum crezuse. Până la urmă, cazul părea interesant, însă problema teroriștilor era prea tentantă pentru a o da din mână. Dacă nu mai putea aștepta, o va recomanda pe Europina colegului Pistoriu.

— E suficient! Cristos te va spăla de păcate! făcu Dumitrov sentențios și se ridică din pat.

Puțin nedumerită, Europina se simți parcă ceva mai bine. În timp ce-și potrivea fusta, îl privi cu admirație pe

bărbatul impunător și elegant, pentru care nimic nu părea imposibil. Apoi, din obișnuință, întinse repede cearșaful patului, sorbi o gură de whisky și, forțându-se să pară veselă, întrebă:

— Leșim separat sau împreună?

— Asta-i bună! se supără avocatul. Separat, se înțelege. Întâi tu.

Lui Dumitrov i se făcuse foame și ar fi vrut să dea fuga până acasă, la nevastă, însă îi chemase pe cei doi țărani la birou și voia să trateze acest caz ca la carte. Își luă rămas-un de la ministra, o îndemnă să-și țină fruntea sus și, rămas în sfârșit singur, se simți din nou liber și puternic. După ce își termină băutura, se aranja în fața oglinzii, își potrivea bine cravata și haina, se pieptănă și ieși în grabă. Achită camera, afișând un aer distrat, și ieși la mașină. Cum până la întâlnirea cu țăranii din Frumușița mai

93

avea o oră, se hotărî să se oprească la un restaurant. Îi plăcea să mănânce fără grabă și să se bucure de bucate. Sună la birou și-i ceru secretarei să se ocupe de țărani, el avea să întârzie. Apoi, pentru a nu fi deranjat, își închise telefonul.

Avocatul era impozant, elegant, și chelnerii îl serviră cu multă atenție, mirosind un bacșiș gras. La sfârșit însă, spre dezamăgirea lor, Dumitrov le întinse cartea de credit și nimic altceva.

Biroul avocațesc era situat în buricul orașului. Cum lui Dumitrov îi plăcea luxul, avusese grijă să-și aleagă un spațiu generos. Nu suporta lucrurile meschine, mărunte, sărăcăcioase. Mobilierul era masiv, din lemn de mahon, iar canapelele îmbrăcate în pielea cea mai bună. Lângă biroul de lucru trona un bar grandios cu băuturi de calitate, de toate tipurile. Luxul era cuvântul de ordine: de la articolele de birotică până la lustrele de cristal, totul era fără cusur. Ba avusese grijă să-și aleagă și angajați de

excepție, băieți cu doctorate la Paris sau Oxford și fete frumoase, tinere și elegante. Într-un cuvânt, își crease un locșor unde să lucreze cu drag. În schimb, nimic nu-l putea perturba atunci când se implica într-un caz răsunător. Atunci, toți colaboratorii lui intrau în priză. Băieții alergau sprinteni și-i puneau pe birou dosare impecabile, iar fetele erau numai zâmbet și-l serveau cu ceaiuri, băuturi ori câte un masaj, dacă avocatul părea încordat. Dumitrov avea o vorbă: băieții sunt pentru treabă, fetele pentru distracție. Privindu-și tinerii angajați, zâmbea satisfăcut, mulțumit de rezultatele muncii sale.

Apropiindu-se de birou, văzu o gloată agitată forfotind de colo până colo. Strada era ocupată de o mulțime de mașini și, când le depăși în căutarea unui loc de parcare, își dădu seama că are de-a face cu presa. Zeci de reporteri și cameramani împânziseră trotuarul din fața biroului, pândind orice mișcare. Pesemne aflaseră de întâlnirea lui cu țărani din Frumușița.

După ce parcă, își scoase telefonul, pentru a-i reproșa secretarei că nu-l informase în legătură cu prezența presei, dar își dădu seama că-l închisese în timpul mesei. Avea 20 apeluri nepreluat, dintre care 16 de la birou. Se perpeliseră, nu glumă, angajații lui!

Dumitrov se simțea important, puternic. Înainte de a coborî din mașină, își potrivi tacticos cravata, se pieptănă și se aranja în

94

oglinďă. Arăta bine, era chiar frumos. Anii de așteptare, de luptă la baionetă cu rivalii din barou, dăduseră roade. După succesele mai mari sau mai mici, dar pământești, obișnuite, multe aproape anonime, venise și momentul gloriei. Sosise vremea lui. O țară întreagă îl va vedea, îl va admira cum, dintr-o situație aproape imposibilă, îi va salva pe cei doi teroriști, a căror vină era clară ca lumina zilei. Asta își dorea, achitare totală! Numai așa putea fi mulțumit de propria-i performanță. Va sfida situația, gravitația și orice îi va mai sta în cale și, în ciuda

nenumăratelor servicii de informații, îi va curăța pe Camil și Safir de toate păcatele. Și o țară întreagă i se va închina! „Cristos, Cristos!” se va șopti, se va striga, se va aclama. Cristos, adevăratul Cristos, adevărata apariție a lui Cristos. El, veritabilul Cristos, va dovedi că are puterea de a șterge păcatele oamenilor în viața aceasta, singura care contează. Cine preferă să mizeze pe celălalt Cristos și pe promisiunea lui incertă cu viața de apoi, n-are decât! N-are decât să rabde de foame, să muncească pe brânci și să iubească pe toată lumea în speranța că un Cristos stelar, invizibil, va ține cont de strădaniile lui, nu acum, ci... când? După moarte! Mersi! El oferea fericire și libertate numaidecât, pe Pământ. Desigur, contra unui onorariu substanțial, dar, pe lângă jertfele cerute de biserică o viață întreagă, ce însemna acest onorariu?

Va oferi poporului, omenirii un spectacol grandios. Va deveni vedetă de televiziune, star național și internațional. Parcă se și vedea ovaționat de națiune, prezentat simultan pe toate posturile de televiziune, ca un erou. Și, în spatele lui, cu capetele plecate, cei doi gineri, Safir și Camil, teroriștii pocăiți!

Pompilodor Dumitrov coborî din mașină cu capul în nori, visând. Țanțoș, se îndreptă fără grabă spre grupul de reporteri flămânzi. Știa că, la un semnal, toată haita aceea se va năpusti asupra lui, sorbindu-i cuvintele, interpretându-i aluziile, notând, înregistrând și reținând tot ceea ce va spune.

La început, fu nevoit să-și croiască drum cu coatele prin mulțimea agitată, însă, după nici un minut, fu abordat de o repor-teriță.

— Domnul avocat Dumitrov?

— Chiar eu! surâse falnicul bărbat.

95

„Cristos, Cristos!” mugi gloata.

Aproape îl sufocară. Dumitrov, puțin descumpănit de agresivitatea cu care reporterii își manifestau interesul, încercă, în timp ce dădea explicații, să se strecoare spre

intrarea în birou. Nu-i fu permis. Tinerii aceia excitați voiau să știe tot, să afle orice amănunt al cazului care fusesse o țară întreagă.

— Domnule avocat, este adevărat că îi apărați pe cei doi teroriști?

— Atenție la cuvinte! îi apostrofă Dumitrov, care, încet-încet, își venea în fire. Mare atenție! Până la proba contrarie, sunt doi cetățeni onești, doi gineri și soți iubitori și devotați.

— Este adevărat că sunt cetățeni ai Arabiei Saudite?

— V-am spus, replică avocatul cu tâlc, sunt doi cetățeni onești. Mă așteaptă deja, în birou, bătrânii și harnicii lor socri.

— Este prima întâlnire cu familia Ccrit?

— Nu, dragilor, răspunse avocatul, deja relaxat, i-am mai văzut pe cei doi devotați membri ai comunității.

Pompilodor Dumitrov începu să-și intre în rol. Renunță să-și mai caute refugiu în birou și, îndreptându-și spinarea, rămase, în bătaia gloanțelor, să dea piept cu presa. Pe măsură ce întrebările curgeau, vinele avocatului se umpleau cu un sentiment înălțător, amețitor. Nici nu mai știa ce spune, cuvintele îi ieșeau năvalnic din gură, ca o tornadă. Nu mai răspundea reporterilor, ci se adresa întregii țări. Privind parcă în același timp zecile de camere de filmat care îl urmăreau, avocatul Dumitrov tună împotriva judecății pripite, a oprobiului public, a condamnării anticipate. Atrase atenția, cu o măiestrie despre care, probabil, avea să povestească ani de zile amicilor, asupra sentimentelor familiale puternice ale tinerilor Safir și Camil, care, după ce le copleșiseră cu sinceritatea și devotamentul lor pe cele două copile, au fost izgoniți în mod barbar din cuibușorul lor de autoritățile nemiloase.

— Nu mai există prezumție de vinovăție? tună avocatul. Nu mai există judecată dreaptă? Nu mai există răbdare, reținere, stăpânire de sine? Am devenit cu toții fiare

sălbatică flămânde, turbate? Ni s-au întunecat ochii, mintea, inima?

97

Pe măsură ce vorbea, se simțea plutind deasupra acestei lumi. Pentru o clipă, o clipă veșnică, se simți providențial, Mesia! Devenise gigantic, un uriaș în țara piticilor!

Reporterii rămaseră fără întrebări. Profitând de degringolada lor, Dumitrov forță intrarea în birou și, deschizând ușa la perete, strigă cu o voce de stentor:

— Să vină soții Ccrit!

Din umbră, din întuneric, spășiți, speriați, apărură Apolodor și Tudorina, îmbrăcați în straie țărănești. În urma lor, două fetișcane tinere și rușinoase zâmbeau tâmp, copleșite de consecințele apocaliptice pe care le generase nevinovatul lor măritiș.

— Priviți-i! tună Dumitrov. Uitați-vă în ochii neprihăniți ai acestor bătrâni țărani!... Voi cine sunteți? le întrebă, în șoaptă, pe cele două tinere.

— Fetele, răspunseră ele.

— Și uitați-vă și la aceste copile nemângâiate, rămase singure pe mapamond, fără soțorii pe care o lume crudă i-a alungat de acasă! Le vedeți lacrimile? Le-ați imortalizat suferința? Arătați-o lumii întregi!

Nu atât de durerea pierderii lui Safir și Camil, cât, mai degrabă, tulburate de atenția fără seamăn ce li se acorda, cele două fetișcane se puseră pe un bocet sănătos, o jelanie care îi umplu de bucurie inima avocatului.

— Nu mai plângeți, copilele mele! Ștergeți-vă lacrimile! Ceasul izbăvirii a sosit! E ziua mântuirii! E ziua libertății!

Speriată de mulțime, Tudorina le ținu isonul fetelor, însă mai pe înfundate, cum îi stătea bine unei femei bătrâne. Apolodor ar fi vrut să le mângâie, să le ostoiască, însă tensiunea era prea mare chiar și pentru el. Își canaliza eforturile spre zăgăzuirea unui smiorcăit care se insinua, umilitor, din străfundurile sufletului lui mare și cinstit. Mai mult pentru a se potoli pe sine, Apolodor își întinse

brațele mari, vânjoase, de țăran harnic, și le cuprinse de după gât pe fetele sale.

— Gata, nevastă, gata, fetițele mele! A trecut! Suntem salvați !

Dumitrov ridică brațele spre cer, precum Mesia în slava Tatălui! Privirea lui scruta norii, văzduhul și întregul Univers.

98

— V-ați mântuit! Cristos v-a mântuit!

A fost un spectacol pe cînste. Copleșiți de desfășurarea evenimentelor, reporterii descoperiră, în studio, comoara de pe discurile digitale. O țară întreagă vuia despre noul erou, noua vedetă, Pompilodor Dumitrov!

Capitolul 10

Avocatul Dumitrov se lasă în voia poftelor

— **Whisky la toată lumea! strigă Dumitrov surescitat, când se văzu în birou cu neamul Ccrit! Ne-am descurcat bine, moșule, nu-i așa? îl întreabă pe Apolodor.**

Țăranul, după obiceiul lui, își învârtea în mână cușma mi-țoasă și nu scotea o vorbă.

— **Asta-i cheia întregii afaceri! Să câștigi publicul, să verși lacrimile gospodinelor! Căci, dragilor, instanțele sunt pline de gospodine lacrimogene înveșmântate în robă! Fă națiunea să plângă și ai câștigat procesul! Cine poate trimite la pușcărie o victimă, un personaj de telenovelă? Ei bine, în asta trebuie să-i transformăm pe dragii de Safir și Camil, în personaje de teleno-vele! Două Isaure și doi Andre să vadă poporul, și cauza e ca și câștigată!**

Dumitrov era atât de încântat de propria prestație, încât dădu pe gât două pahare de whisky. Soții Ccrit nu se atinseră de băutură, în schimb, cele două fete gustară puțin. Dumitrov le privi cu atenție. „Frumoase fetele astea”, își zise avocatul, „nu e de mirare că le-au căzut cu tronc arabilor!”

— Cum vă cheamă, fetițelor? le întrebă Dumitrov duios.

— Milibeia și Miralina, rostiră ele în cor, amețite de băutură.

„Date naibii de frumoase!” se înfierbântă avocatul.

— Bravo, moșule! strigă Dumitrov la bătrânul Ccrit. Ai acasă mândrețe de fete!

Milibeia și Miralina clipiră sfioase și-i dăruiră avocatului un zâmbet.

— Mda! făcu avocatul, care nu-și putea dezlipi ochii de la cele două fetișcane. V-am chemat aici ca să punem la punct planul

99

de bătaie. Obiectivul este achitarea deplină a ginerilor. Adică să-i scăpăm de pușcărie, adăugă el, văzând privirile nedumerite ale țăranilor. De acum înainte, continuă Dumitrov, eu sunt tatăl, mama și soțul vostru! Milibeia și Miralina se aprinseră în obraji. Da, sunt soțul vostru, întări el, disecându-le pe fetișcane. Nu faceți nimic fără știrea mea!

Bătrânul Apolodor se simți certat și încercă să se dezvinovățească. Dumitrov îl opri cu un semn scurt.

— Trebuie să știi totul, reluă el, cercetându-le pe fete. Cum i-ați cunoscut pe arabi, ce activități prestează, cum au intrat în atenția autorităților, unde se ascund, pe scurt, totul! Gândiți-vă la mine ca la Cristos, ca la Dumnezeu! Nu trebuie să-mi ascundeți nimic! Orice ascunziș, orice lucrușor secret vă poate fi fatal! Ați înțeles, fetelor? Niciun secret!

Milibeia și Miralina, frumoase și roșii la față, îl asigurară pe avocat că nu-i vor ascunde nimic, îi vor mărturisi totul.

— Ca la spovedanie, adăugă avocatul. Sunt Dumnezeu și bărbatul vostru!

Milibeia și Miralina surâseră feciorelnic, însă Tudorina încruntă din sprâncene, făcându-l pe avocat să se întrebe dacă nu cumva sărise calul. Totuși, nu se intimidă de fel,

ci, tulburat de efectul pe care aluziile lui îl aveau asupra fetelor, se gândi că trebuie să scape de țărani cât mai repede, cu orice preț. Bătrânețile Tudorinei și ale lui Apolodor îl indispuneau, îi inspirau lucruri urâte. Pielea lor ofilită, plină de umflături și zbârcituri, îi făcea silă. În schimb, obrații îmbujorați și netezi ai fetelor, zâmbetele lor copilărești și trupurile pline, tinere, îi creau o stare de bine, îl umpleau de energie.

— Buun! continuă avocatul. Să procedam în felul următor. Vă văd osteniți, epuizați de drumul la oraș, spuse el, privindu-i cu compasiune pe cei doi bătrâni. Nu vreau să vă extenez, destul cât ați făcut pentru copii! Lăsați-i pe ei să-și rezolve problemele ! Aveți fete mari, istețe, care-și iubesc bărbații. E un element important în proces, două copile neajutorate și inocente! Ia gândiți-vă!

Tudorina se gândi, însă în minte nu-i venea decât porcul familiei, care rupsesse gardul de la coteț și călcase în picioare

100

grădina de zarzavat. Nici Apolodor nu înțelese la ce trebuie să se gândească, însă, pentru a nu fi luat de prost, se gândi, la întâmplare, la seceta care mistuia recolta. Nenorocirea pe care o aducea cu sine seceta cea prădalnică îi părea potrivită pentru necazul care dăduse peste familia lor.

Apolodor era un om simplu și lua oamenii așa cum îi păreau la prima vedere. Deși nu era învățat cu străinii, pe Camil și Safir îi văzuse curați și respectuoși, cum le stă bine unor tineri. Lumea spunea multe de ei, dar Apolodor nu putea să creadă că doi băieți care trăiseră cu ei în casă, care le fericiseră fetele, erau în stare de rele. Acum, că dăduse supărarea asta peste ei, Apolodor fusese nevoit să-și lase animalele și pământul și să ia drumul orașului, să-i caute pe avocații cei mari. Tată-său, un țăran zdravăn, cu principii sănătoase, îl învățase să nu meargă niciodată la judecată. Mai bine să lase de la el, decât să ajungă pe mâna avocaților. „Nu există o

nenorocire mai mare pe lume decât un avocat!” îi zisese tată-său, pe vremuri. „Când omul are un necaz, dă fuga la avocat și se alege cu o nenorocire. Tu, Apolodoare, să ascuți sfatul meu. Să te ferești în viață de avocați și de femeile altora!” De femeile altora se ferise Apolodor, mai mult de frica Tudorinei, dar de avocați nu îl ajutase Dumnezeu. Și chiar atunci când a încercat să-i ocolească, au venit ei peste el. Parcă vedea aievea, în fața ochilor, grupul de avocați, polițiști și oameni ai legii care îi bătuseră la ușă cu noaptea în cap. Îi căutau pe Camil și Safir, iar el, cinstit cum îl lăsase tată-său, dăduse fuga în casă după ei. În dormitoare, însă, nu le găsisese decât pe fete, cu ochii în lacrimi. Bărbații lor, preveniți că o să fie căutați de poteră, își luaseră adio și fugiseră în codru. În urmă lăsaseră un bilețel, pe care avocații îl reținuseră pentru expertiză. Cum la țară vorba merge repede, tot satul a aflat de descinderea oamenilor legii la familia Ccrit. Apolodor îndurase năpasta cu stoicism. Le îmbărbătase pe fete și pe nevastă și, strânși laolaltă, priviseră muți de uimire cum niște străini le cotrobăie prin casă. De găsit, nu au găsit nimic, în schimb, au lăsat în urmă necazul și deznădejdea. Apoi vecinii au început să șoptească vorbe grele, cum că ginerii lui ar fi bandiți, teroriști. Apolodor era om așezat și îi lăsase să vorbeas

101

că. În schimb, o luase pe nevastă și venise grabnic la oraș. „Cui pe cui se scoate”, le încurajase el pe fete. De Dumitrov îi spusese un văr. „Du-te la Cristos! Costă mult, dar face! Pe unchiu-meu l-a salvat de ani grei de pușcărie! Ții minte, a asmuțit un câine pe o babă, iar dihania a făcut-o țândări. Știi cum i-a convins Cristos pe judecători? L-a scos pe unchiu-meu gerontofil. Adică iubește babele! Păi, dacă le iubește, cum să le omoare? Genial! Mergi pe mâna lui, vere!” îl convinsese omul. Apolodor îl privea cu teamă și respect pe marele avocat. Deși tată-său îl povățuise să stea departe de oamenii aceștia, avocatul Dumitrov îi inspira siguranță, îi dădea

impresia că problema lui, odată ce i-a fost transferată, e ca și rezolvată. „Ca un Cristos!” se gândi țăranul cu pioșenie.

Pompilodor Dumitrov, impozant și binedispus, prinse a glumi cu fetele. Milibeia și Miralina erau numai zâmbet. Avocatul își continuă perorația:

— Una peste alta, dragii mei Ccrit, uitați cum stau lucrurile. De aici înainte, fetele vor apărea singure în public. Două soțioare îndurerate ca două vădane. Frumoase și plânse, lovite de nedreptate. Pricepeți voi? Gata, ați ajuns la mine, v-ați făcut datoria! Acum vă dați la o parte și lăsați lucrurile să-și urmeze cursul firesc. Camil și Safir sunt bărbății lor, continuă avocatul, privindu-le pe fete cu poftă. E datoria lor să-i scape. Imaginați-vă următoarea scenă. Milibeia și Miralina, înlăcrimate și nemângâiate, cerând dreptate de la judecător. Două fete singure pe lume, luptându-se pentru bărbății lor. Înțelegeți de ce trebuie să vă dați la o parte? Înțelegeți, Apolodor?

Țăranul înțelesese ceva, atât cât să-i dea ocazia lui Dumitrov să cheme secretara.

— Dragă, o rugă avocatul, bătrânii pleacă. Eu am de lucru cu cele două cliente.

Apolodor și Tudorina se lăsară mânați de secretară și, înainte de a ieși, le mai încurajară o dată pe fete.

— Lăsați, o să fie bine! Ascultați-l pe domnul avocat. Văzându-se singur cu cele două fetișcane, Dumitrov le îndemnă să mai ia o gură de whisky și se gândi că, de la o vreme,

102

lucrurile îi merg ca pe roate. Se simțea puternic, triumfător. Avea impresia că nimic nu-i poate sta în cale, nici instanțele de judecată, nici procurorii, nici forțele de poliție, nici serviciile de securitate, nici bătrânii Ccrit și, cu atât mai puțin, fugarii Camil și Safir. Simțea că prin sânge îi curge o forță tainică, magică, de unde își extrage nemaivăzuta putere de convingere. În viziunea lui, întreaga omenire era formată din făpturi mici și

ascultătoare, ca niște marionete. Își imagină cetele de procurori, pitici speriați înșiruiți în băncile tribunalelor. Lângă ei, la fel de mărunței, judecătorii, femele și masculi, contemplându-l cuminței din robele lor negre. Mai erau și polițiștii, pigmei ignoranți care alergau de colo până colo. Pe margini, vânzolinindu-se, zeci de vietăți micuțe și drăgălașe, jurnaliștii, țopăind și strigând. Printre toți aceștia se amestecau multe alte piticanii lipsite de importanță. Aprozi, grefieri, confrății din barou, țăranii Ccrit, nevastă-sa, politicieni de toate soiurile, oameni de afaceri, oficiali, sportivi, sumedenie de clienți fără chip, tot neamul omenesc în căutarea izbăvirii, în căutarea lui Cristos. Iar el, Cristosul, Mântuitorul, jucându-se cu viețuitoarele acestea mici și fragile!

.Milibeia și Miralina tăceau, așteptându-l pe el să vorbească, să le izbăvească. De la whisky, buzele le erau umede, obraji roșii și ochii sclipitori. De la înălțimea lui, Dumitrov își plimbă privirea pofticioasă peste trupurile lor tinere. Fetele clipiră, intimidat.

— Dragele mele, zise el fără grabă. Putem începe. Să nu mi ascundeți nimic.

În timp ce fetele, sfioase, își începură povestea, Dumitrov închise ochii și se delecta cu gândul desfătării ce avea să urmeze. Ca un păianjen care, odată ce musca îi cade în plasă, știe că nimic nu îl mai poate împiedica să-și satisfacă pofta, Dumitrov uită o clipă de fete și își aminti zilele posomorâte ale copilăriei. Pe avocat îl fascinasă dintotdeauna înclinația minții umane de a rătăci prin timp și spațiu, de a sări de la una la alta, parcă independent de voința posesorului. Uneori, avea impresia că în el sălășluiesc două entități distincte, pe de o parte persoana lui, pe de alta creierul, care când se controlau reciproc, când acționau autonom, fiecare stăpânit de o voință aparte. Uneori, cele două ființe erau un

103

tot, iar el își putea concentra creierul, gândirea, asupra lucrurilor pe care le considera importante. Alteori, pierdea

controlul asupra minții, care hoinărea prin zone uitate, îndepărtate, nebănuite. În alte rânduri, dimpotrivă, el se sustrăgea rațiunii, rătăcind pe tărâmul ispitelor, dorințelor, poftelor de tot felul.

Își vedea copilăria ca pe o lume distinctă, întunecoasă, prin care răzbătuse învingându-și spaimele, angoasele, pentru a ieși triumfător în viața de adult. Erau parcă două universuri paralele, unul strălucitor, plin de izbânzi și plăceri, altul sumbru, înțesat de tenebre și orori, din care reușise să se extragă, dar în care plonja în răstimpuri, ca într-o noapte adâncă în care îl ținutau ochii fiarelor, fricile copilăriei. Amintirea bătailor îndurate i se ascunsese undeva în cotloanele întunecate ale creierului, unde aluneca uneori, când era martorul ferocității umane. Agresivitatea brută, animalică, îl înspăimânta și îi trezea toate spaimele refulate în străfundurile creierului. În astfel de clipe, atotputernicul avocat Dumitrov, mistuit de teamă, avea nevoie de protecție, de apărare. Așa ajunsese să-i angajeze pe agenții muți, oamenii-roboti care și-au dedicat viața protejării stăpânului lor. Dumitrov implantase peste tot sisteme de alarmare pe care le putea declanșa cu o simplă apăsare de deget. Casa îi era înțesată de dispozitive, biroul de asemenea, în mașină avea un buton micuț ascuns sub volan, ba chiar își comandase un mecanism dirijat prin satelit, o mică rotiță albastră, în mijlocul căreia trona o piesa mărunță care, odată apăsată, îi alerta instantaneu pe misterioșii luptători. Pentru Dumitrov, butonașul acela neînsemnat era panaceul fericirii. Atâta vreme cât putea mângâia ușurel rotița albastră și putea pipăi butonașul de panică, avocatul știa că nu are a se teme de nimic. Ideea că violența brută și absurdă a oamenilor poate fi respinsă prin apăsarea unui butonaș era salvarea lui. Dintr-un copil speriat, ascuns, Dumitrov se transformase în demiurgul de astăzi, ființa superioară care dirija, prin capacitatea sa mentală excepțională, mersul lumii.

Milibeia și Miralina povesteau mai departe. Deși cufundat în gânduri, Dumitrov înțelese că fetele au un canal de comunicare cu arabii, care le contactează periodic, le dau sarcini și mențin, prin intermediul lor, legătura cu lumea. În timp ce își creiona planul de acțiune pentru mântuirea arabilor, Dumitrov

105

lăsa deoparte orice ascunziș și le disecă fără rușine pe cele două fete, privindu-le cu jind sâni ascunși pe jumătate în bluzițele albe și subțiri, picioarele dezvelite până dincolo de genunchi, pielea întinsă și curată a brațelor, presărată discret cu puncticele maronii, ispititoare, buzele roșii și umede, plinătatea trupurilor lor tinere. Fetele păreau fascinate de personalitatea avocatului și se lăsară admirate, dorite, poftite. Luară din mâna lui paharele de whisky și sorbiră încet, acoperindu-și ochii cu pleoapele grele, frumoase, împodobite de gene lungi. Rămaseră pe loc când avocatul le luă paharele și le așeză ușor pe masă, apropiindu-se. Milibea și Miralina, copleșite de turnura aproape fantastică pe care o luase viața lor, care, dintr-o stare modestă, neînsemnată, ajunsese în atenția întregii lumi, se lăsară cu totul în voia bărbatului falnic, cu puteri fabuloase, supranaturale.

Capitolul 11

Ambasadorul Puntelată își sapă singur groapa

De la întâmplarea cu prim-ministrul trecuse ceva vreme și ambasadorul Puntelată avea senzația că totul fusese doar un vis. Un vis cu oficiali și fete frumoase, un vis în care el, de obicei ignorat și desconsiderat, ajunsese un fel de vedetă a corpului diplomatic, în realitate, incidentul nu avusese nicio urmare, în ambasadă nu se auzise nimic, iar colegii ambasadori îl tratau ca și înainte: cu indiferență. Relația cu prim-ministrul nu se stricase, pentru simplul motiv că o asemenea relație nu existase niciodată. Pe scurt, lucrurile se desfășurau ca întotdeauna.

Ambasadorul Puntelată își planificase să plece o săptămână în concediu, urmând să-și definitiveze și articolul despre terorism. Până atunci, avea de respectat un angajament în provincie, o vizită complexă în regiunea sudică a țării de reședință, unde avea să poarte discuții cu guvernatorul și să viziteze o serie de obiective economice.

Pe drum, ca să scape de o conversație neplăcută cu consilierul economic, se prefăcu adormit. Auzi, ca prin somn, vorbăria banală dintre consilier și șofer, râsetele lor, cuvintele asemănătoare pe care le foloseau. Se gândi, atunci, că oamenii nu ar trebui grupați după pregătire, după sex sau alte criterii fals obiective, ci după atitudinea pe care o au unii față de alții, față de masa amorfa de vietăți din aceeași specie. Numai în baza acestui criteriu ar putea fi formate grupuri armonioase de ființe umane. Ar trebui, poate, ca în cartea de identitate a fiecărui individ, ori în fișa lui de sănătate, să fie trecută și categoria căreia îi aparține, potrivit criteriului adaptabilității sociale. Atât șoferul, cât și consilierul economic erau oameni deschiși, comunicativi, extravertiți, care, de pildă, s-ar fi potrivit mult mai bine cu președintele țării

106

decât el, ambasadorul. Clasificarea aceasta era utilă și în căsătorie. Desigur, nu se gândea la o clasificare simplistă, prin care oamenii să fie divizați în două sau trei categorii, ci la una complexă, științifică, având coduri și grupe numeroase. În căsătorie, de pildă, o vizită scurtă la un specialist în clasificările de acest tip ar fi relevant compatibilitatea dintre doi indivizi de sex opus. La fel, oamenii și-ar fi găsit slujbe mai potrivite și ar fi evitat psihozele care fac ravagii, în special printre intelectuali.

Ambasadorul fu primit bine, la intrarea principală, de directorul pentru relații internaționale al instituției guvernatorului. În timp ce directorul, un bărbățel micuț, cu o barbă căruntă prinsă cu o sfoară, un fel de guru

deghizat în funcționar public, îi povestea cu vioiciune istoria clădirii, ambasadorul se minuna cum el, un tânăr timid, care în facultate chiulea de la cursuri din cauza stării proaste pe care i-o dădea imposibilitatea de a interacționa omenește cu propriii colegi, ajunsese o persoană atât de stimată, primită cu onoruri de guvernatori și directori de întreprinderi. Purtase o luptă puternică cu sine însuși, își educase voința și se autosugestionase pentru a face față numeroaselor contacte inte-rumane pe care le presupunea demnitatea de ambasador.

Înainte de a intra în sală, ambasadorul se interesă de o toaletă unde, pe furiș, își scoase din buzunar fițuica cu alocuțiunea oficială, pe care o reciti rapid, foarte concentrat. Apoi, tot din buzunar, mai scoase o sticlă mică, în care turnase o sută de grame de whisky, și o dădu, grăbit, pe gât. Aruncă în coș sticlă după ce o înfășură în hârtie igienică și, devenit parcă o altă persoană, precum faimosul Superman, ieși dezinvolt din cabină.

— Sper că domnul guvernator a calculat riscurile traseului, glumi el.

Dezghețat de băutură, ambasadorul turui rapid despre avantajele pe care le prezentau investițiile în țara sa, răspunse cu o glumă la remarcile guvernatorului, îi dădu cuvântul consilierului economic, pe care tot el îl întrerupse, plictisit de amănuntele lipsite de importanță pe care acesta le tot aducea în discuție, și, la final, o luă înaintea gazdei și se ridică de pe scaun, poftin-du-se singur să semneze în cartea de onoare, pe care o ochise de când intrase în sală.

— Asta da eficiență diplomatică! râse guvernatorul.

107

Întâlnirea îl umplu de o energie pozitivă pe care o folosi și în restul vizitei. După o întrevedere la camera de comerț și un prânz cu primarul, organizat într-un foisor foarte plăcut din piața centrală a orașului, ambasadorul se

îndreptă, mulțumit de sine, spre un obiectiv economic, a cărui vizitare era ultimul punct de pe agendă. Vescoviu Puntelată își aminti de un articol medical în care se vorbea de o mare descoperire a americanilor, o pilulă împotriva timidității. Gândindu-se la transformarea pe care, fără îndoială, această pilulă i-ar fi adus-o, ambasadorul Puntelată zâmbea de unul singur.

Întreprinderea era mai plicticoasă decât se așteptase. Pe o întindere parcă infinită, stive întregi de scânduri erau mutate de colo până colo, cu ajutorul unor mașinării ciudate, de numeroase creaturi gregare, adaptabile, cunoscute sub numele de „muncitori”. Directorul întreprinderii, care avusese o scurtă discuție cu ambasadorul într-o sală de primiri, le pusese la dispoziție un ghid, un inginer tânăr și vioi care le explică foarte dezinvolt mersul lucrurilor la ei în uzină. Pe ambasador nu-l interesa defel perorația inginerului, dar se strădui să mimeze atenție și curiozitate. Înviorat de vinul pe care îl consumase la masa primarului, glumi cu consilierul economic și îi puse întrebări șugubețe inginerului. Atmosfera lejeră, vremea frumoasă, curtoazia inginerului îl făcură pe ambasador să se simtă bine, să se creadă o persoană importantă și să-și spună că, poate, profesia de diplomat i se potrivește, la urma urmei. Apoi își aminti din nou de pastilele americanilor.

— Fiți atent, îi șopti el consilierul economic, veți face raport.

În ce-l privea, nu înțelegea și nu reținea aproape nimic din explicațiile inginerului. Și, de fapt, nu-l interesa câtuși de puțin dacă scândurile erau noi sau uscate, din brad sau fag, importate sau produse pe plan local, în sfârșit, toate detaliile de genul acesta. Tot ce-l interesa era să încheie mai repede vizita, să se vadă în mașină și, în final, să se întindă pe canapeaua lui de acasă. Pentru a atenua atenția care, în mod natural, îi era acordată, îi permisesese și șoferului să participe la vizitarea secției de producție,

iar omul se achită foarte bine de sarcină. Puse întrebări, făcu scurte comentarii, se minună zgomotos de aparentul 109

avans tehnologic al întreprinderii, observații care, fără îndoială, îi umplură inginerului inima de bucurie.

La sfârșit, ghidul le dăruie câte o bucățică de scândură ecologică înfășurată în folie de plastic, pe care șoferul o azvârli neglijent pe bancheta din spate a automobilului.

După ce mașina de reprezentare demară în trombă, iar simpaticul inginer rămase în urmă, făcându-le cu mâna, ambasadorul remarcă:

— Noi distrugem pădurile, iar ei cultivă lemn ecologic.

— Tot lemnul e ecologic, rânji șoferul. Crește în pădure.

— Ei, nici vorbă! îl contrazise anemic ambasadorul, care nu putea accepta ca șoferul, cu o remarcă scurtă și obraznică, să demoleze o activitate migăloasă a unor oameni serioși și competenți.

Ca și de dimineață, ambasadorul simula somnul și, odată ajuns acasă, își luă rămas-bun de la consilier cu vorbele:

— Nu e grabă cu raportul. Măine, poimăine e foarte bine. Numai să prindeți și vizita la uzină, inclusiv proiectul finanțat din fonduri europene.

Consilierul nu-i răspunse. Aburii băuturii se risipiseră și nepăsarea acestuia îl deranja, dar nu îndrăzni să spună mai mult și se retrase în reședință.

Se culcă devreme și se trezi cu noaptea în cap. Cum până la plecarea trenului mai erau trei ore, ambasadorul urmări o emisiune matinală la televizor, se fâțâie fără rost prin casă, ciuguli niște mâncare din frigider, își verifică bagajul, își puse laptopul la ușă, pentru a fi sigur că nu-l uită, apoi, descoperind brusc că se făcuse târziu, ieși în trombă. Șoferul îl lăasă aproape de peron. Aerul proaspăt al dimineții, preocuparea oamenilor simpli care își căutau trenul, vânzătorii ambulanți, ba chiar și un câine răătăcit, care se uita, speriat, după stăpânul lui, îi aduseră ambasadorului revelația că lumea e un loc mult mai mare și mai interesant decât mediul diplomatic în care se

învârtea de atâția ani. Pierdut în mulțimea aceea de oameni necunoscuți, singuri, ca și el, în înfruntarea cu restul lumii, ambasadorul se simți parte a unui univers aparte, un univers al făpturilor fără nume, părăsite și, totodată, alinate de asemănarea dintre ele, dintre destinele lor, similare prin lipsa de importanță, prin tristețea lor tăcută și puternică. Forța acestor oameni fără nume, care puteau înfrunta

110

cu răbdare și demnitate ostilitatea tăcută a celorlalți, îl impresiona și îi dădea tăria să meargă mai departe. Diferențele dintre ei se estompau, el nu mai era ambasador, iar ei nu mai erau ingineri, scafandri, tinichigii, muzicanți, clopotari sau doctori, ci niște ființe umane care se scurgeau, împăcate, pe drumul înfundat al propriilor vieți.

În tren, răcoarea plăcută a dimineții lăsase locul unui miros stătut, de lucruri vechi, neaerisite. Deși călătorea la clasa I, ambasadorul nu era deloc mulțumit de confortul oferit de societatea feroviară, însă preferase trenul pentru senzația de uniformizare pe care i-o inspira. Își dorea să fie aidoma celorlalți oameni, să se amestece printre ei, neștiut.

După ce își aranja bagajele, ocupă locul de la geam și privi, gânditor, trenurile, mișcarea de du-te-vino a oamenilor și, dincolo de toate, frântura orizontului verde care se întrezărea în depărtare. Un amestec straniu de tehnică, civilizație și natură. Un fragment, o imagine a vieții de pe Pământ. Oameni necunoscuți, trecând tăcuți unii pe lângă alții, afundați în propriile gânduri, oameni cu bucuriile și tristețile lor, pe care le trăiesc singuri, pustiiți, în mijlocul altor oameni la fel de singuri și tăcuți, cu care nu vorbesc, pe care nu-i privesc. Și, împrejurul lor, obiecte imense lucrate de mâinile altor oameni, obiecte întunecate, înspăimântătoare, așezate pe fundalul naturii îngăduitoare. „Pomii aceia care se văd departe”, se gândi ambasadorul, „sunt parte a unei forțe colosale, aparent

inerte, care se poate trezi oricând la viață pentru a năruî fragila lume a oamenilor.”

Ambasadorul se ferea de oameni, evita cu tot dinadinsul să le atragă atenția. Când mergea pe stradă, era întunecat și posac, simțea chiar o greutate, o apăsare fizică deasupra ochilor, senzație pe care o puneă pe seama simptomului de alienare socială de care se știa suferind. Evita privirea oamenilor, speriat parcă de posibilitatea ca vreunul din ei să-i străpungă platoșa și să-i descopere singurătatea absolută din suflet. Alteori, dimpotrivă, se descoperea ținând câte un chip frumos, fără nicio sfială, fără niciun gând. Privind insistent vreo femeie frumoasă, părea să spună că o place, însă nu așteaptă nimic de la ea, voia doar să o admire, întunecat, supărat pe lume, nedispus la niciun gest de împăcare. Când, uneori, obiectul pasiunii sale pasagere îi dăruia

111

un zâmbet cald, deschis, generos, ambasadorul își întorcea privirea, parcă supărat că ea nu înțelesese că pur și simplu vrea să fie lăsat în pace.

Își aminti de fata pe care o iubise în tinerețe. Deși nu se întâlnise cu ea decât de câteva ori, zâmbetul ei copilăresc îl urmărise ani de-a rândul. Dacă el părea întruparea gravității și a severității, fata aceea din trecut era însăși veselia, bucuria de viață. O pierduse însă, pe neștiute, așa cum se pierde și tinerețea.

Compartimentul aproape se umpluse. În fața lui, tot la geam, o tânără cu o privire caldă, încrezătoare, îi zâmbi. Ambasadorul schiță un răspuns nereușit și avu senzația că niciun mușchi al feței nu i se mișcase. Fata rămase binedispusă, surâzând parcă întregii lumi. În stânga lui, un bărbat neplăcut, cu fața plină de excrescențe albicioase, se foia pe loc, parcă deranjat de optimismul fetei. Pe neașteptate, o întrebă:

— Știți când ajunge trenul?

— Unde să ajungă? surâse fata.

Bărbatul se strâmbă, nemulțumit. Lângă el, un individ deșirat, cu barbă rară, răsfoia un ziar de sport. Trenul se puse în mișcare și individul împături ziarul și rămase cu privirea pironită pe imaginile care se perindau pe fereastră.

— A plecat, murmură ambasadorul, dar nu-l băgă nimeni în seamă.

În compartiment era liniște și timpul trecea greu. Hotărân-du-se brusc, ambasadorul își scoase laptopul și își căută articolul despre Al Jazeera. Îl reciti, pentru a-și aminti unde rămăsese; apoi începu să scrie. Scria greu, căutându-și cuvintele. Deși înainte de a începe avusese niște frânturi de idei interesante despre rolul televiziunii islamice în popularizarea terorismului, în fața ecranului incandescent gândurile i se estompau, i se topeau într-un abur cenușiu, lipsit de orice noimă.

Și totuși, literele se înmulțeau, mici, amestecate într-una dintre miliardele și miliardele de variante. În timp ce scria, observă cum bubosul își întinde gâtul pentru a trage cu ochiul pe ecran. Instinctiv, ambasadorul se trase într-o parte. Bubosul se strâmbă, apoi prinse a șușoti ceva cu vecinul din stânga.

Gândurile ambasadorului alergau libere. Își aminti cum, demult, își dorise să scrie un roman. Apoi își ridică privirea din

112

calculator și privi peisajele din depărtare, copacii defilând singuratici și nepăsători, căsuțele oamenilor împrăștiate pe dealuri. O pasăre mare, dintr-o specie pe care nu o recunoscuse, plutea pe fundalul cerului, maiestuoasă. Ambasadorul Puntelată o privi cu admirație. Pasărea îi inspira forță, o forță tăcută, misterioasă. De unde venea? Cum de o simplă bătaie a aripilor, o simplă plutire în abis putea sugera o asemenea putere? Poate că forța aceea neasemuită venea din capacitatea păsării de a ignora toate detaliile neesențiale ale mediului în care trăia. Pasărea avea tăria să facă abstracție de trenul care

aluneca în lumea de jos, de alte păsări mari care își vedeau de drumurile lor, avea puterea să-și ignore propriii semeni, care, la rândul lor, o ignorau pe ea. Îi putea ignora tocmai pentru că nu se temea de ei, pentru că era puternică. Prin contrast, oamenii sunt temători, acordă prea multă atenție altor oameni, se preocupă de reacțiile celorlalți, își abandonează planurile îndrăznețe la gândul că ar putea fi dezaprobați. În asta constă forța, se gândi ambasadorul, în capacitatea de a ignora reacțiile celorlalți în fața propriilor tale acțiuni.

Bubosul și deșiratul sușoteau înflăcărați. Este uimitor cum doi oameni necunoscuți pot deveni atât de repede intimi, confidenți. Din când în când, bubosul își arunca privirea în direcția lapto-pului ambasadorului, apoi se întorcea spre lungan și își continua sușoteala. Parcă nemulțumiți că nu-și pot exprima ideile cu voce tare, deși nu era clar ce-i împiedica, ieșiră pe coridor și, privind repede înjur, dispărură în corpul metalic al trenului.

La scurt timp, ieși și fata. Zăbovi câteva minute în fața geamului de pe culoar, profilându-și trupul sculptural în lumina soarelui de vară. „Iată o altă forță”, își zise ambasadorul, „forța tinereții și a frumuseții. Cine îi poate sta în cale?”

Apoi dispăru și ea, iar ambasadorul remarcă grația cu care își mișca trupul. Rămas singur, se întoarse la scris. Voia să ajungă la o concluzie, să se apropie de final. Articolul începuse să-l plictisească și avea impresia că îl ratase, că nu aducea nimic nou, iar exprimarea era prea familiară, nepotrivită pentru un text politic voit serios. Totuși, spera că va fi publicat și, stăpânit de acest gând, avea grijă să fie corect și convențional, în ton cu linia de politică externă națională.

113

Timpul se scurgea leneș, adormit. După fiecare frază, ambasadorul se oprea și recitea întregul text, lipsit de inspirație. Cuvintele noi se adăugau cu lentoare celor vechi, iar sensul propozițiilor se dezvăluia încet, greoi.

Totuși, era hotărât să încheie și, cu un ultim efort, finaliza și cea de-a doua pagină. Era suficient. Rezultatul nu era excepțional, dar avea șanse de publicare. Mulțumit că scăpase de o corvoadă, închise laptopul și privi liniștit pe fereastră. Huruitul familiar al trenului, lumea mută de afară, pustiul dimprejur creau impresia unei încremeniri nesfârșite, a unei stări de fapt imuabile. Și totuși, câte nenorociri nu s-au întâmplat pe fondul unei astfel de liniști aparente! Liniștea dinaintea furtunii. Ambasadorul era stăpânit permanent de teama că îl paște o nenorocire, că toată această acalmie nu era decât preludiul unui dezastru, care se va produce brusc, neașteptat, și îi va spulbera și bruma de noroc pe care o mai avea. De aceea, se temea de stările de bine, de liniștea sufletească care îi binedispune pe cei mai mulți dintre oameni. Atunci când era dezamăgit, ignorat, disprețuit, ambasadorul avea cel puțin mulțumirea că toate aceste mici neplăceri își extrag substanța din nenorocirea mare și inevitabilă, întârziind-o, slăbind-o, așa cum cutremurele mai mici amână producerea celui mare. Deși știm că lovitura implacabilă a vieții ne va zgudui propriul univers mai devreme sau mai târziu, ne bucurăm de fiecare nouă zi, de fiecare clipă smulsă destinului.

Pe neașteptate, un om trecu în viteză pe culoarul din fața compartimentului. Din fugă, îi aruncă o privire îngrijorată, iar ambasadorul își intersecta ochii, pentru o secundă, cu ochii speriați ai necunoscutului. După bărbat, văzu perindându-se pe culoar, în aceeași mare grabă, doi copii cu mama lor obeză, un bătrân șchiop, un vagabond trăgând de zgardă un câine jigărit, un acor-deonist, un țigan slab cu mustață, doi bărbați obișnuiți, care nu se distingeau prin nimic, un grup de elevi gălăgioși, multe gospodine, iarăși bărbați obișnuiți, un grupuleț de trei slăbănogi, doi grăsuți, două doamne elegante, cu decolteuri ispititoare, oameni de tot felul, copii și liceeni. Pe scurt, părea că întregul tren a luat-o la goană prin fața compartimentului ambasadorului. La un moment dat,

colega lui de compartiment, fata cu trupul sculptural, puse mâna pe ușa, dorind să intre, însă, în aceeași clipă, doi bărbați vânjoși o traseră cu putere înapoi.

115

Asta era prea de tot, se gândi ambasadorul. Ieși nervos pe culoar, strigând după fată.

— Ce se întâmplă? Vă pot ajuta?

În situații-limită, de criză, ambasadorul se metamorfoza într-un personaj ferm, de acțiune. Pe culoar, nici țipenie de om. Dispăruseră cu toții, se topiseră în neant.

Ambasadorul ezită. Era tentat să pornească în căutarea fetei, dar, în același timp, se temea să nu rămână fără lucruri. Pentru o clipă, se gândi că e vorba de o înscenare și dădu să intre înapoi în compartiment, însă ideea i se păru absurdă din cauza am-plorii nemaivăzute a mișcărilor de trupe. Cine ar fi putut manipula mase enorme de oameni numai pentru a-i face lui o farsă? „Hotărât lucru, aici se petrece ceva!” concluziona ambasadorul, decidându-se să dezlege misterul din tren. Se întoarse în grabă în compartiment și, înhățându-și laptopul, ieși în viteză pe culoar. Fără să stea pe gânduri, o porni în direcția în care dispăruse fata. În compartimentul vecin, perdelețele erau trase peste geam. Ambasadorul încercă să deschidă ușa, dar era încuiată. Bătu tare. Din interior, o fetiță își strecură căpșorul printre jumătățile de perdele. Văzându-l pe ambasador, îi surâse. Ambasadorul Puntelată schimonosi un zâmbet. În aceeași clipă, o femeie veștejită se iți după perdea, făcu ochii mari și scoase un țipăt îngrozit.

— Ce-i? se sperie ambasadorul. Ce s-a întâmplat? Femeia își prinse viguros fetița de umeri și o smuci înapoi.

Năuc, ambasadorului îi trecu prin minte că poate e confundat cu un pedofil.

Merse mai departe. Spre uimirea lui profundă, reacția femeii fu repetată de toți oamenii pe care îi întâlnea în compartimente. Toți, fără excepție, țipau, îl priveau

îngroziți și se înghesuiau unii într-alții. Ambasadorul bâiguie:

— Ce-i? Ce s-a întâmplat?

Tot alergând, nu-și dădu seama cum traversase vagoanele și se apropia de locomotivă. Obosit, hăituit, ambasadorul gâfâia cu greutate și, din când în când, se oprea și își proptea mâinile pe genunchi. În periplul lui o întâlnește și pe fata cu trup sculptural, care, ascunsă într-un compartiment, își acoperă ochii și se înghesuie în cei doi mușchiuși.

116

„Asta-i bună!” se supără ambasadorul când, pe neașteptate, îi răsăriră înaintea șase bărbați voinici, cu figuri crunte. Bărbații erau postați în fața unui compartiment în care se aciuaseră bu-bosul și lunganul. Cei doi șușoteau ca de obicei.

— Ele! șuieră bubosul.

— Chiar el! întări și lunganul.

Voinicii nu statură pe gânduri. Unul dintre ei, cu o aluniță enervantă sub ochi, înhață semnalul de alarmă și îl trase cu nădejde. Trenul scârțâi prelung, iar ambasadorul își pierdu echilibrul și se prăvăli peste ei. Doi îl înhățară de umeri, iar un al treilea îl pocni cu sete în stomac. Ambasadorul nici nu apucă să bâiguie ceva când bubosul îl prinse de nas și-l strânse tare, cu ură. Durerea era cumplită, însă o alta îi luă locul când slăbănogul îi suci urechea, strâmbându-se oribil. Apoi nu mai știu ce se întâmplă. Voinicii și cei doi deformați îl loveau pe rând, șuierând vorbe ciudate:

— Mama ta de Osama! scrâșni bubosul.

— Na, ține, teroristule! pufni unul dintre voinici.

— Nenorocitul! îi ținu isonul lunganul.

După câteva minute, ambasadorul căzu la pământ. Oamenii îl mai burdușiră ce-l mai burdușiră până când, osteniți, se opriră brusc, toți odată.

— L-am rezolvat, gâfâi bubosul.

Călătorii se strânseseră ca la circ. Mamele, ținându-și aproape copilașii și acoperindu-le ochii cu mâna, priveau îngrozite întreaga scenă. Fata cea frumoasă, cu trup sculptural, se uita și parcă nu-i venea să creadă. Cei doi mușchiuloși nu se mișcau de lângă ea, în timp ce patru elevi chiulangii chicoteau prostește, fără rost. La scurt timp, își făcură apariția mecanicul și însoțitorul de bord și, curând, un echipaj de poliție. Polițiștii le mulțumiră călătorilor pentru vigilență și-l umflară pe ambasador. Fata cu trupul sculptural mai apucă să vadă cum ambasadorul e înghesuit pe bancheta din spate a mașinii de poliție, înainte ca mușchiuloșii să o tragă, drăgăstoși, spre ei.

Capitolul 12

Ambasadorul Puntelată părăsește această lume

Ambasadorul Vescoviu Puntelată se trezi buimăcit, neînțele-gând unde se află. Era întins pe o saltea așezată direct pe ciment, într-o cameră întunecată. Când se mai obișnuie cu beznă, observă că încăperea e asigurată cu gratii. Încercă să se ridice, însă durerea îl birui și căzu la pământ. Se pipăi, văzu că e întreg și mai încercă o dată. Se prinse cu mâinile de zăbrele și se opinti din toate puterile. Simțea că îi explodează capul și îi venea să vomite. Nu-și amintea aproape nimic, în afară de faptul că mergea cu trenul, când fusese victima unui cataclism inexplicabil. Foarte vag, ca prin ceață, revăzu chipurile agresive ale unor persoane necunoscute. Fu străbătut de un fior rece. Durerea ascuțită de cap îl chinuia și ambasadorul, ostenit, alunecă moale la loc pe saltea. Auzind în depărtare voci înfundate de oameni, strigă după ajutor. Nu-i răspunse nimeni. Mai strigă o dată, vlăguie. În timp ce striga, își asculta vocea stinsă, dogită, de nerecunoscut. Tot nu-i răspunse nimeni.

Trecură așa câteva minute, sau poate ore. Ambasadorul descoperi că haina îi dispăruse, iar cămașa, pătată de sânge, era făcută franjuri. În picioare avea un singur pantof, iar pantalonii, fără curea și cu nasturii rupți, îi alunecau spre genunchi. Când se pipăi, își găsi ochiul

drept umflat și dinții spărți și colțuroși. Părul, răvășit, era plin de pânze de păianjen, pe care le îndepărtă agitat. Deși extenuat și înțepenit de durere, era stăpânit de o foame ascuțită. Neputincios, închise ochii și bolborosi ceva de neînțeles. Simțea, în același timp, durere, spaimă, foame și tristețe. Se opinti și se așeză turcește, sprijinindu-se cu mâna stângă de zăbrele, își propti bărbia în piept și rămase așa abătut, cu gândurile aiurea. Văzu, ca prin vis, o lume feerică, strălucitoare. O lume inundată

118

de o lumină puternică, orbitoare. Un univers pe care nu avea puterea să-l îmbrace în cuvinte, să-l explice, să-l înțeleagă. Apoi deschise ochii și se pierdu în bezna celulei, confuz, buimac, bolnav. Trăia o stare pe care nu o putea înțelege, lipsit de forța de a mai înțelege ceva. Creierul îi era paralizat, cuvintele refuzau să se formeze și, fără ele, gândurile erau doar străfulgerări de gheață cerebrală. Vedeă podeaua mizerabilă, simțea răceala zăbrelelor de metal, auzea voci înfundate, pierdute, iar nările îi erau pline de duhoarea grea, sufocantă a spațiului închis. Percepea animalic toate aceste lucruri fără a fi capabil să le exprime în cuvinte, să le folosească pentru a-și explica situația stranie în care ajunsese.

Apoi, deodată, un val de cuvinte îi inundă creierul. Erau atât de multe, încât încercă să se apere, să le respingă, să le oprească năvala. Cuvinte amestecate, lungi și grele, legate fără noimă, dar cunoscute, întâlnite într-un trecut nebulos. Unele cădeau în neant, efemere, altele îi dădeau târcoale cu o insistență apăsătoare. Unul din ele, în special, răsună ca un dangăt de clopot masiv. „Ambasador, ambasador...” îi bubuia în creier, iar cuvântul se legă de altele, se topi într-un creuzet miraculos din care, ca un abur, se ridicară gânduri, idei. Își aminti că fusese ambasador sau este încă ambasador, o poziție înaltă, importantă, cu greutate. Bezna cerebrală fu străfulgerată de noi și noi idei fosforescente, care se legară într-o mică poveste, într-un mic destin. Cu capul

greu, sprijinit în mâini, Vescoviu Puntelată își aminti de ambasadă, de diplomați, de fata din parc, înveșmântată în mirosul ei fin, de flori proaspete, de șoferul posomorât, de tren, de oamenii fără număr și fără identitate, care se petrec la nesfârșit pe căările planetei, de colegii de compartiment și de dispariția lor misterioasă, de fata cu trup sculptural și de privirile crunte ale agresorilor, ultimul lucru pe care îl văzuse înainte să-și piardă cunoștința. Își aminti totul, fără să înțeleagă aproape nimic. Având trecutul în minte, privea uimit prezentul, a cărei obscuritate îl năucea.

Apoi obosi și se întinse extenuat și nefericit pe spate. Era singur și trăia singurătatea ca pe o părăsire absolută, ca pe o izgonire din lumea oamenilor în cea a lucrurilor, rece și tăcută. Era trist și tristețea îl durea. Odată cu acest sentiment copleșitor care îi invada cu brutalitate ființa, întreaga realitate începu să se limpezească și ambasadorul fu în stare să-și descrie situația în gânduri

119

închegate, coerente. Toate se legară, deodată. Purtarea ciudată a vecinilor de compartiment, rumoarea stârnită printre călători, reacția violentă a oamenilor și acuzațiile grave, împreună cu corecția care i se aplicase. Înțelese că fusese luat drept terorist, iar înțelegerea aceasta îi invada creierul, oferindu-i, în același timp, cheia salvării. Confuzia putea fi ușor lămurită, trebuia doar să-și păstreze calmul și să explice anchetatorilor că intențiile sale erau cu totul pașnice, ba mai mult, academice, poate chiar artistice. Creionându-și rapid strategia, ambasadorul Puntelată se liniști, se eliberă de tensiune și reuși chiar să-și facă planuri pentru a doua zi. Avea să se întâlnească cu prietenul lui din copilărie și, împreună, să depene amintiri.

Dorind să se dezmoștească, se ridică în capul oaselor, se scutură de praf și, înțepenit și plictisit totodată, se apucă să alerge ușor împrejurul celulei. În vreme ce-și mișca repede picioarele înainte și înapoi, se mai obișnuia cu

Întunericul și distinsese, în încăperea alăturată, un birou încărcat cu dosare și diverse aparate metalice. Undeva în spatele camerei, zări un scaun ergonomie, de culoare deschisă.

Trecură minute bune, când, deodată, auzi două voci apropiindu-se. Ambasadorul Puntelată se opri încordat, respiră puternic de trei ori, pentru a nu se prezenta gâfâind în fața anchetatorilor, și, scuturându-și energic hainele terfelite, repetă în gând întreaga pledoarie care, era convins, îi va aduce izbăvirea.

Zări printre gratii două siluete omenești, îmbrăcate de întuneric și însuflețite de voci grave, bărbătești. Una din ele clămpăni un buton de pe perete și încăperea fu brusc inundată de o lumină albă, artificială. Înainte de a-și feri ochii obosiți, ambasadorul Puntelată apucă să vadă ceea ce păreau a fi doi ofițeri de poliție. Apoi, obișnuindu-se cu lumina, văzu clar doi bărbați zdraveni, scunzi, cu priviri șirete.

— Bună ziua, rosti ambasadorul, apropiindu-se de zăbrele. Polițiștii, care păreau să nu-l fi auzit, se mișcară leneș spre

birou, continuându-și discuția. Unul dintre ei, un bărbat burtos, cu o față nerasă, plină de bube, se așeză bătrânește pe scaun și prinse a povesti.

— Așa a spus nemernicul. Nici mai mult și nici mai puțin decât că mă dă afară, mă aruncă în stradă.

120

— Prostii, făcu al doilea, un ins rotofei și unsuros.

— Ascultă la mine, ticălosul mi-o coace de mult. E o pramatie și jumătate. Mi-a zis-o fără ocolișuri, mă pândește și, la prima greșeală, haț, mi-a luat gâtul.

— Fugi de-aici, îi răspunse rotofeiul.

Burtosul arăta deranjat de remarcile camaradului. Tăcu înciudat, învârtind pe degete un pix. Problema părea să îl copleșească și, în fața indifferenței colegului, întreaga situație îl scârbea și mai tare. Nehotărât, puse mâna pe

telefon și dădu să formeze un număr, însă se răzgândi și-și continuă văicăreala, de data asta cu o voce înțepată.

— Să te fi văzut pe tine ce-i răspundeai. Să te văd pe tine urmărit de un șef răutăcios și răzbunător. Ascultă-mă bine, banditul îmi poartă sâmbetele.

— Vezi-ți de treabă! pufni rotofeiul, cu un zâmbet disprețuitor. Stai liniștit!

Ambasadorul ascultă ce ascultă, până ce se hotărî să intervină mai energic.

— Domnilor, zise el, vă rog să mă ascultați. S-a produs o încurcătură, am fost confundat cu un terorist.

La auzul acestui cuvânt, rotofeiul tresări.

— Ascultă la mine, nenorocitul ăsta e cheia problemei tale. Intră puternic în el, stoarce-l de informații, strânge-l de gât dacă face pe nebunul și se încapățânează să tacă. Cu un terorist demascat, nici șeful șefilor nu mai are ce-ți face.

Burtosul, până atunci posac și descurajat, se învioră brusc și-l privi pe ambasador cu un interes aparte. Individul acesta ciudat, dintr-o altă lume, cu figura lui pocită și vocea gătuită, neplăcută, putea fi, într-adevăr, soluția problemei sale. Însuflețit, își privi camaradul cu încredere.

— Crezi? întrebă el, cerând o confirmare.

— Mai întrebî? râse rotofeiul, relaxat. Intră peste el, bumbăcește-l bine și îți va turna totul, direct în găleată. Vei fi un erou!

Burtosul cel mărunțel își topi întreaga neliniște într-un zâmbet prelung, ce sugera o dulce ușurare. Privindu-l pe ambasador, se și văzu aclamat de cetățeni și decorat de însuși ministrul de interne. Sfrijita lui soție, mereu nemulțumită și pusă pe

121

ceartă, va înțelege, până la urmă, ce bărbățul are în casă. Iar copiii, neștiutori în ale vieții, vor primi o lecție de patriotism și iscusință polițienească.

Ambasadorul Puntelată asculta și nu-i venea să creadă. Speranța care-l întremase se tot subție, până când lăsă

locul nedumeririi și, la urmă, groazei și disperării. Întreaga discuție îi cotropi creierul sub forma unui gând rece, sfredelitor și lipsit de noimă. Cei doi bărbați grăsuți păreau a coexista într-o lume paralelă, în care explicațiile lui nu aveau acces. Surescitat și înfiorat, ambasadorul se încleșta cu mâinile de gratii și se tângui prelung:

— Sunt ambasadorul Puntelată și am fost confundat cu un terorist!

Vi s-a întâmplat vreodată să vă adresați unuia sau mai multor oameni, iar vorbele voastre să se stingă, zdrobite de indiferența lor? Vi s-a întâmplat să vă auziți vocea străină, îndepărtată, aproape de nerecunoscut, luând forma unor vorbe inutile, rosto-golindu-se pustii în neantul întunecat al nepăsării? Vi s-a întâmplat să vă reprimați zâmbetul stingher, contorsionat, deși plin de speranță, pe care erați dispuși să-l oferiți cu o naivă generozitate aproapelui vostru? Vi s-a întâmplat să vă simțiți singuri, ignorați și părăsiți într-o mare de oameni? Este acesta, cumva, un sentiment care vă domină existența? Percepeți oare, cu o pregnanță străină celor mai mulți dintre semenii noștri, egoismul exacerbat al rasei omenești? Iar această înțelegere intimă, viscerală, vă împiedică să vă contopiți cu cei mulți, care doar se folosesc de lume, fără să o pătrundă în intimitatea ei profundă? Este acesta motivul pentru care vă simțiți singuri, făpturi fragile în masa de oameni nepăsători? Este aceasta cauza care vă împinge să fugiți, să vă refugiați în micul vostru univers, în care niciuna sau foarte puține ființe omenești sunt binevenite? Altfel spus, resimțiți înghețata indiferență a oamenilor ca pe un zid ridicat, dintotdeauna, în calea voastră?

Acesta este sentimentul care a dominat întreaga viață a ambasadorului Puntelată. Acum, zguduit de perspectiva tragică a condamnării ca terorist și, pe de altă parte, martor forțat al veșnicei sale marginalizări sociale, se holba tâmp, neputincios, la semeția intangibilă, primitivă, a polițistului.

Rotofeiul plesni cu palma un dosar și spuse:

123

— Te las. Căpăcește-l bine. Cu ăștia nu trebuie să ai pic de milă.

Burtosul îl privi cu recunoștință.

— Nu stai și tu? Ancheta îți poate folosi și ție.

— Ei, ce să-ți spun! făcu rotofeiul, părând grăbit să plece. Vezi-ți de treabă!

Privindu-și camaradul dispărând după ușă, polițistul cel burtos își îndreptă întreaga atenție asupra ambasadorului. Din mărunțelul speriat de dinainte, burtosul, afișând o căutătură cruntă, nemiloasă, se preschimbă într-o ființă perfidă și rea.

— O să-mi spui tot, ticălosule! mârâi el.

Ambasadorul Puntelată, buimăcit, zgudui în neștire zăbrelele reci, de fier. În răstimpuri, slobozea aceeași jelanie vrednică de milă.

— Sunt ambasadorul Puntelată! Nu sunt terorist, vă rog! Nu mă confundați, domnule, doar sunt ambasadorul Puntelată!

Mărunțelul se ridică de pe scaun și își potrivi cureaua. Din gesturi, părea că se pregătește de o activitate ce presupune efort fizic intens. Pentru el, ambasadorul nu era o ființă omenească, ci o vietate ticăloasă pe care avea să o stârpească, să o anihileze, își pipăi bastonul, pistolul cu șocuri electrice și, strângându-și obrazii cu degetele mâinii drepte, tuși gros, amenințător.

— Nenorocitul, vii în țara noastră cu intenții mârșave! Ne omori nevestele și copiii! Ne terorizezi bunicii! Dar ai nimerit-o bine! Ai nimerit-o bine de tot cu mine!

Ambasadorul Puntelată, înspăimântat de moarte, bâigui, tră-gându-se îndărăt:

— Vă rog! E o confuzie, lăsați-mă să vă explic! Mergeam cu trenul și...

— Gura! i-o reteză scurt burtosul. Spune tot! Ambasadorul, complet zăpăcit, se lipi cu spatele de peretele

celulei. Cu vederea împăienjenită de spaimă, văzu, ca prin ceață, cum omulețul acela rău deschide ușa cu cheia și pătrunde în celulă, plesnindu-și pulpa cu bastonul. Încercă să-i explice, să se justifice, ba chiar se căută în buzunar de articol, însă nu reuși decât să sloboadă niște sunete animalice, horcăite, care îl îndârjiră și mai tare pe polițist.

— Mă blestemi, ai! se enervă el, apropiindu-se amenințător.

124

Cu ultima frântură de luciditate, ambasadorul apucă să priceapă că nimeni nu-i va lua în seamă explicațiile, că e gata judecat, condamnat, executat. Ca o străfulgerare, gândul că e ignorat, că Pământul se învâрте fără să țină seama de el, că oamenii trăiesc, respiră și își fac treburile ca și cum el n-ar exista pe lume, i se înșuruba violent în creier și prinse a-i sfredeli materia cenușie. Ce se întâmplă, nu mai fu capabil să înțeleagă. Simți, în schimb, cum întreg pământul se prăbușește peste el, cum e strivit de tone de stânci și clei lipicios, cum lumina soarelui dispăre și lasă locul unui întuneric umed, bălos. Trăi senzații atât de neplăcute, de parcă durerea întregii lumi i s-ar fi înghesuit în creier și, de acolo, prin explozie, ar fi invadat universul. Nu mai resimțea durerea, ci devenise însăși durerea, senzația aceea grea, copleșitoare și sufocantă. O vreme, instinctul îl ajută să respire, apoi își pierdu și această funcție și, cufundat în întuneric, se prăbuși pe pardoseala rece a celulei. Ca o jucărie care, înainte de a se opri pentru totdeauna, mai are una, două zvâcniri convulsive, ambasadorul Puntelată percepă mecanic, cu un tremur nervos, ultimele pulsații ascuțite ale lumii pe care o părăsea, o lume care, în mare măsură, îl ignorase. Își încetă, astfel, viața în care, deși înțelesese lumea, nu reușise să se adapteze la natura ei schimbătoare. În același timp, păși într-o lume nouă, luminoasă și obscură totodată, într-o lume în care avea să se adapteze cu ușurință, fără s-o înțeleagă însă niciodată

pe deplin. O lume cu bucurii și tristeți, cu reușite și eșecuri, o lume plină de sentimente trăite intens, aproape în mod absolut. O lume în care va striga și va plânge când va fi ignorat, în care va râde când va fi fericit, în care nu va exista loc de ascunziș sau de întoarcere. Într-un astfel de univers fii trimis ambasadorul de bărbățelul burtos și energic, atent, ca mai toți oamenii, doar la strigătele agresive și viguroase ale lumii.

Capitolul 13

Andronic Regina își proiectează viziunea

La câteva zile după ce a primit acceptul agentului de securitate și al obezului Mihail, comicul Andronic Regina a fost chemat de șeful departamentului de divertisment de la televiziune. Entuziasmul de la început îi dispăruse, mai pusese pe el două kilograme și observase, în dimineața aceleiași zile, că întreg creștetul capului îi fusese cucerit de chelie. În plus, avea dureri serioase de spate și se programase la ortopedie, suspectând o hernie de disc. Cu toate acestea și în ciuda tuturor temerilor care îi dădeau târcoale, Andronic Regina nu încetase să considere spec tacolul drept colacul lui de salvare din băltoaca mediocrității.

În vreme ce aștepta în anticameră, comicul contempla deprimat obscuritatea degradantă a destinului omenesc. În jurul lui, ființe umane dezolante își petreceau ziua desfășurând activități mărunte. În privirile lor se putea citi resemnarea, împăcarea cu soarta. Făpturi triste care încetaseră să se considere ființe raționale, cu voință și personalitate distincte. Sclavi ai timpului, ai vieții, roboți umanoizi care își reprimaseră dorințele și aspirațiile proprii și se supuneau unei voințe anonime și superioare care le dirija fiecare pas. Aceste făpturi tragice nu își puteau imagina viața în afara cercului strâmt și înrobitor al fiecărei zile: sculatul cu noaptea în cap, pe fondul unui sentiment pregnant de sfârșeală; părăsirea casei cu o durere surdă în suflet; îndreptarea pașilor spre un loc străin, rece, pe cărările orașului de ciment, impregnat cu

mugetul stins al oamenilor; repetarea, la nesfârșit, a acelorași gesturi, a acelorași cuvinte inutile; trăirea veșnică a aceleiași tristeți nemărginite, departe de cei dragi și tot mai departe, infinit mai departe de copilărie, singurul timp al adevărului și fericirii.

126

În jurul lui, toate aceste fapte jalnice, vrednice de milă, își trăiau ziua de lucru apatic, cu sufletele goale. Oamenii aceștia uitau că sunt ființe libere, că se pot răscula împotriva destinului, că își pot trăi viața conform propriilor dorințe și aspirații. Ce le întuneca, oare, gândirea?

Dar mai uimitoare, se gândi Andronic Regina, este nevoia viscerală a fiecărui om de a obține aprecierea celorlalți, a societății, a mulțimii acestor fapte tragice. El însuși era surprins de durerea cu care resimțea această nevoie, de disperarea cu care se agăța de speranța că talentul îi va fi recunoscut de ființele acestea pe care le disprețuia în modul cel mai sincer. Ajunsese să își lege întreaga rațiune de a trăi de reacția oamenilor în fața spectacolului pe care îl plănuia.

O clanță clămpănită cu vigoare îl trezi din reverie. Șeful de departament își scoase capul masiv pe ușă și, rotindu-și privirea, îl identifică și-i făcu semn să intre. Regina se scutură pentru a-și îndepărta gândurile negre, arboră un zâmbet forțat și intră în birou.

Înăuntru, șeful, un bărbat între două vârste, gras și vioi, căuta ceva într-un dulap, cocoțat pe un scaun. Cu mâinile afundate în hârtii, înjura de zor.

— Aha! exclamă deodată, fluturând triumfător două hârtii albe. Ce vrei? îl întreabă apoi pe Regina, privindu-l iritat.

— Vă amintesc că m-ați chemat personal, rânji Regina, așezându-se pe un fotoliu.

— Te-am invitat eu să te așezi? se enervă șeful, trântind hârtiile pe masă.

— Mersi, replică Regina.

Şeful prinse a se învărti prin birou, mormăind înjurături printre dinţi. Deodată, telefonul sună şi şeful ridică receptorul nervos.

— Da. Da. Mai târziu! strigă şi, brusc, se întoarce spre comic.

— Regina, uite de ce te-am chemat. Şeful se apropie de el şi-l ținui cu privirea. Ştii ce rating a avut emisiunea ta de azi-noap-te?

Andronic Regina îşi îndreptă spinarea şi sări în picioare, privindu-şi şeful cu demnitate.

127

— Domnule, începu el, înainte de a-mi aduce la cunoştinţă cifre meschine şi reci, vă rog să țineţi cont de realitatea artistică. Calitatea unei emisiuni umoristice nu se măsoară în numărul de perechi de ochi holbaţi la ecran sau al dinţilor printre care se mârâie înjurături, ci prin consistenţa realităţii inefabile care este râsul. Ştiţi dumneavoastră, se înfierbântă Regina, ce lucru fragil şi delicat este râsul? Ştiţi cum se naşte, cum dăinuie şi cum se stinge? Aveţi idee cum se zămisleşte el în străfundurile unui suflet posac şi obosit, supărat pe viaţă? Ştiţi, oare, cât de greu ne este nouă, artiştilor comici, să scormonim prin creierele oamenilor, să găsim acolo sămânţa plâpândă a râsului şi să o ajutăm, cu o grijă infinită, să crească şi să înflorească? Ştiţi...

— Regina! urlă şeful, proţâpindu-se în faţa comicului. Nu mă lua cu prostii de-astea! N-am timp, sunt foarte ocupat. Să-ţi intre în cap acest cuvânt: Rating! Rating! Rating! Eşti zero la capitolul rating!

În clipa în care Andronic Regina, trăgând aer în piept, se pregăti să răspundă, telefonul târâi o dată, tânguitor.

— Da! urlă şeful. Apoi, îmblânzindu-şi tonul, continuă prietenos. Da, cum să nu! Imediat.

— Regina, trebuie să plec. Pe scurt, îţi mai dau o şansă. Dar, dacă în seara asta nu te reabilitezi, ştergem emisiunea din grilă! O şterg personal, cu buretele! O rad, o fac fărâmiţe! Înţelegi? Fă-râ-mi-ţe! Şi acum, afară!

Andronic Regina își ridică bărbia, semet.

— Dragă șefii', rosti el reverențios, o să vă produc un rating uimitor, în fața căruia televiziunile concurente și dușmanii mei vor plânge cu lacrimi fierbinți! Un rating uriaș, neverosimil, care va ascunde un hohot de râs asurzitor, pe care îl veți auzi cu o emoție infinită chiar din acest birou!

— Afară! urlă șeful, iar Andronic Regina se conformă.

În momentul în care ieși, comicul Regina se simți sfârșit, sleit, lipsit de orice vlagă. Avea impresia că totul este inutil, în zadar. Se temea că toată zbaterea lui de a produce un spectacol comic de excepție e sortită eșecului. Își legase întreg restul vieții de reușita acelei emisiuni, iar șansa izbânzii părea a se subția văzând cu ochii.

128

Preocupat, se îndreptă spre studioul de producție. Pe drum, îl sună pe agentul de pază. După două târâturi se răzgândi și formă numărul obezului Mihail.

— Da, domnule comic, răspunse Mihail. Vă ascult. Apoi, după ce auzi explicațiile găfâte ale lui Regina, confirmă cu o vagă mâhnire: Il trimit chiar acum. Vă urez succes!

Andronic Regina se opri o clipă în loc. În mod nelămurit, simțea că destinul său se va limpezi în acea seară. Că toate rătăcirile se vor sfârși și drumul lui va apărea, clar și luminos la orizont. Simți că va da bătălia finală cu viața în timpul spectacolului de comedie de care atârna cariera lui artistică.

Însuflețit de o forță interioară nebănuită, comicul Regina prinse a da ordine ferme personalului din studioul de producție, îi puse în mișcare pe bărbații bărboși și pe tinerii slabi, cu ochi goi și obraji supti, de tebeciști. În jurul lui se crea o emulație tinerească, sănătoasă, din care creșcurea, ca un castel de nisip, decorurile falnice ale spectacolului. Din mâinile harnice ale bărboșilor răsăriră rânduri de sârmă împletită sub formă de cărucioare, rafturi pline cu produse strălucitoare, camere video

sofisticate și, ca în vremurile bune ale Creației, mulțimi de oameni sprinteni, cu chipuri luminoase, optimiste. Toți acei figuranți își ocupară pozițiile în încăpătorul magazin butaforic, în mijlocul căruia, ca un padișah, își făcu apariția comicul Andronic Regina, surâzând languros.

— Este perfect! strigă el, extaziat. Râsul mai lipsește! Iar pentru asta va interveni geniul meu artistic!

Bărboșii, osteniți, se așezară pe canapele. Figuranții cei sprinteni se mulțumiră să își lase greutatea pe un picior și să răscolească, distrați, mărfurile false din cărucioare.

În momentul acela, o femeie palidă și bătrânicioasă își introduse capul pe ușă, cercetă cu un ochi expert atmosfera creativă și, dregându-și glasul, rosti sentențios:

— Aici este. Intrați.

Benone Burb ciocăni la ușă, nehotărât. Zărindu-l, comicul Regina zâmbi larg, plin de o încântare copilărească.

— Bine ai venit, domnule agent de pază. Te rog să pătrunzi în spațiul magic al artei. Ne-ai surprins în procesul creației. Mai întâi decorurile, apoi repetiția și replicile spumoase. Va fi un

129

spectacol semispontan, viu, în direct. Peste câteva ore așteptăm publicul spectator, oameni plătiți să râdă civilizat, pe care îi vom da pe spate cu poantele noastre geniale. Da, domnule Bumb, vom genera isterie, hohote necontrolate. Operatorii, camerama-nii, figuranții și chiar bărboșii din platou se vor tăvăli de râs, sufocați de umorul viguros și irezistibil pe care îl vom crea în această seară. Dar te rog să intri, nu fi sfios.

Benone Burb păși în platou cu o mină serioasă și preocupată, întreaga lui înfățișare trăda neliniște și era departe de statutul de vedetă pe care i-l pregătea comicul Andronic. Încurcat, rămase pironit în mijlocul scenei, studiind cu un aer vag nedumerit decorul străin, dar oarecum familiar. Cărucioarele din sârmă, obiectele fără valoare împăturite în hârtie colorată și lucioasă, după moda de Crăciun, îi induceau un sentiment de anxietate

pe care nu și-l putea explica. Venise acolo cu un singur scop: să râdă ca pe vremuri, să-și alunge din minte perspectiva sumbră a pedepsei veșnice. Însă, într-un fel nedefinit, înaintea acelei desfășurări de forțe îl încerca un simțământ supărător, neplăcut, deprimant. Posomorât, se întoarse spre comicul Andronic, căutând în privirea lui spălăcită speranța izbăvirii.

— Nu îmi pari în formă, zâmbi strâmb Andronic, ceva mai potolit. Trebuie să schimbăm asta. Vino încoace.

Comicul și agentul de pază trecură pe lângă bărboșii oboșiți și se retraseră într-un mic intrând. Acolo, Regina își scoase costumația și rămase în stare naturală, cu burta păroasă gata, parcă, să plesnească. Înfațișarea bărbatului scund și îmbătrânit înainte de vreme nu îi inspiră nicio încredere lui Benone Burb. Încurcat, se mai interesă încă o dată:

— Sunteți sigur că mă veți face să râd? Îmi doresc atât de mult asta.

Regina îl privi lung, stătu o clipă pe gânduri, după care răspunse, cu un optimism chinuit.

— Și de ce nu te-aș face? În fond, ce e atât de greu să râzi? Îți mărturisesc o intimitate. De fiecare dată când vin la serviciu, când știu că voi da piept cu aceleași mutre acre și ostile, mă gândesc cât de parșivă e viața și îmi vine să râd. Și chiar râd de-a binelea, îmi lătesc gura. Întotdeauna mârșăvia pură, sinceră, m-a făcut să râd. Ține de teatrul absurdului.

130

— Totuși, se încruntă Benone Burb, care era făcut din alt aluat, pe mine mă distrează glumele clasice, tradiționale. Comicul își trase peste burtă un tricou galben și decolorat.

— Domnule Bumb, voi fi sincer. Nu îți pot garanta fericirea, însă un hohot tot voi stoarce de la tine. Uite cum vom proceda. Dar ia loc. Poate nu știi, dar, după o oră de poziție bipedă, se recomandă repaosul în șezut, vreme de două, trei minute. Uite fotoliul de colo.

Benone Burb se îndreptă, vlăguit, spre fotoliu. De la o vreme, fantasmelor apocaliptice nu-i dădeau pace și se simțea extenuat, încercase, tară folos, să-și găsească alinarea în Biblie, dar ochii îi fugeau printre rânduri și nu pricepea nimic. Nevasta, copilul, îl încurcau și mai tare. Într-o seară, pe semiîntuneric, aflat într-o stare de tulburare profundă, l-a confundat pe micuțul Elisei cu un drac și, de spaimă, s-a încuiat în dormitor. L-a scos afară plânsul copilului. Apoi, la serviciu, avea viziuni întunecate, vedea umbre, auzea șoapte și vaiete. Într-o zi s-a ciocnit cu un ucrainean pe un coridor obscur și, înghețat de frică, a bolborosit niște vorbe pentru care individul l-a reclamat la conducere. De aceea, dispoziția obezului Mihail de a se prezenta la televiziune venise ca o mântuire. Acum aștepta minunea.

Andronic Regina oftă din rărunchi și își expuse planul pe larg.

— Vezi dumneata, domnule Bumb, în seara asta îmi joc fericirea pe o carte. Spectacolul acesta poate însemna, ca să vorbesc pe înțelesul tău, învierea din morți sau condamnarea veșnică. Nu mă privi așa serios! De fapt, nu are nicio importanță ce vom face. Între noi fie vorba, și în cazul celui mai răsunător eșec oamenii tot vor aplauda. Pentru că sunt impostori. Dar n-are a face. Ceasul bate, timpul trece, peste un an vom fi și mai bătrâni, și mai respingători.

Benone Burb îl urmărea cu ochii mari.

— Fii atent, continuă comicul, au intervenit câteva schimbări de la ultima noastră discuție. Adică am fost străfulgerat de inspirație și, pe deasupra, m-a amenințat și șeful.

— Pentru ce? s-a încruntat agentul Burb, supărat.

— N-are a face, lasă asta. Vom proceda în felul următor. Îți spun, va fi un succes colosal. Publicul va înapoia banii încasați

fraudulos. Ai văzut decorurile, figuranții. Așa, da, e hipermar-ketul tău. Mai lipsesc patinatoarele și câteva cliente drăguțe, dar vor apărea și ele. Mor oamenii de foame! Pe scurt, eu sunt client, iar tu agent de pază în public. Eu vin la cumpărături și îmi fac plinul, în vreme ce tu urmărești spectacolul. Foaarte atent! în timp ce acumulez produse, bolborosesc vrute și nevrute, dar nu asta e poanta. Atenție! Acum vine intriga. O patinatoare drăguță apare și aranjează iaurturi pe raft. Ce poate fi mai prozaic? Aici se rupe firul. Eu, client, mă îndrept spre ea și o agrez puțin. Adică o ating, o palpez, mă introduc nițel în ea. Tu nu ești în spectacol, dar intervii. Aici e toată poanta. Nu te poți abține de cinstit ce ești și intervii! Cu mișcări ferme, mă pui la pământ, figuranta-patinatoare rămâne stupefiată, publicul va fi în delir! Explicațiile mele sunt în van, mă dobori. E un scenariu pe care nu-l știm decât noi doi. Apoi vin succesul, ofertele, renașterea artistică. Extaz total! Ei, ce zici?

— Și voi râde?

— Vei râde, te vei tăvăli pe jos de răs. Va fi mortal!

— Sunt de acord! rosti solemn agentul de pază.

După ce-și expuse planul atât de clar, Andronic Regina simți cum în suflet îi încolțește sămânța îndoielii: dacă totul nu este decât o mare prostie? însă alungă repede acel gând. Avea nevoie să creadă. Să se agate din tot sufletul de această speranță. în acel moment, trebuia să respingă, pur și simplu, ideea eșecului.

în vreme ce Benone Burb se retrase, pentru a reveni ulterior în calitate de membru al publicului spectator, Andronic Regina se întoarse în platou, unde își făcuseră apariția și patinatoarele figurante. Totul era pregătit pentru marele spectacol și comicul își jucă, maiestuos, rolul. Sub bagheta lui magică, bărboșii își abandonară canapelele, clienții-manechin prinseră a se fâțâi prin magazin, iar fetele își dădură drumul pe rotile, înfierbântând sângele tuturor.

Capitolul 14

Întâiul drum spre ospiciu

După zile în care nu făcuse altceva decât să geamă și să strige pe nume o făptură necunoscută, nefericitul ambasador Puntelată reuși să deschidă ochii și să întrezărească, aproape de el, o mogâldeață umanoidă, ghemuită într-un colț al unei încăperi întunecoase. I se păru că mogâldeață nu este altceva decât un pitic necăjit pe care orice om cu inimă din lumea aceasta ar trebui să-l mângâie și să-l ia acasă. Întinse mâna spre omuleț și îi șopti cu blândețe:

— Vino încoace, mărunțelule, o să am eu grijă de tine! Toate necazurile tale au luat sfârșit!

Omulețul nu făcu nicio mișcare, poate doar un gest vag și extraordinar de lent de a-și acoperi mai bine capul cu mâinile.

— Să nu ai teamă, continuă Vescoviu Puntelată, auzindu-și gura trosnind de efortul vorbirii. Vezi, zâmbi el, eu sunt aici pentru tine, mărunțelule. Nu trebuie să fii singur, nicio făptură din lumea aceasta nu ar trebui să fie lăsată singură. Suntem cu toții atât de fragili, atât de vulnerabili. Vino încoace!

Ambasadorul dădu să se ridice, însă durerea pe care o resimți în tot trupul fu atât de ascuțită, încât alunecă moale, gemând, pe pardoseală.

— Acum nu pot veni, dar aștept să mă repare. Ei întotdeauna mă repară.

Omulețul făcu un gest scurt, dar clar, din mână. Ambasadorul Puntelată îi răspunse surâzând. Încrederea pe care i-o arăta acest mărunțel nefericit îi umplu inima de bucurie și-i dădu speranța că va reuși să și-l apropie într-o bună zi. Acum, cât omulețul era speriat, nu avea altceva de făcut decât să-l mângâie de dimineața până seara și să-l convingă de buna lui credință. Știa bine că,

133

mângâiat și iubit, omulețul va înflori și își va desăvârși creația. Il privi mai bine, cu luare-aminte, și se întrebă ce minune poate ascunde căpșorul lui mic și ciufulit.

Mângâiat mult și protejat, omulețul se va simți în siguranță și își va putea dezvălui adevărata natură creatoare.

Gândurile acestea îl însuflețiră atât de tare, încât ambasadorul uită de durere și căzu într-o reverie caldă, ce-i induse o stare de bine. Se gândi să-l lase pe mărunțel să se apropie de el, să nu facă niciun gest care ar putea compromite miracolul acestei prime apropieri.

După câteva ceasuri, apărură și ei. Ambasadorul îi întâmpină cu un surâs blând.

— Vă așteptam, de când vă așteptam! Am atâta nevoie de o reparație!

Oamenii râseră și, aplecându-se, îl ridicară cu o smucitură. Vescoviu Puntelată simți că se rupe, că îi rămân picioarele pe jos.

— Și voi, dragilor, sunteți singuri. Nu trebuie să fiți singuri. Nicio făptură din lumea aceasta nu ar trebui lăsată singură, gemu el.

Mai departe, din cauza durerii, lucrurile nu mai fură atât de clare. Văzu cum, pentru a-l repara, ființele acelea mari, singure și triste îl ridică pe sus și-l aruncă într-un scaun cu rotile. În același timp, mogâldeța din colț prinse viață și, cu un strigăt sfâșietor, se repezi foarte tulburată, cu brațele ridicate, la cele două făpturi mari și nefericite.

— Aduceți-mi-l mie, să-l mângâi mult! ceru ambasadorul. E atât de singur și de trist...

Apoi văzu, ca prin ceață, cum omulețul greșește drumul și se ciocnește violent de ființa mare și nefericită.

— Puțin mai la stânga, mititelule! îl îndemnă Puntelată. Eu sunt aici și aștept să te mângâi.

Când scaunul lui pomi din loc, ambasadorul mai apucă să zărească îmbrățișarea prelungă și furtunoasă a nefericitelor făpturi. Acest deznodământ îi umplu inima de bucurie și, în ciuda durerii ascuțite, fredona tot drumul un cântecel vesel. În felul acesta, timpul trecu repede. Unde

mergea, ce avea să se întâmple cu el, nu știa, dar era încredințat că fapăturile acelea mari și bune

135

Îl vor îngriji și îl vor repara cu toată bunăvoința. Lăsându-se pe mâna lor, simți cum un somn calduț îi dă târcoale, i se insinuează în creier și, toropit, își închise pleoapele îngreunate.

Dormi mult, tot drumul. Iar drumul fu lung și anevoios. Împins de nenumărate mâini în scaunul lui cu rotile, ambasadorul fu imbarcat în mașini, microbuze și chiar într-un avion, care îl purtă, prin văzduh, înapoi în țara lui. Curățat de acuzațiile de terorism și de orice amintiri ale trecutului, Vescoviu Puntelată fu întâmpinat la aeroport de un reprezentant al ministerului de externe, un om întunecat care, după ce-i aruncă o privire scurtă, se întoarse spre oamenii inteligenți de acolo și purtă cu ei o conversație lungă despre lucruri importante, în vreme ce ambasadorul Puntelată zâmbea în vis, închipuindu-și-l pe mărunțel mângâiat și îmbrățișat de toată lumea.

În afara domnului de la minister, pe Vescoviu îl mai primi o femeie elegantă și demnă și încă una, încăruntită, care, de îndată ce îl văzu, i se aruncă plângând la picioare. Pe oamenii dimprejur, deznădejdea femeii îi mișcă, dar nu și pe Vescoviu, care surâse în continuare, fericit că mărunțelul nu fusese lăsat de izbeliște. Femeia cea bătrână se jeli ce se jeli, până când cealaltă, elegantă și demnă, o trase deoparte, mai cu frumosul, mai cu forța. Atunci reprezentantul ministerului spuse câteva cuvinte scurte și un bărbat solid, bine făcut, puse căruciorul în mișcare. Femeia elegantă rămase pe loc, sugerând că rolul ei luase sfârșit, însă cea căruntă, neputându-se opri din plâns, se târî cu greutate în urma micului convoi. Urmă, din nou, o suită de mașini și de oameni, până când reprezentantul ministerului, sumbru ca o zi de noiembrie, îi ceru șoferului să oprească înaintea unei clădiri cu turle ascuțite. Coborâră toți, cel de la minister, femeia cea plânsă, pe care oprirea păru să o deznădăjduiască și mai

tare, bărbatul cel solid și, adormit în căruciorul lui, Vescoviu Puntelată în persoană, cu chipul însuflețit de o încântare fără margini.

Din clădire ieșiră trei persoane, toate îmbrăcate în alb. Două femei voinice, una dintre ele proaspăt bărbierită, și un bărbat subțirel, cu ochelari. Bărbatul se trase într-o parte și prinse a discuta cu reprezentantul de la minister. Toți ceilalți așteptară

136

tăcuți, privindu-l, din când în când, pe ambasador. Doar femeia în vârstă continua să plângă, nemângâiată.

Discuția celor doi bărbați se sfârși curând și micuțul grup, întărit de persoanele în alb, se puse din nou în mișcare. Traversă multe culoare și trecu pe lângă alte persoane în alb, indiferente la apariția lui și la strigătele înfundate sau ascuțite care răzbăteau din saloanele cu uși închise. Femeia căruntă se jelea, însă nimeni nu se gândea să o consoleze **Jătra** cândr.de.o tă, Vescoviu Puntelată deschise ochii **și^\$ft{u£x& bTaHttfltt^Şg < înţelegere. /OV^**

— Femeie sărmană, ești singură şahiştii, observă el. Vino în- , coace, să te îmbrăţişez. Nimeni nu treftuie **j^a^singur; noi^oa^^ menii, suntem fiinţe atât de fragile! ^s<s^^.XQ LZ^^***

Femeia i se aruncă în brațe și, hohotind, **işîTftgropn chtpiTffn** poala lui. Bărbatul solid se opri din împingerea căruciorului și, odată cu el, și grupul de persoane în alb. Reprezentantul ministerului contempla întunecat scena.

— Oameni buni, dragilor, continuă ambasadorul. Îmbrăţişați-vă, mângâiați-vă, nu vă lăsați singuri. Vedeți, eu am luat-o în grijă pe femeia asta bătrână. Voi să mă reparați, oameni falnici și triști.

Angajata în alb cu barbă a instituției cu turlă se propti voinicește în cărucior și, cu un gest scurt, dar ferm, o prinse de umeri pe femeia căruntă și o îndepărtă fără menajamente. Bărbatul cel subțirel prinse a da comenzi concise, iar reprezentantul ministerului salută scurt și

dispăru în infinitatea coridorului. Ambasadorul Puntelată surâdea cu blândețe și repeta la nesfârșit:

— Oameni frumoși, oameni urâți, oameni tineri, oameni bătrâni, singuri, cu toții suntem singuri! Să ne îmbrățișăm și să ne mângâiem!

Bărbatul cel solid își desprinsе mâinile de pe cărucior, cedându-i conducerea femeii bărbierite. În același timp, birui împotrivirea femeii cărunte și rămaseră în loc amândoi, în vreme ce cortegiul alb dispărea cu ambasadorului Puntelată. Din depărtare, îl auziră strigând:

— Să o mângâi mult! Cu toții avem nevoie de asta!

137

Apoi, o vreme, nu se mai auzi nimic. Femeia cărunță nu voia să plece, iar bărbatul cel solid părea să-și fi pierdut energia și o lăsă în plata Domnului. Ca având tone de pietroaie pe umeri, se îndreptă cocârjat spre ieșire. În față, undeva pe stânga, o ușă se deschise scârțâind și un cap de femeie îl țintui cu o privire buimacă. Bărbatul se dădu într-o parte. Femeia râse ascuțit și-și aranja părul cu un gest provocator. În spatele ei, se auzeau chicoteli înfundate. Înainte de a apuca să iasă din salon, o asistentă tânără apăru ca din pământ și o împinse cu brutalitate înauntru. Apoi intră după ea și dinăuntru se auziră vaiete prelungi. Bărbatul trecu repede. Ajuns afară, trase puternic aer în piept și se sprijini de poarta masivă. Un paznic cu ochi goi îl îndemnă:

— Mergi acasă!

„Acasă”, se gândi omul. „Aici, acasă, e o lume de nebuni!” Apoi dispăru în noapte, lăsând în urmă o clădire cu turle în care oameni închiși se îngrijeau unii pe alții. Printre ei, ambasadorul Puntelată aștepta răbdător să fie reparat.

Privit de sus, din Cosmos, putea fi ignorat fără probleme. În fond, nu era decât un reprezentant fără însemnătate al unei specii de vietăți bipede care populează o planetă mărunță. În imensitatea Universului, aceste fapte

plăpânde sunt lipsite de orice influență. Micile conflicte dintre ele, bucuriile, tristețile și realizările lor cu totul derizorii își pun amprenta doar asupra micii lor comunități, lăsând neatinsă miriadele de stele și planete din Univers. Nu este de mirare, așadar, că ambasadorul Puntelată fusese uitat de întregul Cosmos, care își ducea mai departe viața nemuritoare fără a băga măcar de seamă că, pe o micuță planetă din Calea Lactee, un grup dominant închisese, într-o construcție fragilă, un alt grup mai slab de indivizi din aceeași specie.

Capitolul 15

Spectacolul declanșează furtuna

Cu o oră înaintea marelui spectacol, totul era pregătit. Hiper-marketul butaforic, burdușit cu mărfuri false, își aștepta spectatorii în spatele unei cortine grele, albastre. Cortina fusese instalată la solicitarea expresă a comicalui Regina, care își exploata până la capăt statutul de vedetă. Maiestuos, dădea ordine în stânga și în dreapta, deși nimeni nu vedea ce s-ar mai putea adăuga la decorul parcă deja prea încărcat. Figuranții cei tineri și patinatoarele drăguțe alergau de colo până colo, atenți la indicațiile faimosului lor șef. Cameramanii și alte categorii de tehnicieni făceau repetițiile obișnuite în astfel de situații, iar câțiva angajați ai altor departamente urmăreau curioși întreaga desfășurare de forțe. Doar bărboșii, trași la față de atâta efort, refuzau să se miște de pe canapeaua înflorată. Degeaba încercă Regina să-i clinească din loc, bărboșii refuzau să se ridice și pace.

— Să vă văd la fel de adormiți și în timpul spectacolului! îi amenință Andronic Regina.

La scurt timp, apărură și spectatorii. Regina îi urmărea din spatele cortinei, emoționat. Privindu-i, își imagină masa anonimă de oameni ascunși în casele lor, îmbătrânind, ofilindu-se. Și-i imagină desfășurând activități banale, spălând vase, certându-se, mâncând. Îi văzu afundați în propriile gânduri, copleșiți de problemele de zi cu zi, doborâți de greutatea vieții, în plin proces de

degradare fizică. Oameni maturi, însingurați, ascunși în spatele zidurilor cenușii ale blocurilor, hrănindu-se cu iluzia că va veni o vreme mai bună. Pensionari grași, așteptându-și moartea răstigniți în pat, țintuiți în fața televizorului. Vietăți învinse, obosite, indiferente la lumea exterioară, copleșite de propria decădere și de propriile neputințe. În mod paradoxal, în oamenii aceștia

139

își pusese toate speranțele reînfloririi sale artistice. Fericirea lui depindea de bunăvoința cu care aceste persoane demne de milă aveau să-i primească glumele, de decizia lor aproape mistică de a urmări programul de televiziune al cărui amfitrion era. Se gândi că numai forța divină îi poate oferi inspirația necesară pentru a se infiltra, prin intermediul unor vorbe meșteșugite, în creiere-le în curs de atrofiere ale acelor făpturi gregare. Avu, în acest fel, revelația dimensiunii gigantice a demersului său, ceea ce-l făcu să resimtă o greutate uriașă strivindu-i ființa. Făcu un efort supraomenesc să-și limpezească gândurile, se scutură de câteva ori ca un câțel abia îmbăiat și se retrase în culise, nu înainte de a zări salopeta albastră a muzei sale. „Gata”, își zise, „trebuie să-mi intru în rol. Începe bătălia finală, confruntarea aspră cu destinul!”

Ceasul se apropia. Spectatorii își ocupaseră locurile și șușoteau între ei, oarecum zgândăriți de atmosfera trepidantă pe care o resimțeau în culise. Între ei, agentul de pază Burb privea meditativ cortina albastră, cu gândul la căderea îngerilor. Un lucru îl nelămurea: dacă îngerii căzuți erau frumusețea „întruchipată” sau „însuflețită”, cum se face că, după trădare, chipul lor exprima hidoșenia absolută? Îndepărtarea de divinitate urâțește, sufletul cotropit de rău își pune pecetea pe chip? Privind înjur și observând fețele pocite ale oamenilor, Benone Burb își spuse că urâțenia lor era dovada indubitabilă că își vânduseră sufletului diavolului sau, și mai rău, erau diavolii înșiși, infiltrați pe Pământ în chip de oameni.

Privite de aproape, zâmbetele lor păreau schimonoseli sinistre, iar râsetele, horcăieli oribile. Murmurul vocilor era un hureit lugubru, iar bubele și excrescențele care le împodobeau obrajii sporeau impresia de spurcăciune pe care o inspira întreaga lor înfățișare. Benone Burb se vedea înconjurat de vietăți dezgustătoare, foșnăitoare și indiscrete, care se insinuasera în viața lui și îi invadasera spațiul intim, hidoase și malefice. Pentru a le împiedica, oarecum, ofensiva, se strânse pe scaun, se ghemui și își aținti privirea asupra scenei încă ascunse de cortina comicalui Andronic. Neliniștit, aproape înfricoșat, Benone Burb spera într-o minune care să-i lumineze viața, să-i alunge spaimele și să-i readucă zâmbetul pe buze.

140

Deodată, spre ușurarea spectatorilor care începuseră să se plictisească, cortina se ridică și dezvălui decorul cunoscut, la care tehnicienii adăugaseră, din dispoziția lui Andronic, un acvariu mare cu pești. Deși în apă înotau alene doar doi crapi mari și leneși, senzația de mișcare pe care o inspirau era binevenită. Pe scenă, bărboșii împingeau, cu forțe proaspete, baxuri contrafăcute, figuranții își făceau de lucru printre rafturi, în vreme ce clientele tinere și drăguțe studiau produsele cosmetice, solicitând informații de specialitate. Atmosfera era învăluită într-o muzică suavă, întreruptă de anunțuri ocazionale referitoare la felurite oferte. Întreaga scenă aducea atât de bine cu interiorul unui hi-permarket, încât publicul spectator, surprins, uită să mai aplaude.

— Bună seara! strigă, deodată, comicul Regina, apărând din spatele unui raft cu imitații de conserve. Bine ați venit în magazinul nostru universal! Aștept aplauzele dumneavoastră!

Oamenii, amintindu-și de suma de bani încasată, aplaudară potolit, convențional.

Regina își continuă recitalul.

— Cam slăbuț pentru o activitate remunerată. Oamenii râseră. Veți avea ocazia să urmăriți, în această seară, un

spectacol unic, absurd și ilar. Realitatea înconjurătoare în direct. Weekend pe micul ecran. *Teleshopping*. Pofțiți, vă rog.

Câțiva spectatori, nedumeriți, dădură să se ridice de pe scaune, însă operatorii din platou le făcură semn să stea la locurile lor. Benone Burb se holba la scenă, așteptând semnalul, începutul vijelios al spectacolului îi potolise, într-o oarecare măsură, neliniștea.

— Cu toții, reluă Regina, cunoaștem ce este acela un magazin. Un loc în care sunt oferite mărfuri de care avem, la un moment dat, nevoie. Pe scara evoluției spațiilor comerciale, magazinul, locul acela în care o ființă umană ne privea cu asprime din spatele unei tejghele burdușite cu produse, este strămoșul primordial, maimuța păroasă. Din el, prin evoluție, s-a născut un strămoș mai apropiat, magazinul cu autoservire. Nu confundați cu scamatoriile din ziua de azi.

Câțiva spectatori râseră, semnal pentru toată lumea să aplaude.

141

— Mulțumesc, suficient, îi liniști Andronic Regina, a cărei vestimentație luxuriantă încă mai stârnea rumoare. Reiau. Magazinul cu autoservire este o invenție relativ recentă, pe care mulți dintre dumneavoastră ați cunoscut-o.

Comicul Regina se lăsă pe spate în ultimul moment, evitând să fie pulverizat de o patinatoare. Doi bărboși, așezați pe un bax cu sticle de apă minerală acidulată, râseră. Regina se încruntă la ei. Spectatorii chicotiră și aplaudară.

— În magazinul cu autoservire, lucrurile se petrec în felul următor. Clientul este lăsat să pătrundă în spatele tejghelei, multiplicată și lățită, unde poate lua contact direct cu produsele dorite, sub stricta supraveghere și îndrumare a omniprezentelor vânzătoare. Atmosfera este sobră, clienții concentrați și grăbiți. Nimic din ceea ce experimentați acum, pe această scenă.

Spectatorii din platou aplaudară, iar camerele surprinseră rânjetul încântat al comicului de notorietate. Simțea că spectacolul decurge bine, că publicul este transpus în lumea creată de el. Văzând reacțiile oamenilor, își putea imagina interesul celor de acasă. Încurajat de căldura cu care publicul îl întâmpinase, se lăsă purtat de entuziasm și inspirație, improvizând la fiecare pas și trăgând după el întreaga mașinărie a spectacolului. Figuranții îi simțeau forța, îl urmau, îi acordau încredere. Echipa tehnică mănua butoanele cu dezinvoltură, îl sprijinea, era acolo unde dorea el să fie. Luminile, sunetul se înlănțuiau într-un joc magic, curgeau, creau o atmosferă suprealistă inovatoare.

— Știu, făcu Regina, magazinul cu autoservire nu v-a asigurat fericirea. Aveați mărfuri, dar nu plăcerea de a le cumpăra. Următorul în lanțul evoluției a fost supermagazinul. Deja începeți să recunoașteți. Vă și văd – comicul Regina își pironi privirile asupra unui pensionar mustăcios – descoperind produse noi pe rafturile largi ale noului spațiu luminos. Vă ghicesc zâmbetul, fericirea de a fi departe de nevastă, alături de prieteni dragi precum salamul și laptele bătut. Cu pixul, tăiați de pe listă, satisfăcuți, ciorapii și șamponul nevastei și vă pierdeți în contemplarea unei vânzătoare durdulii și drăguțe. Vă recunoașteți?

Spectatorii zâmbiră și aplaudară. Doar Benone Burb, serios ca un președinte în fața unui atac terorist, urmărea spectacolul

142

cu o privire lungă, nedumerită. „Când voi zări un zâmbet pe chipul acestui individ bizar, lupta va **fi** câștigată, gloria va **fi** de partea mea, iar viața nu-mi va mai fi scăldată în mlaștina obscurității”, își zise repede Regina, în mijlocul perorației.

Executând o piruetă completă și trăgându-și, cu un gest imperial, faldurile pelerinei, comicul Regina sugeră că se apropie de punctul culminant. Se simțea inspirat, aproape

iluminat. Prin vine îi curgea forța creatoare a semizeului, a demiurgului. Privea publicul, lumea, de pe un pedestal aurit, plutind în aburii diafani ai talentului. Puterea lui era imensă. Cu o vorbă, declanșa aplauze. Cu un gest, hohote de râs. Atracția pe care o exercita asupra oamenilor era hipnotică, paralizantă. Era un magician, un vrăjitor al cuvintelor, al mijloacelor subtile de cucerire a lumii. Într-o clipă de extaz, se imaginează frumos și tânăr, un Dorian Grey reptilian, în curs de năpârlire. Pielea veche, tăbăcită și buboasă cădea, iar în locul ei răsărea un înveliș nou, strălucitor. Amețit de tăvălugul luminos al viitorului, comicul Andronic își trăia euforic succesul de moment, umflat precum un balon cu heliu. Refuza să creadă în înfrângere, în eșec. Se vedea înălțat de grația divină, părăsind Pământul spre zărilor sidefate ale artei. Un erou, un zeu, un nemuritor. Îmbătat de izbânda momentului, comicul Regina avu îndrăzneala să creadă că și-a depășit condiția mărunță și pășește pe tărâmul celor puternici, al învingătorilor.

— Ajungem și la ultima apariție pe scara evoluției comerțului cu amănuntul. Știți la ce mă refer, dragilor. Știți foarte bine unde vă petreceți timpul liber. Știți foarte bine ce pofte vă mână acolo, ce simțuri vă sunt gâdilate, la ce vă fug ochii. Eu sunt primul care recunoaște! Andronic Regina făcu o plecăciune, plescăind cu poftă, cu ochii la patinatoare. Mărturisesc! Îmi plac fetele și salamul de Sibiu! Pe ambele le găsesc la hipermarket, adevărată invenție de geniu a secolului douăzeci. O ofertă trainică pentru bărbați și femei, pentru copii și animăluțe. Un stil de viață, un univers. Un paradis. Clienții nu sunt simpli cumpărători, ci răsfățați ai sorții, ispitiți cu toate tentațiile simțurilor. Mâncăruri plăcut mirositoare, produse de toate culorile, muzică suavă, amețitoare, frumuseți ademenitoare. Priviți-le pe fetele acestea angelice, bucurați-vă de frumusețea lor. Lăsați-vă în voia lor!

Andronic Regina se pregăti de lovitura finală. În pași de dans, mângâind din priviri mărfurile fără număr, unele sidefate, altele vopsite în mii de culori, comicul de notorietate înainta, fluierând ușor, spre tinerele patinatoare. Fetele zburdau pe lângă el nevinovate. Sorbindu-le din priviri, declamând mai departe din textul improvizat, Andronic Regina plesni din degete și-i chemă la ordin pe bărboși, care se înființară cu o sumedenie de informații despre o masă pliantă. De la mobilierul de ocazie se îndreptă spre produsele electronice, apoi ciuguli câteva boabe de struguri negri și, țopăind încântat, rugă o tânără asistentă să-l ajute la identificarea unui set de pixuri negre. Fata îi zâmbi serafic, oferindu-i sfaturile necesare pentru achiziția unui set performant.

În clipa aceea, Regina dădu atacul. În vreme ce bărboșii și figuranții își vedeau de ale lor, comicul de notorietate le făcu spectatorilor cu ochiul și, pentru a le demonstra pe viu ce surprize neașteptate le poate aduce o zi petrecută la hipermarket, își înlănțui brațul în jurul taliei de silfidă a unei tinere domnișoare. Fata scoase un țipăt scurt, un melanj de uimire și încântare plină de grație. Continuând să le facă senine tainice spectatorilor, în vreme ce trăgea cu ochiul la agentul de pază, Andronic Regina se împinse în față, tușind și pufnind, ca pentru a-și masca neobrăzarea.

Spectatorii se ridicară în picioare, aplaudând. Mașiniștii râdeau, iar cameramanii se străduiau să surprindă în cel mai mic detaliu gesturile nerușinate ale comicului. Acolo, în fața tuturor, sub pavăza sunetelor fermecătoare, slobozite de boxele ascunse printre rafturi, comicul-client profita cu impertinență de oferta generoasă a halucinantului magazin, sub privirile lacome ale publicului.

La un moment dat, spectatorii observară cum din rândurile lor se desprinde un individ bizar, îmbrăcat într-o salopetă albastră inscripționată cu sigla cunoscutului hipermarket. Dezorientat, clătinându-se, părând a căuta

un sprijin într-o mare nebuloasă, Benone Burb, căci despre el era vorba, ștergea, cu o privire tulbure, mulțimea de necunoscuți care, uitând să mai aplaude, îl urmăreau cu o uimire în creștere. Agentul de pază se îndreptă spre scenă, în vreme ce comicul de notorietate, observându-l pe

145

complice intrându-și în rol, o prinse pe pretinsa clientă de fund și o strânse cu poftă. Fata țipa, bărboșii râdeau, iar Andronic Regina începea să creadă că spectacolul său va deveni manifestul unui nou gen umoristic.

Căderea fii brutală. Agentul de pază, murmurând un fel de descântec, abia nimeri treptele care duceau pe scenă. Ca hipnotizat, intuia, instinctual, că este înconjurat de un rău absolut, întunecat, pe care trebuia să-l înfrunte și să-l stârpească. Un rău de care se temea, dar împotriva căruia simțea că este menit să reacționeze. Schimonosindu-se oribil, pomi în viteză spre comicul Regina și, înainte ca acesta să poată reacționa, îl pocni din spate în creștetul capului. Regina, clătinându-se, se sprijini de figurantă. Benone Burb îl mai lovi o dată, tot în cap. Regina gemu în surdină și, înainte de a se prăbuși, apucă să-i arunce o privire deznădăjduită neașteptatului său agresor. În timpul acesta, spectatorii rămăseseră cu gura căscată, iar bărboșii încremeniseră cu mâinile pe cărucioarele pline cu fulgi de porumb falși.

Toate camerele de filmat își îndreptară obiectivele spre Benone Burb. Filmat de aproape, agentul de pază părea o vietate hăituită, terifiată de vârtejul vieții. În ochi i se citeau spaima, neputința. Neînțelegând ce se întâmplă, prinse, mașinal, brațul figurantei. Fata se smulse, speriată. Benone Burb se întoarse, nehotărât, spre public. În fața amuțirii generale, dădu să coboare de pe scenă, dar se răzgândi și își pironi privirea asupra bărboșilor. Ceva îl neliniștea. Pe chip, alături de teamă, începu să capete contur și un alt sentiment. Un amestec de groază și furie sau, poate, disperare. O disperare care, alături de

deznădejde, poate topi frica, poate genera un curaj nebun, irațional.

De jos, comicul Regina începu să dea semne de viață. Bolborosind ceva, încă năucit de lovitura năprasnică pe care o primise, dădu să se ridice, implorând parcă ajutor de la martorii oculari. Figuranta dovedi prezență de spirit și îi întinse o mână. Andronic Regina, lovit, buimăcit și îmbătrânit cu zece ani, o prinse și, opin-tindu-se, se culese de pe jos. Din comicul vesel nu mai rămăsese decât o umbră, un bărbat respingător, pocit de viață, obosit și, mai ales, învins. Planul lui, menit să-l readucă la suprafață prin-tr-un spectacol artistic grandios, eșuase fulgerător și lamentabil.

146

Din cauza loviturii încasate și a șocului produs de deznodământul brutal al propriei emisiuni, Andronic Regina ajunsese să vadă realitatea în ceață, cu ochi tulburi. Undeva, în abisul creierului, printre alte gânduri amestecate, o idee, la început fragmentată, apoi tot mai limpede, prinse contur. „Am trăit o iluzie”, era sensul cuvintelor puse cap la cap. „Am trăit o iluzie!” Andronic Regina înțelise atunci, printr-o deducție pe alocuri fracționată, că își sprijinise întreaga viață pe o iluzie imensă și fragilă care se sfărâmasese violent, brusc, în mii de bucăți. După cataclismul psihic, Regina rămăsese încremenit, ținut de o apăsare mentală grea, dureroasă. Marea iluzie se năruise și, când acest lucru se întâmplă, sensul vieții dispare, iar omul se trezește singur și speriat, naufragiat în oceanul nemărginit și pustiu al existenței. Atunci când marea iluzie se spulberă, viața se poate sfârși; cel puțin, viața de până atunci, cu bunele și relele ei.

Producătorul emisiunii dovedise prezență de spirit și oprise transmisiunea în direct imediat după prima lovitură. După clipele de derută de la început, tehnicienii și figuranții se repeziră la fosta vedetă și o ajutară să-și vină în fire. În tot acest timp, Andronic Regina bolborosea

vorbe fără noimă, din care angajații postului de televiziune nu înțelegeau decât una – „mamaie”. Oamenii presupuseră că Regina își strigă bunica. Prins de atâtea mâini, Andronic Regina se simți cumva în siguranță și, în scurt timp, se liniști. Deși înțelegea, în mare măsură, ce i se întâmplase, un fior necunoscut, un tremur interior părea a i se insinua în suflet, într-un mod ciudat, poate pentru că se vedea ajutat de atâția semenii, Regina se simți mic și plăpând, ca un copil.

Oamenii îl puseră pe picioare, scuturându-l puțin, apoi îl dădură pe mâna medicilor de la ambulanță, chemați de cineva din platou. Înainte de a se lăsa urcat pe targa, fostul comic apucă să-l vadă pe Benone Burb imobilizat de doi vlăjgani cu barbă. Le făcu semn să-l lase în pace, iar bărboșii, ridicând din umeri, îl sloboziră.

Publicul fu invitat să părăsească platoul. Oamenii se împrăș-tiară, nedumeriți, comentând aprins. În urma lor, angajații televiziunii strângeau decorul. Detestat de toată lumea, Benone Burb fu poftit, cu brutalitate, afară. Un bърbos nu se putu abține

147

și-i plesni o palmă după ceafa. Benone încercă inutil să se apere și, cu durerea înșurubată în creier, se grăbi spre ușă, tânguindu-se prelung. Nu-l mai băgă nimeni în seamă.

În urma lui, în urma tehnicienilor și a personalului auxiliar care, unul câte unul, se duseră la treburile lor, rămase platoul televiziunii, pustiu, martor tăcut al confruntării unui om cu propriul destin. Poate nimeni dintre telespectatori, public sau figuranți nu înțelesese căderea imensă pe care ți-o provoacă pierderea ultimei speranțe, dezechilibrul pe care îl resimți atunci când viitorul îți apare gol, lipsit de conținut. O simplă lovitură, un simplu gest pentru restul oamenilor, fusese o calamitate pentru Andronic Regina. Purtat pe targa, ocrotit pentru moment de oameni, avea să ajungă, nu după mult timp, față în

față cu viața pură, dezbrăcată de zorzoanele care pot crea iluzia fericirii.

În ceea ce-l privește, agentul de pază Burb se târî spre casă, neînțelegând aproape nimic din ce se întâmplase. Pentru el, lumea era un amestec de umbre, de șoapte și de gesturi amenințătoare, a căror ostilitate și intenții sinistre le percepea cu o neliniște crescândă. O lume în care nu putea pătrunde, dar pe care o intuia sub formă de poartă spre un univers nesfârșit și întunecat. O lume te-nebroasă pe care simțea, într-un fel nelămurit, că va trebui să o înfrunte, cât de curând, în zonele ei cele mai intime și mai primejdioase.

Capitolul 16

Benone Burb se prăvălește în neantul vieții

Benone Burb rătăcea pe străzi, fără să știe unde îl duc picioarele. Se simțea urmărit, hăituit de forțe întunecate. Revolta lăsase locul fricii și agentul de pază, gheboșat, scuturat de friguri, trecea repede pe lângă puținii oameni de la acea oră, ferindu-se de ei. Deși noaptea era înăbușitoare, Benone Burb tremura din tot trupul, ca într-un spasm. Vuietul lumii îi umplea capul, chinuindu-l.

Din mers, tremurând, își duse mâinile la temple și apăsă puternic. Durerea nu mai contenea. Umbre ale nopții, ale lumii, îi dădeau târcoale. Le vedea pretutindeni, furișându-se printre blocuri, printre mașini, sinistre, malefice. Se simțea înconjurat de un rău imens, apăsător, infinit, inexorabil. Ceva nedeslușit îi șoptea că sfârșitul e aproape.

luți pasul, dar umbrele acelea infernale nu-l slăbiră o clipă. Oamenii nopții, creaturi tăcute și ascunse, care se preling potolite și totodată amenințătoare pe străzi, cu întreaga lor ființă înfășurată strâns în veșminte negre, amestecate cu bezna, își împrăștiu spiritul greu în întuneric, sporind misterul și apăsarea ce pluteau, ca niște umbre ale morții, peste toate. Undeva, în apropiere, Benone auzi șoapte tainice, sumbre, și nu-și dădu seama dacă sunt rostite de oamenii întunecați sau de spiritele

rele care se roteau, ca într-un joc al morții, deasupra orașului.

Copleșit, coti pe o stradă pustie, golită de orice urmă de umanitate. Clădirile îi păreau cunoscute, însă întreaga atmosferă, înțesată cu spaime și țipete îndepărtate și sfâșietoare, îi dădea impresia că se îndreaptă spre un sfârșit de lume, spre un loc al suferințelor și al durerii fără margini. Cu inima strânsă, merse mai departe, închizând din când în când ochii, temându-se, parcă, să nu-i apară în față, deodată, străfundurile gheenei. Atingea

149

caldarâmul cu o grijă infinită, ca și cum s-ar fi străduit să lase cât mai puține urme. De un timp, nu mai văzuse niciun suflet, întregul univers era stăpânit de un zbucium dureros, prevestind sodo-mul. Mișcărilor îi deveniră tot mai grele, de parcă ar fi fost nevoit să străpungă, cu membrele, consistența unei lumi în curs de so-lidificare. Efortul infernal al deplasării îi amorți picioarele, iar Benone ajunsese să se târască spre un liman necunoscut, în a cărei forță izbăvitoare nu mai credea.

Întâmplările trecute ale vieții se porniră deodată să-l bântuie, într-o cavalcadă copleșitoare. Oameni, locuri, bucuriile copilăriei, părinții, bunicii, prietenii de altădată, îi invadară sufletul însingurat, aducând cu ele o căldură blândă, dar inutilă. O căldură care nu mai avea puterea să-l încălzească. Căldura unei lumi dispărute, pierdute pentru totdeauna, peste care se întindea, nemiloasă, umbra spectrală a viitorului.

Tenebrele prezentului erau, în egală măsură, amenințătoare, în noaptea aceea, în care toate forțele răului păreau să-l hăituiască, Benone Burb își făcea loc, mărunț, înspăimântat, prin genunea terestră. De jur-împrejur, construcții imense, întunecate, obiecte colosale și hidoase ieșite din mâinile oamenilor îl striveau cu enormitatea lor, cu tăcerea lor amenințătoare. Îndărățul acestora, ascunzându-și chipurile spectrale, forțele întunericului mugeau, cu vocile lor sumbre și înfundate.

Benone își acoperi urechile cu mâinile și încercă să înainteze, dar sunetele sinistre ale nopții se împlântară în creierul lui ostenit și se răsuciră violent, sfredelindu-i întreaga ființă. Nu mai știa dacă se află încă în lumea aceasta sau o părăsise, rătăcind pe cărările întunecate ale Hadesului.

Nu știa încotro se îndreaptă. Nu știa cine este, ce caută, ce poate spera. Era pierdut, plutind între două lumi. Sufletul îi era gol, nu simțea nici durere, nici bucurie, nici vreo altă legătură afectivă cu masa amorfă a omenirii. Era o frunză în bătaia vântului, indiferentă la orice deznodământ ulterior desprinderii din copacul vieții.

În mod neașteptat, se dovedi că pașii îl purtasera spre blocul unde-și dusesese viața de până atunci. Blocul acela întunecat părea să nu se deosebească prin nimic de alte clădiri la fel de

150

sumbre și hidoase care, privite de sus, din cer, ofereau imaginea orașului – închisoare sinistă pe care oamenii și-o construiseră, în nebunia lor, cu propriile mâini.

Pe măsură ce se apropia de structura grea, imensă, din rocă cenușie, un vâl greu părea să i se desprindă de pe ochi și să-i dezvăluie un univers cunoscut, dar lipsit de strălucire și căldură, își reaminti intrarea, murdară și puturoasă, scările sordide, liftul mizerabil și nesigur. Noaptea amorțise locatarii și tăcerea era spartă doar de câte un țipăt lugubru și îndepărtat, slobozit de vreun om înspăimântat de închipuirile nopții ori de vreo pasăre deznădăjduită în fața prizonieratului fără sfârșit în care o aruncase destinul.

În apartamentul lui domnea liniștea. Pesemne, nevastă-sa și copilul dormeau. Simțindu-se încă hăituit de nălucile nopții, Benone deschise ușa cu o mână tremurândă și se strecură înăuntru, orbecăind după întrerupătorul electric. Lumina îl izbi cu brutalitate și îl făcu să-și repeadă mâna spre ochii închiși instinctiv. Se obișnuise greu cu strălucirea becului electric. Când privi înjur, avu aceeași senzație de

lume nouă și ostilă. Sentimentul îi inducea o neliniște grea, apăsătoare, ce părea să prevestească o mare nenorocire. Un scârțâit venit din sufragerie îl făcu să tresară, și aprinse cu teamă lumina, cercetând cu sufletul la gură obiectele neînsuflețite. O zări, abandonată neglijent pe un fotoliu, pe Furby, păpușa fermecată. Imaginea copilului nedorit îi trecu, fulgerător, prin minte, însă fu sfărâmată de o sumedenie de gânduri întunecate pe care încercă, în van, să le alunge.

Benone Burb își simțea sufletul sfredelit de o teamă nelămurită, insidioasă și împovărătoare. O teamă născută din vocile asurzitoare ale oamenilor, din mișcărilor lor lipsite de orice noimă, din amestecul de strigăte și gesturi absurde din care era croită lumea. O teamă hrănită, mai apoi, de șoaptele nopții, de vocile cavernoase care răzbat, sumbre, dindărătul pietrelor murdare ale orașului. Liniștea apartamentului, tulburată de zvâcnetele misterioase ale obiectelor, nu făcea decât să-i sporească teama aceea copleșitoare. Pentru o clipă, se gândi să-și caute tihna în camera în care dormeau nevasta și copilul, însă ceva îl ținu în loc. În

151

schimb, își dădu jos salopeta și se îmbracă în pijamale, având grijă să aprindă toate becurile din casă. Când, într-un sfârșit, fu pregătit de culcare, stinse luminile și se închise în dormitor. Ațipi repede, chircit sub plapumă, cu perna în brațe.

Se trezi în toiul nopții, tresărind la auzul unui zgomot strident, ca de pahar spart. În cameră era întuneric, dar chiar și așa percepu o mișcare lentă pe tavan, însoțită de un foșnet prelung. Incordându-și privirea, distinse o mogâldeată neagră și mărunță, care se strecură cu repeziciune în spatele dulapului. Benone Burb se ridică, tremurând, în capul oaselor. De după șifonier, i se păru că se aud șoapte și râsete înăbușite. Se repezi la întrerupătorul electric și apăsă, inutil, de câteva ori. Camera rămase cufundată în întuneric.

Timp de aproape un minut, niciun zgomot nu mai tulbură tăcerea care se așternuse. Afară, în stradă, un bec șters licărea plăpând, împrăștiind o lumină difuză. Pe tavan alergă o umbră, iar Benone se liniști puțin și trase aer în piept. Cu atenția încordată, se întinse în pat și se acoperi cu plapuma. În depărtare, se auzi un huruit înfundat, de tren pierdut în noapte. Apoi, de undeva de aproape, o respirație grea.

Întâmplările care urmară fură halucinante. Mai întâi, o bu-buitură năprasnică cutremură pereții camerei, făcând geamurile să zdrăngăne.

— Ce este, ce este? sări Benone din pat, dezvelindu-se.

Pe perete reapăru mogâldeată neagră, însă, de această dată, agentul de pază reuși să-i distingă chipul: nu era nimic altceva decât păpușa fermecată Furby, care se însuflețise și alerga pe pereți ca o bezmetică. Furby urla și lui Benone i se păru că aude:

— Te-am prins, pui de năpârcă!

Furby deschise cu furie ușa șifonierului și se aruncă înăuntru, apoi își scoase capul și rânji macabru.

— În genunchi, sărmane, în genunchi! zbieră Furby, ținându-l pe Benone cu doi ochi roșii, injectați de ură.

Benone Burb ar fi vrut să fugă, să o ia la goană, însă picioarele, amorțite, nu îl ascultară. Nu reuși decât să-și tragă plapuma peste cap și să se lase moale pe pat.

152

Efortul fu, însă, complet inutil. În cameră se porni dezastrul. De sub plapumă, Benone auzi un amestec haotic de râsete, urlete și vaiete lugubre. Copleșit de spaimă, aruncă o privire printre faldurile plăpumii. Ceea ce văzu îl îngrozi. Pereții erau străbătuți, prin interior, de niște forme prelungi, ca de șarpe. Reptilele bizare străbăteau pereții cu o viteză uimitoare, ca într-un carusel amețitor. În timp ce alergau, țipau înfiorător. Dacă la început Benone putu număra doar câțiva șerpi de mortar, în nici un minut bestiile se înmulțiră peste măsură, iar zbieratele lor îngrozitoare îi înghețară sângele în vine.

De groază, picioarele nu-l mai ascultau. Nu putea scoate un sunet. Nu făcea altceva decât să privească înmărmurit jocul nebun al șerpilor iadului.

Abia când, din șifonier, păpușa fermecată Furby sări asupra lui cu un răcnet macabru, Benone Burb reuși să se smulgă din înțepenire și să o ia la goană. Înainte de a părăsi camera, apucă să zărească un cap negru de șarpe ieșind din perete. Ochii hipnotici ai dihaniei îi străbătură trupul ca un fier roșu.

Din cameră se năpusti pe hol, urlând îngrozit. Ca prin vis, își aminti că, foarte aproape, nevastă-sa dormea ținând în brațe sursa întregului rău care îl copleșise: copilul. Stăpânit de imaginea monstruoasă a bestiilor demonice, agentului de pază îi trecu prin minte că singura cale de a le alunga era să trimită pe lumea cealaltă dracul pe care îl crescuse cu inconștientă atâta vreme. Fără să mai stea pe gânduri, agitat de urletele care nu se mai potoleau, se repezi în bucătărie, înșfacă un cuțit și, stăpânit de o mare încordare, se năpusti în dormitor, unde nevasta și copilul zăceau nemișcați în pat. Privindu-i cu atenție, Benone Burb observă, cu o silă imensă, cum din ochiul drept al băiețelului se prelinge un vierme hidos.

— Fiară sălbatică! izbucni el și înfipse cuțitul în pieptul copilului care, înainte de a-și da suflarea, apucă să întredeschidă ochii și să-i arunce o privire uimită. Cu o ultimă fărâmbă de viață, copilul suspină prelung.

Trezită de urlete, mama deschise ochii largi și zări, îngrozită, figura cruntă a bărbatului. Instinctual, se aplecă asupra copilu

153

lui, îl pipăi și, când simți căldura umedă a sângelui, slobozi un vaiet prelung.

— Viperă infectă! mârâi bărbatul cu ură, aplicându-i și ei, rapid, două lovituri.

În cameră se așternu liniștea. Obișnuindu-se cu întunericul, Benone Burb contemplă, tremurând, cele două cadavre. Sângele femeii se prelingea pe covor,

mânjindu-i mâna care atârna peste picioarele inerte. „Trebuia să vă omor, diavolilor!” murmură bărbatul și se retrase, ostenit, din cameră.

Ceva îl împingea de la spate, îl îndemna să iasă din casă și să alerge departe, pe străzi. Simțea o nevoie uriașă să soarbă aerul rece al nopții, să se piardă în beznă, să fugă fără oprire.

Năucit, se năpusti spre ușa blocului. Spre surprinderea lui, afară nu-l întâmpină noaptea, ci ceața umedă și rece a dimineții. Chiar și așa, trase puternic, de câteva ori, aer în piept. „Trebuia să fac asta!” îngăimă el pierdut.

Apoi o luă la goană pe străzi. În timp ce alerga, gâfâind din greu, observă că pe șosele alunecau, tăcute, mașini vechi, din alte vremuri. Mai tare îl surprindea însă lipsa șoferilor. Mașinile păreau să se conducă singure. „Ce-i asta?” se întrebă el, uimit.

Rămase pironit în mijlocul șoselei, urmărind curgerea acelei lumi bizare. Pe nesimțite, mașinile se contopiră unele cu altele, dând naștere unei mase amorfe, unui amestec ciudat de culori. Benone Burb, copleșit de tăvălugul de evenimente în care îl aruncase viața, se așeză, resemnat, pe caldarâm. Înainte de a închide ochii și de a cădea într-o visare fără sfârșit, desluși, prin aburul diafan al începutului de zi, razele strălucitoare ale soarelui.

Îl ridicară de acolo doi polițiști bătrâni. Văzându-i mâinile năclăite de sânge, au bănuț că săvârșise o crimă.

— Ce-ai făcut? îl întrebară.

În loc de răspuns, Benone Burb se repezi la ei, încercând să-i strângă de gât. Bărbații îl imobilizară și-l potoliră cu două lovituri năprasnice.

La început, autoritățile l-au azvârlit într-o temniță întunecată. Văzând însă că nu puteau scoate nimic din mintea lui încetoșată, l-au supus unui control psihiatric, în urma căruia a fost declarat,

154

fără nicio urmă de îndoială, paranoic. Atunci au decis să-l interneze la spitalul de nebuni, într-o secție specială.

Doctorii au început imediat tratamentul, inducându-i o stare de permanentă apatie. După o vreme, hotărând că nu mai este periculos, l-au mutat în salon, în patul vecin cu cel al fostului ambasador.

— Vino la mine, micuțule! îl ispită acesta. Ai nevoie de iubire, de mângâiere.

Fostul ambasador, care între timp își lecuise picioarele, se apropie de el, cu brațele întinse. Benone Burb îi aruncă însă o privire întunecată și îi întoarse spatele.

— Te las acum, micuțule, ai nevoie de liniște! îi șopti înțelegător Vescoviu Puntelată. Dar o să am eu grijă de tine, îți promit. Nu te las singur.

Poate i-ar mai fi povestit câte ceva, dacă în salon nu ar fi intrat o asistentă voinică și hotărâtă.

— Ora pastilelor! anunță ea, și Vescoviu Puntelată se băgă imediat în pat, susurând recunoscător.

— Știam eu că mă veți repara, murmură el, aruncându-și pe gât pumnul pe pastile albe. Știam eu!

Capitolul 17

Andronic Regina își caută un nou drum

După loviturile zdravene care îl trântiseră la podea, Andronic Regina fu internat la spital, sub supraveghere permanentă. Deși se simțea amețit și abia dacă putea vorbi, fostul comic fu măgulit de primirea călduroasă pe care i-o rezervară cadrele medicale.

— Vă punem imediat pe picioare, domnule comic! îi zâmbi cu tristețe o asistentă scofâlcită, în vreme ce-i lua pulsul. Vă trimitem înapoi la televiziune cât ați zice pește!

— De ce? se miră Regina.

— Cum de ce?! interveni un medic. Să ne distrați din nou, să ne luminați viețile triste. Acum pe burtică, vă rog.

Cât timp fu investigat de medici, Andronic Regina se tot frământă.

— O să simt ceva? întrebă el, privindu-l bănuitor pe medicul prietenos care îl anunțase că va avea nevoie de un examen tomografie.

— Cu siguranță, surâse medicul, convins că Regina glumește. Dar o să vă țin de mână.

— Mulțumesc, oftă fostul comic.

Pe tot parcursul investigațiilor, Regina căută, speriat, ocrotirea cadrelor medicale. Se simțea mărunțel și se uita cu candoare și speranță în ochii medicilor, sperând că îl vor menaja și îl vor feri de durere. Iar doctorii nu îl dezamăgira. Cu zâmbetul pe buze, cu palmele lor mângâietoare, oamenii în alb îl trecură cu blândețe prin tot soiul de aparate, îi cercetară străfundul ochilor, mișcările mâinilor, îi ascultară inima, îl puseră să meargă de la un capăt la altul al salonului, să bea apă și să descrie orice senzație neobișnuită, iar la sfârșit concluzionară:

156

— Lovitura nu va avea consecințe deosebite, domnule Regina. Totuși, astăzi vă ținem sub observație.

— Iar diseară vine să mă ia cineva?

— Puteți să o chemați mâine dimineață pe mămica dumneavoastră, îi răspunse același medic glumeț.

Cum mama lui locuia departe, Andronic Regina îi dictă medicului numărul de telefon al nevastei, cu următoarea rugămintă:

— Îi puteți spune la ce oră să vină? Este o doamnă înaltă și grijulie. Ar putea să-și facă probleme dacă nu apar.

Medicul îl privi o clipă și-i răspunse:

— Fiți fără teamă. Orice duduie știe că noi, băieții, suntem mai năzdrăvani.

Apoi întreaga echipă medicală trecu la alt bolnav, lăsându-l pe Andronic Regina plin de speranță. Întâmplarea de la televiziune era undeva departe, iar în mintea fostului comic își făcură loc gânduri luminoase, care îi treziră sentimente vechi, amorțite de trecerea timpului. Își revăzu, într-o închipuire vie și caldă, bunica, al cărei chip blând îi înseninase copilăria. Și-o aminti purtându-l în brațe într-o zi ploioasă, a cărei prospețime îi dăinuia încă în memorie. Apoi rememora o ploaie caldă

de vară, de care se ascunsese, la începuturile copilăriei, într-o magazie de lemne. Ca și atunci, căderea de apă îi păru imensă, iar stropii de ploaie mari și grei.

Bolnavii care gemeau în paturile alăturate îi păreau bătrâni și resemnați, într-o confruntare inegală cu un destin implacabil și, în același timp, firesc. Andronic se gândi că vin dintr-o altă lume: bolnavi, decrepiți, slăbiți de suferință, erau prea diferiți de el pentru a-i stârni altceva decât o vagă curiozitate. În inima lui nu era loc de compasiune. Bucuria de a se ști sănătos, așteptarea înfrigurată a externării, a eliberării, erau prea mari. Avea înaintea o viață întreagă, a cărei lumină îl orbea.

Salonul de spital îi părea foarte mare, încărcat cu o sumedenie de lucruri. Văzu, la căpătâiul fiecărui bolnav, aparate masive, sofisticate, a căror utilizare nu o putea înțelege. Mai văzu numeroase reviste, cărți sau articole de îmbrăcăminte, împrăștiate prin toate ungherele. Apoi, ridicându-se în capul oaselor, zări

157

tot soiul de pastile colorate așezate pe farfurioare mici la căpătâiul bolnavilor. Un bătrân gras și bărbos care, pentru o clipă, îl cercetă cu privirea, savura, pofcios, un borcănel cu iaurt. Deși părea destul de zdravăn, bătrânul mânca urât, ca un om neputincios. La un moment dat, își așeză borcănelul pe masă și, ațintindu-și privirea asupra fostului comic, îi spuse:

— Sunt de două zile aici. Am venit cu capul spart, dar medicii mi l-au lipit la loc, explică bătrânul, plescăind în linguriță. Dumneata ce ai pățit?

— M-am lovit, zise fostul comic, ușor intimidat.

— Da, așa e, făcu bătrânul. Și eu la fel, mi-am spart singur capul, m-am azvârlit drept în zid, să-i fac ei în ciudă. Medicii spun că m-am „autovătămat”. Prostii! M-am aruncat cu capul în zid!

Medicul cel șugubăț ajunsese cu toată echipa de asistente în dreptul patului bătrânului. Acesta se îndreptă de șale,

Își puse borcânelul cu iaurt pe masă și bolborosi cu voce groasă, ca pentru sine:

— Ce mai vor de la mine? Le-am spus că vreau să mor! Fără ea nu mai pot trăi, iar ea m-a trădat cu ticălosul de dresor! Vreau să mor! se jelui bătrânul.

— Moșule, dacă te lăsăm să mori, ne dai în judecată! glumi medicul. Ia să-ți văd copcile!

Bătrânul nu se împotrivi, dar mormăi:

— Măine mi-l sparg iar! Și jur că nu mă mai scol!

Când medicul se îndepărtă, bătrânul își luă iaurtul de pe masă și se întoarse spre Andronic Regina.

— Dumneata trebuie să mă înțelegi, zise el. Ai procedat întocmai.

Pentru că Regina îl privea nedumerit, bătrânul continuă.

— Am șaisćinci de ani și vreau să termin cu viața. Cât să mai trăiesc? Te văd om serios, deși ești tânăr. Ce-i așa greu de înțeles? E capul meu și, dacă vreau, îl sparg! Iar eu vreau să-l fac bucăți!

Deși era curios să afle motivul, fostul comic Regina nu îndrăzni să spună nimic. În schimb, se ridică în capul oaselor, având grijă să-și menajeze capul. Ceilalți bolnavi din salon nu-i

158

acordau nicio atenție bătrânului sinucigaș: un tinerel cu capul înfășurat într-un bandaj alb își făcea de lucru cu o revistă, iar un om între două vârste profită de vizita echipei medicale și se interesează de propria stare de sănătate.

Bătrânul termină iaurtul și puse borcânelul gol pe masă. Oftă adânc și-l privi cu luare-aminte pe Andronic Regina.

— N-ai vrea să-mi ascuți povestea vieții? Sunt sigur că-mi vei da dreptate și îmi vei ține partea în fața doctorilor! Vrei? Întrebă el cu speranță, de parcă de răspunsul lui Regina ar fi depins propria lui mântuire.

— Da, zise Regina, bucuros că are cu ce să-și omoare timpul până la externare.

Bătrânul își puse mâinile în cap, parcă pentru a se asigura că cele două bucăți nu s-au deslipit, apoi începu:

— Am cunoscut-o pe nevastă-mea la circ, acum zece ani! Era o fetișcană zurlie și neastâmpărată. Eu eram în sală, cu băiatul cel mic, iar ea în arenă, la trapez. Sărea de pe un stâlp pe altul ca o maimuță. Și lui Melek, băiatul meu, i-a plăcut fata, iar la pauză m-a rugat să mergem s-o vedem pe „zâna zburătoare”. Vezi bine că ne-am dus.

Omul între două vârste, ușurat de răspunsurile medicilor, le aruncă o privire plictisită, semn că auzise deja povestea. Bătrânul continuă:

— Băiatul i-a cerut un autograf, iar eu numărul de telefon. La început, s-a uitat lung, dar i-am strecurat o hârtiuță în mână și a înțeles. Circul a mai stat o săptămână în oraș, timp în care am devenit amanți. După ce au plecat, mi-am dat seama că n-o pot uita. Imaginează-ți ce făcea trapezista în dormitor! Odată s-a cățarat pe lustră și, de acolo, zdup în brațele mele!

Bătrânul zâmbi lung la amintirea nebuniilor de altădată.

— Era o zgâtie! Mi-am lăsat familia și am plecat după circ! Imaginează-ți, om în toată firea să alerge după o drăcoaică! Pe vremea aceea, aveam bani, aruncam în stânga și-n dreapta. Fetei i-a plăcut și, după ceva codéala, a acceptat să-mi fie nevastă! Am divorțat și am luat-o pe ea. Eu șaiștrei, ea nouășpe. Ce-o fi fost în capul meu?!

159

Bătrânul se posomori brusc și se opri din povestit. Se întinse în pat și oftă. Părea că greutatea întregii lumi i se așezase pe umeri. Își luă capul în mâini și începu să geamă.

— Sfr! Ce mă doare! se vaită el. Ce mă dor bucățile de cap!

Fără să se ridice din pat, își relua povestirea. Nefiind atent, Regina nu prinse prima frază, dar apoi auzi.

— Cu un nenorocit de dresor! De fapt, ce e de mirare?! Individul îmblânzește lei, cum i-ar putea rezista o

trapezistă? I-am prins în menajeria circului, el cu biciul în mână, ea în costum de scenă. Când am urlat, s-a speriat elefantul și a rupt cușca! Ce mai nebunie! Dresorul a dat fuga să potolească leii, iar eu m-am repezit la trapezista mea. N-am prins-o, pentru că tartorița s-a cocoțat pe tavan, iar de acolo a sărit pe frânghii până pe acoperiș. De nervi, i-am sfâșiat toată garderoba, până a sărit clovnul și m-a umplut de sânge. Dresorul m-a amenințat că dă drumul la lei, iar eu, disperat de trădarea nevestii, i-am cerut să o facă. N-a avut curaj, știa că l-ar fi păpat primul pe el, pentru că îl urau sincer. Ca să nu creadă că mi-e frică, m-am repezit cu capul într-un zid, așa cum ți-am zis. M-am trezit la spital, singur, fără trapezistă! Doamne, Doamne, cum pot eu trăi fără ea? se jelui bătrânul.

— Vrea să se despartă de dumneavoastră? Întrebă candid Regina.

— Ești nebun? Nu înțelegi că asta s-a petrecut ieri? Din colțul lui, omul între două vârste interveni:

— De două săptămâni ești aici, bătrâne! Trapezista ta e departe acum, cu dresorul ei!

Auzind asta, bătrânul își luă capul în mâini și începu să plângă. Imaginea acelui bărbos deznădăjduit, victimă a unei tristeți bizare, îl impresiona profund pe Andronic Regina, care se apropie de el și-l atinse pe braț.

— Toata lumea știe unde este circul! O puteți găsi pe trapezistă.

— Doamne, Doamne! se jelui bătrânul. Doamne, cât îmi mai pot răbda eu capul ăsta? Apoi, observându-l pe Regina, se rugă: Tinere, sparge-mi țeasta! Crapă-mi capul în două bucăți egale!

160

Regina îl privi îngrozit, însă bătrânul insistă:

— Prinde-mă de barbă și zdrobește-mi capul de tăblia patului ! Haide tinere, curaj! se enervă bătrânul deodată. Ce mai aștepți?

Până să se dumirească Regina, bătrânul îl prinse de piept și-l zgâlțâi năprasnic. Regina, slăbit și foarte amețit de la lovitură, simți că se prăbușește. Il salvă asistenta cea scofâlcită, după ce-i înfipse bătrânului o seringă în burtă.

— În sfârșit! murmură acesta și-și dădu drumul pe pat. Medicii hotărâră să-l transfere la secția de psihiatrie, iar pe

Andronic îl externară a doua zi. Cum nu-l aștepta nimeni, Regina se văzu nevoit să ia taxiul.

— Unde doriți să vă duc, maestre? îl întrebă taximetristul, recunoscându-l.

— La soția mea, răspunse Regina. Este o doamnă elegantă și destul de înaltă. Nu se poate să n-o recunoașteți.

Capitolul 18

Femeile nu iubesc toți copiii

Prințesa își sorbea cafeaua de dimineață în bucătărie, privind pe geam. Se gândea la Andronic. Urmărise în direct, la televizor, dezastrul survenit în cariera lui artistică și, într-un fel, se întristase. Simțea o milă infinită față de omulețul acela ieșit din circuitul persoanelor valabile. Până la întreruperea filmării, camerele îl prezentaseră de aproape și ea avusese prilejul să contemple detaliile tristei erori a îndepărtatei sale tinereți. Ce o atrăsese la el? Fără îndoială, spiritul tânăr, umorul proaspăt, încrederea nemărginită în viață, idealurile aproape nebunești. Ce o făcea acum să-l disprețuiască? Decăderea fizică și mentală, neîncrederea în sine și lipsa oricărei perspective. De fapt, sentimentele îi erau amestecate : îl ura pentru fundătura în care o atrăsese și îl compătimea sincer pentru prăbușirea inexorabilă pe care o suferise.

Aflase de la un prieten că Regina a fost internat în spital cu un diagnostic minor. Deși simțise oarecum că are obligația să-l viziteze, își reprimase acea slăbiciune și își pusese în gând, după o noapte de frământări, să profite de momentul de derută creat de destin și să-l părăsească.

Decizia fu luată în urma unui proces de conștiință complicat, însă, odată construită din cuvinte clare și implantată în creier, fu ușor de acceptat. Pentru prima dată, hotărârea aceasta nu o speria, nu o făcea să se frământa și nu o împingea la gesturi grăbite, tremurânde. Dimpotrivă, o contemplă cu seninătate, analizând doar diferitele căi de a o pune în practică. Într-o singură privință nu se îndoia: nu avea deloc motive de amânare. Cu toate acestea, nu intenționa să plece înainte de întoarcerea soțului, tocmai pentru a-și dovedi sieși că nu mai există nicio cale de întoarcere, iar lui că orice încercare de a-i zădărnici planul e sortită eșecului.

162

În momentul în care se ridică să-și mai toarne puțină cafea, auzi cheia răsucindu-se în broască și, aproape instantaneu, își văzu bărbatul intrând pe ușă. Deși nu îl privi mai mult de o clipă, apucă să-i vadă hainele mototolite și privirea pierdută și rugătoare. O strângere de inimă o făcu să se înfioare, dar reuși să se controleze și se așează relativ liniștită pe scaun.

— Am venit! anunță Regina din pragul ușii.

Prințesa nu răspunse. În schimb, își duse ceașca la gură și sorbi fără grabă, cu ochii închiși, din lichidul negru. Odată cu gustul amărui al cafelei, simți cum, în străfundurile sufletului, începe să pâlpeie o senzație fragilă, bine cunoscută, înspăimântătoare.

Nehotărât, Andronic Regina își lăsă sacoșa pe podea și, privindu-și stăruitor soția, repetă:

— Am venit de la spital. M-au externat.

Mâna Prințesei se opri înainte ca ceașca să-i atingă buzele pline. Sentimentul acela firav care îi tulburase aproape imperceptibil liniștea interioară începu să-i picure stropi mari de îngrijorare și teamă în suflet. Apoi văzu cum degetele încep să-i tremure ușor. Sorbi în grabă puțină cafea și lăsă ceașca, cu zgomot, pe măsută. În ființa ei se ducea o luptă pe care Prințesa era decisă să o câștige. Hotărându-se brusc, își ridică privirea spre

Andronic. Ochii li se intersectară, iar Prințesa fu surprinsă să observe o candoare neobișnuită. Cu toate acestea, rosti puternic:

— Andronic, m-am gândit mult și am luat o decizie importantă.

Fostul comic o privi cu ochii mari. Simțea, instinctiv, că femeia din fața lui îi va da o veste gravă. Inima începu să-i bată mai tare.

— Vreau să ne despărțim! strigă Prințesa, cu o disperare care o sperie și pe ea.

— Ce? bâigui el.

— Plec!

Prințesa îl privi cu ură. Odată ce spusese vorbele acelea, nimic nu-i mai putea sta în cale. Se ridică de la masă și trecu vijelios pe lângă el. Nu se opri decât în dormitor, unde se închise și prinse a-și aduna în grabă lucrurile. Pentru o clipă, avu impresia stranie că mai trăise scena aceea, care se repeta la nesfârșit,

163

fără nicio finalitate. După câteva secunde de nedumerire, timp în care auzi în hol un zgomot ciudat, înfundat, Prințesa căpătă curaj, își coborî două geamantane de pe dulap și începu să-și îndese în ele felurite lucruri. Mâinile i se mișcau repede, cu înfrigurare. Deși hotărârea era la fel de fermă ca la început, simțea cum în suflet i se insinuează fel și fel de îndoieli. Le alungă scuturându-și capul.

Bagajele erau gata, iar Prințesa, după ce le închise, oftă prelung și se uită pierdută înjur, parcă neștiind ce trebuie să facă în continuare. În sufletul ei se dădea o luptă puternică. Era atât de aproape de libertatea după care tânjea de ani de zile, și totuși, simțea o greutate infinită în a face ultimul pas. Geamantanele erau grele și se gândi că nu le poate căra singură. Apoi i se păru că aude un scâncet și își ciuli urechile. Andronic plângea. Ca și cum în acel smiorcăit se concentrase întreaga urâciune a vieții ei de până atunci, Prințesa fu străbătută de un fior

care îi puse sângele în mișcare. Cu o putere nebănuită, puse mâna pe unul dintre bagaje și ieși furtunos din cameră. În goana ei, apucă să-l observe pe Andronic aruncat cu fața pe canapea, bâzâind încetișor. Nu se opri, ci deschise ușa apartamentului și ieși pe culoar. Imaginea soțului înfrânt de viață, prăbușit pe canapeaua apartamentului care îi fusese și ei casă ani la rând, avea să o însoțească mult timp, pe parcursul noii ei vieți care începea în acel moment.

După ce trase ușa în urma ei, inspiră profund și își simți sufle-mi cuprins de o prospețime aproape uitată. Prin minte îi trecură o sumedenie de gânduri, toate legate de planurile de viitor. O întreagă pleiadă de oameni pe care avea să-i întâlnească și de locuri pe care avea să le viziteze îi străbătură imaginația, într-un vârtej amețitor. Copleșită de forța nemărginită a speranței, simțindu-și trupul fremătând de emoție, își luă geamantanul și se îndreptă spre lift, nu înainte de a arunca o ultimă privire la ușa dincolo de care fostul comic era obligat să-și caute un nou echilibru.

În spațiul strâmt al liftului, simți că se sufocă. Ar fi vrut să facă ceva să-i grăbească mersul, dar se abținu de la orice gest, temându-se că bizara cutie mecanică s-ar putea bloca, iar planul ei de evadare ar fi compromis. Respira repede, cuprinsă de o spaimă neașteptată. Când, într-un sfârșit, liftul se opri cu o

164

hurducătură, Prințesa abandonează orice prudență și împinse ușile cu ambele mâini. Peste ani și ani, din blocul acela avea să-și mai amintească doar mizeria holului de la intrare, spoit de pete și plin de gunoaiele aruncate, cu indiferență, de oameni.

Când ieși din bloc, simți deodată că e liberă. Liberă, absolut liberă, cu toate senzațiile extraordinare pe care le naște acest sentiment. Primul lucru pe care îl făcu fu să-și așeze geamantanul pe trotuar și să tragă aer în piept, puternic și repetat, de parcă atunci ar fi respirat pentru

prima dată. Nu se mai sătura de aerul străzii, încercând, parcă, să soarbă coloane întregi, care ajungeau până în intimitatea naturii sălbatice, în păduri, oceane și întinderi nesfârșite de gheață. Deși afară era cald și oamenii erau îmbrăcați subțire, Prințesa se înfiora și-și strânse bluza pe trup. Intrarea blocului era în plin soare, iar ea își închise ochii, orbită și uimită de atâta lumină. Cu ochii închiși și nările fremătânde, trăgea aer în piept fără încetare, având ciudata senzație că se află în mijlocul unui vârtej fabulos. Aproape că se aștepta să fie purtată pe sus spre un tărâm magic, precum Dorothy în ținutul lui Oz.

Când, în cele din urmă, deschise ochii și se obișnuie cu lumina, văzu o lume care era, în același timp, obișnuită și nouă, plină de prospețime și, totodată, de o normalitate înduioșătoare. Parcă atunci descoperea oamenii. Îi privi cu nesaț, sorbindu-i din ochi. Bătrâni, bărbați frumoși, fete elegante, copii cu ochii plini de inocență, toate aceste ființe compuneau lumea pe care era pregătită și dornică să o descopere. Deși vederea lor o bucura și îi umplea sufletul de speranță, simți că nu își dorește să intre numaidecât în legătură cu ei, cu oricine, ci că are nevoie să trăiască pentru o vreme singură, fără nicio constrângere, fără nicio problemă străină. Avea nevoie să se ocupe doar de sine, fără a acorda atenție specială nimănui, niciunui suflet de pe Pământ. Simțea, în același timp, că orice dorință, orice năzuință, orice nemulțumire, orice tristețe, orice bucurie, orice pretenție sau orice speranță a oricărui alt om nu ar fi făcut decât să o împovăreze într-o măsură insuportabilă, să-i creeze o problemă de care nu era dispusă să se ocupe în acel moment, în care contau doar ea, dorințele ei, egoismul ei pe care îl resimțea cât se poate de îndreptățit.

165

Însă, dintre toate lucrurile din lume, era absolut hotărâtă să evite mințile rătăcite, privirile pierdute, zâmbetele străinii. Era absolut hotărâtă să aibă de-a face numai cu oameni stabili mintal. Orice alunecare spre nisipurile

mișcătoare ale nebuniei îi provoca o teamă cumplită, o repulsie fără margini. Își dorea ca, în jurul ei, de atunci înainte și pentru totdeauna, să se afle numai oameni stăpâni pe sine, oameni calmi, lipsiți de emoții. Își dorea o lume rece, rațională, în care să-și poată planifica fără opreliști viața, în care viitorul să poată fi anticipat și modelat după propria voință.

Într-un final, își ridică geamantanul și porni fără țință în necunoscutul orașului. Un bărbat elegant o privi cu poftă, măsurând-o de sus până jos, iar ea simți cum viața i se reîntoarce în vine. În clipa aceea, ochii i se opriră pe firma unui salon de cosmetică și, imediat, își dori să se aranjeze, să se facă frumoasă. Cu geamantanul după ea, se îndreptă spre locul acela care părea să aibă, ca întotdeauna, ceva magic. Înăuntru le zări pe angajatele drăguțe care, cu gesturi iuți, le ofereau clientelor iluzia tinereții veșnice. De îndată ce pătrunse în spațiul plin de cosmeticiene însuflețite și cliente relaxate, aflate parcă la mii de ani-lumină de problemele care îi măcinaseră sufletul atâta amar de vreme, Prințesa simți, cu o pregnanță tulburătoare, că vechea ei lume a murit și că înainte i se deschide una nouă, populată de ființe asemenea ei, nutriend aceeași mare și firească dorință: o viață de muncă și plăcere. Nu voia mai mult decât atât – să muncească, să-și exercite profesia și, în același timp, să se bucure de plăcerile vieții: bărbaii, banii și, la un moment dat, copiii. Atât și nimic mai mult.

Capitolul 19

Cristos cutremură tribunalul

Tribunalul este o clădire impunătoare, ridicată în mijlocul orașului. Construită din sticlă, oțel și marmură, strălucește în bătaia soarelui. Între atâtea blocuri sumbre, pare o oază de lumină.

Nu atât prin aspectul exterior, impresionant, cât prin ceea ce ascunde în străfundurile sale, tribunalul este o prezență aproape vie, magică, în mințile multor oameni. Bărbați falnici, voinici și neînfricați se trezesc cu numele

tribunalului pe buze, tremurând ușurel și făurindu-și planuri de viață legate de ceea ce are să se petreacă acolo. Femei ispititoare, despre care nu ne-am putea imagina că pot face altceva decât să își îngrijească frumusețea, cad și ele pradă spiritului acestei clădiri pe care, odată ce o întâlnesc, nu o pot uita cu ușurință. La tribunal visează și mai-marii zilei: oameni de afaceri prosperi, deținând o putere pe care mintea noastră nici nu o poate cuprinde, politicieni surâzători și amabili sau chiar vedete de televiziune trăiesc, ani la rând, cu gândurile subjugate de tribunal.

Fără a fi dotat cu o aparatură impresionantă, tară a depozita cantități însemnate de aur și tară a ascunde lucruri plăcute simțurilor, tribunalul este capabil să exercite asupra noastră o influență imensă. De ceea ce se întâmplă în măruntaiele sale pot depinde fericirea sau tristețea noastră eternă, de ceea ce se vorbește sau se scrie în intimitatea sa pot depinde dragostea pe care ne-o poartă copiii, libertatea sau încrederea noastră în viață. De cursul evenimentelor care se desfășoară în tribunal poate atârna, la urma urmei, propria noastră viață. Nu sunt puține cazurile în care o simplă înșiruire de cuvinte rostite de un lucrător al tribunalului a împins oameni dintre cei mai serioși la gesturi disperate. Sunt oameni care s-au aruncat în apele învolburate

167

ale râurilor de îndată ce au auzit vorbele necruțătoare ale judecătorului.

Dacă nu l-am cunoaște și ne-am lua numai după forfota banală a oamenilor care își petrec ore, zile sau chiar ani în vecinătatea sa, tribunalul aproape că nu ar avea cu ce să ne impresioneze. Există aglomerație și la piață, nu numai la tribunal. Există oameni care plâng și pe stradă, nu numai pe culoarele sale. Oamenii își găsesc fericirea și în fața unui ecran electronic, nu doar în sala de judecată. Găsim oameni de toate categoriile și în parc sau la grădina zoologică, nu doar la intrarea tribunalului.

Însă, cu toate acestea, edificiul acesta are ceva aparte. Pe treptele care duc la intrarea principală, se pot vedea oameni vorbind, râzând, oftând sau, pur și simplu, așteptând încremeniți să se întâmple ceva. Oamenii sunt, aparent, ca toți ceilalți: unii tineri, plini de viață, alții ofiliți, marcați de trecerea timpului, unii înveșmântați în haine noi, frumoase, alții ascunși îndărătul unor straie vechi, scămoșate. Oameni cu chipuri curate, acoperite cu straturi frumoase de piele, oameni zbârțiți sau desfigurați de bube mari, negre, sau de excrescențe imense, hidoase. Oameni plăcuți la vedere și oameni dezgustători, pe care am prefera să nu-i întâlnim niciodată. Oameni cu ochi limpezi, inspirând sinceritate și oameni ascunși, cu priviri șirete.

Toți oamenii aceștia mișună încoace și încolo sau așteaptă neclintiți, ca niște sfincși, deznodământul jelaniei lor. Toate gândurile lor sunt îndreptate spre ceea ce se întâmplă în măruntaiele tribunalului. Mersul lumii, curgerea nesfârșită a oamenilor pe străzi, nefirescul păsărilor care viețuiesc lângă blocuri, bătaia vântului, răcoarea ploii, grămada de nori care plutește pe cer, nimic nu-i distrage. Toate energiile lor sunt concentrate asupra tribunalului.

Câteodată, viața tribunalului atrage atenția jurnaliștilor. Oamenii aceștia, a căror menire este să ne dezvăluie viețile altor oameni, au uneori obiceiul de a da târcoale tribunalului pentru a spiona, pentru a afla lucruri neobișnuite. Jurnaliștii nu seamănă cu ceilalți clienți ai tribunalului: nu stau abătuți, rezemați de vreun zid sau odihnindu-se pe treptele de marmură, ci umblă de colo până colo înarmați cu aparate electronice sofisticate, cu care speră să immortalizeze imagini și vorbe care i-ar putea

168

interesa pe ceilalți oameni. De dragul lor, jurnaliștii așteaptă, uneori, parcă la nesfârșit. Răbdarea lor pare infinită, iar tăria lor de caracter – fără seamăn. Atunci când zăbovesc, răsfirați, în fața tribunalului, chipurile lor

nu exprimă nimic altceva decât agresivitate și o forță nemaivăzută.

În spatele ușilor masive ale tribunalului, găsim același amestec izbitor de oameni și ziariști. Însă, alături de cetățenii care pășesc temători pe culoarele tribunalului și de jurnaliștii care se învârtesc hotărâți cu aparatele lor masive, pot fi remarcați și oameni de un alt gen: niște indivizi cu ochi sticloși și cercetători. Sunt avocații din oficiu, fără procese, care așteaptă, cu o perseverență de pasăre răpitoare, să le pice în gheare măcar un om strivit de soartă, căzut în dizgrația vieții: un hoț mărunț, un bătrân azvârlit în stradă de chiriașii nemiloși, un bărbat posomorât, părăsit de nevastă, ori vreun artist înșelat de impresar.

Avocații le dau târcoale nefericiților și îi abordează cu un surâs infam: „Căutați un avocat?”

Iar când sărmanul îi privește întrebător, nehotărât, avocații lansează atacul. Îl împresoară și încep să vorbească toți odată. Victima nu are scăpare și este nevoită să decidă. Avocatul ales se desprinde de grupul celorlalți, îl trage deoparte pe nefericit și îl copleșește cu un potop de întrebări. Este primul pas spre proces.

Dreptatea este iluzia pe care ne-o vinde tribunalul. Așa se explică forța aproape magică, hipnotică, pe care o exercită asupra oamenilor. În adâncurile sale se coace dreptatea. Nimeni nu poate spune prin ce procedeu miraculos ia naștere dreptatea în creuzetul justiției, dar acesta este locul. Oameni în robe, oameni în negru, oameni în haine de zi cu zi, parte a structurii intime a tribunalului, trudesă din greu pentru a livra produsul final: dreptatea. Ca orice produs, dreptatea nu este gratuită. Pentru a o obține, trebuie să plătești. Iar beneficiarii nu sunt diriguitorii fabricii de dreptate, ci avocații. Nu numai indivizii aceia mărunți care vânează plevușcă, ci, mai ales, avocații cei mari, vedetele, despre care se vorbește la televizor și pe culoarele instituțiilor statului.

Între acești corifei, un loc aparte îl ocupa Pompilodor Dumitrov, alias Cristos.

La prima înfățișare în procesul teroriștilor, Cristos își făcu apariția în mod spectaculos, coborând dintr-o mașină luxoasă,

170

flancat de cele două cliente, Milibeia și Miralina. În momentul acela, tot puhoiul de oameni care păreau a-și face veacul în fața tribunalului încremeni. Cristos atrase toate privirile: mândru, sigur pe sine, surâzător, bogat, părea a fi un zeu coborât pe pământ. Din gurile oamenilor ieșiră sunete ce sugerau admirația și uimirea profundă:

— Cristos! se auzi un strigăt.

— Este chiar el, Cristos! șopti altcineva.

— Cristos, Cristos! strigară, în cor, jurnaliștii care se repeziră spre avocat cu mai multă însuflețire decât o făcuseră ciungii și orbii la apariția Mântuitorului.

Cristos se opri o clipă, pentru a le permite oamenilor să-l soarbă din priviri pe îndelete. Milibeia și Miralina, copleșite de fluxul de admiratori care părea să le vizeze și pe ele, se prinseră de mâini și se lipiră de avocat, căutându-i, parcă, protecția. Cristos vorbi:

— Liniște!

Vocea lui tunătoare acoperi toate șoaptele și toate strigătele pline de încântare.

— Astăzi vom face primul pas spre dreptate! continuă el.

Milibeia și Miralina se strânsesă și mai tare una într-alta, tremurând de emoție. Cristos, strălucitor, părea o vedetă de cinema, un monstru sacru al rockului, un extraterestru înțelept și puternic coborât printre pământeni. Privirile extaziate ale oamenilor, microfoanele care se întinseseră pentru a-i prinde și cele mai neînsemnate vorburițe, căldura celor două fete, care îi pătrundea până în măduva oaselor și-l făcea să se înfioare, freamătul mulțimii, fascinată de personalitatea lui dominantă, măreția tribunalului, care îi puneă și mai mult în valoare forța copleșitoare, toate acestea sădeau în sufletul avocatului

un sentiment cronic de invincibilitate, de putere fără margini, capabilă să dezghioace pământul, dacă era nevoie. Aproape că nu mai avea răbdare să dea piept cu judecătorii, să-i umilească prin arta lui desăvârșită, prin capacitatea mesianică de convingere. Dintr-o privire, îi cuprinse pe toți oamenii aceia mărunți care se plecau în fața lui, care-i recunoșteau superioritatea demiurgică. Le surâse ușor și făcu un semn spre cele două fete.

— Ele sunt! tună Cristos. Milibeia și Miralina suspinară.

171

— Priviți chipul tristeții, imaginea inocenței! Întruchiparea purității! Măria și Magdalena! Da, continuă Cristos, iar oamenii se cutremurară la auzul vocii sale răsunătoare, Măria și Magdalena mi-au spălat picioarele, cu lacrimile și cu părul lor. Priviți-le! Ui-tați-vă în ochii lor! Vedeți, nu există ascunzișuri! În ochii lor lucește adevărul!

— Veți cere anularea mandatului internațional de arestare pentru soții lor? se auzi de undeva, din mulțime, un glas de femeie.

Cristos privi roată. Perechi de ochi îl sorbeau, îi așteptau cu evlavie răspunsul. Părea că, odată ce va slobozi primele cuvinte, dreptatea va pogorî din ceruri asupra oamenilor, iar viețile le vor fi curățate de toate păcatele.

— Închideți ochii! tună Cristos, iar oamenii își strânseseră pleoapele, privind curcubeul ce apăru ca prin miracol.

— Imaginați-vă, acum, mandatul de arestare. O hârtiuță mărunță, peste care sunt așternute câteva semne mângălite cu cerneală albastră. O bucată de hârtie mototolită, pătată de liniuțe și beți-gașe. Ați văzut vreodată ceva mai neînsemnat, ceva mai lipsit de valoare, mai derizoriu? Acum, prindeți în mână această hârtie și simțiți-i subțirimea. Simțiți-i fragilitatea, simțiți-i irelevanța. Cum v-ați putea închipui că ar avea forța să smulgă doi soți devotați din brațele soțiilor copleșite de durere? Prin ce miracol? Miracolele le fac doar eu, Cristos! Doaaar eeeu! Necredincioșilor, deschideți ochii!

Oamenii fură aproape orbiți de intensitatea luminii. Înaintea lor, înveșmântat în haine strălucitoare, Cristos părea coborât din ceruri. Ochii îi scânteiau năprasnic, mâinile i se întindeau spre ei. Făptura lui maiestooasă îi covârșea, îi făcea să se simtă mici și netrebnici. Cristos nu mai era om ca toți oamenii, ci o divinitate în fața căreia nu puteau decât să se prosterneze.

— Aaa! sloboziră oamenii într-un glas.

— Cum? bubui Cristos, cutremurând pământul. Fițuica asta infamă să stea în calea mea?! în calea lui Cristos?! A lui Cristooos?! Fărâme o fac!

Toate camerele făcură prim-plan, apoi se retraseră și poporul văzu cum Cristos își vâra mâna în buzunar și scoate o bucată

172

de hârtie. înainte ca cineva să-și dea seama despre ce era vorba, Cristos sfâșie hârtia în zeci de bucățele pe care le azvârli în aer.

— Mă întrebați de mandaaat?! urlă el. Țsta a fost mandatul!

Cristos le porunci fetelor să se urnească din loc, iar ele, suspinând și ștergându-și nasul, porniră spre intrarea principală.

— E un miracol! țipă isteric o femeie. Cristos, mântuiește-ne! Cristos făcu un semn larg cu mâna și le strigă:

— Păcatele vă sunt iertate!

Apoi dispăru în străfundurile tribunalului, printre avocații care, fermecați, nu mai pridideau să-i atingă hainele și să murmure tot soiul de incantații.

în drum spre sala de ședințe, Cristos fu întrerupt de nenumărate ori, de fel și fel de admiratori. Un tânăr avocat i se aruncă înainte și, cu o privire rugătoare, îl imploră:

— Maestre, un autograf!

Cristos îi luă hârtia din mână și mângăli o semnătură. în timp ce semna, observă că pe coală era tipărit un text în toată regula:

— Ce-i asta? se miră Cristos, însă tânărul avocat îi smulse foaia din mână și, cu o plecăciune adâncă, se depărta grăbit.

— În fine, pot fi și generos, mormăi Cristos nemulțumit. În stânga și-n dreapta lui se formaseră șiruri lungi de oameni care îi flancau trecerea. Toți murmurau și scoteau strigăte de admirație.

Milibeia și Miralina erau impresionate. Avocatul le prinse de brațe și le zise:

— Fetelor, până acum a fost spectacol. De acum începe lupta. Sunteți pregătite?

— Suntem, răspunseră fetele într-un glas.

— Bine, zise mulțumit avocatul. Să recapitulăm pentru ultima dată. Milibeia, tu ce faci în timpul procesului?

— Plâng, răspunse Milibeia.

— Dar tu, Miralina?

— Îmi frâng mâinile, răspunse Miralina.

— Vorba vine, spuse avocatul. Ți le frământă. Te foiești și suspini, privești în gol. Îți imaginezi soțiorul fugărit de haitele turbate, singur și speriat. Ce figură faceți când știți că un om este nedreptățit?

173

Fetele se gândiră o clipă, apoi răspunseră.

— Ne încruntăm.

— Dar dacă e acuzat pe nedrept de fapte grave?

— Ne îngrozim, răspunseră fetele.

— Bravo! Dar dacă soții voștri sunt acuzați de fapte grave pe nedrept?

— Plângem cu disperare.

— Nu! Nu cu disperare! se supără avocatul. Ce v-am învățat eu? Disperarea n-are ce căuta aici, în templul justiției! În fața judecătorei nu aveți de ce să fiți disperate, doar vi se va face dreptate. Nu trebuie să aveți nicio îndoială în această privință. Atitudinea corectă este... și vă rog să țineți minte ce vă spun. Da, Milibeia?

Milibeia își afundă privirea inocentă în ochii scânteietori ai avocatului.

— Da!

— Imaginați-vă că jucați într-un film, continuă avocatul. Voi sunteți actrițele, iar judecătoria și asistența – publicul spectator. Nu trebuie să vă gândiți la altceva. Voi sunteți personajul pozitiv, iar procurorul, personajul negativ. Asta trebuie să vadă publicul! Concentrați-vă! În asta constă esența actului de justiție-într-un joc de scenă convingător. Tristețe profundă, dar plină de speranță. Asta trebuie să transmiteți judecătoarei. Sunteți triste, distruse sufletește de răutatea personajului negativ, dar aveți speranță că vi se va face dreptate. Nimeni nu se poate opune acestei chemări, nimeni nu poate rămâne surd la strigătul de ajutor al unui om nevinovat, care își pune în el întreaga speranță. Este o realitate psihologică. Atunci când surioara mai mică plânge pentru că a fost pocnită de fratele mare și rău și vine la mama pentru a cere dreptate, mama nu poate rămâne stană de piatră. Chiar dacă surioara a făcut o prostie, lacrimile, nădejdea că i se va face dreptate, pe care mama o citește în ochii ei, nu pot rămâne fără efect. Niciun om obișnuit nu poate rămâne indiferent. Iar judecătoria, dragele mele, este un om cât se poate de obișnuit. Nu uitați ce v-am spus. Este o gospodină! O gospodină amatoare de telenovele. Nu uitați lucrurile astea! Voi creați atmosfera, iar eu spun replicile. Va fi un spectacol măreț!

174

Cristos fu mulțumit de discurs. Le mai dădăci ce le mai dădăci pe fete, după care, convins că stratagema lui va da roade, le porunci să intre în sală. În timpul care îi mai rămăsese la dispoziție, își recapitula principalele puncte ale pledoariei. „în primul rând”, își zise Cristos, „indivizii sunt teroriști dovediți. Există înregistrări ale serviciilor speciale, mărturii, probe. Ce poți face cu asemenea specimene? În mod normal, singurul obiectiv avocațesc ar trebui să fie evitarea pedepsei capitale.”

Dar nu și în cazul lui. El va cere achitarea! Și nu prin demonstrarea faptului că cei doi nu ar fi teroriști. Nu, nu are

niciun interes să obțină așa ceva. Trebuie să rămână în istorie ca primul avocat din această țară care a reprezentat niște teroriști. Și, ce e mai important, primul avocat din lume care a obținut achitarea unor teroriști dovediți. Va fi ceva colosal, măreț! Nici celălalt Cristos nu ar fi capabil de o asemenea performanță: mântuirea unor teroriști. Desigur, dacă băieții s-ar ruga sincer, poate le-ar mai ușura pedeapsa, le-ar pune o vorbă bună la tată, la judecător. Dar nu mântuire totală! Chiar dacă judecătorul îi era tată – iar aici Cristos strâmbă din nas –, celălalt Cristos nu putea spera la achitare totală. Băieții tot s-ar alege cu niscaiva chinuri în iad. Dar asta în viața de apoi. Aici, pe pământ, aveau norocul unui avocat mult mai iscusit. Unde va eșua avocatul din ceruri, va reuși avocatul de pe pământ. Cristos își dădu seama, ca într-o revelație, că adevăratul lui adversar nu era judecătoarea, nici măcar procurorii, ci celălalt Cristos. Cu el se va duela, pe el îl va birui. Teroariștii puteau spera la o iluzorie iertare divină – dacă îi interesa așa ceva –, dar, pe pământ, Cristos le va șterge toate păcatele.

Așadar, cum va proceda? Mai întâi, lumea, în care Cristos o includea și pe judecătore, trebuie să îi privească cu alți ochi pe teroriști. Când se gândesc la teroriști, oamenii își imaginează niște figuri crunte, întunecate, niște indivizi burdușiți cu materiale explozive, cu dinamită și grenade. Desigur, asemenea oameni trebuie să sfârșescă pe eșafod. Dar dacă teroriștii nu sunt niște monștri, ci niște băieți derutați, niște copii exaltați care au luat-o pe un drum greșit? Niște tineri speriați care își iubesc soțiile... Țsta e un punct foarte important, bărbații care își iubesc soțiile nu pot fi răi. Mentea oamenilor nu funcționează așa – pentru noi,

175

un om ori e bun, ori e rău. Iar un om care își iubește nevasta, și pe care nevasta îl plânge, nu poate fi rău.

„Pentru a demonstra acest lucru, am la dispoziție două argumente solide”, își continuă Cristos raționamentul.

„Unu...” Avocatul se opri o clipă, pentru a-și pune gândurile în ordine. Un reporter se apropie timid, dar Cristos îi făcu semn că nu are timp de interviuri. Ușa sălii de ședințe se întredeschise și le zări pe fete în rândul din față, cu capetele plecate. „Bun”, reluă, „fetele își joacă bine rolul. Am două argumente consistente pentru a demonstra că soții le iubesc. Unu: fetele sunt frumoase, al naibii de frumoase! Cine nu ar iubi asemenea fetișcane și cine, cu așa frumuseți alături, s-ar mai gândi la prostii? Doi: fetele îi iubesc pe ei. Oamenii, când sunt martori ai iubirii devotate, sunt convinși că este reciprocă. Dacă bărbații nu le-ar iubi, i-ar mai plânge frumoasele neveste?”

Cristos își făcu ultimele calcule. Lucrurile stăteau bine, în împrejurările date. Țara întreagă urmărea cu sufletul la gură procesul teroriștilor, iar el era în prim-plan. De fapt, ce țară? Tot mapamondul era cu ochii pe el! Era conștient că trăiește apogeul unei cariere fulminante. Nu-și putea imagina o situație mai favorabilă: era în centrul atenției și nimeni nu se aștepta să obțină mai mult decât o reducere a pedepsei. Achitarea îl va așeza în galeria de onoare a justiției mondiale. Va fi studiat în universități, strategia lui va primi un nume: Metoda Cristos. Calea lui Cristos. Generații după generații de avocați vor urma această cale, deschisă de el.

Timpul era înaintat și procesul trebuia să înceapă. Cristos intră în sală și se îndreptă spre cele două fete. Le văzu lăcrimând și simți cum prinde aripi. Lupta putea începe. Forțele întunericului puteau lovi. El, Cristos, era pregătit să riposteze.

Capitolul 20

Procesul începe

Când, în cele din urmă, judecătoria își făcu apariția, cele două fete se puseră pe bocit, iar Cristos se văzu nevoit să le șoptească, nervos:

— Șșșt! Liniște!

Milibeia și Miralina se potoliră ca prin farmec și prinseră a se uita pe fereastră la soarele care părea că le face cu ochiul. Cristos le făcu un nou semn și le arătă pumnii strânși. Atunci, Milibeia începu să suspine, iar Miralina să-și frământa mâinile frumoase. Era mai mare dragul să te uiți la ele.

Venise și procurorul, un bărbat subțire și înalt, cu o privire meschină și răutăcioasă, dar afișând totodată un aer ușor timorat. În timp ce publicul din sală nu mai prididea cu murmurele admirative la adresa lui Cristos, procurorul se prefăcea interesat de dosar, din care scotea foi peste foi, pe care le înșira pe masă. Din când în când, își ridica privirea și se uita la judecătore, tușind întrebător. La un moment dat, Cristos îl surprinse trăgând cu ochiul la cele două fete, ceea ce îi provocă un zâmbet ironic. Procurorul se încruntă.

— Descheiați-vă nasturii de sus! le șopti avocatul fetelor, iar ele își dezvăluiră pielea albă și fără niciun cusur a pieptului.

În țara aceea, procesele penale respectau, în mare, următoarea procedură: înainte de toate, judecătorul citea cu glas tare numele dosarului, iar cele două părți se ridicau și rosteau cât puteau de limpede „Prezent, reprezint apărarea” sau, după caz, „Reprezint acuzarea”. După succinta introducere, judecătorul prezenta, pentru public, principalele puncte ale cazului, accentuând unele fapte și trecând sub tăcere altele, după cum credea de cuviință. În tot acest timp, procurorul, avocatul apărării și învinuiții stăteau

177

neclintiți în picioare, ascultând expunerea judecătorului sau omorându-și timpul cum știau mai bine. Se cunosc și cazuri când, de pildă, acuzatul s-a adâncit în lectura unei cărți ori s-a apucat să-și taie unghiile, având grijă, desigur, să nu deranjeze pe nimeni cu clănțănitul cleștișorului.

După judecător, venea rândul procurorului, care, de obicei înverșunat, prezenta faptele și obiectivul urmărit – adică o anumită pedeapsă. După care, imediat, își prezenta obiectivul de etapă.

După procuror, venea rândul avocatului. Acesta dispunea de cea mai mare libertate – putea arunca o lumină nouă asupra faptelor, putea ataca prezentarea procurorului, își putea anunța un anumit obiectiv sau, pur și simplu, putea să-i dea cuvântul acuzatului.

Nu era obligatoriu ca acuzatul să intervină în proces, dar o putea face, la aprecierea avocatului. În general, acuzatul miza pe cartea psihologică: lingusea judecătorul, se plângea de asprimea pedepsei cerute de procuror, cerea sprijinul sălii sau își expunea propria versiune, dacă era dispus să riște.

Aceste etape se relauau, uneori la nesfârșit, cu diverse modificări sau adăugiri. De pildă, într-o anumită fază a procesului, apărarea putea chema anumiți martori, își putea schimba obiectivul anunțat inițial, putea solicita întreruperea procesului pe motiv de boală ori putea susține necesitatea strămurării întregului caz.

Procesul, de fapt, fiecare etapă a procesului până la verdictul final, se încheia cu soluția judecătorului. Se întâmpla, de pildă, ca judecătorul să poruncească arestarea acuzatului. În astfel de cazuri, răsăreau, ca din pământ, doi jandarmi plictisiți sau, dimpotrivă, fascinați de propriile roluri, care îl încătușau fără comentarii pe acuzat și îl târau în beciurile tribunalului. Ori, înduioșat de smiorcăiala acuzatului, judecătorul putea amâna procesul pentru ani de zile, ajungându-se chiar la cazuri în care își dădea obștescul sfârșit înainte de următoarea înfățișare. Mai erau și situații în care judecătorul se declara nemulțumit de depoziții și fixa un nou termen în cel mai scurt timp posibil. Și, având în vedere că publicului îi plăceau deciziile cât mai spectaculoase, majoritatea judecătorilor se fereau de amânări și tergiversări.

În orice caz, un lucru era cert. Procedura nu permitea schimbarea actorilor pe parcursul derulării procesului, cu excepția avocatului, în rest, procurorul, judecătorul și, se înțelege de la sine, acuzatul nu puteau fi înlocuiți cu alții. Așa se făcea că, uneori, judecătorul venea răcit cobză la proces, îi contamina și pe cei din sală, inclusiv pe acuzat, care avea posibilitatea de a solicita o amânare. Sau, dimpotrivă, au existat cazuri în care judecătorii se prezentau surescitați, alimentând tot felul de zvonuri. Ba chiar se cunoștea, în analele justiției din acea țară, situația unui procuror care venise la proces după ce, cu o zi înainte, își pierduse piciorul într-un accident rutier. Atunci, prestația sa de toată rușinea a ridicat serioase semne de întrebare cu privire la justetea procedurii penale. În cele din urmă însă, lucrurile au rămas neschimbate.

Și, elementul cel mai interesant, întotdeauna judecătorul ținea seama de reacțiile publicului spectator. Explicația este simplă: dreptatea în procesele penale nu se livrează de dragul dreptății, ci pentru a satisface dorințele poporului. Dacă poporul nu dorește condamnarea unui acuzat, de ce ar trebui să se întâmple așa ceva? Doar instanțele sunt plătite de popor și se află în slujba poporului. Poporul îndrăgește un acuzat și îl vrea aproape, în sânul său? Foarte bine, judecătorul îl va achita. Dimpotrivă, poporul decide că un anumit acuzat trebuie băgat la zdup pentru că îi este antipatic, chiar dacă dovezile împotriva lui sunt cu totul palide? În acest caz, judecătorul are o marjă de manevră foarte îngustă. Poate pronunța o sentință de achitare, dar se expune oprobriului public: poporul hotărăște că acel judecător nu îl mai reprezintă cu loialitate și, din acest motiv, autoritățile superioare sunt nevoite să-l demită.

Desigur, poporul era reprezentat de publicul din sală, iar dorințele sale erau exprimate de reacțiile acestui public. Dacă publicul aplauda frenetic prestația avocatului, interpretarea era evidentă: poporul credea în nevinovăția

acuzatului. Dacă, din contră, prestația procurorului era primită mai bine, acuzatul își putea lua adio de la slobozie. Se înțelege de la sine că un interes scăzut al publicului lăsa judecătorului o libertate de mișcare mai mare.

180

De data aceasta, chiar dacă procesul era abia la început, interesul presei și al publicului era enorm. Sala era ticsită de oameni de toate felurile care veniseră fie dintr-o obligație profesională, fie din spirit civic, fie de curiozitate, fie din admirație pentru Cristos. Bărbați, femei, chiar și copii de școală primară așteptau cu sufletul la gură intervenția faimosului avocat. Studenți la drept, ziariști de toate orientările, bătrânei dezorientați care nimeriseră în sală mai mult din greșeală, reprezentanți ai personalului administrativ al tribunalului, inclusiv șeful de sindicat, oameni simpli de pe stradă atrași de hărmălaie, care, neavând ce face, se luaseră după mulțime și nimeriseră în sală, reprezentanți serioși ai statului, care își priveau ceasurile, nemulțumiți că obligațiile de serviciu îi purtau pe drumuri, actrițe dornice să învețe din prestația celebrului avocat sau, pur și simplu, oameni care intenționau ca în viitorul apropiat să-și târască vecinii sau neamurile într-un proces și doreau să cunoască procedura; toți aceștia se aflau în sală și numărau secunde până la intervenția avocatului.

Dar procesul urma să fie deschis de judecătoare. Aceasta, o femeie grasuță, cu un surâs jovial, cu fața plină de negi dizgrațioși, se străduia ca, prin amabilitate, să-și atragă simpatia publicului.

— Vă rog, începem, spuse ea de câteva ori, însă oamenii fie nu o auzeau, fie mai aveau să-și spună câte ceva, să comenteze nefericirea celor două fete, pentru că încercarea fu repetată de câteva ori înainte ca publicul să se potolească. În momentul în care în sală nu se mai auziră decât murmure și reglări de voce, judecătorea începu: Stimată audiență, spuse ea, zâmbind cu

înțelegere și privind în direcția unui copil care se înecase cu o bomboană, astăzi începem procesul în care doi cetățenii saudiți, Safir Musaca și Camil Abac, sunt acuzați de planificarea unui atac terorist de o amplitudine fără precedent: aruncarea în aer a clădirii Parlamentului.

Judecătoria face o pauză pentru a permite publicului, mai puțin familiarizat cu respectiva cauză, să înțeleagă pe deplin gravitatea faptei, după care continuă:

— În sprijinul acestei acuzații, domnul procuror a depus la instanță trei dosare cu probe, din care va face, în scurt timp, o

181

selecție pentru dumneavoastră. Procesul se desfășoară în absența acuzaților, care nu sunt de găsit, și, din această cauză, sunt reprezentați de cele două soții, Milibeia Musaca și Miralina Abac.

În timp ce judecătoria își prezenta expunerea, publicul din sală începu să dea semne de plictiseală. Studenții prinseră a șușoti între ei, copilul îi ceru mamei voie să meargă la toaletă, iar doi dintre oamenii de pe stradă își amintiră brusc de niște obligații care nu sufereau amânare și îi rugară pe vecini să le facă loc pentru a putea ieși. Toate acestea produsă o oarecare rumoare, care o deranja în mod vădit pe judecătore.

În schimb, procurorul era nervos de-a binelea. Din momentul în care Cristos îi ghicise slăbiciunea și le pusese pe cele două fete să se descheie la decolteuri, procurorul nu mai avea liniște. Degeaba încerca să se controleze, spunându-și că deznodământul aceluși proces, în care avea să fie implicat ani buni, este crucial pentru viitorul carierei sale. Degeaba își aminti de nevastă și de copilași, degeaba și le imagină pe cele două fete în ipostaze monstruoase, cu bube pe față și picioare – pielea albă și netedă a piepturilor perfecte îl agita cumplit.

Nu i se mai întâmplase niciodată așa ceva și se temea că o să se bâlbâie, că o să se facă de râs în fața publicului. Intervenția judecătorei se apropia de sfârșit și, din clipă

În clipă, urma să îi dea cuvântul pentru a prezenta complicatele dovezi rezultate din interceptările telefonice și din filajul realizat de serviciile speciale. Și-l aminti pe agentul secret care îi prezentase, cu mai bine de șase luni înainte, dosarul cu probe. Un grăsan jovial care numai la serviciile speciale nu te-ar fi trimis cu gândul. În timp ce-i expunea probele rezultate din interceptări, grăsanul își băgase degetele în prăjitura pe care procurorul și-o ținea pe birou. Ce maniere!

— Având în vedere această situație, continuă judecătoria, intimidată de reacția publicului, vom începe astăzi procesul penal al numiților Musaca și Abac. Domnule procuror, aveți cuvântul.

Judecătoria își dădu drumul pe scaun, având senzația pregnantă că nu o ascultase nimeni. Pentru a-și masca tulburarea, își încruntă sprâncenele și-l țintui aproape furioasă pe procuror.

182

Crezând că judecătoria îi observase ocheadele neobrăzate, procurorul se ridică neliniștit în picioare și, aruncând priviri neutre peste ochelari, începu:

— Dovezile sunt de necontestat! Vinovăția acuzaților este mai presus de orice îndoială!

Vorbind, nu se putea abține să tragă cu ochiul la cele două fete. Se gândi că își formase un nou tic nervos. Pe vremuri, strâmba din nas și făcea cu ochiul. Pur și simplu nu se putea abține. Avusese ticuri dintre cele mai ciudate. Își rotea capul, ridica din umeri, pocnea din picior sau căsca gura. Ba chiar, pe la treizeci de ani, începuse să tușească într-un fel foarte bizar, care îi atrăsese o mutare disciplinară la o altă instanță. Cu toate acestea, de câțiva ani crezuse că a scăpat de această pacoste, pentru ca acum, pe nepusă masă, să revină într-un mod atât de neplăcut.

Piepturile fetelor erau irezistibile. Procurorul nici nu mai știa ce spune, că se pomenea sucindu-și gâtul spre cele două fetișcane, care îi întâmpinau privirile cu suspine

amare. Oricât se străduia să se uite înainte, la judecătoria cea urâtă și încruntată, mișcarea aproape spasmodică a gâtului se producea și privirea îi rămânea ținută de pielea albă și curată.

„Adevărat blestem!” își zise procurorul, făcând eforturi supraomenești să-și controleze cuvintele. Tot mișcându-și capul încoace și încolo, observă surâsul aproape imperceptibil al lui Cristos și înțelese, dintr-odată, că întreaga tărașenie fusese pusă la cale de avocat. Înverșunat, simți cum îi revin puterile și luciditatea, își privi furios adversarul. Lupta se dădea între ei doi, arabii aproape că nu mai aveau nicio importanță. Singurul lucru care conta era să câștige bătălia cu fanfaronul care ajunsese să irite întreaga tagmă a procurorilor. Parcă se și vedea felicitat de colegi și de șefi după ce îl va zdrobi, îl va face una cu pământul. Cu siguranță, va fi promovat în funcție. Iar nevasta lui, care își petrecea timpul zburând în avioane de-a lungul și de-a latul Europei, îl va privi cu alți ochi.

Toate acestea depindeau, în bună parte, de rechizitoriul din acea zi. Parcă simțind o schimbare în atitudinea procurorului, foșnetele și șușotelile publicului încetară.

183

— Statul cere pedeapsa cu închisoarea pe viață pentru numiții Musaca și Abac! strigă procurorul, cu ochii scăpărând. Implicarea lor în planificarea complutului atentat nu lasă loc ni-cuunui dubiu. Cei doi au fost filmați, înregistrați și urmăriți pas cu pas de serviciile noastre speciale. Dialogurile pe care vi le voi prezenta sunt edificatoare.

Procurorul aruncă o privire spre Cristos, pentru a vedea efectul discursului său devastator. Avocatul continua să privească imperturbabil înainte, cu același surâs diafan împodobindu-i chipul neted. Procurorul se înfurie și mai tare:

— Citez: Abac către Musaca: „Pasărea de foc va zbura peste casa gigantică.” Musaca: „Va țâșni din colivia

noastră.” Din nou Abac: „Mai întâi trebuie să cumpărăm grăunțele. Fără grăunțe, păsărică nu pleacă nicăieri.” Musaca: „Trebuie să mergem la târg. Vorbește cu bărbatul bărbos.” Abac: „Vorbești de bătrânul Avram, tatăl nostru?” Musaca: „Da, cumnate, bărbosul. Bărbosul de pe insulă.” Musaca: „Il contactezi prin Cămilă și îi dai recolta de la șerif.” Abac: „Nu știam de șerif. Garantezi pentru el, safirule?” Musaca: „Pe viața urmașilor mei. Pe ochii tăi, Cameo!”

Înainte de a continua, procurorul dădu câteva explicații:

— Pasărea de foc este explozia care trebuia să arunce în aer casa gigantică, adică Parlamentul. Grăunțele sunt bombele, iar Avram este capul rețelei teroriste. Șeriful este un complice, un cetățean...

Procurorul se opri, răzgândindu-se. Renunță să le mai dezvăluie identitatea șerifului.

— Convorbirea a fost inclusă în dosarul depus la instanță. După ce pun la cale aruncarea în aer a Parlamentului, Abac și Musaca se întâlnesc într-o casă conspirativă și vorbesc despre retragere. Vă atrag atenția că nu este vorba despre un atac sinucigaș, cei doi pregătindu-și în detaliu dispariția. Abac către Musaca: „Totul e pe ceas. Planta înflorește la ora stabilită. Atunci noi vom fi pe cai.” Musaca: „Pentru asta, cumnate, ne trebuie pelerina.” Abac: „Pelerina este la loc sigur, la centrul ornitologic. La aripi.” Musaca: „Ne îmbrăcăm amândoi?” Abac: „Nu, nu, doar omul din vest. Noi iubim țărâna, cumnate. Prin țărână ne târâm.”

184

Procurorul își trânti foile pe masă. Își roti privirile de jur împrejur, cu un aer triumfător.

— Pelerina este biletul de avion, iar țărâna șoseaua. Băieții își plănuiau evadarea pe carosabil, ca să nu dea de bănuț. Totul este cât se poate de clar!

Rechizitoriul nu se sfârșea acolo, dar procurorul dădea impresia că își atinsese ținta. Odată citite acele frânturi de conversație, se relaxase, fiind convins că publicul a

trecut de partea sa. Dinspre judecătore, nu avea nicio emoție. Știa cât de conștiincioasă e femeiușcă aceea, cum va citi ea dosarele din scoarță-n scoarță. Emoția i-o producea publicul. Cu o audiență ostilă, dușmănoasă, de partea lui Cristos, judecătoreea nu ar fi îndrăznit să-i înfunde pe arabi. Din acest motiv, câștigarea publicului era o chestiune vitală.

Procurorul nu prididea să vorbească. În timp ce citea, prin cap îi roiau sumedenie de gânduri. „Cât de ciudată e viața”, își zise. „Acum cinci minute, fetele astea mă înnebuneau, acum mi se par ridicole. Ce e cu lacrimile astea, cu chipurile lor plânse? Pe cine își închipuie că amăgesc? Toată lumea a înțeles: aici se judecă doi monștri cu față umană, doi criminali, două bestii ticăloase.” Își aminti, pe neașteptate, de prima lui iubire. O colegă de serviciu pe care o țintuise zile întregi cu privirea, înainte de a-și lua inima în dinți ca s-o invite la film. N-avea să uite niciodată replica ei când îl refuzase: „Nu pot merge, pentru că am o întâlnire la ora respectivă. Dar oricum n-aș veni.” După o clipă, înțelegând, poate, cât fusese de rea, adăugase: „Sper că nu te-ai supărat.” „Nu, nu”, bâiguise procurorul și, de atunci, femeia aceea încetase să mai existe pentru el. Uneori se și mira de atâta tărie de caracter. „Ce-o fi zicând”, se întreba el, satisfăcut, „cu siguranță se miră teribil de purtarea mea. În loc să plâng, să suspin după ea, o ignor cu desăvârșire.”

Încet-încet, rechizitoriul i se apropie de sfârșit. Zumzetul reîncepuse în sală și procurorul își spuse că e timpul să încheie. O privi pe judecătoreea drept în ochi, îi aruncă avocatului un surâs disprețuitor și conchise:

185

— Voi intra în detalii la înfățișările ulterioare. Acum solicit înscrierea în dosar a solicitării oficiale de întemnițare pe viață. Totodată, solicit prelungirea mandatului internațional de arest.

Judecătoarea, care aproape așipise, se scutură puțin, pentru a se înviora și anunță momentul așteptat de toți:

— Are cuvântul domnul avocat Pompilodor Dumitrov. Dumitrov nu se ridică numaidecât. Surâzând inefabil, făcu un semn discret către judecătoare. Apoi bătu ușurel cu palma în pupitru și își dresе vocea. În secunda următoare era în picioare, iar publicul avu șansa să-l admire în toată măreția sa.

— Cristos, Cristos! murmurară oamenii.

Studentii luară poziție de drepti, iar copilul cel zburdalnic încetă să se foiască și își privi întrebător mama. Aceasta îl strânse de mână și-i șopti plină de venerație:

— Este Cristos!

Înainte de a-și începe mult așteptata pledoarie, Cristos se întoarse spre cele două fete și le privi cu insistență. În ochii lui oamenii putură zări un amestec neobișnuit de sentimente: compasiune, revoltă și grijă părintească. După ce își umplu privirile cu acele trăiri sufletești, Cristos își roti ochii în sală, căutând să realizeze contact vizual cu cât mai mulți oameni. Tineri, bătrâni, avocați debutanți, procurori ratați și femei ofilite primiră un flux implacabil de energie emoțională care le modelă sufletele și chipurile. Procurorul, care se întorsese instinctiv în direcția în care privea avocatul, observă cu uimire cum de pe fețele oamenilor dispărea orice trăire personală, ca și cum din creier le pierise orice gând, orice impresie. Contrariat, se întoarse spre judecătoare. Aceași preschimbare, aceeași privire goală. Judecătoarea era transfigurată, un recipient gol pe care Cristos se pregătea să-l umple cu propriile idei. Rechizitoriul lui se dusese pe apa sâmbetei ! Procurorului nu-i venea să creadă. Pentru a curma această transă aproape miraculoasă, prinse a tuși ciudat, ca pe vremuri.

— Liniște! tună judecătoarea.

Milibeia și Miralina, simțind transformarea petrecută cu oamenii din sală, uitară să mai suspine. Cristos se aplecă

spre ele și le strânse, pe rând, de mână. își încleșta buzele, iar din ochi azvârli fulgere. Apoi tună:

187

— Da, soții acestor sărmane au păcătuit! Da, gândurile lor au fost necurate! Da, au mers pe drumul pierzaniei!

Cristos făcu o pauză și-și plimbă ochii necruțători peste chipurile uimite ale oamenilor. Miralina și Milibeia îl priveră întrebător, iar el se aplecă din nou și le prinse ușor de mână. Din ochi li se prelinseră lacrimi.

— Și tocmai aceasta este drama! Aceasta este tragedia unor oameni curați! Aceasta este nedreptatea pe care vă chem s-o îndreptați!

Vocea lui părea să acopere gândurile oamenilor. Subjugați de el, aceștia se lăsară purtați departe, pe unde nu umblaseră niciodată. „I-am zdruncinat, iar acum îi amețesc. Apoi sunt ai mei”, își zise Dumitrov.

— Imaginați-vă, strigă el, două fete frumoase și curate. Ima-ginați-vă, apoi, doi băieți buni, pâinea lui Dumnezeu. Sunt băieții voștri, sunt băieții mei. Au inima curată. Nici nu se poate altfel, sunt sânge din sângele nostru, suflet din sufletul nostru. Îi știți, au crescut sub ochii voștri. I-ați văzut făcând primii pași, i-ați văzut în prima zi de școală. I-ați văzut veseli, i-ați văzut triști. I-ați văzut loviți, nedreptățiți. Sunt băieții voștri, gândiți-vă la ei! Sânge din sângele vostru. I-ați văzut iubind, i-ați văzut greșind. I-ați văzut atrași de viață, de amestecul acesta sublim de bucurie și durere.

Judecătoarea îl privea uimită, nemaîntelegând nimic. Ce era cu acei băieți? Ce legătură aveau ei în cauză? De ce avocatul nu se referea la lucruri concrete, la articole de lege și la circumstanțe atenuante? De ce le recunoștea, de la bun început, vinovăția?

Procurorul era buimăcit de-a binelea. În momentul în care își încheiase rechizitoriul, o privise pe judecătoare în ochi și sclipirea pe care o văzuse îi dăduse speranța că victoria îi aparține. Acum însă, în ochii ei nu putea citi decât confuzie. Nu atât cuvintele pe care le rostise blestematul

de avocat, cât felul în care le spusese avuseseră darul de a spulbera toată impresia de rațiune pe care se străduise cu atâta migală să o construiască.

Apoi oamenii. Haita aceea sălbatică, de manifestarea căreia judecătoria, justiția, întreg Universul trebuia să țină cont. „De

188

ce nu este posibil”, se gândi procurorul, „să dăm un verdict pe placul nostru și în ciuda maselor? De ce trebuie să ne gândim mereu la ele? De ce trebuie să depindem de capacitatea lor limitată de înțelegere?”

Procurorul privi pe geam și văzu o grămadă de nori zvârco-lindu-se pe cer. Până la urmă, de ce trebuia el să-și bată capul? Dacă mulțimea îl iubește pe Cristos, de ce să îi stea el în cale? Las' să-l iubească, să-i facă temenele, să i se închine. Atâta pagubă. Poate ar fi mai bine să abandoneze procesul, să arunce prosopul. Ce i-a trebuit lui terorism? Nu-i stătea mai bine cu furtişaguri, înşelăciuni și violențe de tot felul? Se gândi aproape cu drag la hoți și la tâlhari. Nimeni nu se lupta în mod serios pentru ei. Erau victime sigure. Era o plăcere să-i acuzi, să-i arăți cu degetul. Sărmanii își plecau capetele, iar avocații ridicau din umeri. Cine îi pusese să fure? Cine îi pusese să dea în cap? Acum n-aveau decât să plătească!

Își aminti cu plăcere de procesul în care obținuse cincisprezece ani pentru un tâlhar. Nenorocitul intrase prin efracție într-o casă respectabilă, furase ce îi ieșise în cale și, la sfârșit, nu găsisese altceva mai bun de făcut decât să o pocnească pe proprie-tăreasă cu un vâtrai. Nu în cap, ci la picioare. Parcă-l vedea pe individ în sala de judecată. Pocăit, cu capul plecat, abia dacă a reușit să îngaime două vorbe. Judecătorul l-a tratat cu asprime, s-a încruntat la el, iar oamenii au încercat să-l linșeze. În fond, ce avusese cu bătrânica? Cei cincisprezece ani fuseseră un flecușteț, ar fi putut obține și spânzurătoarea, la o adică.

în schimb, teroriștii... Ce este în mintea acestor oameni e greu de înțeles. Dorința lor viscerală de a ucide în masă, prin-tr-un act spectaculos, prin care încearcă să înspăimânte guverne și popoare, pare aproape de domeniul misticului. Fiind atât de departe de activitățile de zi cu zi ale oamenilor, actele teroriste par de pe altă planetă, picate din cer. „Se știe”, se gândi procurorul, „că toată lumea fură, minte și lovește... Dar atacuri teroriste?” Este dincolo de puterea de înțelegere a omului de pe stradă, a publicului. Și, din cauza asta, procesele teroriste sunt urmărite ca un spectacol dintr-o altă lume, ca un fdm, în care poți simpatiza cu personajul negativ dacă are umor, dacă pare nedreptățit

189

sau dacă, de pildă, face torul dintr-o convingere imensă, de nezdruccinat.

Cristos își continua pledoaria, iar oamenii îl ascultau cu gura căscată. În timp ce vorbea, părea că s-a înălțat cu o jumătate de metru, că vorbește de undeva de sus, din nori.

— Mandat internațional de arestare? ți-pă Cristos, de parcă ar fi fost ars cu fierul roșu. Pentru copiii noștri?! Pentru sărmanii noștri copii, victime ale naivității, ale candorii?!

Cristos se încruntă și își pironi privirea într-un punct din tavan, căutând, parcă, dreptatea. Apoi trase aer în piept și, cu puteri noi, continuă într-un alt registru:

— Permiteți-mi, stimată doamnă judecătore - și Cristos își plecă ușor capul în fața femeii -, să vă expun cazul într-o lumină corectă și cu detaliile necesare. Înainte de a atenta, în necunoștință de cauză, asupra integrității Parlamentului, Camil și Safir trăiau în sânul unei familii curate, țărănești, și își câștigau cinstit existența, muncind pământul. În dimineața zilei de patru aprilie anul curent, în fața curții personale s-a înființat un individ bărbos, îmbrăcat neglijent. S-a prezentat cu numele de Ismail. S-a adresat băieților noștri în limba arabă, cu rugămintea de

a-l ajuta într-o chestiune de viață și de moarte. Mama lui, le-a explicat, plecase în pelerinaj la Mecca și nu se mai întorsese, în schimb, la trei luni după dispariția ei, a primit o scrisoare din Algeria prin care era amenințat de un anume Safir, beduin, că, dacă nu îi va înapoia statueta pe care tribul lor o venera de sute de ani, îi va căsăpi neamurile din Alger. Întâmplarea face că Ismail avea trei unchi în Alger, proprietari de cinematografe, înfuriat, i-a răspuns lui Safir că nu are cunoștință de nicio statueta, dar că este convins de legătura dintre dispariția mamei sale și amenințare. În scrisoare pomenea de un anume Mustafa, șef de trib din sudul Algeriei, care, spunea el, e pregătit să-și adune oamenii și să pornească la luptă împotriva tribului de beduini. Safir nu i-a răspuns, în schimb, după nici o săptămână, s-a trezit la ușă cu un marinăr vânjos, care i-a pus pistolul la tâmplă și i-a poruncit să-l urmeze. Toate acestea se întâmplau în Africa de Sud, unde Ismail își avea sălașul. Marinarul, care s-a recomandat drept Hassan, l-a purtat legat la ochi prin mai multe țări până

190

când i-a permis să vadă marea pe chei, în Istanbul. Acolo, dintr-o mașină, a coborât un individ chelios, îmbrăcat în straie albe. Individul i-a vorbit de mamă-sa și de lacrimile ei amare. Ismail a încercat să-i ia gâtul, dar trei zdrahoni au apărut ca din pământ și l-au umflat de pumni. Apoi a fost purtat pe întuneric până într-un beci în care și-a petrecut săptămâni întregi. Într-o zi, când nu mai spera să-și vadă nici mama, nici cele două neveste și nici unchii din Alger, a fost poftit, cu blândețe, într-o încăpere luminoasă.

Cristos adăugă detalii peste detalii, introducând personaje și locuri noi și legături de tot felul, din care nimeni nu înțelegea nimic. Doar că, fiind vorba de Cristos, nimeni nu își putea imagina că povestea nu are nicio noimă. Toată lumea, de la judecătore la cel de pe urmă spectator, era convinsă că nu înțelege, că, din cauza

oboselii, îi scapă unele detalii, unele accente, din pricina cărora povestea părea încâlcită și lipsită de orice logică. „Ar trebui să dorm mai mult”, își zise judecătoarea, abia stăpânindu-și un căscat. „Mă așteptam eu ca procesul teroriștilor să fie complicat, dar nici chiar așa.” Privind în sală, observă cum toți oamenii se uită cu ochi mari, exprimând surprinderea. „Se vede treaba că lucrurile sunt foarte interesante. Din păcate, dacă am ratat începutul, acum nu mai înțeleg nimic.” Aproape se resemna, în timp ce avocatul îl introduse în scenă pe un anume Jan, negustor de cereale din Bmo, judecătoare își mărturisi, resemnată, că povestea a depășit-o complet. „Cel puțin să fiu atentă la concluzii”, își zise, „și să citesc dosarul cu mai multă atenție.” își aminti cum, cu o seară înainte, se certase cu bărbatu-său. Se săturase să-l vadă tolănit pe canapea cât era ziua de lungă în timp ce ea își măcina sănătatea studiind dosare penale. îi pusese în vedere să se angajeze, să-și găsească o ocupație. Nu avea nevoie de banii lui. Câștiga ea destul, cu vârf și îndesat. Dar o ocupație era vitală, pentru că, pur și simplu, nu mai suporta să-l vadă lenevind. Nu avea nicio pretenție, se putea înscrie ca voluntar într-o asociație de protecție a greierilor de Patagonia ori putea milita pentru combaterea micii glaciațiuni. Orice ar fi mulțumit-o, mai puțin trândăveala.

191

Cristos ajunsese la ginerii Ccrit. Printre alte gânduri care îl frământau, creierul judecătoarei fu străfulgerat și de următoarele fraze:

— Musaca și Abac n-au avut de ales, este evident pentru oricine. Puși în fața amenințării lui Zarif, care îi asigurase că frumoasele și iubitele lor soții vor deveni hrană pentru hiene, sărmanii băieți au fost nevoiți să consimtă. Băieții mei, băieții voștri! Dragii noștri băieți! Vedeți dumneavoastră, oftă Cristos, așa se întâmplă când dragostea este prea mare. în interiorul creierului se produce o serie implacabilă de reacții chimice care ne

anihilează voința. Cu siguranță știți despre ce vorbesc – Cristos surâse amar –, și noi ne-am pierdut capul la vremea noastră. Ehei, e mult de-atunci! Acum a venit vremea copiilor. Dar ei sunt fragezi, naivi, și-ar da viața din dragoste, continuă Cristos uitându-se muștrător la Milibeia și Miralina, care își ascunseră fețele în mâini, smiorcăindu-se. Dragii de ei...

Cristos dădea impresia că, din cauza emoției și indignării, își pierduse șirul gândurilor. Repetă de câteva ori „dragii de ei, dragii de ei...” până când zări, pe chipurile oamenilor, reacția dorită. Atunci, scuturându-se, strigă:

— Au căzut în plasă! Zarif le-a expus planul din care ei nu au înțeles mare lucru, sărmanii. Le-a vorbit de păsări de foc, de aripi, de grăunțe. Domnul procuror a povestit foarte cursiv... Sunt copiii noștri... Ce ar spune ei, sărmanii, dacă un criminal în serie, o bestie cu față umană, le-ar mârâi într-o zi, tocmai atunci când nădușesc pe ogor, bătuți de soare, „Băieți, dacă nu aruncați în văzduh pasărea cu aripi de foc, vă spintecăm nevestele”? Ce ar spune, sărmanii? Putem noi înțelege durerea lor? Putem noi cuprinde, cu mințile noastre înecate în bunăstare și liniște, tulburarea sufletească îngrozitoare care i-a măcinat?

Judecătoarea, care făcea eforturi uriașe pentru a reveni pe linia de plutire, clătină din cap, aprobator. Parcă îl și vedea pe feciorul ei căscând gura după fete. Lipsit de autoritatea părintească, cu un tată moale și leneș și o mamă importantă, ocupată, băiatul își pierduse busola: ar fi mâncat jăratec pentru orice pipiță. Chiar îi spusese într-o zi: „Mamă, pentru iubita mea aș arunca în aer și satelitul natural al Pământului!” „Sărmanul de tine, cu
192

iubita ta cu tot”, îi răspunsese ea, „te-ar cerceta procurorii pentru terorism extraterestru.” Chiar așa îi spusese, de parc-ar fi avut o premoniție. Și, la urma urmei, fără Parlament mai pot trăi oamenii, dar fără

Lună?! Ar lua-o razna mările, fluviile și s-ar petrece tot felul de alte asemenea catastrofe naturale.

Cristos se pregătea să încheie. În acea primă fază, avea de îndeplinit două obiective: sensibilizarea oamenilor și a judecătoarei față de soarta vitregă a bieților Musaca și Abac și, concret, anularea mandatului de arestare internațională. Nu avea nici cea mai mică emoție. În timp ce vorbea, simțea cum degajă energie, își simțea cuvintele intrând ca niște cuțite în creierul oamenilor, îi venea să strige: „Închinați-vă mie, uitați-l pe celălalt Cristos. Eu sunt Mesia, Cristosul cel adevărat! Pot face minuni, vă pot șterge păcatele. Atingeți-mă, sărutați-mă, îngenuncheați înaintea mea. N-am nevoie de jertfe, religia mea e clădită pe baze economice. Rațiunea, eficiența, profitul sunt noile porunci. Uitați de neprihănire, uitați de smerenie, uitați de iubire, uitați de credință. Adevăratul Cristos vă așteaptă cu un contract. Și nu uitați banii, noua și adevărata credință!”

Încheierea fu epocală. Cristos își înălță brațele spre cer, iar cele două fete se agățară de el, hohotind îndurerate. Procurorul privea prostit, nemaifiind în stare de niciun gest. Judecătoarea simți că trebuie să se ridice în picioare. Nu știa de ce, dar așa îi spunea instinctul. Discursul acestui avocat măreț o cutremurase, o învățase ce înseamnă dăruirea, credința într-un ideal, forța nemăsurată a gândului. Îl privea copleșită, uimită, tremurând de emoție. Bărbatul acela frumos avea o putere de nebănuire, nepământescă, în acel moment, i-ar fi acceptat orice.

Odată cu ea, săriră de pe scaune și oamenii. Ca la un semn, se prinseră de mâini și se uitară unii la alții cu dragoste. Femeile zâmbiră galeș, iar bărbații își văzură chipurile strălucind de bunătate.

Cristos le strânse la piept pe cele două fete și slobozi un răcnet: — De ce să-i hăituim pe copiii noștri? De ce să-i alungăm în pădurea întunecată? Eu la ei am venit, la ei am fost trimis! Lăsați-i să se întoarcă în familie, la iubirile

lor. Soțiile dragi plâng, sărmanii părinți plâng și ei. Sunteți mamă – Cristos se

194

întoarce spre judecătore, care îl privea fascinată –, lăsați-i pe copii să vină la mine! Rupeți mandatul, faceți-i mici fărâme!

Judecătoreea înhață o hârtie de pe masă și, ridicând-o deasupra capului, strigă:

— Mandatul nu mai există! L-am făcut bucăți! Copii, veniți acasă. Intoarceți-vă la mămicile voastre!

Și, înainte ca procurorul să-și dea seama ce se petrece, judecătoreea făcu hârtia ferfeniță. Oamenii își ridicară brațele în aer și țipară într-un glas:

— Slavă lui Cristos! Slavă ție, Cristoase!

— S-a făcut dreptate! Țipă Cristos. Nevestelor, fugiți acasă la soții voștri! Nu mai pierdeți o clipă, chemați-vă soții acasă! Băieți, veniți acasă! Sunteți liberi, Cristos v-a mântuit!

Pentru că Milibeia și Miralina ezitau, neștiind ce să facă, Cristos le prinse dragăstos pe după umeri și le împinse ușor spre ieșire.

— Nu mai stați, copile dragi! Cristos v-a mântuit!

În timp ce fetele Ccrit se depărtau suspinând și mulțumind cu lacrimi în ochi, Cristos se lăsă în voia mulțimii, atins, mângâiat și adulat. Văzând, prin ușa deschisă de fete, zecile de reporteri așteptând afară, le făcu un semn larg.

— Veniți și spuneți poporului despre această minune, veniți la Cristos!

Capitolul 21

Andronic Regina descoperă o lume pierdută

Copiii nu suportă singurătatea. Abia când adulții îi părăsesc, înțeleg ce înseamnă să fii singur. Și suferă profund. Și sunt speriați, teribil de speriați. Și se refugiază în brațele primului om mare care le iese în cale.

Andronic Regina nu a fost o excepție. Singur, părăsit, s-a îndreptat spre unica persoană care fusese întotdeauna

bună cu el: bunica lui. Trecuseră ani de zile de când nu o mai văzuse, însă casa ei, așa mărunță și modestă cum era, întruchipase, în tot acest timp, fericirea pierdută. Nu de puține ori o visase, își închipuise că se află acolo, printre lucrurile acelea dragi. Drumul într-acolo îi era atât de cunoscut, de parcă mai ieri ar fi călătorit cu autobuzul peste hârtoapele de la țară, care-i trezeau calde amintiri. Își reveni neașteptat de repede și, printre suspine, își încropi un mic bagaj cu lucrurile la care ținea cel mai mult: un briceag, tricoul roșu, niște pantaloni scurți, o pereche de adidași și câteva perechi de ciorapi. Înainte de a ieși din casă, aruncă o ultimă privire la apartamentul în care își trăise scurta viață de adult. Nimic nu îl mai ținea acolo, totul îi părea străin și gol. Plecă fără să încuie ușa și, după un drum în care emoția îi creștea cu fiecare kilometru, se opri în fața casei bătrânești. Nimic din trecut nu îi era limpede, iar de Prințesa aproape că nu-și mai amintea, de parcă ar fi mistuit-o timpul. Însă casa aceea însemna totul pentru el.

Bunica era în curte și spăla rufe într-un lighean. Era așa cum și-o amintea: mărunțică, încărunțită, împăcată cu viața. Când l-a văzut, a înțeles repede că ceva rău se întâmplase. Cu toate acestea, nu l-a întrebat nimic, ci doar l-a strâns în brațe și l-a sărutat, cu un amestec ciudat de dragoste și stinghereală.

195

Spre seară, după o masă simplă, sănătoasă, l-a condus într-o cameră pe care el a botezat-o imediat „camera copilăriei”. Îi era dragă casa aceea care-i aducea aminte de un timp pe care nu și-l putea explica pe deplin. Baia veche, cu chiuveta ei înfundată și abandonată, devenită culcuș pentru păianjeni, bucătăria pe care bunica nu mai avea putere să o spele, soba de teracotă, unde abia aștepta să-și încălzească picioarele, tufele de trandafiri pe care i-a numit „trandafirii mei”, toate insectele din casă și din curte, bătrânul câine care, în fața entuziasmului afectuos al musafirului, nu se putuse hotărî dacă să-l latre

sau nu, ceea ce îl făcuse pe Andronic să exclame, fericit: „Nu m-a uitat, păduchiosul!” Și, în sfârșit, toate lucrurile acelea mărunte care formează universul oamenilor de la țară: strachina pisicii, stratul de ceapă, burlanele ruginite, puțul cu căldarea lui găurită, merii, prunii, cireșii și toți ceilalți pomi de care se simțea atât de apropiat, porumbii în care a învățat repede să se ascundă și toate plantele și vietățile care își duceau viața în natură, departe de oraș. Toate îi erau dragi și la toate alerga dimineața, când se trezea. Până și oamenii îi păreau altfel când îi privea printre copaci. Lipsiți de lucrarea propriilor mâini, oamenii păreau mai buni, mai blânzi, mai înțelegători.

O perioadă, Andronic a trăit o viață fericită la țară, departe de orașul care îl trădase. De altfel, nu-și amintea aproape nimic din anii petrecuți acolo, nici de Prințesa, nici de spectacolele lui umoristice, nici de iluzia pe care o trăise alături de agentul de pază. Din tot trecutul lui, îi reveneau în minte, când și când, numai imagini din copilărie, o copilărie care semăna cu viața lui de acum. La fel ca odinioară, Andronic se trezea dis-de-dimineață și dădea fuga în ocolul găinilor, unde bunica îl privea cu duioșie și-i povestea de pui și de cocoși, de jder, de purcel și de capre.

Adică exact ce își dorea Andronic să audă. Din astfel de lucruri era formată, acum, lumea lui. Din animale și gândăcei, din pietre, fire de iarbă și copaci, din nisip și fluturi, din nori și ploaie. Atunci când vremea era urâtă și din cer turna cu găleata, Andronic se ascundea în magazie și, prin ușa întredeschisă, privea, uimit, dezlănțuirea naturii. Vedea lucruri pe care oamenii mari nu le puteau vedea. Vedea păsărelele ascunse de ploaie printre ramurile copacilor, vedea gângăniile înfrânte în lupta

196

nedreaptă cu natura, zăcând prin băltoace, și mai vedea apa scur-gându-se printre pietre, până la cotețul purcelului, care dormea nepăsător pe grămada de paie

uscate. Vedeau oamenii alergând pe uliță, speriați de mânia naturii, ținând deasupra capului umbrele, ziare sau chiar bucăți de lemn. Vedeau vacile, pașnicele vaci întorcându-se alene acasă, mâunate de un păstor care le semăna tot mai tare, pe măsură ce îmbătrânea. „Ce ciudați sunt bătrânii!” își zicea Andronic, privind păstorul pe furiș, din ascunzișul lui.

Peste ani, avea să-și amintească cu drag de mesele luate afară, sub vița de vie, ori, când vremea era rea, pe prispă. Atunci, bunica îi puneau dinainte brânză proaspătă și roșii culese din grădină, iar el cerea lapte cald, adus de păstorul cel bătrân. Bunica îl privea cu dragoste, gândindu-se, pesemne, că va avea în el un ajutor în zilele din urmă, cele grele, când picioarele o vor lăsa. Andronic, echipat cu tricou și pantaloni scurți, savura bucatele și o privea curios pe baba din vecini, despre care se spunea că ar avea peste o sută de ani. Cât era ziua de lungă, baba stătea pe un scăunel în fața casei și privea lumea. Nu răspundea la bună ziua, nu întreba pe nimeni nimic, doar urmărea mersul lumii și, uneori, blestema vreo găină care scăpa din ocol și se găinăța în curte.

Bătrânii privesc mult lumea, de teamă că, în orice clipă, o pot pierde. Vor să se bucure cât mai mult de frumusețea ei, de cerul și pomii ei, de păsările și vântul ei, de pământul reavăn și chiar de oameni, și ei parte a acestei lumi pe care o iubim și o urâm, deopotrivă. Iubim atât de mult lumea, încât, atunci când simțim că ceasul ni se apropie, nu ne mai putem opri din contemplarea ei. Ne trezim devreme, la revărsatul zorilor, și îi privim chipul atât de drag.

Tinerii trec repede prin lume, mistuiți de pasiunile lor arzătoare, însă bătrânii nu vor să piardă nicio frântură. O privesc cu pasiune, cu durere și cu speranță, în același timp. Cu speranța că poate nu ei vor părăsi lumea aceasta, ci lumea aceasta pe ei, pentru a lăsa locul alteia, mai bună. Speră, astfel, că viețile lor vor continua la nesfârșit, iar singurul lucru care se va schimba va fi

lumea înconjurătoare, că pomii vor fi, poate, înlocuiți de nori, iar oamenii de îngeri. Iar ei vor fi aceiași, aceiași care au fost odată, când priveau lumea cu emoție și bucurie, cu ochi de copii.

198

Seara, înainte de culcare, Andronic o ajuta pe bunică să închidă la găini, să ude grădina și să culeagă un braț de trifoi pentru purcel. Îi plăcea să privească purcelul mâncând. Vedea în el bucuria vieții, bucuria de a trăi o viață simplă, frustă și adevărată, departe de spoiala falsă pe care i-o adăugau oamenii.

Uneori, Andronic își supăra bunica și pe oamenii din sat. Avea obiceiul, bunăoară, să se cațere în vârful dealului și să tragă cu praștia în săteni. Degeaba era certat și degeaba îl fugărea bătrâna prin porumbi, Andronic hohotea gros, cu vocea lui de om în pragul bătrâneții, și alerga cât îl țineau picioarele până în fundul curții. Alteori, chinuia pisica vecinilor, pe care o azvârlea în cotețul puilor mici și o zgâlțâia până o înnebunea de spaimă. Iar când, rânjind cu răutate, îi deschidea ușa, mîța o lua turbată la goană și nu se oprea decât cu capul în vreun lemn, spre marea lui bucurie. Atunci, Andronic își prindea cu mâinile burta păroasă și se tăvălea pe jos de răs.

Așa s-au scurs câteva luni de zile, iar Andronic se obișnuise atât de mult cu noua lui viață, încât nu-și putea imagina alta. Când vreun sătean umblat prin lume îl întreba dacă nu are de gând să-și facă și el vreun rost, Andronic îl privea mirat, izbucnea în hohote de răs și o lua la goană. Dacă, la început, apucăturile acestea ale lui îi amuzau pe ceilalți, odată cu trecerea timpului, Andronic le-a devenit tot mai nesuferit. Apariția bărbatului ofilit în pantaloni scurți, cu burta revărsată pe sub tricou, cu barba nerasă de zile întregi, cu începutul lui de chelie, îi enerva și le făcea silă. Fetele satului, la care Andronic se uita cu o curiozitate infantilă, se fereau de el și îl socoteau nebun, iar bătrânii îl adăugau la nenumăratele lucruri ciudate pe care le văzuseră de-a lungul vremii.

Doar baba din vecini îl privea fără o vorbă, de parcă s-ar fi uitat la o farfurie zburătoare.

Andronic nu băga în seamă lucrurile acestea și, chiar de le-ar fi înțeles cât de cât, s-ar fi putut refugia în brațele bunicii. La început, când abia începuse să-i cerceteze cămărilor, bătrânica încercase să-l descoasă, să afle mai multe despre el, despre viața lui de până atunci, despre prietenii lui. La toate, Andronic avea o singură replică: „Nasture!” Ori de câte ori bătrânica îi răscolea trecutul, Andronic devenea agitat și începea să țipe: „Nasture,

199

nasture, nasture!” Odată, a luat-o la goană prin casă, a răsturnat găleata cu gunoi și s-a încuiat în pivniță, unde a strigat din toți răunchii „Nasture, nasture, nasture!”, atât de tare, încât până și baba din vecini s-a ridicat puțin de pe scăunelul ei pentru a trage mai bine cu urechea. Abia după două ore, extenuat, Andronic a deschis ușa la pivniță și a lăsat-o pe bunică să vadă dezastrul: spărsese toate borcanele cu zacusca, pe care o întinsese pe pereți. Când bunica, epuizată, nu s-a mai putut abține și a izbucnit în plâns, Andronic a plâns și el și, printre sughițuri, a bolborosit același cuvânt blestemat: „Nasture, nasture.”

Apoi bunica l-a lăsat în pace și lucrurile s-au mai liniștit. În timpul zilei, când Andronic se juca prin curte cu insectele ori cu vreun băț, bunica, prinsă cu treburile casei, îi părea o persoană dragă, la care putea alerga oricând era la ananghie. Vorbele ei blânde, gesturile molatece, vocea duioasă îl linișteau și-i creau impresia că binele acela nu se va sfârși niciodată și că el nu avea de nimic a se teme. În schimb, noaptea, când era chinuit de insomnii și avea fel și fel de viziuni întunecate, bunica îi părea o ființă dintr-o altă lume. Măcinat de gânduri terifiante, Andronic se scula din pat și se strecura în camera ei. Aprindea cu grijă o lumină slabă, se așeza pe un scăunel și o studia cu o atenție bizară. Atunci bunica îi părea o pocitanie, o făptură respingătoare. Gura ei strânsă, ridurile adânci care îi brăzdau fața, umflăturile de tot felul îl îngrețșau

și, în același timp, îi stârneau un interes uriaș, într-o noapte, i-a descoperit placa dentară și, tremurând de silă și de nerăbdare, a scos-o din borcan și a probat-o în oglindă. Chipul lui schimonosit de dinții falși și gustul lor stătut i-au produs o scârbă atât de mare, încât a fugit în baie și a dat afară tot din el.

Într-o zi, când se căznea să smulgă aripile unei viespi, s-a întâmplat un lucru neașteptat. Păstorul cel bătrân a intrat în curte și i-a strigat bunicii:

— Nu-l lași pe băiat cu mine? Mă duc la râpă.

Andronic a ridicat capul. Păstorul părea mai bătrân ca niciodată, așa cum stătea sprijinit de gard. Pe uliță, vacile mugeau, agitate.

Bunica, aplecată peste trocul porcului, s-a gândit o clipă și, încuviințând, a adăugat:

200

— Dacă vrea și Andronic. Dar să vă întoarceți până la masă. Deși îi era o silă infinită de bătrân, perspectiva evadării din

curtea pe care nu o mai părăsise de câteva zile îi surâse fostului comic. Într-o clipă, sări în picioare și fugi în uliță. Acolo, vacile îl întâmpinară cu un muget și o tropăitură din copite. Andronic râse:

— Ho, ho, mărețelor!

Bătrânul păstor tuși și o luă înainte. Nu-i dădu nicio explicație pentru invitația lui neobișnuită și nici nu părea să-i mai acorde vreo atenție. Își scoase din buzunar un măr și începu să molfăie, între timp, Andronic alerga pe lângă vaci ca un câine de pază. Din când în când, striga:

— Mărețelor! Mărețele mele!

Îi plăceau teribil vacile. I se păreau atât de mari, încât îi aminteau de animalele fabuloase de care auzise în timpul acela de demult, pe care nu și-l putea explica. Râdea la mugetul lor gros. Când vreo vacă mai năbădăioasă o lua pe uliță în sus, Andronic alerga după ea, îi sărea înainte și striga:

— Ho, zdrahoano! înapoi la fărtați! într-o curte, doi băieți săriră la gard:

— Andronic, Andronic, bătrânul!

Andronic luă un bolovan și aruncă după ei. Băieții se feriră.

— Andronic bătrânul! Nebunul! țipară băieții.

Păstorul se întoarse alene spre ei, le aruncă o privire și apoi, posomorât, îndemnă vacile:

— Hai, smintitelor!

Era o zi frumoasă. Prânzul trecuse și lumina devenise mai dulce și mai blândă. Misterul nopții se simțea deja în bătaia vântului, iar greierii prinseseră a târâi. În depărtare, dealurile încă verzi se întindeau până departe, dincolo de hotarele localității. Porumbii înalți foșneau și se clătinau încet, de parcă ar fi ascuns o taină. Un erete plutea în înaltul cerului și urmărea viețuitoarele care își duceau zilele pe jos, printre ierburi. Prin curțile oamenilor se azeau găini cotcodăcind și purcei grohăind. Un câine, înnebunit de mirosul vacilor, sări la gard și prinse a lătra cu furie. Andronic luă o piatră de jos și o azvârli după el.

— Hă, hă! râse bătrânul.

201

Ajunseră la râpă. Vacile se împrăștiară care încotro, iar bătrânul păstor se așeză pe iarbă. îi arătă lui Andronic o țigară mototolită. Andronic o luă și o băgă în gură, fără s-o aprindă. Apoi trase puternic în piept.

— Hă, hă! la ici.

îi întinse o cutie de chibrituri. Andronic o luă și vărsă bețele pe jos.

— Nătâng mai ești, măi băiete! îi strigă tare bătrânul, de parcă Andronic ar fi fost departe, în râpă.

Andronic râse. Apoi uită de bătrân și zgândări cu un băț găsit pe jos un mușuroi de furnici. Furnicile începură să alerge agitate de colo până colo și să-și strângă micile lor provizii. Andronic le privi fascinat. Lumea lor, o lume mărunță, ai cărei locuitori nu își vorbeau, ci doar își făceau treaba, în fiecare zi, până la sfârșitul vieții, îl

atrăgea ca un magnet. Ar fi vrut ca, printr-o vrajă, să se facă mic și să poată pătrunde în mușuroi. Aruncă bățul și așeză un fir de iarbă în calea unei furnici care, fără să ezite, își continuă drumul. Andronic ridică firul până în dreptul ochilor. Nici chiar acolo furnica nu se opri, ci, ignorându-l, merse până la capăt. Apoi nu mai știu ce să facă. După câteva clipe de derută, se întoarse și o luă în direcția opusă, spre fața fericită a lui Andronic.

„E îndrăzneță această furnică!” își zise Andronic. O făptură atât de mică să arate atâta curaj în fața unui uriaș ca el! Era curios ce va face când va ajunge la celălalt capăt. Andronic își apropie firul de iarbă de nas, iar furnica nu pregetă nici de data aceasta, continuându-și drumul de-a curmezișul feței. Andronic simți furnica mică, mergând hotărâtă de-a lungul nasului. Furnica îl gâdila, și Andronic râse. Păstorul cel bătrân se uită la el și ridică din umeri. Vacile rumegau liniștite.

Întreaga natură părea să se înfrățească cu Andronic prin intermediul acelei furnici. Făptura mărunță a insectei nu valora, poate, mare lucru, dar pentru Andronic semnifica fericirea simplă a copilăriei. Fericirea pe care o pierduse și o regăsise. Nu fericirea complicată pe care o căutam o viață întreagă, ci fericirea simplă, de zi cu zi, a copiilor. Un om mare s-ar fi mirat, fără îndoială, de bucuria poate nătângă a acelui bărbat îmbătrânit care, împărțind prospețimea câmpului cu un păstor și vacile lui,

202

îndrăzne să se bucure de întâlnirea cu o insectă neînsemnată precum furnica. Ce adult l-ar fi putut înțelege? Ce om înțelept, ce părinte responsabil, ce soție cu așteptări legitime?

Dinspre răpă se auzi un foșnet. Păstorul își mai aprinse o țigară. Vacile mugiră, apoi se întoarseră la rumegat. O gaiță țâșni dintr-un copac, fâlfâindu-și aripile fără zgomot. Apoi, același foșnet.

Păstorul se uită într-acolo. Chipul lui, zgrunțuros și inexpressiv, se lăți pe neașteptate, exprimând bucuria.

— Bandiților! şuieră el râzând.

Din râpă răsăriră chipurile băieților din curte. Chicotind, săriră la Andronic.

— Nebunul! Nebunul! Andronic bătrânul! strigară ei cu răutate.

Copiii nu iartă nimic, decât de frică, iar de Andronic nu se temeau. Figura lui îmbătrânită și nătângă, îmbrăcămintea nepotrivită, burta păroasă și apucăturile nefirești le inspirau dispreț.

Andronic se ridică în capul oaselor.

— Nasture, nasture! bâigui el tulburat, smuls din fericirea regăsită.

Păstorul râse, iar băieții strigară:

— Andronic vrea un nasture! Andronic nebunul!

Și, până să bage Andronic de seamă, unul dintre ei se repezi și-i smulse un nasture de la bluză.

— Poftim nasturele! strigă el în hohote de râs, aruncându-l în față.

Andronic nu mai știe ce se întâmplă. Râpa, animalele, bătrânul păstor, gaița care răsări, iarăși, de nu se știe unde, norii de pe cer, iarba și întreaga lume se contopiră într-un vârtej năprasnic. Simți o durere cumplită de cap și o dorință implacabilă de a distruge totul. În clipa aceea, nu mai era nici copil, nici om mare. Era o ființă rănită, care simțea, instinctiv, că trebuie să se apere. Cuvintele pline de răutate ale copiilor îi țiuiau în urechi, iar el simți că este atacat și trebuie să reacționeze.

În amestecul acela fabulos interveni și vocea păstorului, apoi mugetul unei vaci. Cerul stătea să se prăbușească.

— Nasture, nasture! bâigui Andronic, iar băieții râseră iarăși.

203

Pe neașteptate și numai pentru câteva clipe, imagini de mult uitate i se năpustiră în minte, purtând cu ele o durere insuportabilă. Văzu chipuri, în același timp cunoscute și necunoscute. Cunoscute, pentru că imaginea lor îl tulbură profund; necunoscute, pentru că nu știa cui

aparțin. Apoi chipurile se amestecară și, printr-o ceață deasă, zări pământul, din care își trăgeau seva plantele. Văzu iarba și florile, buruieni de toate felurile. Printre ele, pietre, pietre grele, aduse acolo de cine știe cine, cine știe când.

— Bătrânul! Bătrânul! țipară băieții, incapabili să simtă tumultul din sufletul lui.

Cu un gest șiret și iute, Andronic înhață un bolovan de jos. Pentru o clipă, privirea lui goală se intersecta cu ochii mari și răutăcioși ai băieților.

— Andronic nebunul! strigară ei.

Andronic își dorea, mai mult decât orice pe lume, liniște. O tăcere absolută, care să învăluie întregul univers. Și-ar fi dorit o lume de plante și flori, de furnici, veverițe și gaițe, lipsită de vocile stridente ale oamenilor. Fără să stea pe gânduri, își luă avânt și aruncă bolovanul spre băieți. O clipă de tăcere, o frântură de clipă de tăcere, apoi un bufnet. După bufnet, din nou tăcere. Spartă de un țipăt. Peste țipăt se așternu un strigăt gros. Sunetele morții.

Unul dintre cei doi băieți se prăvăli la pământ. În loc de ochi, nas sau gură, bolovanul îi așternuse pe chip o baltă de sânge. După ce căzu, nu mai făcu nicio mișcare. Băiatul celălalt și păstorul rămaseră încremeniți.

Vacile simțiră prezența morții și mugiră. Una dintre ele o luă la fugă, iar celelalte o urmară. Păstorul cel bătrân nu făcu ni-ciun gest.

Tăcerea fu spartă de vocea ca din altă lume a lui Andronic.

— Nasture!

Sunetele nu îi aparțineau, ci fuseseră rostite tot de moarte, prin el. Tot ce se petrecea trebuia pus pe seama morții. Moartea, când vine, cuprinde tot, pătrunde în tot. În plante, în oameni și în animale. Forța morții este cumplită. Moartea acoperă totul, pârjolește. Freamătă plantele, tulbură apele, agită animalele și

îndurerează oamenii. După ce lovește, moartea nu dispăre, lășă, ci rămâne multă vreme în locul crimei, pentru a sorbi toate acele trăiri disperate pe care tocmai ea le stârnește.

Întreaga pășune fu cotropită de moarte. Nimeni nu putea fugi, nimeni nu o putea ignora, nici chiar Andronic cel nebun. Moartea pătrunse și în mintea lui și îl cutremură. Avea în față trupul inert al băiatului, prăbușit pe iarbă. Lângă el, îngrozit, prietenul lui și, câțiva metri mai departe, păstorul. Undeva, dincolo de pâlcul de copaci, vacile, strânse una într-alta, mugind.

Un vânticel cald prinse a sufla din senin. Vântul mișcă iarba, chiar și iarba din preajma mortului.

Cum vine moartea? Unde este ea, de poate lovi atât de repede, pe neașteptate? Oare nu o purtăm cu noi întreaga viață, din momentul în care ne naștem până târziu, peste ani și ani, când privim lumea cu o durere și o iubire nespusă? Mereu, moartea ne este alături, așteptând doar prilejul pentru a-și arunca mantia cea neagră. Moartea, această nălucire misterioasă, nevăzută și rece, îl însoțise pe Andronic pe tot parcursul vieții.

Răbdarea morții este uriașă. Moartea acceptă pe oricine. Dacă i s-ar fi ivit ocazia, l-ar fi luat pe Andronic, pe păstor sau pe celălalt băiat. Sau o vacă, ori chiar și o găză. Moartea nu alege, moartea nu se satură niciodată, moartea nu refuză. Un gest, o tăcere și moartea te-a înhățat. Și noi ar trebui să ne temem de moarte, pentru că ne-a fost aproape în tot acest timp, când am scris, când am citit sau când ne-am gândit la cei care ne-au fost dragi. Și acum este lângă noi și ne așteaptă. Va fi și mâine, la fel de răbdătoare. Până în ultima clipă.

Însă nu trebuie să plângem morții. Ei nu mai suferă. Suferim noi, cei încă vii, iar lacrimile ar trebui să curgă pentru noi, pentru că am rămas încă și mai singuri. Cu moartea fiecărui om, a fiecărei ființe, suntem mai singuri, mai aproape de propria noastră dispariție. Ori poate, așa cum s-a temut o viață întreagă Benone Burb, moartea ne

va azvârli într-un spațiu infinit mai nociv decât acest univers al plângerii în care am avut neșansa să trăim.

Andronic o luă la fugă. Se îndreptă spre râpă și se împiedică, dar râpa nu era abruptă și nu i se întâmplă nimic. Așa că fugi mai departe, spre pădure. Încearcă să fugă de moarte, pe care nu

206

o înțelegea, dar față de care simțea o teamă viscerală. În urmă, auzi strigăte și mugetele vacilor, dar nu se întoarse. Nu se întoarse nici când păstorul cel bătrân îl strigă pe nume.

Ce poate face un copil atunci când se teme, când simte că are lumea întreagă împotriva? Fuge, fuge cât poate de repede, fără să privească în urmă. La fel procedă și Andronic și, în fuga lui, revăzu chipul bunicii. În mod ciudat, chipul nu era cel din timpul zilei, blând și înțelegător, înfrumusețat de suflet, ci cel nocturn, adormit, hidos și respingător. Andronic încercă să-și alunge imaginea aceea din minte, dar ea îl însoți, încăpățânată. Gura suptă, obrații scofâlciți, placa mizerabilă, toate îi sfredeleau mintea în fuga lui de lume.

Se opri curând, obosit. Deși frica îi dădea aripi, corpul lui avea niște limite pe care nu le putea depăși. Era pe un câmp aproape de pădure și, dacă spaima aceea nu l-ar fi răscolit cu atâta intensitate, ar fi văzut ierburile bătute de vânt și ar fi auzit freământul copacilor. Ar fi văzut, în depărtare, soarele scăpărând și norii îm-bulzindu-se la orizont. Ar fi auzit strigătul bufniței și chemarea tânguitoare a coțofenei. Ar fi observat, poate, umbra tot mai întinsă a pădurii și ar fi simțit răcoarea care începuse să iasă din porii pământului. Ar fi văzut toate acestea și s-ar fi bucurat că se află singur pe câmpul acela pur. Dacă nu s-ar fi temut. Dacă picioarele nu i-ar fi tremurat de frică, dacă întâmplările acelei zile nu l-ar fi copleșit și nu i-ar fi anihilat orice trăire pozitivă.

În locul bucuriei care i-ar fi putut inunda ființa, Andronic, covârșit de teamă, se prăbuși la pământ. Se strânse

ghem și începu să plângă. În nări îi intră mireasma câmpului, a pământului și a pădurii, dar toate acestea nu mai însemnau nimic. Nenorocirea care îl copleșise era prea mare. Lacrimile i se prelinseră pe obraji și se scurseră pe pământ, la rădăcina plantelor. Iar el rămase acolo, înspăimântat și înfrigurat, așteptând, parcă, să se prăbușească cerul peste el.

Îl găsiră după câteva ore. Oamenii erau furioși, aproape turbați de furie și hotărâți să-l linșeze. Pe tot parcursul căutării și până în clipa în care îl zăriseră de departe, chircit în iarbă, fuseseră stăpâniți de un gând cumplit: moartea cere moarte, criminalul trebuie ucis. Bărbați și femei scotociseră pădurea

207

copleșiți de o durere și de o ură care le schimonosiseră fețele și le preschimbaseră vocile. Când se strigau, păreau că urlă. Când se uitau unii la alții, din priviri le țâșneau săgeți de răutate. Erau animați de aceeași dorință, erau uniți de același țel: să ucidă. Moartea nu se mulțumește cu puțin, nu se satură cu ușurință.

Dar când, în sfârșit, îl găsiră, starea lor de spirit se schimbă ca prin minune. Cruzimea li se topi în milă, furia în uimire. Brațele li se muieră, ochii li se umeziră. Din ură nu mai rămase decât tristețe, o tristețe amară, profundă. Oamenii își simțiră sufletele inundate de o durere caldă, blândă. Durere în fața morții, în fața vieții inutile, irosite. Durere în fața destinului nemilos care batjocorește oamenii prin încercările tragice la care îi supune: pe unii îi omoară, pe alții îi lasă în viață pentru a-și duce, la nesfârșit, greaua povară. Moartea este aspră, dar durerea vieții o întrece.

Îl culeseră de pe jos cu o milă vecină cu deznădejdea. Andronic nu se opuse, ci îi privi drept în ochi, așteptând parcă izbăvirea. Se ciocni, în schimb, de un zid de tăcere, născută din neputința oamenilor în fața năpastei.

Sătenii îl predară autorităților și se împrăștiară mistuiți de aceeași tristețe lipsită de cuvinte. Un polițist bătrân se aplecă spre trupul strâns al fostului comic.

— Ai pe cineva, vrei să chemăm pe cineva?

— Pe mamaie, băigui Andronic, cu ochii în lacrimi. Apoi murmură ca pentru sine: Nasture, nasture...

Până să vină bunica, Andronic apucă să se obișnuiască cu întunericul celulei. Simțea că făcuse ceva rău, dar tot nu înțelegea ce i se întâmplă. Se aștepta ca bunica să-l pedepsească. Cu toate acestea, voia să-i spună ce i se întâmplase și să se ascundă la pieptul ei.

Însă nu putea uita chipul însângerat al băiatului. Nu putea uita nici cuvintele urâte pe care i le strigase, din cauza cărora aruncase cu piatra. Din acest motiv, spera ca bunica să îl ierte. Era convins că așa se va întâmpla. Cu toate acestea, în minte îi răsună un singur cuvânt – „bătrân”. Andronic bătrânul! Așa îi strigase băiatul acela. Nu înțelegea de ce. De aceea aruncase cu piatra. Băiatul acela greșise foarte rău. Nu fusese deloc cuminte. A râs de el și și-a primit răsplata.

208

Bunica ajunsese destul de repede. Cum o văzu, Andronic îi spuse:

— M-a supărat rău băiatul ăla, mamaie! M-a făcut „bătrân”! Bătrânica suspină:

— Andronic, ce ai făcut?

— M-a făcut „bătrân”, mamaie! Mi-a zis „Andronic bătrânul”!

Bunica se așeză pe băncuță și îl privi cu milă. Trăise iluzia că îi va fi aproape în zilele de pe urmă. Cât se înșelase! Acum oamenii o blestemau. Familia băiețelului, mama lui, durerea acelei mame... Și viața aceea sfârșită, cum s-a putut întâmpla așa ceva? Cum de îl lăsase pe Andronic pe mâna păstorului? Și cu viața ei ce avea să se întâmple?

În tot acest timp Andronic vorbea, încerca să se dezvinovățească. Simțea, cumva, că de reacția bunicii depinde liniștea lui de acum înainte. Iar bunica tăcea, nu

spunea nimic. Stătea pe bancă și îl privea în tăcere. Ce era cu ea, de ce nu îi lua apărarea? De ce îl lăsa singur? Dacă îl va părăsi, dacă îl va lăsa pe mâna oamenilor răi? Disperarea i se insinua în suflet. Începu să plângă și se simți copleșit de frică. Prinse mâna bunicii, încă sperând că îl va salva. Dar bunica rămase neclintită. Nu-l putea mângâia. Nu putea face nimic pentru el. Dacă Andronic nu s-ar fi întors, băiețelul acela ar fi trăit și astăzi, iar din ochii mamei lui nu ar fi curs atâta durere.

Când se ridică să plece, Andronic se prinse de ea și hohoti cu disperare. Atunci plânse și bunica și-l strânse puternic în brațe. Simțea pentru el o milă profundă. Rămaseră așa până ce un polițist veni și-i despărți cu greu. În timp ce bunica ieșea din încăpere, Andronic se văzu azvârlit în bezna celulei.

După câteva zile, o comisie de medici îl declară schizofrenic, iar Andronic fu internat la spitalul de nebuni. Acolo, o asistentă bătrână îi făcu o injecție și-l îmbie să se întindă pe pat. De alături, Benone Burb îl privea încruntat.

Când se trezi, ochii îi căzură pe chipul prietenos al fostului ambasador Vescoviu Puntelată.

209

— Bine ai venit, micuțule! îi surâse acesta. Te aștept de dimineață.

Andronic își trase nasul. Vescoviu Puntelată se așeză pe pat și începu să-i facă masaj la picioare.

— Dormi acum. Tati e cu tine! îi zise el.

Andronic îl privi cu încredere. Din trecut nu și-o mai amintea decât pe bunicuță.

— Mamaie a plecat, suspină el.

— Nu-i nimic, băiețaș, tati e aici.

Andronic închise ochii. Vorbele acestea îl liniștiră și se gândi că tati îl iubește.

— Unde suntem aici, tati? Întrebă el.

— Acasă, dragule, răspunse Puntelată. Acasă.

Capitolul 22

Cristos este străfulgerat de un gând uimitor

După strălucitoarea prestație din timpul procesului și îndeplinirea primului obiectiv, anularea mandatului internațional de arestare, Pompilodor Dumitrov, alias Cristos, le invită pe cele două fete la vilă pentru a sărbători evenimentul, după ce, în prealabil, avusese grijă să își expedieze nevasta. Scăpă, sub diferite pretexte, și de servitori, și se închise în dormitor cu cele două fetișcane, pentru a „discuta detaliile procesului”.

Petrecu astfel o zi și o noapte. Văzând că fetele nu se mai astâmpără și se țin de tot soiul de năzbâtii, în vreme ce lui i se închideau ochii de somn, le trimise la plimbare, nu înainte de a le ține un mic discurs:

— Milibeia și Miralina, vrând-nevrând, ne apropiem de faza a doua a procesului – întâlnirea cu soțorii voștri. Pesemne că, sărmanii, se ascund prin vreo pădure ori dorm în peșteri și se hrănesc cu arici sau cu cine știe ce grozăvii de felul ăsta. Oricât de mult aș vrea să vă țin lângă mine, interesul procesului ne impune altceva. Se apropie a doua înfățișare, când cei doi băieți trebuie să fie prezenți. Nu mai au niciun motiv să se ascundă. Ba chiar dau de bănuț dacă nu ies la suprafață. Așa că, dragele mele, dați-le de știre și chemați-i la mine. De îndată ce îi văd, convoc o conferință de presă și îi arătăm lumii întregi. Aveți grijă să îi puneți să se ferchezuiască, să nu apară ca doi sălbatici. Mesajul pe care vreau să îl transmit e următorul: fiii rățăcitori s-au întors acasă și noi ne bucurăm. Băieții s-au pocăit și noi îi iertăm creștinește. Și cine poate fi mai potrivit pentru orchestrarea acestei absolviri de păcate decât eu, Cristos? Îmi pupați toți patru mâna, da, da, toți patru, eu fac un semn ca de cruce pe deasupra capetelor, iar publicul va spune , Amin”. Fiți convinse că, în

210

acest public, se va ascunde și judecătoria, femeiușcă asta casnică. Iar dacă eu, Cristos, îi iert de păcate pe flăcăi, în fața întregii țări, cum i-ar mai putea trece ei prin cap să îi condamne? S-ar compromite total! Nu, nici

vorbă, dacă îi iert eu – iar pentru asta, vă repet, băieții trebuie să pară cuviincioși și pocăiți –, iertați vor rămâne, iar procesul va fi ca și câștigat. Ați înțeles, fetițelor?

Milibeia și Miralina dădură ascultătoare din cap, iar Cristos le permise să plece. După ce le văzu ieșind pe ușă, se retrase în dormitor și încercă să doarmă puțin. În același timp, le porunci servitorilor, care se întorseseră, să nu fie deranjat.

Patul era moale, ca de puf, iar Cristos se lăfăi în voie. „Am o viață frumoasă”, își zise. „Toți vor să-mi fie în preajmă, să mă servească, să mă atingă, să-mi soarbă vorbele. Nu m-aș mira ca femeile să-mi închine în fiecare seară câte o rugăciune. De fapt, nu ar fi nimic ieșit din comun. De ce l-ar prefera pe celălalt Cristos, invizibil și îndepărtat, când eu sunt aproape, cât se poate de real, și nu cer marea cu sarea?”

Timpu trecea și somnul se încăpățâna să nu vină. Pe geam văzu soarele jos, de toamnă și frunzele îngălbenite ale copacilor. Pe ramurile unui nuc poposi un pițigoi. Cerul era pictat de un stol de ciori.

„Degeaba a făcut lumea”, își zise Cristos, „dacă nu se bucură de ea. Ce poate fi mai frumos decât luxul, femeile și libertatea? Stau și mă întreb cu ce se delectează celălalt Cristos. În afară de muncă, muncă și iar muncă – și să nu vorbim de randament –, sărmanul de el nu știe să se bucure de viață.”

Avocatul privi pe fereastră, în depărtări. „Oare mă aude?” se gândi. „Mai bine zis, oare există? Halal avocat, să-ți pretindă încredere fără să-și arate fața! Cum aș putea eu să-mi fac meseria cu pretențiile astea? Să-l pun pe taicămeu să scrie o carte -stimați clienți, fiul meu, celebrul avocat Cristos, vă ajută dacă aveți încredere în el. Veniți cu banii încoace și plecați cu inima împăcată. Toate păcatele voastre vor fi șterse! Ce-ar mai fi? Nu m-ar crede toți într-o dungă? Bine, bine, ar spune clienții, cititorii cărții, este adevărat că avem probleme cu justiția, că am păcătuț și că avem nevoie de serviciile domnului avocat,

dar nu ar trebui să purtăm mai întâi o discuție, să semnăm un contract? Așa e civilizată.”

212

„Civilizat”, repetă Cristos mașinal. „Asta este, civilizația și politețea. Aici e buba. Avem cu toții pretenții, de la ultimul sărăntoc până la, chiar așa, așa-zisul Cristos, însă nu știm să ne comportăm civilizat. Iar condiția principală a civilizației este renunțarea la pretențiile absurde. Vrei să te ajut, domnule? Plătești! Vrei să plătesc? Vino încoace și prezintă-mi oferta. Fără ofertă nu ne înțelegem. Nu pot crede în tot soiul de contracte nesemnate. Cum ar putea fi socotit contract Noul Testament dacă îi lipsește semnătura? Fără semnătură nu are nicio valoare!”

Creierul i se încăpățâna să rămână treaz, și avocatul se ridică în capul oaselor. „Oare sunt conștienți vecinii ăștia ai mei”, se gândi el, „cu cine au de-a face? Își dau ei seama de puterea pe care o am, de forța de care sunt capabil? Își dau seama că fericirea și libertatea lor pot depinde, într-o bună zi, de mine? Pricep ei faptul că, pe negândite, se pot trezi într-o dimineață, se pot sui în mașină, pot porni și, după numai cinci minute, pot intra frontal într-un necunoscut? Înțeleg ei că, în momentul acela, și eu, și celălalt Cristos intrăm în acțiune? Conștientizează faptul că atât ei, cât și amărâtul de sub roți merg la judecată? Numai că...”, iar Cristos zâmbi cu superioritate, „serviciile prestate de mine nu se compară cu simulacrul de asistență juridică oferit de celălalt Cristos. Clienții mei, odată ce ajung să beneficieze de aceste servicii, nu au motive să-și facă probleme la judecată. Clienții celui alt Cristos însă au motive serioase de îngrijorare. Bătrânul nu se lasă așa ușor influențat... Și asta dacă mortul și-a adus obolul -n-a mințit, n-a furat, n-a avut gânduri necurate. Sărmanul, după o viață irosită, are toate șansele să înfunde temnița veșnică.”

în vilă era liniște deplină. „Ce bine e să fii stăpân”, își zise Dumitrov. „Cu un cuvânt faci liniște, cu un cuvânt faci lumină. Ei, aici nu sunt departe de bătrân...”

Cristos își aminti de cei doi arabi. Parcă îi vedea cum se vor ploconi spășiți înaintea lui, pupându-i mâinile, oferindu-i nevestele. Iar el, Cristos, le va pune mâna pe cap și, în fața întregii lumi, va rosti vorbele magice: păcatele vă sunt iertate! Cristos v-a mântuit! „Dar stai puțin”, își zise, cuprins de inspirație, „nu ar fi mai eficientă o convertire în direct? Un botez în fața comunității internaționale? O creștinare transmisă pe toate canalele de televiziune?”

213

Din poziția comodă în care se afla, Cristos își imagină scena creștinării. În living, televiziunile grămadă: atât cele locale, cât și cele mai importante – CNN, BBC, Al Jazeera. În baie, care va avea ușile larg deschise, el și teroriștii, pocăiți și dornici să o apuce pe un alt drum. Sprijinite de uși, Milibeia și Miralina, transfigurate, copleșite de evenimentul măreț pe care îl trăiau. De jur-împrejurul vilei, puhoi de lume, venită să vadă minunea: creștinarea unor teroriști musulmani de către nimeni altul decât Cristos, adevăratul Cristos. În fața camerelor de luat vederi, care îi vor multiplica înmiit chipul, le va porunci celor doi arabi să își dea jos pantalonii și să intre în jacuzzi. Aceștia vor murmura o litanie și îl vor privi în ochi cu o încredere nețărmurită. „Credeti în mine?” îi va întreba el, iar ei vor răspunde: „Credem!” „Păcatele vă sunt iertate!” va proclama și îi va cufunda în apă. „Colosal!” își zise. „Cine ar putea să-i mai condamne când lumea întreagă va plânge de emoție?” Gestul acesta atât de simplu, al cufundării în apă, pe care oamenii îl asociază, de mii de ani, cu iertarea păcatelor, cu începerea unei vieți noi, va fi înfăptuit din nou, după două milenii, de Cristos. „Poate că...” își zise el, tulburându-se dintr-o dată, „de fapt... în carte se vorbește... nu cumva...” Un gând i se insinua în creier. Se simți cuprins

de o emoție intensă. Nu cumva era el însuși Cristosul, unicul și singurul Cristos? Dar se scutură și își alungă imediat gândul acesta năstrușnic, cu un surâs îngăduitor. „Ce-mi mai trece prin cap. M-a luat valul.”

Cu toate acestea, gândul îi reveni, și nici nu apucă bine să-l alunge iarăși, că apăru din nou. „Ce mai comedie!” își zise Dumitrov, așezându-se pe un fotoliu. Ca să-l uite, se gândi să dea drumul la televizor. Îi plăceau foarte mult documentarele din natură, în special cele despre viața peștilor. Căută din ochi telecomanda și, negăsind-o, strigă după servitori. Cum nu răspunse nimeni, se ridică și apăsă singur pe buton. „Vine un moment când trebuie să știi să faci ceva cu mâinile”, își spuse el.

Capitolul 23

Cristos dă piept cu concurența

Trecuseră câteva ceasuri de când ideea că ar fi reîncarnarea lui Cristos i se insinuase în creier și, oricât încerca să o alunge, nu reușea și pace. Deși își dădea seama de absurditatea ei, pe undeva simțea că are ceva ce îl deosebește de ceilalți oameni, o putere nemăsurată de modelare a relațiilor dintre ei. Dacă, de pildă, marea masă a oamenilor socotea un bancher vinovat de fraudă și îl azvârlea la periferia societății, supunându-l oprobiului public, el, Cristos, avea puterea să-l aducă din nou în rândul lumii, să-i confere din nou un aer de respectabilitate. Și atunci masele se plecau în fața lui, iar pe sărmanul bancher îl iertau.

Își ridică privirea spre cer. Ironia sorții făcea ca niciodată să nu fi fost foarte credincios. Credea, oarecum, în existența unei puteri divine, supranaturale, a unui Dumnezeu care poate controla, într-un fel sau altul, mersul lucrurilor pe pământ, însă nu-și putea imagina că toate detaliile legate de îngeri, sfinți, rai și iad ar putea fi adevărate. Cu toate acestea, fusese întotdeauna convins că oamenii vor fi nevoiți ca, la un moment dat, să dea socoteală pentru tot dezmățul lor, să ajungă la judecată. Aproape nu-și mărturisise nici sieși un gând tainic care îl

Încercase odată, un gând care-i trecuse ca un fulger prin minte și pe care nu îndrăznise să-l îmbrace în cuvinte. Gândul că, la ceasul judecății, va refuza serviciile avocatului din oficiu, Isus, și se va apăra singur. Cumva, simțise că s-ar fi descurcat și fără El. Simțise că ar fi putut sta în fața Tatălui pentru a-și susține singur cauza. Și simțise, totodată, că nici măcar Tatăl nu i s-ar fi putut opune. Dacă apărarea unor teroriști fusese visul lui pe acest pământ, ei bine, apărarea propriului suflet la judecata de apoi, dacă această judecată exista cu adevărat – și, într-un fel, își dorea să existe –, era gândul nerostit care-l însoțise în tot acest timp.

215

Într-un fel, simțea că îi poate fi de mare ajutor Tatălui într-o anumită privință: reformarea vieții de apoi. De pildă, de ce toți păcătoșii erau condamnați la închisoare pe viață? De fapt, închisoare eternă, pedeapsă inexistentă în cele mai dure sisteme juridice din lume. Cum ar putea fi dreptul și iubitorul Tată mai aspru decât, să spunem, talibanii, ori clericii iranieni? Închisoarea veșnică trebuia să dispară, și în locul ei trebuia introdus un sistem complex de pedepse pe care l-ar putea elabora chiar el.

Având în vedere eternitatea vieții de apoi, perioadele de întemnițare puteau fi ceva mai lungi decât pe pământ: de pildă, se putea gândi la o sută ani de temniță, poate chiar la o mie, în cazurile grave. O variantă putea fi și introducerea pedepsei cu moartea veșnică. De ce nu? Ticăloșii fără leac ar putea fi pedepsiți cu trecerea în neființă veșnică. Dar oare asta nu i-ar împinge la și mai multe rele, știind că, odată morți, nu vor mai da nimănui socoteală?

În orice caz, primul lucru pe care i l-ar propune Tatălui ar fi interzicerea torturii. Ce sunt prostiile astea cu diavolii și chinurile veșnice? Poate așa se proceda în Evul Mediu, dar acum, când marea majoritate a muritorilor repudiază violența, asemenea metode trebuie interzise cu

desăvârșire și în viața de apoi. Pe scurt, iadul trebuie reformat din temelii. În locul cazanelor cu smoală, trebuie fabricate niște celule speciale, pentru ferecarea sufletelor. Ai păcătuit? Foarte bine, la închisoare cu tine! Dar o închisoare civilizată, în pas cu vremurile.

Diavolii să aibă de ales: fie se recalifică, fie sunt dați afară. Având în vedere originile lor nobile, n-ar trebui să le fie greu să se schimbe. Să-și schimbe înfățișarea înspăimântătoare, care nu le face cinste, și să ia lecții în privința tratamentului civilizat aplicat deținuților.

Un lucru foarte important: trebuie trasă o linie clară între funcția de gardieni a diavolilor și activitatea lor de ispitiție. Vor fi menținuți în funcție numai diavolii despre care nu există dovezi de corupție. Acolo unde se demonstrează că au contribuit la căderea în păcat a oamenilor, diavolii trebuie aduși în boxa acuzaților, alături de sufletele celor ispitiți. Ce sistem juridic este acela în care corupătorii sunt puși paznici la corupți?!

216

În sfârșit, ar avea mult de lucru, legile cerești sunt anacronice. Ar trebui introduse eliberarea pentru sinceră pocăință – cum ar putea fi chinuit veșnic un suflet care se căiește profund în temniță?! –, condamnarea cu suspendare, eliberarea pe cauțiune și câte și mai câte. Și, desigur, ar trebui liberalizată profesia de avocat ceresc – cum ar putea unul singur să reprezinte în mod profesionist miliarde de suflete? Nu, ar trebui formați avocați din rândurile sfinților. Iar dintre diavoli ar trebui selectați cei mai competenți pentru o ocupația importantă: poziție de procuror, cu Scaraotchi procuror-șef.

În ce privește judecătorul... hm, nici aici lucrurile nu stăteau prea bine. Un judecător, fie el și Dumnezeu, să fie copleșit, deodată, cu miliarde și miliarde de cauze?! Oricât ar fi de dotat mental – iar Cristos nu se îndoia că Tatăl din ceruri avea o capacitate intelectuală de excepție –, un singur judecător nu poate fi capabil să judece în mod echitabil atâtea spețe. Nu, trebuie puși la treabă și

îngerii, trebuie școliți pentru a deveni judecători de elită. Și, cu timpul, Tatăl, care, după toate informațiile disponibile, era destul de înaintat în vârstă, ar putea ieși la pensie pentru a lăsa locul unuia mai tânăr...

Avea idei pe care le putea pune în aplicare. Deja, după numai o oră de meditație, modernizarea vieții de apoi începea să prindă contur. Odată cu implementarea reformelor sale, sufletele ar avea parte de un proces echitabil, iar Cerul ar deveni o împărăție de drept. Nu încapă îndoială că toate aceste reforme, toate aceste noi reglementări trebuia să fie sancționate, trebuia să fie înscrise într-o nouă constituție. Noul Testament, vechi de două mii de ani, nu mai era deloc nou, ci complet depășit. În locul lui trebuia adoptat altul și, cu respectiva ocazie, trebuia să fie și rebotezat. „Testament” nu sună deloc bine, duce cu gândul la moarte. Nu, în loc de „testament” i s-ar putea spune „constituție”, „magna carta” sau „lege fundamentală”. Ori, pur și simplu, „Legea”. Da, așa era cel mai bine.

Fără îndoială, nu exista un altul mai îndreptățit decât el să scrie Legea, și avea de gând să se pună cât de curând pe treabă. O va diviza în părți și capitole. Partea întâi, viața pe Pământ, partea a doua – viața în Ceruri. Capitolul întâi, nașterea, capitolul

217

doi – botezul... Aici trebuie schimbat ceva. Actul botezului, oricât ar fi de pompos, nu spune nimic despre angajamentul muritorului de a respecta Legea. Mult mai potrivit ar fi, de pildă, un jurământ, ori semnarea unui contract la majorat. Chiar așa, la majorat, tuturor muritorilor ar trebui să li se pună în față un contract: „Noi, Dumnezeu, ne angajăm să te primim în împărăția Cerurilor, iar tu, muritorul, te angajezi să respecti Legea.” Apoi muritorul semnează frumos, își împăturește contractul și își vede de treabă.

Toate aceste gânduri îl înfierbântară. După ce va încheia procesul teroriștilor, se va pune pe treabă și va așterne

primele pagini ale Legii. Noul Testament, pe care Isus îl lăsase în seama unor muritori de rând, era plin de contradicții și neclarități, era interpretat în toate felurile și favoriza apariția a tot felul de bisericuțe care puneau accentul pe un articol sau altul. Ca să nu mai vorbim de traduceri, de părți lipsă și altele asemenea.

De data aceasta, lucrurile vor fi clare. Va scrie Legea în limba engleză și o va posta pe Internet, astfel încât toată lumea să aibă acces liber. Era o treabă complexă, era perfect conștient de acest lucru, dar cine era mai potrivit pentru a o duce la bun sfârșit decât el, Cristos?

În sfârșit, erau multe de făcut. își aminti de cei doi teroriști și de frumoasele lor neveste. Cazul lor putea fi util în demersurile sale de redactare a Legii. Oare în ce capitol trebuia să-i includă? În primul rând, ei nu se aflau în nicio relație contractuală cu autoritățile cerești. Din acest motiv, nu li se putea imputa nimic. De vreme ce nu semnaseră niciun contract sau, în fine, nu fuseseră botezați, nu aveau nicio obligație. Erau liberi să taie și să spânzure. Din această perspectivă, erau nevinovați. În schimb, ar fi putut avea probleme dacă, după ce luau la cunoștință realitatea post-mortem, ezitau să-și clarifice situația. Din acest motiv, băieții trebuia să ia o decizie în privința vieții de apoi.

Pe când își făcea astfel de socoteli, auzi strigăte și zarvă în curte. Dădu fuga la geam și văzu următoarele: în fața porții, o mașină albastră încerca să intre în curte, flancată de Mut 1 și Mut 2, neclintiți în refuzul lor. Pe lângă mașină mișunau cele două fete, Milibeia și Miralina. În mișcările lor frânte se putea

218

citi o oarecare neliniște și teamă. Pentru că Mut 1 și Mut 2 nu se lăsau deloc convinși, fetele apucară zăbrelele porții și prinseră a le zgudui, strigând:

— Cristos! Cristos! Am venit cu bărbații noștri!

Înțelegând despre ce este vorba, Cristos deschise larg geamul, dezvăluindu-și statura maiestuoasă. Mut 1 și Mut

2 îl priviră cu atenție, așteptând un semn, în vreme ce Milibeia și Miralina țipară:

— Chelioșii ăștia nu ne lasă să intrăm!

Cristos surâse inefabil și făcu un gest larg cu mâna, semn că străinii puteau intra. În aceeași clipă, Mut 1 și Mut 2 dispărură, iar poarta se deschise ca prin farmec.

— Apropiați-vă, rosti Cristos din fereastră.

Mașina intră hurducăindu-se și, odată ajunsă în mijlocul curții, se opri. Burbulac, preschimbat în majordom, se proțăpi în fața portierei, luând poziție de drepti. Milibeia și Miralina dădură fuga și deschiseră ușile din față și din spate. Din mașină coborâră doi bărbați, iar un al treilea, pesemne șoferul, rămase la volan.

De la etaj, Cristos continua să privească, neclintit ca un sfinx. Cele două fete nu aveau însă ochi pentru el: alergau în stânga și în dreapta pentru a le face pe plac arabilor. Aceștia, doi bărbaței sfrijiți și bărboși, le țintuiau cu o privire cruntă.

„Nu toate creațiile Tatălui sunt reușite”, își zise Cristos și, desprinzându-se de fereastră, se îndreptă cu pas domol spre ei.

Odată intrate în casă, fetele rămaseră încremenite lângă arabi, care își rotiră ochii de jur-împrejur, întrebători. Burbulac, proțăpit în prag, în așteptarea stăpânului, fu cuprins deodată de o neliniște neobișnuită și se retrase tușind nervos. Din bucătărie, continuă să-i spioneze pe arabi, cu urechile ciulite.

Soții fetelor nu arătau așa cum ne-am fi putut închipui. Nu erau niște oameni vânjoși, predestinați zguduirii globului pământesc. Privindu-i, aproape că nu am fi avut niciun motiv de spaimă și nu am fi crezut nici în ruptul capului că niște tineri atât de firavi ar fi fost capabili să arunce în aer instituțiile statului. Nu am fi putut crede așa ceva dacă nu le-am fi văzut ochii. Ochii lor, ferestre spre nimic, te cutremurau, la fel cum frumusețea

fetelor te înrobea. Te hipnotizau într-un fel aparte, care îți dădea fiori și te îndemna să nu rămâi prea mult în preajma lor.

Pesemne că tot acești ochi le făceau pe frumoasele surori Ccrit să-și frământa mâinile mici. Poate, cine știe, când îi cunoscuseră, cu mulți ani în urmă, ochii le erau omenеști, cu sclipiri de viață. Dar acum, după ce puseseră gând rău neamului omenesc, iar lumea își unise forțele împotriva lor, sclipirea aceea care, se vede treaba, le furase fetelor mințile, dispăruse și lăsase locul unui hău adânc și negru, din care, odată căzuți, nu mai puteau ieși în veci.

Pesemne, orbit de propriul gând de mărire, Cristos nu văzu ce putea vedea oricine: că arabii sunt două făpturi rele, de care e mai bine să te ferești. În schimb, cu mintea plină de planuri fabuloase, își făcu intrarea semeț în salon și zâmbi încrezător.

— Dragilor, spuse el, bine ați venit!

Apoi, văzându-le bărbile zburlite, adăugă, privindu-le muștrător pe fete:

— Ce v-am spus eu, fetelor, să-i aranjați puțin? Cum ne putem prezenta așa în fața publicului?

Arabii nu reacționară în niciun fel, doar ochii parcă li se strânseseră puțin, devenind mai mici și mai răi. Surorile Ccrit se apropiară una de alta, tremurânde. Din bucătărie își făcu apariția Burbulac, stăpânit de o tensiune inexplicabilă.

— Da, surâse Cristos, plimbându-și privirea de la unul la altul. Da, așa carevasăzică. Da, în sfârșit ne cunoaștem. Dar luați loc, dragilor.

Arabii rămaseră în picioare, iar fetele se așezară în spatele lor, ca două cadâne. Cristos le privi nedumerit.

— Da, continuă el, ce să mai pierdem timpul? Burbulac, întreabă oaspeții ce doresc. Mie mi-e poftă de o cană cu lapte bătut.

Burbulac îi privi întrebător pe cei patru, însă fetele Ccrit îi făcură semn, speriate, că nu doresc nimic. Burbulac se îndreptă spre arabi, însă aceleași fete își întinseră și mai

mult mâinile și, foșnindu-și degetele, îi dădură de înțeles că arabii nu doresc să fie deranjați nici măcar cu un pahar cu apă. Burbulac dispăru, mormăind nemulțumit.

221

Cristos, care urmărise cu mirare întreaga scenă, se așeză pe un fotoliu, stăpânit de sentimentul acela neplăcut pe care îl încercase, cu luni în urmă, în casa barcagiului subteran. Instinctele începeau să îi funcționeze, dar fără să poată desluși semnificația întregii situații.

— în sfârșit, făcu el, căutând, în străfundurile sufletului, pâlpâirea scânteii aceleia care îl înfierbântase cu câteva minute înainte. Să trecem la oile noastre. V-am convocat în interes profesional. Procesul a intrat într-o nouă fază, favorabilă, mandatul internațional de arest a fost anulat, iar publicul este dornic să-i vadă pe tinerii răătăciți, acuzați de terorism. Dar cred că Milibeia și Miralina v-au pus deja la curent cu aceste evoluții.

Fetele pădură speriate de cuvintele avocatului și se uitară lung una la alta, parcă încercând să-și insufle curaj. În schimb, arabii îl țintuiră cu ochii lor goi.

— Mda, zise Cristos. A! se bucură deodată, văzându-l pe Burbulac. Nimic nu se compară cu un pahar cu lapte bătut!

În timp ce-și muie buzele în lapte, îi văzu pe arabi sușotindu-și ceva la ureche. Își dădu seama, în aceeași clipă, că nici nu făcuseră cunoștință.

— Dragilor, zise el, pe mine mă știți, fără îndoială. Sunt Cristos, surâse avocatul mieros. Așa mi se spune, Cristos. Pe voi însă nu vă cunosc. Care este Safir și care Camil? le întrebă el pe fete.

Surorile Ccrit nu-i răspunseră, de parcă toată veselia care le animase cu câteva ore înainte nu fusese decât o prefăcătorie, un joc de teatru infam, menit să-l inducă în eroare. Tăcerea aceea nu-i plăcu deloc lui Cristos, care se apropie de cei doi teroriști.

— Tu ești Musaca? îl întrebă pe unul, care, în afară de barbă, avea un neg întunecat sub ochiul stâng. Sau tu?

Arabii continuară să tacă. Cristos, a cărui stare de spirit părea să alunece de la o extremă la alta, mai făcu un pas spre băieți și, ținându-i cu răutate, le șopti:

— Uitați despre ce e vorba! Eu sunt avocatul vostru, Cristosul vostru! Dacă sunteți musulmani, acum e momentul să vă convertiți! Dacă vreți libertate, trebuie să credeți în mine! Safir și

222

Camil, ori Camil și Safir, de acum înainte, eu sunt Dumnezeu vostru!

Până să apuce arabii să spună ceva, Cristos îi prinse de umeri și îi privi insistent:

— Vă spun sincer, nu mă interesează ce ați făcut. Mă interesează ce crede lumea că ați făcut. În ochii poporului, ați fost doi teroriști detestabili. Acum însă, grație lui Cristos, sunteți doi bărbăței iubitori care v-ați întors pe drumul cel bun. Închinați-vă mie și veți fi eliberați!

Surorile Ccrit îl priviră îngrozite, iar arabii se scuturară scârbiți. Cristos se înverșuna:

— N-am de gând să vă las să-mi stricați opera! Eu sunt Cristos și oamenii mi se închină, gospodinele îmi șoptesc rugăciuni. Vreți, nu vreți, astăzi vă pocăiți! Urmează scena botezului!

Până să apuce fetele Ccrit să reacționeze, Cristos bătu viguros din palme, iar din bucătărie își făcu apariția Burbulac, clipind din ochi, metamorfozat din nou în majordom.

— Burbulac, se răsti Cristos, hotărât să pună lucrurile la punct. Convoci imediat presa. Toate televiziunile importante: CNN, Al Jazeera, posturi naționale de prestigiu. Tema: convertirea în direct a unor foști teroriști. Locul de desfășurare: reședința lui Cristos, adică aici. Să-și aducă toate instrumentele: camerele de luat vederi, aparatură pentru transmisiuni în direct. Să vină reporterii cei mai buni, momentul este istoric. Camil și Safir, aici prezenți, vor fi cufundați în jacuzzi și întorși la Cristos. Da,

da, băieți, nu vă încruntați, n-o să mă împiedic eu de încăpățânarea voastră. Totul trebuie făcut repede, cât se poate de repede!

Burbulac se întoarse pe călcâie și dispăru în străfundurile vilei, în urma lui, se stârni o rumoare pe care avocatul Dumitrov încercă să o curme dintr-o suflare:

— Gata! Am decis! Sper că aveți lenjerie curată!

La auzul acestor vorbe, arabii își aruncară câteva priviri crunte, iar unul dintre ei scoase din buzunar un aparat electronic ce aducea a telefon. Până să apuce Cristos să întrebe despre ce e vorba, arabul tastă câteva clape și își introduse aparatul la loc în buzunar. Milibeia și Miralina țipară ascuțit.

— Ce este? se miră Cristos.

223

În aceeași clipă, ușa vilei sări din țâțâni și în prag își făcu apariția o namilă masivă și bărboasă, cu o căutătură cruntă.

— Mahomed! strigară, îngrozite, cele două fete.

— Mahomed?! se miră Cristos.

Safir Musaca și Camil Abac deschiseră gura pentru prima dată. Privirea lor rece străbătu, ca un sloi de gheață, măruntaiele avocatului.

— Da, el e Mahomed al nostru! strigară ei. Vocea le era aspră și disprețuitoare.

Apoi, înainte ca avocatul să înțeleagă ce se petrece, se repeziră la cele două fete și le prinseră de păr. Milibeia și Miralina se supuseră resemnate. Nu încercară să se opună nici când arabii le îndreptară capetele spre Cristos, care le privea uluit și îngrozit.

— Târfelor! mârâiră arabii. Vă vine și vouă imediat rândul. Avocatul Dumitrov, parcă trezit dintr-un vis, văzu cu groază cum Mahomed se îndreaptă mătăhălos spre el. Lipindu-se cu spinarea de vitrină, livid de spaimă, apucă să zărească pumnul imens al musulmanului prăvălindu-se ca un trăsnet peste fața lui. Apoi, cu urechile țiuinde și o durere profundă zguduindu-i creierii, se prăvăli la podea.

Înainte să-și piardă cunoștința, văzu, cu uimire, cum lumea, odată colorată, se preschimbă într-un spațiu întunecat și asurzitor, în care supraviețuirea e imposibilă. Cu o ultimă suflare, murmură:

— Dar sunt Cristos! Nu-l loviți pe Cristos!

Capitolul 24

Smintiții

Televiziunile au avut ce filma. Scena era cutremurătoare: Milibeia și Miralina zăcând într-o baltă de sânge, mutilate oribil; arabii și Mahomed dându-și ultima suflare, cu gâtul tăiat. Iar Cristos, bătut crunt, aproape leșinat, gâfâind într-un colț. Întreg nu era decât Burbulac, ascuns în bucătărie, care, întrebat ce se întâmplase, nu a fost în stare decât să îngaime niște vorbe fără noimă.

Mut 1 și Mut 2 reușiseră să dispară înainte de sosirea presei și, de atunci, nu a mai auzit nimeni de ei.

Anchetatorii au profitat de toată harababura și au scotocit toate măruntaiele casei, descoperind camere de supraveghere, aparatură de zeci de mii de euro și alte minunății de felul acesta. Răscolind lucrurile, nu mai pridideau să exclame:

— Țsta ne-ai fost, Cristoase! Te-ai crezut Dumnezeu! Acum ți s-a înfundat, vezi bine! Ce mai poți face acum?

Și clătinau din cap.

Pe Cristos l-au dus cu salvarea la spitalul de urgență. După câteva săptămâni de oblojiri, l-au trimis acasă, la nevastă, încheșat, dar cu mintea rătăcită. „Veți avea nevoie de multă răbdare”, i-a spus doctorul nevastei încă terificate de spaimă.

Doamna Dumitrov a făcut tot posibilul să-și aducă bărbatul în simțiri. În fiecare dimineață, când Cristos încă mai sforăia sub plapumă, intra în vârful degetelor în dormitor și îi așeza pe noptieră o cană fierbinte cu ceai de tei. Citind pe undeva că mugurii de brad fac bine la nervi, aranjase cu un furnizor să îi aprovizioneze zilnic cu plante proaspete. În acea atmosferă îmbietoare, Cristos deschidea ochii, privea înjur și întreba cu voce aspră:

— Unde e Tăticul?

225

— Dragule, îl îmbia doamna Dumitrov, ia o gură de ceai. Vrei să-ți aduc aici periuța, să nu te mai duci până la baie?

— Eu și Tăticul suntem o ființă! striga Cristos. Noi și Sfântul Duh.

Doamna Dumitrov începea, invariabil, să plângă, nu atât de mila soțului, care nu părea să sufere în mod deosebit, cât, mai ales, de mila ei. Ce să facă ea acum, când soțul ei, celebrul avocat, își pierduse mințile și nu mai aducea niciun ban în casă?

Burbulac, șocat de cele întâmplătoare, și-a prezentat demisia și s-a retras la țară, unde s-a apucat de creșterea caprelor. Din când în când, în amintirea vremurilor de altădată, îi trimitea câte o bucată de brânză fostului stăpân care, în timp ce mesteca, își făcea ultimele planuri, vorbind mai mult pentru sine:

— Azi, mâine, termin Legea și o trimit prin e-mail întregii populații terestre. Apoi plec la război! Ori eu, ori Mahomed! Unul dintre noi trebuie să crape!

Apoi făcea brânza firimituri, o lua cu două degete, își dădea capul pe spate și o azvârlea pe gât. După ce termina, striga după nevastă:

— Femeie, roșiile sunt creația Fiului, nu a Tatălui! Nu sunt chiar atât de tânăr pe cât par! Am două mii de ani! Ba chiar cinci mii! Am trăit în spațiu înainte de Facere.

După cum este lesne de înțeles, doamna Dumitrov nu a rezistat multă vreme. Într-o dimineață, când Cristos mâzgălea niște semne pe hârtie, veni la el, îl mângâie pe creștet și îi spuse:

— Dragul meu, astăzi te înalți la Ceruri! Cristos o privi mândru și îi replică:

— Momentul acesta îl cunosc doar eu și Tăticul! Apoi, după câteva clipe de gândire, adăugă:

— Mergem cu avionul?

— Nu, îi zâmbi încurcată nevasta. Cu automobilul.

— Dacă e aproape, nu mă deranjează, răspunse indiferent Cristos și se întoarse la desenele lui.

Nu fu nevoie de intervenția medicilor. Cristos își trase singur pe cap o bluză cu mâneci, acceptă să fie încălțat, însă nu ieși din casă până nu-și văzu capul înfășurat într-un fular pe care îl botează „halo”.

226

Neputând să suporte imaginea soțului încadrat de angajații mușchiuloși ai spitalului de psihiatrie, doamna Dumitrov își luă rămas-bun din prag.

— Femeie, o întrebă Cristos înainte să se suie în ambulanță, ai semnat contractul? E foarte important pentru judecată!

Doamna Dumitrov lacrimă și îi făcu cu mâna. Deși în perioada care a urmat a încercat de câteva ori să-l viziteze, Cristos nu a primit-o, pe motiv că femeile nu au voie în rai decât cu dispensă, în aceste condiții, nevasta a încercat să-l uite, a intentat divorț, a vândut casa și s-a întors în orașul părinților, unde a reușit să-și refacă viața.

În ce-l privește, Cristos a descoperit azilul de nebuni ca pe o izbăvire. Din clipa în care a intrat pe ușa salonului în care avea să-și petreacă o mare parte a vieții, a simțit cum toată neliniștea ultimelor zile dispare și, în locul ei, i se insinuează în suflet o beatitudine îmbătătoare, ca și cum ar fi ajuns în locul la care visase dintotdeauna. Mintea lui, îmbolnăvită de orgoliul fără seamăn care îl stăpânise, a făcut rapid o serie de corelații, finalizate cu concluzia fermă că se află în Rai, înconjurat de sfinți și îngeri. Datorită halatelor albe, doctorii și asistentele au fost trecuți în categoria îngerilor, iar bolnavii în cea a sfinților. Cristos, care își păstrase, în ciuda noii situații, impetuozitatea și puterea de convingere de odinioară, a reușit cu destulă ușurință să-și atragă noii colegi în fascinanta lume aflată în curs de edificare. Așa se face că bolnavii, după o scurtă perioadă de derută, au ajuns să i se închine ca unui Dumnezeu și să accepte titulaturile născocite de el. Benone Burb a devenit, astfel, Sfântul

Benone, fostul ambasador Vescoviu Puntelată s-a transformat în Sfântul Tati, iar Andronic Regina, comicul care reușise performanța de a se cățăra pe pereții prăpastiei vieții, a fost botezat, printr-un capriciu, Sfântul Prinț. Ceilalți nebuni și-au adăugat apelativul de Sfânt înaintea numelor dorite de ei. A apărut, astfel, o întreagă pleiadă de ucenici ai Domnului cu apelative dintre cele mai fanteziste, precum Sfântul Pașa, Sfântul Mătase sau chiar Sfântul Măciucă.

Între sfinți, o poziție aparte ocupa Benone Burb. Dintr-un nefericit hăituit de dimineața până seara de cete diavolești, fostul agent s-a preschimbat în luminosul Sfânt Benone, întâiul Chemat.

227

Apariția lui Cristos a însemnat, pentru el, mântuirea. Aflând că locul în care îl aruncase destinul nu era, nici mai mult și nici mai puțin, decât Raiul, Benone a tras repede concluzia că murise, fusese judecat de autoritățile cerești și primit în Paradis. Primirea aceasta implica, în mod îndubitabil, evitarea Iadului, a diavolilor și a caznelor veșnice.

Este greu de imaginat bucuria unui om convins că a ajuns în Rai. Din ființa întunecată și mizantropă de până atunci, Benone Burb se metamorfozase într-o făptură radioasă, plină de viață și profund fericită. Pentru el, Cristos era Dumnezeu, divinitatea absolută. Fără nici cea mai mică ezitare, i s-a închinat și s-a pus în slujba lui. Iar Cristos i-a acceptat cu grație serviciile, sancti-ficându-l și deschizând calea reformării din temelii a Raiului.

Prima grijă a lui Cristos după înălțarea la cer a fost să-și găsească Tatăl. Încă din clipa în care a pus piciorul în spital, gândurile i s-au îndreptat spre el. Doctorul care îl întâmpinase și care avea să fie trecut în rândul îngerilor, sub numele de Serafim Gămălie, a înțeles repede cu cine are de-a face:

— Dumnezeu, Tăticul dumitale, își are biroul la ultimul etaj. Aici, în Rai, i se spune Domnul Director. Nu poate fi deranjat niciodată.

— Nici chiar de mine, Fiul? se minună Cristos, care își închipuise cu totul altceva despre părintele său.

— Nici măcar. Este foarte taciturn, îl lămuri doctorul.

Ridicând din umeri, Cristos se puse pe treabă - avea de edificat un imperiu; la început, cu imaginea Tatălui în minte, îngri-jorându-se că planurile de reformă i-ar putea fi respinse.

Însă, cu trecerea timpului toate gândurile i-au fost acaparate de marea sa operă. Sfinți, îngeri, suflete de rând, toți și-au primit locul în noul Rai. Avându-l alături pe Sfântul Benone, care îi nota cu osârdie ideile, Cristos a luat sanatoriul la picior și, spre amuzamentul personalului medical, s-a pornit să împartă ordine în stânga și în dreapta. Nebunii, înainte apatici, furioși sau gânditori, au fost însuflețiți de construcția aceea fabuloasă, care dădea sens întregii lor existențe.

Dis-de-diminează, după ce asistenta îi obliga să își înghită medicamentele și să își facă toaleta intimă, nebunii dădeau fuga

228

la Cristos, se strângeau roată în jurul lui și îi sorbeau fiecare cuvântul.

— Astăzi, spunea, de pildă, Cristos, ne vom ocupa de problema botezului. Știe cineva ce este acela botez?

Nebunii își plecau privirile, își răsuceau câte un nasture, își scoteau scufiile și le așezau jos, pe podea.

— Sfântul Prinț! striga, atunci, Cristos. Sfinte, cunoști taina botezului?

Când era strigat în public, Andronic Regina dădea fuga în brațele fostului ambasador, care îl mângâia și îi șoptea dragăstos:

— Vino la Sfântul Tati! Sfântul Tati te iubește!

Benone Burb, conștient de poziția privilegiată pe care o ocupa în rândul sfinților, avea întotdeauna un punct de

vedere. Din când în când, îngerii își dădeau și ei cu părerea, iar sfinții îi ascultau cu evlavie. Uneori intervenea și doctorul Serafim Gămălie, care, mai mult din curiozitate, se interesa de mersul reformei și le făcea tot felul de sugestii năstrușnice, primite foarte bine de nebuni. Le spunea, de pildă, următoarele:

— Dragii mei sfinți, nu uitați de petrecerea timpului liber. După cum bine știți, aici, în viața de apoi, aveți o grămadă de timp la dispoziție. Noul Testament, ori cum vreți voi să-i spuneți, nu pomenește nimic de activitățile recreative. Sugestia mea este să creionați un program pe termen lung, defalcat pe milenii. Vă pot face niște propuneri.

Sau, altă dată, le ridica o problemă capitală:

— Nu știu dacă ați fost informați de Domnul Cristos, dar și viața de apoi are un sfârșit. Unii dintre voi, sfinții, veți intra într-o altă dimensiune și veți părăsi acest loc. Trebuie să știți că plecați într-o emisferă luminoasă, în care soarele strălucește puternic.

Și așa mai departe. Nebunii se simțeau parte a unei lumi or-donate, bine puse la punct, pe care o înțelegeau și în care aveau un rol bine determinat. Toate acestea îi făceau să se simtă bine și să facă progrese din punct de vedere medical.

În sanatoriu, comportamentul lor era considerat absolut firesc. Toți respectau aceleași convenții, toți aveau aceleași

229

repere, toți nutreau aceleași speranțe. Repudiați și disprețuiți în lumea de afară, ale cărei vicisitudini și avataruri nu le putuseră accepta, se răsculasera și se refugiaseră într-un univers propriu, pe care îl înțelegeau altfel decât ceilalți, dar care, în ochii lor, nu era mai puțin lipsit de rațiune decât o sală de biliard.

Într-un fel, descoperiseră calea spre fericire. Când suntem fericiți? Când mersul lucrurilor coincide cu năzuințele noastre intime. Dacă iubim și suntem iubiți, suntem

fericiți. Dacă ne dorim ca o persoană dragă să se însănătoșească și acest lucru se întâmplă, suntem fericiți. Dacă ne dorim bogăție și câștigăm la loterie, suntem iarăși fericiți. Dimpotrivă, dacă aspirăm la nemurire, tinerețe veșnică sau mântuire, în sufletul nostru se naște un conflict puternic, a cărui urmare nu poate fi decât tristețea profundă.

Există oare realități absolute care să nu îngăduie decât o singură interpretare? Este moartea o astfel de realitate? Dar bătrânețea? Dar cruzimea oamenilor, poate fi vreodată privită cu simpatie? Dar indiferența lor? Vulnerabilitatea, fragilitatea ființelor umane? Oamenii sunt plăpânzi, sufletul lor poate fi întristat cu ușurință, trupul lor poate fi frânt oricând. Oare șubrezenia aceasta ar trebui să ne îngrijoreze, gândul că destinul ne-a hărăzit o existență atât de firavă ar trebui să fie un motiv de neliniște ? Sunt acestea realități inexorabile, de netăgăduit? Atunci de unde puterea noastră de a zâmbi? Cum se poate explica liniștea care ne învăluie, adesea, sufletele? Este fericirea o dovadă a rațiunii într-o lume mustind de durere, în care oamenii sunt singuri, bătrâni, părăsiți, hăituiți, bolnavi, tiranizați, condamnați și, mai presus de toate, ignorați? Respectarea disciplinată a normelor sociale, când viața ne este amenințată de moarte, de suferințe, de însingurare, poate avea vreo noimă? Ori, poate, spaima, teama în fața realității implacabile este singura dovadă a rațiunii? Lipsiți de această teamă firească, legitimă, naturală, ce suntem noi oare?

Așezați în jurul lui Cristos, nebunii își creaseră propria armonie, la fel cum noi, tot mai singuri și mai aproape de moarte, avem puterea să râdem în fiecare zi. Se credeau sfinți, dar oare nu ne credem și noi unici, deosebiți? Erau convinși că trăiesc în

230

Rai, dar nu avem oare și noi iluziile noastre? Aveau puterea să râdă, să se bucure, deși erau închiși într-un

sanatoriu și nu puteau vedea munții, pădurile sau marea. Dar oare nu avem și noi puterea de a fi fericiți, deși suntem închiși într-un trup aflat într-un lent, dar ireversibil proces de descompunere? Nu ne ducem și noi, cu gândurile aiurea, viața de zi cu zi în această închisoare pierdută în infinitatea Universului?

La fel cum, din când în când, unii dintre noi devin conștienți de fatalismul vieții și plâng, li se întâmplă și nebunilor să aibă momente de luciditate. Când, văzându-le jocurile neobișnuite și abnegația investită în iluzoria reformare a vieții de apoi, medicul supraveghetor, alias Serafim Gămălie, prinse o asistentă pe după umeri și comentă, surâzând cu înțelegere, „Ce ți-e și cu nebunii ăștia!”, Andronic Regina, cufundat până atunci într-un dialog șoptit cu Sfântul Tati, se întoarse brusc și, sărind în picioare, strigă:

— Nu noi suntem nebuni, ci voi, care nu puteți pătrunde tristețea acestei lumi! Voi, care nu sunteți copleșiți de gândul morții, singura certitudine a acestei vieți! Voi, care nu vă îngroziți de bătrânețea care vă roade trupurile! Voi, care nu vă cutremurați în fața răutății care vă înconjoară! Voi, care ne tratați cu sinistru voastră superioritate plină de înțelegere!

Apoi căzu într-o reverie din care nu reuși să-l scoată decât Vescoviu Puntelată, când îl anunță că sosise mâncarea de seară – macaroane cu nuci. Înainte să-și afunde degetele în pasta caldă, albă și moale, Sfântul Prinț, cu ochii scăpărând de mânie, strigă, într-o ultimă zvâcnire:

— Smintirilor! O să mai auziți de noi!

Cuprins

Capitolul 1 *Viața lui Benone Burb*

ia o întorsătură nebănuită.....13

Capitolul 2 *Comicul Andronic își dă măsura talentului.... 21*

Capitolul 3 *Comicul își întâlnește personajul.....31*

Capitolul 4	Avocatul Dumitrov primește musafiri.....	39
Capitolul 5	Avocatului Dumitrov i se deschid noi perspective.....	47
Capitolul 6	Comicul Andronic Regina trăiește o viață fără noimă.....	54
Capitolul 7	Un pact împotriva obscurității.....	61
Capitolul 8	Ambasadorul Puntelată face senzație.....	76
Capitolul 9	Se întrezărește o nouă stea.....	91
Capitolul 10	Avocatul Dumitrov se lasă în voia poftelor.....	99
Capitolul 11	Ambasadorul Puntelată își sapă singur groapa.....	106
Capitolul 12	Ambasadorul Puntelată părăsește această lume.....	116
Capitolul 13	Andronic Regina își proiectează viziunea.....	123
Capitolul 14	Întâiul drum spre ospiciu.....	130
Capitolul 15	Spectacolul declanșează furtuna.....	135
Capitolul 16	Benone Burb se prăvălește în neantul vieții.....	144
Capitolul 17	Andronic Regina își caută un nou drum.....	151
Capitolul 18	Femeile nu iubesc toți copiii.....	157
Capitolul 19	Cristos cutremură tribunalul.....	162
Capitolul 20	Procesul începe.....	171
Capitolul 21	Andronic Regina descoperă o lume pierdută.....	187
Capitolul 22	Cristos este străfidgerat	

<i>de un gând uimitor.....</i>	201	
Capitolul 23	<i>Cristos</i>	<i>dă piept cu</i>
<i>concurența.....</i>	205	
Capitolul		24
<i>Smintiții.....</i>	214	

EDITURA *m* ALLFA

• _ • - »vi,
Strada Ficțiunii ■ Contvmpoiun

:nnic ipXî-iiilb'fi.iii .-J.i iilf(>Uț.c ,''N: ■:iilfi;-îi_v fi
ni ;£{:in> ';>(o|t :olcV,ț,Ob>: l.nl.ii'ii'li
ipTril^HiinVi >NI iliniiiir-iiiti

are te fascinea

gEj^MSMî^a|ra|p^B^rap|Tiate. Dacă cititorul va căuta să
descopere cine se ascunde după personaje, va fi doar
pentru că ele sunt atât de bine conturate înc” sunt absolut
autentice. Artă dialogului, umorul și

pKluJlitqllull

m|nv i'lh(ojft(dj'(Mn]u(i<l;«' luifnKs-f! |hujfc#1oihli
iilil'ri.i'nl'l'l c^jirir ;nui|rfo)S' 'hh KWillIW

U & G FOYLE

20/04/2013 ISBN : 9789737244598 8.99

TÎB£ SS^KIT EUROPEAN H

9789737244598